

රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ වාර්තාව - 2012

මහින්ද රාජපක්ෂ
ජනාධිපති සහ මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍ය

2011 නොවැම්බර් 21

2003 අංක 3 දරණ රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම) පනත යටතේ, රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය වාර්තාව 2012 (4,5 සහ 6 වගන්තිවලට අනුකූලව), අයවැය, ආර්ථික හා රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාව-2012 (7, 8 සහ 9 වගන්තිවලට අනුකූලව) ගරු මුදල් අමාත්‍යතුමා විසින් නිකුත් කරනු ලැබේ.

පටුන

විස්තර	පිටු අංකය
රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම) පනත	
2003 අංක 3 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම) පනත යටතේ ඉදිරිපත් කළ යුතු වාර්තා	1
අනුකූලතාවය 2011	2
රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය වාර්තාව - 2012	
මධ්‍යකාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය	3
	4
අයවැය, ආර්ථික හා රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාව - 2012	
රාජ්‍ය මූල්‍ය උපනභීන්	14
සමාලෝචනය	14
රාජ්‍ය ආදායම	16
රාජ්‍ය වියදම	24
භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම්	35
විදේශ මූල්‍යනය	36
ආර්ථිකය	42
මුදල් අංශයේ ප්‍රවණතා	55
විදේශීය අංශය	58
ලෝක ආර්ථික පරිසරය	62
2012 අයවැය ඇස්තමේන්තු සඳහා පදනම් වූ සාධක	69
වගු	
1 වගුව	12
2 වගුව	15
3 වගුව	16
4 වගුව	17
5 වගුව	18
6 වගුව	18
7 වගුව	19
8 වගුව	19
9 වගුව	20
10 වගුව	21

11 වගුව	තෝරාගත් අත්‍යවශ්‍ය පාරිභෝගික භාණ්ඩ සඳහා අදාළ වන විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බදු අනුපාත	21
12 වගුව	රාජ්‍ය ආදායම් විචලනා විශ්ලේෂණය (ජන.-සැප්)	22
13 වගුව	රාජ්‍ය වියදම් කාර්යසාධනය (ජන.-සැප්)	24
14 වගුව	ඵලදා අනුපාතයේ හැසිරීම (%2010-2011)	25
15 වගුව	ප්‍රධාන සුභසාධන ව්‍යාපෘති සඳහා වියදම් (ජන-අගෝ)	26
16 වගුව	රාජ්‍ය ආයෝජන ප්‍රධාන ආයෝජන ක්ෂේත්‍ර අනුව (ජන.-සැප්)	26
17 වගුව	"මග නැඟුම" - ග්‍රාමීය මාර්ග සංවර්ධන වැඩසටහන (ජන.-සැප්-2011)	27
18 වගුව	අයවැය සභාය සේවා සහ හදිසි අවශ්‍යතා වගකීම් ව්‍යාපෘතිය යටතේ මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් ලබා දුන් ප්‍රතිපාදන - 2011 ජූනි 30 දක්වා	28
19 වගුව	රජයේ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය (ජන.-සැප්-2011)	35
20 වගුව	එකඟ වූ විදේශ මූල්‍යනයන් 2011 (ජන.-සැප්)	36
21 වගුව	එකඟ වූ විදේශ මූල්‍යනයන් -අත්සන් කරන ලද ගිවිසුම් ලැයිස්තුව (ජන.-සැප්)	37
22 වගුව	එකඟතාවය දැරූ උපයෝජනය නොකළ විදේශ මූල්‍යනය -(අංශමය වශයෙන්) 2011 සැප්තැම්බර් අවසන් වන විට	39
23 වගුව	විදේශ මූල්‍යන උපයෝජනය (ජන.-සැප් 2011)	40
24 වගුව	ණය සේවා ගෙවීම් පුරෝකථනය 2011-2014	41
25 වගුව	ද.දේ.නි නිෂ්පාදිතය - ආංශික සංයුතිය (2002) ස්ථාවර මිල ගණන්	46
26 වගුව	අපනයන ව්‍යුහය	49
27 වගුව	සංචාරක අංශයේ කාර්යසාධනය	50
28 වගුව	සේවා අංශය ව්‍යාප්තියේ තෝරාගත් දර්ශකයන්	52
29 වගුව	ද.දේ.නි. වර්ධනයේ ආංශික ව්‍යුහය (%)	53
30 වගුව	2002-2011 -පළමු කාර්තුව - ශ්‍රම බලකායේ තත්ත්වය	54
31 වගුව	අධ්‍යාපන මට්ටම අනුව විරැකියා අනුපාතය 2011 පළමු කාර්තුව	54
32 වගුව	ශ්‍රී ලංකාවේ මතුපිට, මූලික, ආහාර උද්ධමනය (පාදක වර්ෂය 2006/07=100)	57
33 වගුව	විදේශ වෙළෙඳාම	61
34 වගුව	ලෝකයේ රටවල්වල ද.දේ.නි වර්ධන අනුපාතයන් - ප්‍රතිශත ලෙස	63
35 වගුව	උද්ධමනය සහ සේවා විසුකෘතිය	64
36 වගුව	තෝරාගත් රටවල රාජ්‍ය ණය ද.දේ.නි. % ලෙස	66
රූපසටහන්		
1 රූපසටහන	රාජ්‍ය ආදායම් සංයුතිය (ජන.-සැප් 2011)	16

2	රූපසටහන	විදේශ මූල්‍යන එකඟතාවයන් (ජන-සැප් 2011)	36
3	රූපසටහන	එකඟතාවය දැරූ උපයෝජනය නොකළ ශේෂය අංශමය වශයෙන් (ජන-සැප් 2011)	39
4	රූපසටහන	විදේශ ආධාර උපයෝජනය (ජන-සැප් 2011)	40
5	රූපසටහන	ද.දේ.නී. වර්ධනය කාර්තුමය වශයෙන්	42
6	රූපසටහන	කොළඹ තේ වෙන්දේසියේ මිල ගණන් සහ නිෂ්පාදන පිරිවැය	43
7	රූපසටහන	කොළඹ රබර් වෙන්දේසියේ මිල ගණන් සහ නිෂ්පාදන පිරිවැය	43
8	රූපසටහන	කෘෂිකාර්මික අංශයේ සංයුතිය (2011 පළමු භාගය)	45
9	රූපසටහන	කර්මාන්ත අංශයේ සංයුතිය (2011 පළමු භාගය)	47
10	රූපසටහන	සේවා වියුක්ති අනුපාතය 2002-2011 පළමු කාර්තුව	53
11	රූපසටහන	සියලු අංශ සඳහා වැටුප් දර්ශකය	54
12	රූපසටහන	රජයේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් අනුපාතික, බර්ත සාමාන්‍ය තැන්පතු අනුපාත සහ බර්ත සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණය අනුපාතික	55
13	රූපසටහන	පුද්ගලික අංශයේ මූල්‍ය සැපයුමෙහි ප්‍රසාරණය	56
14	රූපසටහන	ශ්‍රී ලංකාවේ මතුපිට, මූලික හා ආහාර උද්ධමනය (පදනම 2006-07=100)	57
15	රූපසටහන	වෙළෙඳ ශේෂය	58
16	රූපසටහන	විදේශ විනිමය විචලතා	58
17	රූපසටහන	අපනයන සංයුතිය	59
18	රූපසටහන	ආනයන සංයුතිය	60
19	රූපසටහන	මුර්ත ද.දේ.නී. වර්ධනය පසුගිය වර්ෂයේ සිට කාර්තුමය % වෙනස	62
20	රූපසටහන	උද්ධමනය %	64
21	රූපසටහන	වීරැකියා අනුපාතය	65
22	රූපසටහන	රාජ්‍ය අයවැය හිඟය සහ රාජ්‍ය ණය	65
23	රූපසටහන	මාසික සාමාන්‍ය බොර තෙල් (බ්‍රෙන්ට් මිල) 2007-2011 සැප්	66
24	රූපසටහන	ඇ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව විනිමය වෙනස් වීම	67
25	රූපසටහන	ලන්ඩන් අන්තර් බැංකු ඒක්ෂණ ණය මුදල් අනුපාතයේ (LIBOR) මාසික විචලනය	68

විශේෂ සටහන්

1	විශේෂ සටහන	ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍ර සඳහා අදාළ වල සමාගම් ආදායම් බදු අනුපාත	5
2	විශේෂ සටහන	එකතු කළ අගය මත බදු ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ව්‍යුහයන් සඳහා හඳුන්වා දුන් ප්‍රධාන වෙනස් කම්	5
3	විශේෂ සටහන	මධ්‍යම රජය මගින් පළාත් සභා වෙත ආදායම් මාරු කිරීම	6
4	විශේෂ සටහන	ආයෝජන පරිසරය	8

ඇමුණුම්		
ඇමුණුම I	සාර්ව ආර්ථික දර්ශක	71
ඇමුණුම II	ආදායම් ඇස්තමේන්තු සඳහා උපකල්පන - 2012	80
ඇමුණුම III	2011.10.31 දින වන තෙක් රජය විසින් නිකුත් කළ බැංකු ඇපකරවල සාරාංශය	85

2003 අංක 3 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම) පනත

යටතේ ඉදිරිපත් කළ යුතු වාර්තා

4, 5 සහ 6 වගන්ති	රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම*	රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ මහජන දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීම සහ රජයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපායේ භාවිතය ඇගයීම සඳහා සම්මතයක් ඇති කර ගැනීම සඳහා වන රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශය	විසර්ජන පනත් කෙටුම්පත දෙවන වරට කියවන දිනයේදී මහජනතාවට සහ පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
7, 8 සහ 9 වගන්ති	අයවැය, ආර්ථික හා රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම*	රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය, රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපායට සාපේක්ෂව ඇගයීම සඳහා අවශ්‍ය අයවැය, ආර්ථික සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්ව වාර්තාව	විසර්ජන පනත් කෙටුම්පත දෙවන වරට කියවන දිනයේදී මහජනතාවට සහ පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
10, 11 සහ 12 වගන්ති	වසර මැද රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම*	වසරේ පළමු මාස හතරට අදාළ ව රජයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ නවතම තොරතුරු මහජනතාවට දැන ගැනීමට සැලැස්වීම සහ රජයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපායට සාපේක්ෂව රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳව ඇගයීමක් සිදු කිරීමට හැකියාවක් ලබාදීම සඳහා වන, වසර මැද රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්ව වාර්තාව	අදාළ වර්ෂයේ ජුනි මස අවසාන දිනට හෝ විසර්ජන පනත සම්මත වීමෙන් මාස 6 ක් ඉක්ම යාමට පෙර යන කාල පරිච්ඡේද දෙකෙන් පසුව එළඹෙන දිනට ප්‍රථම, මහජනතාවට නිකුත් කළ යුතුය. එම නිකුත් කිරීමේ දින සිට සති දෙකක කාලයක් තුළ මෙය පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
13, 14 සහ 15 වගන්ති	අවසාන අයවැය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම * (වාර්ෂික වාර්තාව)	පවත්නා වසරට අදාළ ව රජයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ නවතම තොරතුරු මහජනතාවට දැන ගැනීමට සැලැස්වීම සහ රජයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපායට සාපේක්ෂව ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳව ඇගයීමක් සිදු කිරීමට හැකියාවක් ලබාදීම සඳහා වන, අවසාන අයවැය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාව (වාර්ෂික වාර්තාව)	මුදල් වර්ෂය අවසාන වී මාස පහක් ඉක්මවා යාමට පෙර මහජනතාවට නිකුත් කර එම නිකුත් කිරීමේ දින සිට සති දෙකක කාලයක් තුළ මෙය පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
16, 17, 18 සහ 19 වගන්ති	පූර්ව මැතිවරණ අයවැය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම **	රටේ රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ නවතම තොරතුරු මහජනතාවට දැනගැනීමට සැලැස්වීම සඳහා වන පූර්ව මැතිවරණ අයවැය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාව	පාර්ලිමේන්තුවට මන්ත්‍රීවරුන් තෝරා පත් කර ගැනීම සඳහා මහ මැතිවරණයක් පැවැත්වීමට නියම කිරීමේ ප්‍රකාශයෙන් සති තුනක් ඇතුළත රටේ රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් මැතිවරණ පූර්ව තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාවක් මහජනතාව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය. නව පාර්ලිමේන්තුව රැස් කිරීමේ දින සිට සති දෙකක කාලයක් තුළ මෙය පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

* මෙම වාර්තාව මුදල් අමාත්‍යවරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

** මෙම වාර්තාව මුදල් අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

අනුකූලතාවය - 2011

-
- අවසාන අයවැය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාව - මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශයේ 2010 වාර්ෂික වාර්තාව, එම වසරේ රාජ්‍ය මූල්‍ය හා ආර්ථික තත්ත්වය පිළිබඳ කරුණු ඉදිරිපත් කරමින් 2011 මැයි මස අවසන් වන විට මහජනතාවට නිකුත් කර, ඉන් අනතුරුව එය පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.
  - වසර මැද රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාව - 2011 වසර මැද රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ කරුණු ඉදිරිපත් කරමින් 2011 ජූනි මස අවසන් වන විට මහජනතාව වෙත ඉදිරිපත් කර ඉන්පසු පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.

මෙම රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ වාර්තාව - 2012 හි අන්තර්ගතය

- රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය වාර්තාව - මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශය ඉදිරිපත් කරන මෙම වාර්තාවේ, සමස්ත රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැංවීමේ දී වැදගත් ලෙස සලකනු ලබන පුළුල් රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාමාර්ගයන් දක්වමින් රජයේ ප්‍රධාන ක්‍රමෝපායික ප්‍රමුඛතාවයන් ඇතුළත්වේ. විසර්ජන පනත් කෙටුම්පත දෙවන වර කියවන දිනයේදී මෙය පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
- අයවැය, ආර්ථිකය සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්ව පිළිබඳ වාර්තාව 2012 - මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශය විසින් ඉදිරිපත් කරන මෙම වාර්තාවේ රජයේ ආදායම, වියදම සහ රජයේ ණය ගැනීම් යනාදියේ ඇස්තමේන්තු ඇතුළත් වන අතර, රජයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපායට සාපේක්ෂව රජයේ මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය ඇගයීමට පදනම් වන කරුණු ඇතුළත්වේ. විසර්ජන පනත් කෙටුම්පත දෙවන වර කියවන දිනයේදී මෙය පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය වාර්තාව - 2012

2003 අංක 3 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම) පනතේ 4, 5 සහ 6

වගන්ති යටතේ ගරු මුදල් අමාත්‍යවරයා විසින් නිකුත් කරන ලදී.

2003 අංක 3 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම) පනතේ 4, 5 සහ 6 වගන්ති අනුව විසර්ජන පනත් කෙටුම්පත පාර්ලිමේන්තුවේ දී දෙවනවර කියවන දිනයේ දී මුදල් අමාත්‍යවරයා විසින් රජයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය වාර්තාව මහජනතාවට සහ පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතු වන අතර ඒ අනුව මෙම වාර්තාව ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

අයවැය සඳහා පදනම් වූ පුළුල් ක්‍රමෝපායික ප්‍රමුඛතාවයන් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය හා සමස්ත රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී වැදගත් විය හැකි යැයි රජය සලකනු ලබන ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාමාර්ග මෙම වාර්තාව මගින් පැහැදිලි කරනු ලබයි.

මධ්‍ය කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය

ප්‍රධාන අභිප්‍රායන්

“මහින්ද චින්තන ඉදිරි දැක්ම” රජයේ සංවර්ධන ක්‍රියාමාර්ග මගින් අපේක්ෂිත පුළුල් වූ ඉලක්කයන් ළඟා කර ගැනීමට හැකි වන පරිදි, අයවැය හිඟය සහ රාජ්‍ය ණය තිරසාර මට්ටමක පවත්වා ගැනීමේ අරමුණින්, මධ්‍ය කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය සකස් කර ඇත. මෙහිදී, මධ්‍ය කාලීනව අපේක්ෂිත ඉහළ ආර්ථික වර්ධන ඉලක්කයන් ළඟා කර ගැනීමට හැකි වන පරිදි, ආදායම් වැඩි කර ගැනීමේ සහ වියදම් තාර්කිකරණය කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග සඳහා ප්‍රමුඛත්වය ලබා දෙනු ඇත. ඒ අනුව, 2011 වසරේ අයවැය හිඟය සියයට 7 කට සහ රාජ්‍ය ණය ද.දේ.නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 78 කට වඩා අඩු මට්ටමක පවත්වා ගනිමින් හා ඉන් පසු අපේක්ෂිත ආර්ථික වර්ධනයක් සමග එම අගයන් තව දුරටත් අඩු මට්ටමක පවත්වා ගනිමින්, 2010 වසරේ දී ලබා ගත් රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපායෙහි ප්‍රගතිය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමට අපේක්ෂා කෙරේ.

සංවර්ධන කටයුතු දිරි ගන්වන බදුකරණය

තිරසාර ඉහළ ආර්ථික වර්ධනයක් පවත්වා ගැනීමට යෝග්‍ය වන මට්ටමක් දක්වා අයවැය හිඟය ක්‍රමයෙන් අඩු කිරීමට හැකි වන පරිදි මධ්‍ය කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාමාර්ග සකස් කර ඇත. 2014 වසර වන විට අයවැය හිඟය ද.දේ.නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 5 ක පමණ අඩු මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ. සෑම වසරකදීම රාජ්‍ය ආයෝජන ද.දේ.නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 6 කට වඩා වැඩි මට්ටමක තිරසාර ලෙස පවත්වා ගැනීමට ද රජය කැපවී ඇති බැවින්, මෙලෙස අයවැය හිඟය අඩු මට්ටමක පවත්වා ගැනීම සඳහා ආදායම් අතිරික්තයක් පවත්වා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. මෙම ඉලක්කයන් ළඟා කර ගැනීම සඳහා, සරළ සහ පුළුල් පදනමකින් යුක්ත වූ බදු ව්‍යුහයක් සකස් කිරීමේ අරමුණින් 2011 අයවැය මගින් පුළුල් වූ බදු ප්‍රතිසංස්කරණ හඳුන්වා දී ඇත. මධ්‍ය කාලීනව රජයේ බදු ආදායම වැඩි වීම මෙන්ම බදු ගෙවන්නන් කෙරෙහි ධනාත්මක බලපෑමක් ඇති කරමින් සංවර්ධන කටයුතු දිරි ගන්වන සහ සමානාත්මතාවයකින් යුතු වන පරිදි නව බදු ව්‍යුහය සකස් කර ඇත. එමගින් බහුවිධ බදුකරණය සහ විශාල වශයෙන් ලබා දී තිබූ බදු නිදහස් කිරීම් ඉවත් කර ඇත. නිෂ්පාදන, වෙළඳ, සේවා හා කෘෂිකර්මාන්තය ඇතුළු විවිධ ක්ෂේත්‍රවල සමාගම් සහ කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාරවල කාර්යසාධනයෙහි විවිධ මට්ටමින් ඇති වී තිබෙන වර්ධනයන් මගින් මෙම බදු ප්‍රතිසංස්කරණ ආර්ථික සංවර්ධනය දිරි ගැන්වීමට හේතු වී ඇති බව දැනටමත් පෙන්නුම් කර ඇත.

ඉහත සඳහන් කරුණු අනුව, මෙම කලාපය තුළ පිහිටි අනෙක් රටවල්වල පවතින ආදායම් බදු අනුපාත හා

සමගාමී වන පරිදි පුද්ගල ආදායම් බදු ව්‍යුහය සරළ කර ඇත. ආදායම් බදු ගෙවීමෙන් නිදහස් සීමාව රු. 500,000 දක්වා වැඩි කළ අතර ආංශික බදු අනුපාත අඩු කර ඇත. බදුකරණයේ දී ඇති විය හැකි සංකීර්ණතාවයන් සහ ප්‍රමාද වීම් වැළැක්වීම සඳහා සේවා නියුක්ති ආදායම පමණක් ආදායම වන පුද්ගලයින් සඳහා උපයන විට ගෙවීම් බද්ද අවසාන බද්ද බවට පත් කරන අතර එම බද්ද ගෙවීමෙන් නිදහස් සීමාව රු. 600,000 දක්වා වැඩි කර ඇත. ආදායම් බදුකරණය සඳහා වන බදු පදනම පුළුල් කරමින් බදු ව්‍යුහයේ සමානාත්මතාවය වැඩි කිරීම පිණිස රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයින් ද උපයන විට බදු ගෙවීමට යටත් කරන ලදී. ඇතැම් විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ මත වූ බදු අනුපාත අඩු කළ අතර ආන්තික ප්‍රතිලාභ මත වූ බදු ඉවත් කරන ලදී. විශේෂයෙන්ම, ඉහළ වටිනාකමක් එකතු කළ අගයක් සහිත අපනයන භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයේ යෙදී සිටින ව්‍යාපාර දිරි ගන්වමින් සමාගම් ආදායම් බදු අනුපාත අඩු කරන ලදී. එකතු කළ අගය සියයට 65 වඩා වැඩිවන අපනයන භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයේ යෙදී සිටින ව්‍යාපාර සඳහා අදාල වන සමාගම් ආදායම් බදු අනුපාතය සියයට 10 ක් දක්වා සහ අනෙකුත් අපනයන නිෂ්පාදන සමාගම් සඳහා එම බදු අනුපාත සියයට 12 දක්වාත් අඩු කර ඇත. මත්පැන් හා දුම්කොළ නිෂ්පාදන සමාගම් සඳහා අදාල ආදායම් බදු අනුපාතය සියයට 40 දක්වා වැඩි කර ඇත. මෙම බදු ව්‍යුහය විශේෂ සටහන 1 හි දක්වා ඇත. තවද මූල්‍ය සේවා මත අය කරනු ලබන සමාගම් ආදායම් බද්දෙන් අඩු කරනු ලබන සියයට 5 ක ප්‍රමාණය ආයෝජන අරමුදල් ගිණුමට (IFA) මාරු කිරීම අනිවාර්ය කර ඇත. මේ අතර ප්‍රධාන වශයෙන් කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායන්ගේ යහපත උදෙසා ආර්ථික සේවා ගාස්තු ගෙවීමට යටත්වන සීමාව කාර්තුවකට රු. මිලියන 25 දක්වා වැඩි කරන ලදී.

ප්‍රධාන බදු ආදායම් ප්‍රභවයක් ලෙස, එකතු කළ අගය මත බදු / ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ව්‍යුහයන් ද පුළුල් පදනමක් සහිතව තව දුරටත් සරල කර ඇත. එකතු කළ අගය මත බදු ආපසු ගෙවීමේ හා හිලව් කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ දී ඇති විය හැකි අපහසුතාවයන් සහ සංකීර්ණතාවයන් ඉවත් කිරීමට එකතු කළ අගය මත බදු සඳහා එක් බදු අනුපාතයක් හඳුන්වා දෙමින් එකතු කළ අගය මත බදු ව්‍යුහය වෙනස් කර ඇත. මේ අතර, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු අනුපාතය අඩුකිරීම මගින් සහ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු බැඳියාව තොග සහ සිල්ලර වෙළඳාම දක්වා පුළුල් කරමින් හා එම අංශ සඳහා අදාල වූ පළාත් පිරිවැටුම් බද්ද සමග ඒකාබද්ධ කරමින් ජාතියගොඩනැගීමේ බදු ව්‍යුහයද තවදුරටත් සරල කර ඇත. මෙම සංශෝධනයන් හි ප්‍රධාන කරුණු විශේෂ සටහන 2 හි දක්වා ඇත.

විශේෂ සටහන 1: ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍ර සඳහා අදාළ වන සමාගම් ආදායම් බදු අනුපාත

ක්ෂේත්‍රය/අංශය	බදු අනුපාත (%)
හවුල් ව්‍යාපාරවල බෙදිය හැකි ලාභය	8.0
කෘෂිකර්මාන්තය, සියයට 65 ක් දක්වා අගය එකතු කරමින් නිෂ්පාදිත අපනයන, පිරිවැටුම රු. මිලියන 300 ඉක්මවමින් කරන ලද නිෂ්පාදන හෝ සේවා සැපයීම, ගබඩා පහසුකම් ක්‍රියාත්මක කිරීම, මෘදුකාංග වැඩි දියුණු කිරීම, ශ්‍රම සැපයුම, අධ්‍යාපන සේවා, සමාජඥාලා සහ සංවිධාන, ප්‍රේෂණ බදු (අන්තර්ජාතික සමාගම්), සේවක භාරකාර අරමුදල, අර්ථසාධක සහ විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල්, පුනර්ජනන, ඕනෑම ඒකක භාරයක් හෝ අන්‍යෝන්‍ය අරමුදල් යනාදිය සහ ලාභාංශ ආදායම.	10.0
කුඩා සමාගම් (බදු අයකළ හැකි ආදායම රු. මිලියන 5 නොඉක්ම වූ)	12.0
අවදානම් ප්‍රාග්ධන සමාගම්, සත්ව නිෂ්පාදන, පශු සම්පත් හා කුකුල් නිෂ්පාදනය, සත්ව ආහාර නිෂ්පාදනය, සංචාරක, ඉදිකිරීම්, සාම්ප්‍රදායික නොවන අපනයන, බණිජ තෙල් ගවේෂණය	12.0
රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන	28.0
මද්‍යසාර හා දුම්කොළ නිෂ්පාදන හැර වෙනත් ව්‍යාපාර	28.0
මද්‍යසාර සහ දුම්කොළ වෙළඳාම	40.0

මූලාශ්‍රය: රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

විශේෂ සටහන 2 : එකතු කළ අගය මත බදු සහ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ව්‍යුහයන් සඳහා හඳුන්වා දුන් ප්‍රධාන වෙනස්කම්

එකතු කළ අගය මත බද්ද

- මූල්‍ය සේවා මත එකතු කළ අගය මත බද්ද ද ඇතුළු ව සියයට 12 සහ සියයට 20 ක් වූ එකතු කළ අගය මත බදු අනුපාත වෙනුවට සියයට 12 ක් වූ තනි අනුපාතයක් හඳුන්වා දීම
- යෙදවුම් බදු බැර මත ගිම්කම් පෑමේ සීමාව සියයට 85 සිට සියයට 100 දක්වා වැඩි කිරීම
- ගෙවිය යුතු ශුද්ධ බද්දෙන් සියයට 5 හෝ යෙදවුම් බද්දෙන් සියයට 10 යන අගයන්ගෙන් අඩු ප්‍රමාණයට යටත්ව, 2010 දෙසැම්බර් මස අවසානය වන විට වූ හිලවී නොකරන ලද යෙදවුම් බද්ද, මාසිකව ගෙවිය යුතු ශුද්ධ බද්දෙන් හිලවී කර ගැනීමට ඉඩ දෙනු ලැබීම.
- මූල්‍යමය සේවා මත අය කරනු ලබන එකතු කළ අගය මත බදු අනුපාතය සියයට 8 කින් අඩු කිරීම හේතුවෙන් ලබන බදු මුදල් ඉතිරිය ආයෝජන අරමුදල් ගිණුමට (IFA) බැර කළ යුතු වීම. ආයෝජන අරමුදල් ගිණුමේ මුදල්, විශේෂිත ක්ෂේත්‍ර සඳහා අඩු පොළී අනුපාතික යටතේ ණය ලබා දීමට යොදා ගනු ඇත.
- අපනයනකරුවන්ගේ මුදල් ප්‍රවාහ ගැටළු සහ බදු ආපසු ගෙවීමේදී පැන නගින ගැටළු විසඳීම සඳහා, එකතු කළ අගය මත බදු විලම්භනය කිරීමේ පුළුල් ක්‍රමවේදයක් සහිතව සරල වූ එකතු කළ අගය මත බදු ක්‍රමයක් (SVAT) හඳුන්වා දීම.
- කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායන් සඳහා පහසුකම් සැපයීමට සියයට 2 ක අඩු බදු අනුපාතයකින් ආරම්භවන සහ ක්‍රමයෙන් සියයට 8 ක බදු අනුපාතයක් දක්වා වැඩි වන බදු අනුපාත සහිතව වෛකල්පිත එකතු කළ අගය මත බදු ව්‍යුහය පුළුල් කිරීම.

ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද

- බදු අනුපාතය සියයට 3 සිට සියයට 2 දක්වා අඩු කිරීම.
- ඇතැම් කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායන් සඳහා අදාළ වන බදු නිදහස් සීමාවන් රුපියල් මිලියන 25 දක්වා පුළුල් කිරීම.
- පළාත් සභා මගින් අය කළ පිරිවැටුම් බද්ද වෙනුවට, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු බැඳියාව තොග සහ සිල්ලර වෙළඳාම දක්වා ද පුළුල් කරමින් ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ව්‍යුහය සරල කරන ලදී. මෙම ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු බැඳියාව පහත සඳහන් වෙළෙඳ කටයුතුවලට හැර අනෙකුත් වෙළෙඳ කටයුතු සඳහා බදු ගෙවීමෙන් නිදහස් සීමාව රුපියල් 500,000 කට යටත්ව ක්‍රියාත්මක වේ.
  - ඖෂධ
  - විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද ගෙවීමට යටත් වන ආනයනික භාණ්ඩ
  - විදේශ විනිමය මගින් ගෙවීම් කරනු ලබන මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ විකිණීම්
- මධ්‍යම රජය මගින් එකතු කරන ලද ආදායම් පළාත් සභා සමග හුවමාරුකර ගැනීමේ ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දීම. (විශේෂ සටහන 3)

මූලාශ්‍රය: රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

පළාත් පිරිවැටුම් බද්ද අහෝසි කිරීම මගින් අහිමි වූ ආදායම ප්‍රතිපූරණය කිරීම සඳහා, මධ්‍යම රජය සහ පළාත් සභා අතර ආදායම් බෙදා ගැනීමේ ක්‍රමවේදයක් ද හඳුන්වා දෙන ලදී. මෙයට අමතරව, 2011 ජනවාරි 01 දා සිට මෝටර් වාහන ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තු මගින් උපයා ගන්නා ආදායමෙන් පළාත් සභා වෙත මාරු

කරනු ලබන ප්‍රතිශතය ද සියයට 60 සිට 70 දක්වා වැඩි කරන ලදී. මුද්දර ගාස්තු මගින් උපයා ගන්නා සම්පූර්ණ ආදායම පළාත් සභා වෙත මාරු කිරීම ද 2011 වසරේ සිට ආරම්භ කරන ලදී. මෙම ක්‍රියාමාර්ගවල ප්‍රධාන කරුණු විශේෂ සටහන 3 හි දැක්වේ.

විශේෂ සටහන 3 : මධ්‍යම රජය මගින් පළාත් සභා වෙත ආදායම් මාරුකිරීම		
බද්ද / ගාස්තුව	ප්‍රතිශතය	අදාළ විධිවිධාන
ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු	33.33%	2011 අංක 11 දරන ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු (සංශෝධිත) පනතින් සංශෝධිත, 2009 අංක 9 දරන ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු පනතේ 10 වන වගන්තිය.
මෝටර් වාහන ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තු	70%	1951 අංක 14 දරන මෝටර් වාහන පනත, සංශෝධිත පරිදි
මුද්දර බදු	100%	2011 අංක 13 දරන පළාත් සභා (මුද්දර බදු මාරුකිරීමේ) පනත

මූලාශ්‍රය: රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

විදුලි සංදේශ ක්ෂේත්‍රයේ බදුකරණය සරල කිරීමේ අරමුණින් ඒ මත ක්‍රියාත්මක වූ එකතු කළ අගය මත බද්ද, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද, ප්‍රාදේශීය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන බද්ද, පරිසර ආරක්ෂණ බද්ද සහ සෙලියුලර් ජංගම දුරකථන ග්‍රාහක බද්ද ඉවත් කරමින්, විදුලිසංදේශ බද්ද නමින් සංයුක්ත බද්දක් හඳුන්වා දී ඇත. තවද, සරල බදු ක්‍රමයක් සඳහා වූ මහජන ඉල්ලීම් සලකා බලමින්, ප්‍රාදේශීය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන බද්ද, සමාජ වගකීම් බද්ද සහ හර බද්ද වැනි බදු මුළුමනින්ම ඉවත් කර ඇත. මෙම ක්‍රියාමාර්ග මගින් බදු ක්‍රමයේ සංකීර්ණභාවය අවම කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

අපේක්ෂිත ආර්ථික ඉලක්කයන් ලඟා කර ගනිමින් දේශීය ආර්ථිකය ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා සහ පාරිභෝගිකයන් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා, ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම හා සම්බන්ධ බදුකරණයේ දී රේගු බදු, සෙස් බදු සහ විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බදු යොදා ගනු ලැබේ. ජාතික ආරක්ෂාව, සෞඛ්‍යය, පරිසර සංරක්ෂණය සහ ජාත්‍යන්තර බැඳීම් යනාදී ක්ෂේත්‍ර සඳහා සීමාවූ බදු ගෙවීමෙන් නිදහස් කිරීම් සහිතව සියයට 0, 5, 15 සහ 30 ලෙස අනුපාත හතරකින් යුත් තීරු බදු ව්‍යුහයක් දැන් ක්‍රියාත්මක වේ. තවද, සීඝ්‍ර ආර්ථික වර්ධනයක් ලඟා කර ගැනීමේ අපේක්ෂාවෙන් විශේෂයෙන්ම කෘෂිකර්මාන්තය, දේශීය කර්මාන්ත, කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාන ව්‍යවසායන්, සංචාරක කටයුතු, විදුලිසංදේශ, ඉදිකිරීම්, තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය සහ ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලි බාහිර මූලාශ්‍ර වෙත පැවරීම (BPO) ඇතුළු ක්ෂේත්‍ර ගණනාවක් සඳහා අදාළ වන ආනයන බදු අඩු කර ඇත. මේ අතර, මෝටර් වාහන ඇතුළු භාණ්ඩ බොහෝමයක් සඳහා පැවති ඉහළ බදු අනුපාතයන් අඩු කර ඇති අතර ආනයන සඳහා අය කළ අධිභාරය ද ඉවත් කර ඇත. බොහොමයක් නිෂ්පාදන අමුද්‍රව්‍ය සඳහා පනවා තිබූ ආනයන බදු සහ සෙස් බදු ඉවත් කර ඇති අතර, දේශීය අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන කර්මාන්ත දිරි ගැන්වීම පිණිස එම කර්මාන්තවලට අවශ්‍ය වන අතරමැදි භාණ්ඩ

සඳහා අඩු බදු අනුපාත ව්‍යුහයක් සකස් කර ඇත. කුඩා පරිමාණ වෙළඳ ව්‍යාපාරිකයන් සම්බන්ධ වන තෝරාගත් භාණ්ඩ සඳහා අය කළ සියලුම වක්‍ර බදු වෙනුවට හඳුන්වා දුන් විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද බදුකරණය සරල කිරීම සඳහා එවැනි භාණ්ඩ සීමිත ගණනකට සීමා කරමින් තව දුරටත් අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යන ලදී. විශේෂ පාරිභෝගික භාණ්ඩ සඳහා අය කළ බහු විධ බදු වෙනුවට එක් බද්දක් ලෙස විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද හඳුන්වා දීම වැදගත් වන අතර එමගින් බදු පරිපාලනයේ කාර්යක්ෂමතාවය ද වැඩි දියුණු කර ඇත.

මධ්‍ය ආදායම් ලබන රටක් බවට පත් වන විට, ශ්‍රම මූලික සහ අඩු වේගව සහිත කර්මාන්තවල සිට ඉහළ අගය එකතු කළ වටිනාකමක් සහිත භාණ්ඩ නිපදවන, උසස් තාක්ෂණය යොදා ගනු ලබන සහ ප්‍රාග්ධන මූලික කර්මාන්ත බවට පත් වන බව නිරීක්ෂණය කර ඇත. මෙම ප්‍රවණතාවයන් මෙන්ම, පසු ගිය කාලය තුළ රටෙහි පැවැති අඩු මට්ටමක පැවති විරැකියාව හේතුවෙන් ශ්‍රමිකයින්ගේ හිඟයක් ඇති වීමට ඇති අවදානම ද සැලකිල්ලට ගනිමින්, ආර්ථික කටයුතු නවීන තාක්ෂණ උපකරණ යොදා ගනිමින් සිදු කිරීම දිරි ගැන්වීම සඳහා යන්ත්‍ර සහ උපකරණ ආනයනය කිරීමේ දී අය කරනු ලබන බදු තව දුරටත් අඩු කර ඇත. තවද, නීති විරෝධී ලෙස භාණ්ඩ ආනයනය කිරීම සහ බදු ගෙවීම පැහැර හැරීම අවම කිරීම මෙන්ම ශ්‍රී ලංකාව ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස ගොඩනැගීමේ අරමුණින්, කැමරා, ඔරලෝසු සහ ජංගම දුරකථන වැනි වෙළෙඳ සන්නම් නාම සහිත සැහැල්ලු විදුලි සහ ඉලෙක්ට්‍රොනික භාණ්ඩ ආනයනය කිරීමේ දී අය කළ බදු අනුපාත අඩු කිරීම/ඉවත් කිරීම මගින් එම භාණ්ඩ සඳහා අඩු අනුපාත සහිත බදු ව්‍යුහයක් හඳුන්වා දී ඇත.

මේ අතර, දේශීය නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීමට හැකි වන පරිදි දේශීයව නිෂ්පාදන කළ හැකි භාණ්ඩ ආනයනය කිරීම මත පනවා තිබූ සෙස් බදු වැඩි කිරීම හෝ සෙස්

බදු පැනවීම සිදු කර ඇත. අගය එකතු කළ වටිනාකමක් සහිත භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය දිරි ගැන්වීම පිණිස අමු ද්‍රව්‍ය ලෙස භාණ්ඩ අපනයනය සඳහා සාපේක්ෂව ඉහළ බදු අනුපාත පනවා ඇත. තවද, භාණ්ඩ ගණනාවකට අපනයන සෙස් බදු හඳුන්වා දී ඇති අතර එමගින් උපයනු ලබන ආදායම පොහොර සහනාධාරය සැපයීම, පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කටයුතු දිරිමත් කිරීම සහ අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සැපයීම සඳහා යොදා ගනු ලබයි.

නීති විරෝධී මත් පැන්, මත් ද්‍රව්‍ය සහ අන්තරාකාරී ඖෂධ භාවිතය වැළැක්වීමට දැඩි ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කරමින් මත් ද්‍රව්‍ය සහ දුම්වැටි පාරිභෝජනය අධෛර්යමත් කිරීම සඳහා වූ සුරා බදු ප්‍රතිපත්තිය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වනු ඇත. විශේෂයෙන්ම, තරුණ පරපුර මෙවැනි කටයුතුවලින් වළක්වා ගැනීම පිණිස, මේ සම්බන්ධයෙන් වන නීති දැඩිව ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ අදාළ පාර්ශවයන් විසින් අධ්‍යාපනික හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් මෙම ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නංවනු ඇත.

බදු පරිපාලනය සම්බන්ධ ප්‍රතිසංස්කරණ

බදු ප්‍රතිපත්ති සංශෝධනය කිරීමෙන් අපේක්ෂිත අරමුණු ළඟා කර ගැනීමට හැකි වන පරිදි බදු පරිපාලනය කාර්යක්ෂම කිරීම සඳහා, බදු අනුකූලතාව දිරි ගැන්වීම පදනම් කර ගනිමින් බදු පරිපාලනය ශක්තිමත් කිරීම ද සිදු කරනු ලබයි. මේ සඳහා ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව මගින් දීර්ඝ කාලීන පදනමක් මත ලබා දෙන මූල්‍ය පහසුකම් යටතේ රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ කාර්යක්ෂමතා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. රාජ්‍ය ආදායම් වැඩි කිරීම හා ප්‍රතිසංස්කරණ මනා ලෙස කළමනාකරණය කිරීම සහ මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශය, ආදායම් රැස් කරන්නා වූ ආයතන සහ බස්නාහිර පළාත් සභාවේ සේවය කරන්නා වූ නිලධාරීන්ගේ හැකියා වර්ධනය මගින් රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය වඩාත් සතුටුදායක මට්ටමකට ගෙන ඒම මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වේ. ඉදිරියේ දී රාජ්‍ය ආදායම් ඉහළ නැංවීම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් අවශ්‍ය වන්නා වූ ක්‍රමවේදයන් සරල කිරීම, තොරතුරු තාක්ෂණය කාර්යක්ෂම ලෙස යොදා ගැනීම, කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතීන් වැඩි දියුණු කිරීම සහ මානව සම්පත් සංවර්ධනය යනාදිය මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් විශේෂයෙන් අවධාරණය කර ඇත.

මේ අතර, ශ්‍රී ලංකා රේගු දෙපාර්තමේන්තුව අළුතින් ඉදි කළ පරිපාලන සංකීර්ණයක ස්ථාපිත කර ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම් කටයුතු විද්‍යුත් තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් නිර්ලේඛිත ලෙස සිදු කිරීමට හැකි වන පරිදි, අවශ්‍ය දත්ත තනි පරිපාලන ස්ථානයකට ලබා දෙමින් ආනයන සහ අපනයන කටයුතු කඩිනමින් සිදු කිරීම සඳහා සම්බන්ධ සියළුම රාජ්‍ය ආයතනවල කටයුතු සම්බන්ධීකරණය කිරීම පිණිස යෝජිත ආනයන අපනයනකරුවන් සඳහා පහසුකම්

සැපයීම පිණිස පරිගණකගත ක්‍රමවේදය (Single Window) ද ඇතුළත්ව ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම හා සම්බන්ධ කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය වැඩි දියුණු කළ පහසුකම් සැපයීමට මෙමගින් හැකි වනු ඇත.

සමාන කරුණු සම්බන්ධයෙන් නොයෙකුත් පුද්ගලයන් විසින් ලබා දුන් එකිනෙකට පරස්පර අර්ථකථනයන් හේතුවෙන් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පනවා ඇති බදුකරණ නීති අර්ථකථනය සම්බන්ධයෙන් ඇති වූ ගැටළු නිරාකරණය කරමින් නිවැරදි අර්ථකථනයක් ලබා දීම සඳහා එම දෙපාර්තමේන්තුවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත අර්ථකථන කමිටුවක් පත් කර ඇත. මෙමගින් බදුකරණ නීති සම්බන්ධයෙන් වන ව්‍යාකූලතාවයන් සහ පරස්පරභාවයන් ඉවත් කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ. එසේම, බදු අභියාචනා ක්‍රියාදාමය ක්‍රමවත් කිරීම සහ අභියාචනා විභාග කිරීමේ ප්‍රමාදය අවම කරමින් කාර්යක්ෂම අභියාචනා ක්‍රමවේදයක් ඇති කිරීම සඳහා ස්වාධීන බදු අභියාචනා කොමිසමක් ස්ථාපනය කර ඇත. බදු පැනවීමට අදාළ වන කරුණු සම්බන්ධයෙන් වන සියලු අභියාචනා විභාග කිරීම මෙම කොමිසමේ වගකීම වේ. බදු පරිපාලනය සම්බන්ධයෙන් වන මෙම ප්‍රවණතා මධ්‍ය කාලීනව බදු බැඳියාව ඉහළ නැංවීමට ඉවහල් වනු ඇත.

මූල්‍ය සේවාවන්හි එකතු කළ අගය මත බදු අනුපාතය සියයට 12 දක්වා අඩු කිරීමෙන් සහ උපරිම සමාගම් බදු අනුපාතය සියයට 28 දක්වා අඩු කිරීමෙන් ඉතිරි වන මුදල් යොදවමින් ආයෝජන අරමුදල් ගිණුම (IFA) හඳුන්වාදීම නිසා අඩු පොළී අනුපාත යටතේ ණය ලබා දීම සඳහා මුදල් මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රය සතුටු ඇත. පලතුරු, එළවළු, කුළුබඩු, පඳුසම්පත්, ධීවර, කර්මාන්තශාලා නවීකරණය හෝ ස්ථාපිත කිරීම, සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසාය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් සහ යටිතල පහසුකම් ව්‍යාපෘති යන නොයෙකුත් ක්ෂේත්‍රයන් හි මධ්‍ය කාලීන සහ දිගුකාලීන ණය ලබා දීම සඳහා මෙම අරමුදල් යොදා ගනු ඇත.

මෑතක දී ක්‍රියාත්මක කළ බදු ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාමාර්ග යටතේ, අධික බදු සහන, අක්‍රමවත් බදු විරාමයන් සහ තීරු බදු නිදහස් කිරීම් තාර්කිකරණය කිරීමට කටයුතු කරනු ලබයි. මේ අනුව, පුද්ගලික ආයෝජන සඳහා සමානාත්මතාවයෙන් යුතු දිරිගැන්වීම් ලබා දීම සඳහා පුළුල් පදනමක් සහ අඩු බදු අනුපාත සහිත බදු ව්‍යුහයක් සකස් කිරීමට ආයෝජන මණ්ඩලය යටතේ වන ආයෝජන සඳහා දිරිගැන්වීම් වැඩපිළිවෙල සංශෝධනය කරන ලදී. ඒ අනුව, ආයෝජන මණ්ඩල පනත සහ දේශීය ආදායම් පනත යන පනත් දෙකෙහිම 17 වැනි වගන්තිය යටතේ වූ බදු ප්‍රතිපත්තීන් සම්බන්ධයෙන්, අයෝජන මණ්ඩල පනත දේශීය ආදායම් පනත හා අනුකූල කරන ලද අතර සියලුම බදු සහන දේශීය ආදායම් පනත යටතට ගෙන එනු ලැබ ඇත. දේශීය ආදායම් පනත යටතේ, ආයෝජන ප්‍රමාණය පදනම් කර ගනිමින් විශේෂිත කාල පරිච්ඡේදයන් සඳහා බදු

විරාමයන් ලබා දෙනු ලබන අතර සෘජුවම ලබා දෙනු ලබන නිදහස් කිරීම් බොහොමයක් ද ඇත. ඒ අනුව අවශ්‍යතාවය මත ආයෝජන සඳහා අදාළ බදු නීති යටතේ බදු සහන ලබා දීමට ආයෝජකයින්ට පහසුකම් සලසන ආයතනයක් ලෙස ආයෝජන මණ්ඩලය කටයුතු කරයි. ක්‍රමෝපායික වශයෙන් වැදගත්කමක් ඇති ආයෝජන සඳහා 2008 අංක 14 දරණ ක්‍රමෝපාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති පනත යටතේ ඇති විධිවිධාන අනුව

අදාළ බදු සහන ලබා දෙනු ලැබේ. ආයෝජන මණ්ඩලය මෙම බදු සහන ලබා දීමට අවශ්‍ය කටයුතු කරනු ලබයි. ඒ අනුව, පුද්ගලික ආයෝජන සඳහා පැහැදිලි සහ විනිවිදභාවයෙන් යුත් දිරි ගැන්වීමේ ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබ ඇති අතර එමගින් අනාගතයේ දී ආයෝජන ප්‍රමාණය වර්ධනය වනු ඇත. මෙම ක්‍රියාමාර්ග සම්බන්ධයෙන් වන ප්‍රධාන කරුණු විශේෂ සටහන 4 හි දැක්වේ.

විශේෂ සටහන 4: ආයෝජන පරිසරය	
දැනට පවතින දිරිගැන්වීමේ ක්‍රියාදාමය මගින් රු. මිලියන 50 කට වැඩි ආයෝජන සඳහා බදු සහන ලබා දෙනු ලැබේ. බදු විරාම ඇතුළත්ව මෙම බදු සහන ලබා දීම ආයෝජනයේ ප්‍රමාණය අනුව වෙනස් වේ.	
පනත	විස්තරය
ආයෝජන මණ්ඩල පනතෙහි 16 වගන්තිය	මෙම වගන්තියෙහි සඳහන් විධිවිධාන අනුව, විදේශ සෘජු ආයෝජන මෙරට ගෙන ඒමට අපේක්ෂා කරන ආයෝජකයින්ට ආයෝජන මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබා ගැනීමට හැකි වනු ඇත.
ආයෝජන මණ්ඩල පනතේ 17 වගන්තිය	මෙම වගන්තිය යටතේ, සෘජු විදේශ ආයෝජන රට තුළට ගෙන ඒමට බලාපොරොත්තු වන ආයෝජකයින් වෙත ආයෝජන මණ්ඩලයේ පහසුකම් ලබා ගත හැකිය. ආයෝජන මණ්ඩල පනතේ ඇති “ආ” උපලේඛණය අනුව, දේශීය ආදායම් පනත, රේගු ආඥා පනත, විදේශ විනිමය පාලන පනත, සමාගම් පනත, වෙළඳ නැව් පනත, 1961 අංක 65 දරන මුදල් පනත, සහ ගුවන් තරංගන පනත යන නීතින්ට අනුව නිදහස් කිරීම් ප්‍රදානය කිරීමට ආයෝජන මණ්ඩලයට හැකියාව ඇත. 17 වගන්තිය යටතේ මෙම නව ප්‍රතිසංස්කරණ සමග, දේශීය ආදායම් හා ආයෝජන මණ්ඩල පනතට යටත්වන ආයෝජන පරිසරයන් ඒකාබද්ධ කර ඇත.
2006 අංක 10 දරණ දේශීය ආදායම් පනත, සංශෝධිත පරිදි	16 ‘අ’ ධීවර, 16 ‘ආ’ බීජ සහ පැළෑටි ද්‍රව්‍ය, 16 ‘ඇ’ මධ්‍ය පරිමාණ ආයෝජන, 17 ‘ඈ’ මහා පරිමාණ ආයෝජන, 24 ‘ඉ’ සිනමා චිත්‍රපට
2008 අංක 14 දරණ ක්‍රමෝපාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති පනත, සංශෝධිත පරිදි	ක්‍රමෝපාය පදනමක් සහිත ව්‍යාපෘති සඳහා වන ආයෝජන ක්‍රමෝපාය සංවර්ධන පනතේ නියමයන්ට අනුව ක්‍රියාත්මක වේ. පනතේ දක්වා ඇති ක්‍රියාවලියට අනුව, ආයෝජන විෂය භාර අමාත්‍යවරයා සහ මුදල් විෂය භාර අමාත්‍යවරයාගේ උපදෙස් අනුව ආයෝජන මණ්ඩලය මේ සම්බන්ධයෙන් පහසුකම් සපයයි.

මූලාශ්‍රය: රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

රාජ්‍ය වියදම් කළමනාකරණය

රාජ්‍ය වියදම සැලකීමේ දී, පෞද්ගලික අංශයේ ආර්ථික කටයුතු සඳහා පහසුකම් සපයමින් ආර්ථිකය ශක්තිමත්ව වර්ධනයවීමට ඇති හැකියාව දිරි ගැන්වීම සඳහා අවශ්‍ය ආයෝජන සඳහා ප්‍රමුඛතාවය ලබා දෙමින් මෙහෙයුම් වියදම් නිසි පරිදි කළමනාකරණය කිරීම සඳහා රජය විසින් දැඩි ප්‍රයත්නයක් දරා ඇත. මෙම ප්‍රයත්නයන් මගින් රාජ්‍ය වියදම්වල ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීමට සහ ඵලදායී නොවන වියදම් අඩු කිරීම සඳහා වන උත්සාහයන් වඩාත් ශක්තිමත් කර ඇත.

රටෙහි පවත්නා යහපත් සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වය හේතුවෙන් පොළී පිරිවැය අඩු කර ගැනීමට සහ සාමකාමී වාතාවරණයක් පැවතීම හේතුවෙන් ආරක්ෂක කටයුතු සම්බන්ධ වියදම් අඩු කර ගැනීමට හැකි වී ඇති අතර ඒ අනුව පුනරාවර්තන වියදම් ක්‍රමයෙන් අඩු වීම

අඛණ්ඩව පැවතුණි. ගැටුම්කාරී වාතාවරණය පැවති ප්‍රදේශවල බිම් බෝම්බ ඉවත් කිරීමේ කටයුතුවල සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් ඇති වීමත් සමග අවතැන් වූ පුද්ගලයන් නැවත පදිංචි කිරීමේ කටයුතු ද අවසන් කිරීමට හැකි වී ඇත. මෙම සියලු ක්‍රියාමාර්ග මැදිකාලීනව පුනරාවර්තන වියදම් වඩාත් තාර්කිකරණය කිරීමට උපකාරී වන ඇත.

ආයෝජන

ආයෝජන ප්‍රමාණය ද.දේ.නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 33-35 ක පමණ ඉහළ මට්ටමක තබා ගනිමින් ඉදිරි වර්ෂ තුළ දී සියයට 8 කට වඩා වැඩි සීඝ්‍ර ආර්ථික වර්ධන වේගයක් ලබා ගැනීමට හා ඒ අනුව මධ්‍ය කාලීනව අයවැය හිඟය අඩු කර ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මේ සඳහා රාජ්‍ය ආයෝජන ද.දේ.නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 6-7 ක මට්ටමක පවත්වාගෙන යාමට රජය කැප වී ඇති අතර දේශීය පෞද්ගලික අංශය හා සෘජු විදේශ

ආයෝජන මගින් සිදු කරනු ලබන ආයෝජන ප්‍රමාණය දැනට පවතින ද.දේ.නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 22 පමණ මට්ටමේ සිට සියයට 28 දක්වා වැඩි වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. නියාමන ක්‍රමවේදයන් සහ රාජ්‍ය අංශයේ සේවා සැපයීම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගන්නා අතරම, යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම අඛණ්ඩව පවත්වා ගනිමින් සහ පවතින බදු ක්‍රමවේදයන් වඩාත් ශක්තිමත් වන පරිදි සකස් කිරීම මගින්, මෙම ඉලක්කයන් ළඟා කර ගැනීම සඳහා රජය විසින් අවශ්‍ය පහසුකම් සපයනු ඇත.

ඒ අනුව, රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණයේ දී මුහුණු පෑමට සිදු වූ අභියෝග රාශියක් මධ්‍යයේ වුවද, දේශීය හා විදේශීය සම්පත් මගින් මූල්‍යනය කරනු ලබන ක්‍රමෝපායක වශයෙන් වැදගත් මහා පරිමාණ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සහ සංවර්ධනය වන ප්‍රදේශවල ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යාපෘති අඛණ්ඩව පවත්වා ගනිමින් 2011 වර්ෂයේ දී රාජ්‍ය ආයෝජන ද.දේ.නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 6.0 ක පමණ අගයක පවත්වා ගැනීමට රජයට හැක වනු ඇත. මධ්‍ය කාලීනව රටෙහි උසස් සමාජ තත්ත්වයක් පවත්වා ගැනීමට සහ ආර්ථික වර්ධනය වේගවත් කිරීමට අදාළ වන ආයෝජන අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීම දැඩි ලෙස අවශ්‍යවන්නා වූ ප්‍රදේශවල මෙම ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ආර්ථික වර්ධනය දිරි ගැන්වීම, අකාර්යක්ෂමතා අවම කිරීම සහ ප්‍රාදේශීය වශයෙන් සමබර සංවර්ධනයක් ඇති කිරීම අරමුණු කර ගනිමින්, මුළු රටම ආවරණය වන පරිදි අධ්‍යාපන සහ සෞඛ්‍ය වැනි සමාජ යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කරන අතරම, මාර්ග පද්ධති, ප්‍රවාහන, විදුලිබල උත්පාදනය, වරාය හා ගුවන්තොටුපොළ, වාරිමාර්ග සහ ජලසම්පාදන වැනි ආර්ථික කටයුතු දිරිගැන්වීම සඳහා අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීමට මූලිකත්වයක් දී ඇත. නාගරික හා ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල සම්බන්ධතාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වන රජයේ ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන වැඩසටහන්වල ප්‍රධාන වශයෙන් අවදානය යොමු වී ඇත්තේ, ග්‍රාමීය මාර්ග, ග්‍රාමීය විදුලිබල සැපයුම, කුඩා වාරිමාර්ග ව්‍යාපෘති හා ප්‍රජා ජල සැපයුම් පද්ධති වැඩි දියුණු කිරීම සහ ග්‍රාමීය ජීවනෝපාය මාර්ග විවිධාංගීකරණය කිරීම පිණිස තොරතුරු තාක්ෂණය යොදා ගැනීම යනාදිය වෙතය.

මේ අතර, සැලසුම් කළ ව්‍යාපෘති නියමිත කාලය තුළ දී නිම කිරීම සහතික කරමින් එම ව්‍යාපෘති සඳහා වන වියදම් අවම කිරීම පිණිස ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී අධික වියදම් සඳහා හේතු වූ අවහිරතාවයන් සහ විවිධ ප්‍රමාදයන් අවම කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත. රාජ්‍ය ආයෝජනයන් හි යහපත් වර්ධනය, වැඩි දියුණු වූ සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වය සහ ස්ථාවර දේශපාලන වාතාවරණය තුළ ඉහළ ආර්ථික වර්ධනයක් ළඟා කර ගැනීමට හැකි වන පරිදි, මධ්‍ය කාලීනව සෑම අංශයකම යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සඳහා පෞද්ගලික අංශයේ ආයෝජන දිරි ගැන්වීම සඳහා ද පහසුකම් සපයනු ඇත.

විශේෂයෙන්ම, එලදායීතාවය මෙන්ම ධාරිතාවයන් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වන ආයෝජනයන් ඉහළ නැංවීම සඳහා සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ දී පෞද්ගලික අංශය විසින් වැඩි කාර්ය භාරයක් සිදු කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

ග්‍රාමීය සහ ගෘහ ආර්ථිකය

කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායන්හි එලදායීතාවය සහ තරඟකාරීත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා වන ප්‍රතිපත්තීන් ද ඇතුළත්ව ග්‍රාමීය ආර්ථිකය නාගරික මධ්‍යස්ථානවල නැගී එන ආර්ථික ක්‍රියාවලීන් හා සමග කාර්යක්ෂමව ඒකාබද්ධ කිරීමට කටයුතු කරනු ලබයි. මෑතක දී දියත් කරන ලද ගෘහ ආර්ථිකයන් බලගැන්වීම සඳහා වන "දිවි නැගුම" වැඩසටහන, ග්‍රාමීය ආර්ථික පදනම ශක්තිමත් කිරීමෙහි ලා සුවිශේෂී වේ. එළවළු/පලතුරු වගා කිරීම, පශු සම්පත්, පරිසර හිතකාමී ජීවනෝපාය මාර්ග, ගෘහ ආශ්‍රිත කර්මාන්ත සහ සේවා සහ ගෙවතු වගාව වැනි පුළුල් පරාසයක් තුළ වූ ආර්ථික කටයුතු දිරි ගැන්වීමට හැකිවන පරිදි "දිවි නැගුම", මිලියනයක ගෘහ ආර්ථිකයන් බලගැන්වීම සඳහා වන වැඩ පිළිවෙල සැලසුම් කර ඇත. කාබනික පොහොර යොදා ගනිමින් කෘෂිකාර්මික කටයුතු කිරීම, සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත දිවි පෙවෙතක් ඇති කර ගැනීම සඳහා අනුබල දීම මගින් නොයෙකුත් වෙළඳපොළ විචලනයන්ගෙන් ඇති විය හැකි බැලපෑමෙන් ජන ජීවිතය ආරක්ෂා කිරීමට මෙම වැඩසටහන ඉවහල් වනු ඇත. තවද, ව්‍යාජ්‍ය වූ කෘෂිකාර්මික කටයුතු තිරසාරව පවත්වා ගැනීම සඳහා, වී සහ අනෙකුත් ආහාර බෝග සඳහා සහතික මිලක් ලබා දීම සහ පොහොර සහනාධාරය වැනි අනෙකුත් සහනදායී ක්‍රියාමාර්ග අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වනු ඇත.

රාජ්‍ය ව්‍යාපාර

රාජ්‍ය ව්‍යාපාරවල කාර්යසාධනය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා රජය කැපවී ඇත. 2005 වසරේ දී "මහින්ද චින්තන ඉදිරි දැක්ම" මගින් රාජ්‍ය ව්‍යාපාර පෞද්ගලිකරණය නොකිරීමට රජය විසින් පැහැදිලි ප්‍රතිපත්තිමය තීරණයකට එළඹ ඇති අතර, එම ආයතන රජයේ ප්‍රතිපාදන මත නොයැපෙන, රජයට ලාභාංශ ගෙවන සහ වාණිජ වශයෙන් ශක්තිමත් ආයතන බවට පත් කිරීමට හැකි වන පරිදි කළමනාකරණය සඳහා නව්‍යකරණයකින් යුත් ප්‍රතිසංස්කරණ හඳුන්වාදීමට රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දිරි ගැන්වීම සඳහා රජය කටයුතු කරයි. රාජ්‍ය ව්‍යාපාරයන්හි කාර්යසාධනය වැඩි දියුණු වීම මගින් යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය මූල්‍ය පහසුකම් සැපයීමට සහ පෞද්ගලික අංශය සඳහා අවශ්‍ය මූල්‍ය සම්පත් ලබා ගැනීමට හැකියාව ලබා දෙනු ඇත. ඒ අනුව, රාජ්‍ය ව්‍යාපාර 23 ක් ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම සඳහා රාජ්‍ය සම්පත් සහ ව්‍යාපාර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය පිහිටුවීම ඇතුළත්ව රාජ්‍ය ව්‍යාපාරවල කාර්යසාධනය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් ආරම්භ කර ඇත. තවද, ක්‍රමෝපායික

වශයෙන් වැදගත් රාජ්‍ය ව්‍යාපාරවල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සඳහා පෞද්ගලික අංශයේ ව්‍යවසායකයන් සහ වෘත්තීයවේදීන් පත් කර ඇත. පිරිවැය පිළිබිඹු වන ආකාරයේ මිල ප්‍රතිපත්තීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම, ව්‍යාපාර කටයුතු උපාය මාර්ග වැඩි දියුණු කිරීම, මානව සම්පත් සහ ප්‍රාග්ධන සම්පත් ඵලදායී ලෙස යොදා ගැනීම, මූල්‍ය කළමනාකරණය වැඩි දියුණු කිරීම සහ ව්‍යුහාත්මක ගැටළුවලට පිළියම් යොදන අතරම අභ්‍යන්තර කටයුතු පාලනය කිරීම මගින් මධ්‍ය කාලීනව රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වැඩි දියුණු කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

සහභාගීත්ව ආර්ථික සංවර්ධනය

පීඩාවට පත්විය හැකි සහ දිළිඳු ජන කොටස් සඳහා සමාජ ආරක්ෂණ කටයුතු සැපයීම ද මධ්‍ය කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය මගින් තහවුරු කරනු ඇත. විශේෂයෙන්ම වියපත් ජනතාව සහ වෙනස් හැකියාවන් ඇති පුද්ගලයින් ඇතුළුව අනෙකුත් රැකවරණය අවශ්‍ය පුද්ගලයින් වැඩි වගකීමකින් යුතුව රැකබලා ගැනීමට කටයුතු කරනු ඇත. සෞඛ්‍ය සම්පන්න උගත් ශ්‍රමබලකායක් මෙරට නිර්මාණය කිරීම සඳහා අධ්‍යාපනය සහ සෞඛ්‍ය අංශ කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කරමින් වැඩි සම්පත් ප්‍රමාණයක් සහග්‍ර සංවර්ධන අරමුණු ළඟා කර ගැනීම සඳහා යොදවනු ලැබෙයි. ආදායම් ඉහළ නැංවීම සඳහා සහාය වීමට දැනට ක්‍රියාත්මක වැඩසටහන් අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන අතර සුභසාධනය උදෙසා දෙනු ලබන සහාය වෙනුවට යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම තුළින් සමාජය සවිබල ගැන්වීම කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කර ඇත. “දිවි නැඟුම”, “ගම නැඟුම” සහ “පුර නැඟුම” වැනි ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා යොමු වූ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති යටතේ ප්‍රධාන වශයෙන් ගමනාගමනයට සුදුසු මාර්ග, විදුලිය, පිරිසිදු ජලය හා සනීපාරක්ෂක පහසුකම් සහ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල කුඩා පරිමාන ජලසම්පාදන ව්‍යාපෘති සැපයීමෙන් දිළිඳු ජනතාව සවිබල ගැන්වීම සඳහා ඵලදායී ජීවනෝපාය සංවර්ධන කටයුතු දිරි ගැන්වීම මගින් මෙම අරමුණු ළඟා කර ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම වැඩසටහන් යටතේ ජනතාවට ආර්ථික කටයුතු සඳහා දායකත්වය ලබා දිය හැකි සහ එහි ප්‍රතිලාභ ලබා ගත හැකි සහභාගීත්ව ආර්ථික සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති අනුගමනය කෙරේ. ඒ අනුව, සමාජ සුභසාධනය පාදක කර ගත් දිළිඳුකම තුරන් කිරීමේ ක්‍රමවේදයෙන් බැහැරවී සියලු දෙනාටම ආර්ථික සංවර්ධන ක්‍රියා දාමයට සහභාගී විය හැකි වන පරිදි ආදායම් වර්ධනය කර ගැනීම පදනම් කර ගත් සහභාගීත්ව සංවර්ධන වැඩපිළිවෙලක් කරා රට ක්‍රමයෙන් අවතීර්ණ වනු ඇත.

ජාතික ආරක්ෂාව

රට තුළ සාමකාමී ව්‍යාපාරණයක් පවත්වා ගැනීම, නීතිය හා සාමය ආරක්ෂා කිරීම සහ මහජන ආරක්ෂාව පවත්වාගෙන යාම සඳහා ජාතික ආරක්ෂාව ශක්තිමත්

කිරීමට මධ්‍යකාලීන වශයෙන් ප්‍රමාණවත් සම්පත් සැපයීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. ගැටුම්කාරී ව්‍යාපාරණයක් පැවති පසුගිය දශක තුනක පමණ කාලයක් පුරා ලැබූ අත්දැකීම් අනුව, රටේ ආර්ථික කළමනාකරණය සහ සමස්ත ස්ථායීතාව පවත්වාගෙන යෑම පිණිස ජාතික ආරක්ෂාවේ ඇති වැදගත්කම මනාව අවධාරණය වී ඇත.

ගෝලීය පසුබිම

බණිජ තෙල් නිෂ්පාදනය කරන ඇතැම් රටවල ඇති වී තිබෙන අවිනිශ්චිතතාවයන් සහ ආර්ථික අවපාතයන් පැවති දියුණු රටවල් මුහුණ දුන් ගැටළු, නොවිසදුනු ව්‍යුහාත්මක බිඳ වැටීම් සහ අවිනිශ්චිතතාවයන් වැඩි වෙමින් පවතින සංකීර්ණ වූ ජාත්‍යන්තර පසුබිමක් තුළ ඇති විය හැකි බලපෑම් සැලකිල්ලට ගනිමින් ඉදිරි වර්ෂ වල දී ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු කළමනාකරණය කිරීමට සිදු වනු ඇත. ආර්ථික අවපාතයේ බලපෑමට ලක් වූ ලෝක ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත්වීම තවමත් අවිනිශ්චිත තත්ත්වයක පවතී. විශේෂයෙන්ම රාජ්‍ය මූල්‍ය ගැටළු මෙන්ම පවතින ඉහළ විරැකියා තත්ත්වය හේතුවෙන් ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය දුෂ්කරතා රැසකට මුහුණ පා සිටින අතර යුරෝ කලාපය මුහුණ දී ඇති ප්‍රධාන මූල්‍යමය ගැටළු සහගත තත්ත්වය හේතුවෙන් යුරෝපා සංගමයේ මධ්‍යකාලීන ආර්ථික ස්ථාවරතාවය පිළිබඳ ගැටළු ඇති විය හැකි අතර ඉන් ලෝක ආර්ථිකයට ඇති විය හැකි අහිතකර බලපෑම් වඩාත් ඉස්මතු කරවයි. 2011 මාර්තු මස ඇති වූ ප්‍රබල භූමිකම්පාවෙන් සහ සුනාමි ව්‍යසනය මෙන්ම ෆුකුෂිමා න්‍යෂ්ටික බලාගාරය පිපිරීමෙන් සිදු වූ ව්‍යසනය හේතුවෙන් ජපන් ආර්ථිකයට ඇති වූ අවිනිශ්චිතතාව තවමත් පවතී. මෙම සියලු කරුණු හේතුවෙන් ජාත්‍යන්තර ආර්ථිකය තුළ ඇති විය හැකි සිදුවීම් සහ ඒවායේ අහිතකර බලපෑම් පිළිබඳ පුරෝකථනය කිරීම අපහසු වී ඇත. කෙසේ වුවද, ආසියාවේ නැග එන ප්‍රබල ආර්ථිකයන් දෙකක් වන චීනය සහ ඉන්දියාව මෙම ලෝක ආර්ථික අවපාතය හමුවේ වුවද සාපේක්ෂව ඉහළ ආර්ථික වර්ධන වේගයන් පවත්වා ගැනීමට සමත් වී සිටී. උද්ධමනය සහ දේපළ මිළ ගණන් අධික ලෙස වැඩි වීමෙන් ඇති විය හැකි ගැටළුවලට විසඳුම් සෙවීමට මෙම ආර්ථිකයන්ට සිදු විය හැකි වුවද මධ්‍ය කාලීනව ලෝක ආර්ථිකය ඉදිරියට ගෙන යනු ලබන ප්‍රබල බලවේගය ආසියාව වන බව පුරෝකථනය කර ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය කෙරෙහි බලපෑම

ලෝක ආර්ථිකයේ පවතින අවිනිශ්චිතතාවය ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය කෙරෙහි යහපත් මෙන්ම අයහපත් බලපෑම් ද ඇති කරනු ඇත. ප්‍රධාන වශයෙන් බණිජ තෙල් මිළ ගණන් ඇතුළු ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොළේ භාණ්ඩ මිළ ගණන් අඩු වීමට ඇති හැකියාව හේතුවෙන් ආනයන වියදම අඩු වීමෙන් ආනයන භාණ්ඩවල මිළ ඉහළ යාමෙන් ඇති විය හැකි උද්ධමනය අඩු කර ගැනීමට ඇති හැකියාව යහපත් බලපෑමක් වේ. කෙසේ වෙතත්,

සංවර්ධන රටවල ආර්ථිකයන් ඉක්මනින් යථා තත්ත්වයට පත් නොවීම හේතුවෙන්, සම්ප්‍රදායික වෙළෙඳපොළවල් මගින් මෙම රටවල් සඳහා සිදු කළ අපනයන ඉල්ලුම සහ සංචාරක කටයුතු සඳහා වන ඉල්ලුම අඩු විය හැකි අතර නැඟී එන ආර්ථිකයන් සඳහා ප්‍රාග්ධන ගලා ඒම් කෙරෙහි ද අයහපත් බලපෑම් ඇති කළ හැකි වේ. විශේෂයෙන්ම, ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන පෙළේ වෙළෙඳ හවුල්කරුවන් වන ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය හා යුරෝ කලාපය මුහුණ දී ඇති ආර්ථිකමය අර්බුදකාරී තත්ත්වයන් තුළ මෙරට අපනයන සඳහා ඇති විය හැකි අයහපත් බලපෑම හේතුවෙන් නැඟී එන ආර්ථිකයන් තුළ නව වෙළෙඳපොළ සොයා ගැනීමට මෙරට අපනයනකරුවන් උනන්දු කරවනු ඇත. ඒ අනුව, වඩා යෝග්‍ය නිෂ්පාදන සහ වෙළෙඳපොළ යන දෙඅංශයෙන්ම අපනයන කටයුතු විවිධාංගීකරණය කිරීම සඳහා විනිමය අනුපාත වෙනස් කිරීම් සහ අනෙකුත් ව්‍යුහාත්මක වෙනස් කිරීම් නම්‍යශීලීව සිදු කිරීම ඇතුළුව සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග හඳුන්වා දීම සඳහා මූලිකත්වය දිය යුතුවේ. කෙසේ වෙතත්, ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන අපනයන භාණ්ඩ බොහොමයක් පාරිභෝගික භාණ්ඩ වීම හේතුවෙන් එම භාණ්ඩ සංවර්ධන රටවලට පවා අඛණ්ඩව සැපයීමට හැකි වීමේ වාසිදායක තත්ත්වයක් ද පවතිනු ඇත.

මන්නාරම් ද්‍රෝණියේ සිදු කරනු ලබන බණිජ තෙල් ගවේෂණ කටයුතුවල ප්‍රගතියක් පෙන්නුම් කරයි. ආනයන ආදේශන කර්මාන්ත සඳහා ආයෝජන වැඩි කරමින් ආර්ථික දැක්ම වැඩි දියුණු කිරීමට මෙමගින් හැකියාවක් ලැබෙනු ඇත. බණිජ තෙල් ආනයන පිරිවැය අඩු වීම සහ එමගින් ගෙවුම් ශේෂයේ යහපත් වර්ධනයක් ඇති වීම මෙන්ම, මේ සම්බන්ධ ආදායම් රජය සමග බෙදා ගැනීම සඳහා පවතින ක්‍රියා මාර්ග තුළින් රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය වඩාත් ශක්තිමත් වීම වැනි විවිධ වූ ප්‍රතිලාභ සමග ආර්ථිකයේ කාර්ය සාධනය වැඩි දියුණු වීමට මෙය හේතු වනු ඇත.

මධ්‍ය කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය

රාජ්‍ය මූල්‍ය දැක්ම වැඩි දියුණු කර ගැනීම සඳහා මෑතක දී හඳුන්වා දෙනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ග වඩාත් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා, මෙම මධ්‍යකාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය අවධානය යොමු කර ඇත. පසුගිය වසර කිහිපය තුළ බාහිර හා අභ්‍යන්තර වශයෙන් මුහුණ දීමට සිදු වූ ප්‍රධාන අභියෝග රැසක් හේතුවෙන්, 2003 අංක 3 දරණ මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම) පනතේ දැක්වෙන ආකාරයට

අයවැය හිඟය අඩු කර ගැනීමට ගත වන කාලය තවත් වැඩි වී ඇත. කෙසේ වුවත්, රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු සඳහා හඳුන්වා දී ඇති පුළුල් ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් අපේක්ෂිත සංවර්ධන අභිලාශයන් ශක්තිමත් කර ගැනීමට සහ එමගින් රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම) පනතෙහි සඳහන් ඉලක්ක ළඟා කර ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතාව පවත්වා ගැනීමට හැකි වනු ඇත.

2012 වසර වන විට ස්ථාවර තත්ත්වයට පත් වනු ඇතැයි අපේක්ෂිත නව බදු ව්‍යුහය හේතුවෙන් මැදිකාලීනව රාජ්‍ය ආදායම ද.දේ.නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 16 ක පමණ මට්ටමකට සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වීම තුළින් සමස්ත රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වයෙහි කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් ළඟා කර ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ. ඒ සමගම රාජ්‍ය වියදම්වල ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීම මගින් ආදායම් අතිරික්තයක් ඇති කර ගැනීමට හැකි වන අතර ඒ අනුව රාජ්‍ය ආයෝජනය ද.දේ.නි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 6-7 මට්ටමක පවත්වා ගැනීමටත් අපේක්ෂා කෙරේ. රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය මුළුමනින්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් 2016 වසර වන විට අයවැය හිඟය ද.දේ.නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 5 ක අඩු මට්ටමක පවත්වා ගැනීමටත් ඒ අනුව රාජ්‍ය ණය ද.දේ.නි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 60 කට වඩා අඩු මට්ටමකට ගෙන ඒමටත් අපේක්ෂා කෙරේ. නිසි ලෙස ණය ආපසු ගෙවීමෙන් ශ්‍රී ලංකාව ලබාගෙන ඇති කිරිනි නාමය ආරක්ෂා කර ගනිමින්, දිගු කාලීන කල් පිරිමි සහිතව හා මනා කළමනාකරණයකින් යුක්තව දේශීය හා විදේශීය මූල්‍ය මගින් ලබා ගන්නා ණයවලින් රාජ්‍ය ණය සංයුතිය සමන්විත වනු ඇත. ඒ අතරම, මැදි ආදායම් ලබන සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටක් වශයෙන්, ශ්‍රී ලංකාව සතු ආර්ථික වර්ධනයට හිතකර වූ නව ශක්තීන් යොදා ගනිමින් ඉදිරියේ දී මුහුණ දීමට සිදුවන අභියෝගයන් කාර්යක්ෂම ලෙස කළමනාකරණය කර ගැනීමට ශ්‍රී ලංකාවට හැකි වනු ඇත. ඒ අනුව, 2003 අංක 03 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම) පනතෙහි සඳහන් මධ්‍ය කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්කයන් වගුව 1 හි සඳහන් ඇස්තමේන්තු කළ අගයන් හා සමග ගැලපීම් කළ යුතුවේ.

1 වගුව: මධ්‍ය කාලීන සාර්ව රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියා රාමුව - 2011-2014 (ද.දේ.නි % ලෙස)

දර්ශකය	පුරෝකථන				
	2010	2011	2012	2013	2014
ආදායම	14.6	14.1	14.7	15.0	15.5
බදු ආදායම	12.9	12.7	13.3	13.7	14.2
ආදායම් බදු	2.4	2.4	2.5	2.7	2.8
එකතු කළ අගය මත බදු	3.9	3.5	3.5	3.8	4.1
නිෂ්පාදන බදු	2.3	2.8	3.0	2.9	2.8
විදේශ වෙළෙඳාම මත බදු	2.7	2.9	3.2	3.2	3.2
අනෙකුත්	1.5	1.0	1.1	1.1	1.2
බදු නොවන ආදායම	1.7	1.5	1.4	1.3	1.3
ප්‍රදාන	0.3	0.2	0.3	0.1	0.1
වියදම	22.9	21.4	21.2	20.9	20.7
වර්තන වියදම	16.7	15.6	14.7	14.6	14.4
වැටුප් හා වේතන	5.4	5.3	5.1	5.0	4.9
පොළී ගෙවීම්	6.3	5.4	4.9	4.9	4.8
සහනාධාර සහ පැවරුම්	3.5	3.2	3.0	3.0	2.9
අනෙකුත් භාණ්ඩ හා සේවා	1.6	1.7	1.7	1.7	1.7
රාජ්‍ය ආයෝජන	6.4	6.0	6.6	6.5	6.5
එයින් මහා මාර්ග	1.5	1.6	1.7	1.5	0.7
වරාය හා ගුවන් සේවා	0.5	0.4	0.4	0.5	0.2
විදුලිය	0.5	0.5	0.4	0.5	0.3
ජල සහ වාරිමාර්ග	0.6	0.8	0.9	1.2	1.1
අධ්‍යාපනය හා සෞඛ්‍යය	0.6	0.6	0.6	0.7	0.6
ග්‍රාමීය අංශය	0.4	0.5	0.6	0.7	0.5
ආදායම් හිඟය(-)/අතිරික්තය(+)(ද.දේ.නි. % ලෙස)	-2.1	-1.5	-0.1	0.5	1.0
අයවැය හිඟය(-)/අතිරික්තය (+)(ද.දේ.නි. % ලෙස)	-8.0	-7.0	-6.2	-5.8	-5.2
රාජ්‍ය ණය (ද.දේ.නි. % ලෙස)	81.9	78.2	74.2	70.3	66.4

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

අයවැය, ආර්ථික හා රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාව-2012

2003 අංක 3 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම) පනතේ

7, 8 සහ 9 වගන්ති යටතේ ගරු මුදල් අමාත්‍යවරයා විසින් නිකුත් කරන ලදී.

2003 අංක 3 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම) පනතේ 7, 8 සහ 9 වගන්ති අනුව රජයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපායට සාපේක්ෂව රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු ඇගයීම සඳහා අයවැය, ආර්ථික හා රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාව නිකුත් කළ යුතු අතර එය විසර්ජන පනත් කෙටුම්පත පාර්ලිමේන්තුවේ දෙවනවර කියවන දිනයේ දී පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතු වන අතර ඒ අනුව මෙම වාර්තාව ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය, පාරිභෝගික මිල ගණන්, සහ ගෙවුම් ශේෂය සඳහා අදාළ වන ඇස්තමේන්තු සහ ආදායම් සහ වියදම් ඇස්තමේන්තු කිරීම සඳහා පදනම් වූ උපකල්පන ද මෙම වාර්තාවේ ඇතුළත් වේ.

ඒ අනුව, 2011 වර්ෂයේ පළමු මාස නවය තුළ රජයේ ආදායම, වියදම සහ ණය ගැනීම් පිළිබඳ තාවකාලික දත්ත මෙම වාර්තාවේ ඇතුළත් වේ. මෙම රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරනු ලැබ ඇති සමස්ත ආර්ථික තත්ත්වය පිළිබඳ මනා අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට හැකි වන පරිදි මෙම කාල පරිච්ඡේදයට අදාළ ප්‍රධාන සාර්ව ආර්ථික උපනතින් ද මෙම වාර්තාවේ ඇතුළත් වේ. 2012 වර්ෂය සඳහා ඇස්තමේන්තු සකස් කිරීමේ දී පදනම් කර ගත් ආර්ථික සහ අනෙකුත් උපකල්පන පිළිබඳ තොරතුරු, මෙම උපකල්පනවලට අදාළ විය හැකි අවදානම් සාධක සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කළ හැකි අනෙකුත් තොරතුරු ද මෙම වාර්තාවේ ඇතුළත් වේ.

රාජ්‍ය මූල්‍ය උපනතීන්

සමාලෝචනය

සාමයේ ප්‍රතිලාභ පිළිබිඹු කරමින් දේශීය ආර්ථික කටයුතු අඛණ්ඩව වර්ධනය වීම සහ විදේශ වෙළඳාමෙහි ඇති වූ කැපී පෙනෙන වර්ධනය සමග ඇති වූ හිතකර බලපෑම හේතුවෙන්, 2009 වසරේ ද.දේ.නි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 9.9 ක ඉහළ අගයක පැවති අයවැය හිගය 2010 වසරේ දී සියයට 8.0 ක අඩු මට්ටමක පවත්වා ගනිමින් රජයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතුවල ලැබූ ප්‍රගතිය අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීමට හැකි විය. 2011 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතුවල කාර්යසාධනය සලකා බැලිය යුතු වන්නේ, පුළුල් පදනමකින් යුක්ත වූ සරළ බදු ව්‍යුහයක් සකස් කිරීමට සහ බදු අනුකූලතාවය වැඩි කිරීම සඳහා 2011 අයවැය තුළින් පුළුල් වූ බදු ප්‍රතිපත්ති හඳුන්වා දී ඇති වාතාවරණය තුළ වේ. එකතු කළ අගය මත බදු සහ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ප්‍රතිපත්තිය සඳහා කරන ලද සංශෝධන 2011 ජනවාරි 1 දින සිට ක්‍රියාත්මක කළ අතර ආදායම් බදු සහ ආර්ථික සේවා ගාස්තු සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්ති ඇතුළු අනෙකුත් බදු ප්‍රතිපත්ති සඳහා කරන ලද සංශෝධන 2011 අප්‍රේල් 1 දින සිට ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ජීවන වියදම අඩු කිරීම සඳහා බණිජ තෙල් නිෂ්පාදන, එල්.පී. ගැස්, තෝරාගත් ආහාර ද්‍රව්‍ය සහ කිරි පිටි යනාදිය සඳහා ලබා දුන් ආනයන බදු සහන ආනයනික භාණ්ඩවල මිල වැඩිවීමෙන් ඇති විය හැකි උද්ධමනය අඩු වීමට හේතු වූවත්, 2011 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ ආදායම් කාර්යසාධනය කෙරෙහි අයහපත් බලපෑමක් ඇති කර ඇත. මේ අතර, ප්‍රධාන වශයෙන් පොළී අනුපාත අඩුවීම මෙන්ම රටේ සාමකාමී වාතාවරණයක් පැවතීම නිසා ආරක්ෂක කටයුතු සම්බන්ධ වියදම් අඩු වීමේ යහපත් බලපෑම හේතුවෙන් 2009 වසරේ ද.දේ.නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 18.2 ක් වූ වර්තන වියදම 2010 වසරේ දී සියයට 16.7 දක්වා අඩු වූ අතර එම ප්‍රවණතාවය 2011 වසරේදී ද අඛණ්ඩව පැවතිණි. ග්‍රාමීය/ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන කටයුතු අඛණ්ඩව පවත්වා ගනිමින් හා මහා පරිමාණ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති කටයුතු නිම කිරීම අවධාරණය කරමින් පසු ගිය වසර කිහිපය තුළ රාජ්‍ය අයෝජන ඉහළ මට්ටමක පවත්වාගෙන ගොස් ඇති අතර එය තව දුරටත් අඛණ්ඩව පවත්වා ගන්නා ලදී.

2010 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ මුළු ආදායමෙහි වැඩි වීම වූ රු. බිලියන 59.5 ක් හෝ සියයට 11.4 හා සැසඳීමේ දී 2011 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ මුළු ආදායම රු. බිලියන 79 කින් එනම් සියයට 13.6 කින් වැඩි විය. පසු ගිය වසර හා සැසඳීමේ දී බදු ආදායම සියයට 15.5 කින් වැඩි වූ අතර බදු නොවන ආදායමෙහි සියයට 0.2 ක ආංශික අඩුවීමක් වාර්තා විය. ඇතැම් බදු ප්‍රතිපත්ති සඳහා කරනු ලැබූ ගැලපීම් හේතුවෙන් බදු ආදායම අඩු වීම (එනම්, එකතු කළ අගය මත බදු

අනුපාතය අඩු කිරීම) අනෙකුත් බදු ප්‍රතිපත්ති සඳහා කරනු ලැබූ සංශෝධන (එනම්, නිෂ්පාදන බදු අනුපාත වැඩි කිරීම) මගින් තුලනය වන පරිදි බදු ප්‍රතිසංස්කරණ හඳුන්වා දී ඇත. එම නිසා සෘජු බදු මෙන්ම වක්‍ර බදු ආදායම්වල ප්‍රගතිය වෙන් වෙන් වශයෙන් සැලකිල්ලට ගනිමින් සමස්ත බදු ආදායමෙහි කාර්යසාධනය සලකා බැලිය යුතු වේ. ඒ අනුව, බදු ප්‍රතිසංස්කරණයන්හි සමස්ත ධනාත්මක බලපෑම පිළිබිඹු කරමින්, මෙම කාලය තුළ දී සෘජු බදු ආදායම සියයට 16.8 කින් වැඩි වූ අතර වක්‍ර බදු ආදායම ද සියයට 15.2 කින් වැඩි වී ඇත. කෙසේ වෙතත්, එක් එක් බදු ආදායමෙහි කාර්යසාධනය වෙන් වශයෙන් සලකා බැලීමේ දී සෙස් බදු මගින් සහ දේශීය සැපයුම්වලට අදාළ වන එකතු කළ අගය මත බදු මගින් අපේක්ෂිත ආදායම ලැබී නොමැත. මෙම කාලය තුළ දී මධ්‍යම රජයට ලැබුණු ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායම සියයට 25.8 කින් අඩු වී ඇත. කෙසේ වෙතත්, පළාත් සභා සඳහා මාරුකිරීම් ඇතුළුව ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු මගින් ඉපයූ මුළු ආදායම සියයට 11.3 කින් වැඩි වී ඇත. වාහන ආනයනය සඳහා වන නිෂ්පාදන බදු ආදායම වැඩි වීම මගින් මෙන්ම ආනයන වැඩි වීම අඛණ්ඩව පැවතීම නිසා ආනයන සම්බන්ධ අනෙකුත් බදු ආදායම් වැඩි වීම හේතුවෙන් සමස්ත බදු ආදායමේ අඩු වීම තරමක් දුරට තුලනය වී ඇත.

රජයේ වියදම සලකා බැලීමේ දී, රජයේ ණය සුරැකුම්පත් වෙළඳපොලෙහි පැවති අඩු පොළී අනුපාතවල ධනාත්මක බලපෑම පෙන්නුම් කරමින්, ද.දේ.නි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ණය පොළී වියදමෙහි සැලකිය යුතු අඩු වීමක් පෙන්නුම් කරයි. පසු ගිය වසරේ ද.දේ. නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 5 ක් වූ රජයේ ණය පොළී ගෙවීම් මෙම කාලය තුළ දී සියයට 4.4 දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වී ඇත. රට තුළ පවතින සාමකාමී වාතාවරණය හේතුවෙන් ආරක්ෂක කටයුතු සම්බන්ධ මිල දී ගැනීම් සඳහා වන වියදම් ද අඩු වී ඇත. නැවත පදිංචි කිරීමේ කටයුතු අවසන් වීමත් සමග ම අවතැන්වූවන් නැවත පදිංචි කිරීමේ හා පුනරුත්ථාපනය සඳහා වන වියදම් ද අඩු වී ඇත. ඒ අනුව, 2010 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ ද.දේ.නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 12.7 ක් වූ සමස්ත වර්තන වියදම් 2011 වසරේ අදාළ කාලය තුළ දී සියයට 12.0 දක්වා අඩු වී ඇත.

රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණයේ දී මුහුණපෑමට සිදු වූ අභියෝග හමුවේ වුව ද 2011 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ රාජ්‍ය ආයෝජනයෙහි කාර්යසාධනය මගින්, ආර්ථික කටයුතු ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීමේ අත්‍යවශ්‍යතාවය සැලකිල්ලට ගනිමින් රාජ්‍ය ආයෝජන වැඩපිළිවෙල අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීම සඳහා වූ රජයේ දැඩි කැපවීම පිළිබිඹු වේ. මහා මාර්ග, පාලම්, වරාය, ගුවන්තොටුපල, විදුලිබල නිෂ්පාදන, වාරිමාර්ග සහ ජලසම්පාදනය වැනි ප්‍රධාන ජාතික යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති කඩිනමින් ක්‍රියාත්මක කිරීම අවධාරණය කරමින් එම ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී

ලැබූ ප්‍රගතිය අඛණ්ඩව පවත්වා ගන්නා ලදී. අධ්‍යාපනය සහ සෞඛ්‍ය වැනි මානව සම්පත් සංවර්ධනය සඳහා වන සමාජ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන කටයුතු ද නව ප්‍රවණතාවයකින් යුතුව දිවයිනේ සෑම ප්‍රදේශයක්ම ආවරණය වන පරිදි ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. තවද, "ගම නැගුම", "මග නැගුම", "උතුරු වසන්තය" වැනි විවිධ ග්‍රාමීය සංවර්ධන වැඩසටහන් සහ අනෙකුත් ග්‍රාමීය / ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන වැඩසටහන් ගණනාවක් තුළින්

ග්‍රාමීය අංශය ඉලක්ක කර ගනිමින් සැලසුම් කළ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා වැඩි සම්පත් ප්‍රමාණයක් ලබා දෙන ලදී. තවද, වසර මූල භාගයේ දී ඇති වූ අධික ගංවතුර තත්ත්වය හේතුවෙන් හානියට පත් වාරිමාර්ග සහ මහා මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මුදල් ලබා දෙන ලදී. 2011 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ රාජ්‍ය ආයෝජන සඳහා වියදම රු. බිලියන 273.2 වූ අතර එය ද.දේ.නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 4.2 ක් විය.

2 වගුව : අයවැය සාරාංශය (ජන-සැප්) - ආර්ථික විශේෂණයට අනුව

අයිතමය	රු. මිලි.	
	2010	2011*
ආදායම් සහ ප්‍රදාන	592,484	670,869
ආදායම	581,871	661,153
බදු	511,351	590,757
බදු නොවන	70,520	70,396
ප්‍රදාන	10,613	9,716
වියදම්	915,818	1,051,620
වර්තන වියදම	710,998	780,878
එයින්: වැටුප් සහ වේතන	228,597	250,852
පොලී ගෙවීම්	278,456	288,974
රාජ්‍ය ආයෝජන	207,102	273,187
අනෙකුත්	-2,282	-2,445
ආදායම් හිඟය (-)/අතිරික්තය (+)	-129,127	-119,725
සමස්ත අයවැය හිඟය (-)/අතිරික්තය (+)	-323,334	-380,751
මූල්‍යනය	323,334	380,751
ශුද්ධ විදේශ මූල්‍යනය	44,750	109,592
ශුද්ධ දේශීය මූල්‍යනය	278,584	271,159
ආදායම (ද.දේ.නි %)	10.4	10.1
වර්තන වියදම් (ද.දේ.නි %)	12.7	12.0
රාජ්‍ය ආයෝජන (ද.දේ.නි %)	3.7	4.2
ආදායම් හිඟය (-)/අතිරික්තය (+) (ද.දේ.නි %)	-2.3	-1.8
සමස්ත අයවැය හිඟය (-)/අතිරික්තය (+) (ද.දේ.නි %)	-5.8	-5.8

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව
* නාවකාලික

2011 වර්ෂයේ පළමු මාස නවය තුළ විදේශ ප්‍රදාන ඇතුළත්ව ව්‍යාපෘති ආශ්‍රිත දළ විදේශ මූල්‍යනය ලෙස ඇ.ඩො. මිලියන 1,574 ක් විදේශ මූල්‍ය මගින් ලබා ගැනීමට රජයට හැකි වී ඇත. මෙම කාලය තුළ ණය ලබා දෙන ආයතන විසින් ලබා දීමට එකඟ වී ඇති මුළු ණය ප්‍රමාණය ඇ.ඩො. මිලියන 1,802 ක් වේ. තවද, සියයට 6.25 ක පොලී අනුපාතයක් සහ වසර 10 ක කල් පිරීමකින් යුත් ඇ.ඩො. මිලියන 1,000 ක ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරයක් ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපල තුළ සාර්ථක ලෙස නිකුත් කිරීමට රජයට හැකි විය. ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය ශක්තිමත්ව වර්ධනය වීමට ඇති හැකියාව හා ඒ සම්බන්ධයෙන් ආයෝජකයින් විසින් තබා ඇති දැඩි විශ්වාසය පිළිබිඹු කරමින් මෙම බැඳුම්කර නිකුතුව සඳහා එහි වටිනාකම මෙන් 7.24 ක ගුණයකට වඩා ලංසු ඉදිරිපත් විය. මෙම ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර නිකුතුවෙහි ලැබීම්වලින් කොටසක් රුපියල් ණය බිලියන 20.3 ක් කලින් ගෙවා නිදහස් කිරීම සහ 2011 අගෝස්තු 01 දිනට කල් පිරුණ රු. බිලියන 25.9 ක භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවලින් ප්‍රමාණයක් ගෙවීමට මෙන්ම රු. බිලියන

8.1 ක පොහොර සඳහා ගෙවීමට තිබූ ණයවර පියවීම ඇතුළත්ව රු. බිලියන 54.3 ක් ඉහළ පිරිවැයකින් යුත් ණය ගෙවා නිදහස් කිරීම සඳහා 2011 සැප්තැම්බර් අග වන විට යොදා ගන්නා ලදී. රජයේ අයවැය මත වන පොලී වියදම තවදුරටත් අඩු කිරීමට එම ක්‍රියාමාර්ග හේතු වනු ඇත.

බදු ආදායම් වැඩි වීමේ සහ වර්තන වියදම් අඩු වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2010 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ රු. බිලියන 129 ක් වූ ආදායම් ගිණුමේ හිඟය 2011 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ රු. බිලියන 120 දක්වා අඩු විය. ද.දේ.නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2010 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ සියයට 2.3 වූ ආදායම් ගිණුමේ හිඟය මෙම වසරේ අදාළ කාලය තුළ දී සියයට 1.8 දක්වා අඩු වී ඇත. 2011 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ සමස්ත අයවැය හිඟය රු. බිලියන 380.8 ක් එනම් ද.දේ.නි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 5.8 ක් ලෙස 2010 වර්ෂයේ සම කාල පරිච්ඡේදයේ දී වාර්තා වූ මට්ටමේම පැවතුණි.

රාජ්‍ය ආදායම

2011 වර්ෂයේ මුල් මාස නවය තුළ රාජ්‍ය ආදායම රුපියල් මිලියන 79,309 ක් එනම් සියයට 13.6 කින් වර්ධනය වෙමින් රු. මිලියන 661,153 ක් දක්වා වැඩි විය. මෙම කාලය තුළ බදු ආදායම සියයට 15.5 කින් වැඩි වී රුපියල් මිලියන 590,757 ක් වූ අතර බදු නොවන

ආදායම සියයට 0.2 කින් අඩු වී රුපියල් මිලියන 70,396 ක් විය. ත්‍රස්තවාදී අර්බුදය අවසන් වීමෙන් පසු ඇති වූ සාමකාමී වාතාවරණය හේතුවෙන් දේශීය ආර්ථික කටයුතුවල සිදු වූ පුනර්ජීවනය අධිකාරිව පැවතීම, ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම ආශ්‍රිත කටයුතුවල ප්‍රසාරණය සහ බදු ක්‍රමය සඳහා හඳුන්වා දුන් නව සංශෝධන මෙම කාලය තුළ බදු ආදායම ඉහළ යෑමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී ඇත.

3 වගුව : ආදායම් කාර්යසාධනය (ජන-සැප්)

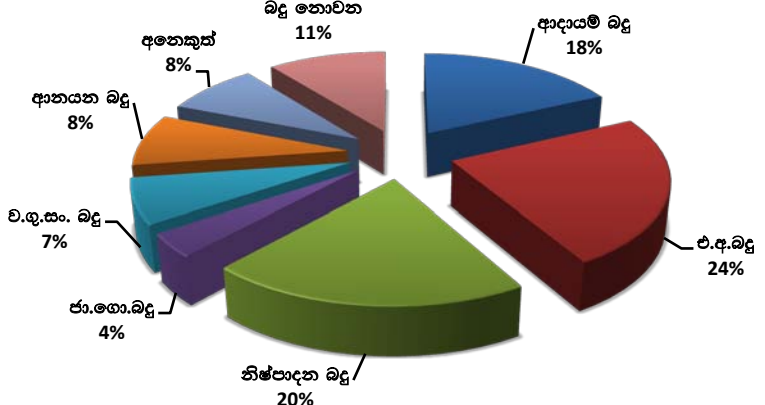
අයිතමය	2010	2011	රු.මිලි වර්ධනය (%)
බදු ආදායම	511,322	590,757	15.5
ආදායම් බදු	101,506	118,590	16.8
එකතු කළ අගය මත බදු	156,227	157,100	0.6
නිෂ්පාදන බදු/ සුරා බදු	87,313	133,187	52.5
ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු	32,529	24,146	-25.8
වරාය හා ගුවන්තොටුපල සංවර්ධන බදු	34,732	47,269	36.1
ආනයන බදු	43,087	55,038	27.7
අනෙකුත්	55,928	55,427	-0.9
බදු නොවන ආදායම	70,522	70,396	-0.2
මුළු ආදායම	581,844	661,153	13.6

- මූලාශ්‍රය: රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව
1. සියයට 20 ක එකතු කළ අගය මත බදු අනුපාත පැවති මධ්‍යසාර හා දුම්කොළ වැනි සමහර අයිතම සුරාබදු/නිෂ්පාදන බදුවලට මාරු කර ඇත.
  2. 2011 දත්ත සඳහා පළාත් සභාවලට මාරු කරන ලද ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු මුළු ආදායමෙන් 33 1/3 ක් ඇතුළත් නොවේ.
  3. ජාතිය ගොඩනැගීමේ සමස්ත බදු ආදායම සියයට 11.3 කින් වැඩි වී ඇත.

සියලුම උප අංශ මගින් ලැබුණ දායකත්වය හේතුවෙන් 2011 වසරේ මුල් මාස 9 තුළ ආදායම් බදු මගින් ඉපැයූ ආදායම සියයට 16.8 කින් වර්ධනය විය. මේ අතර, 2010 වසරේ ජූනි මස දී මෝටර් වාහන සඳහා පනවා ඇති නිෂ්පාදන බදු සියයට 50 කින් පමණ අඩු කිරීමත් සමග මෝටර් වාහන ආනයනය වැඩි වීම ඇතුළුව සමස්ත ආනයන වැඩි වීම හේතුවෙන් ආනයන බදු (සෙස් බදු හැර) ආදායම ද කැපී පෙනෙන ලෙස වැඩි වී ඇත. දේශීය සැපයුම් සඳහා වන එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම අඩු වුවද ආනයන සඳහා වන එකතු කළ අගය

මත බදු ආදායම වැඩි වීම හේතුවෙන් 2011 වසරේ ජනවාරි - සැප්තැම්බර් කාලය තුළ සමස්ත එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම වැඩි වී ඇත. නීති විරෝධී මත්පැන් නිෂ්පාදනය මැඩපැවැත්වීමට කටයුතු කිරීම, දුම්වැටි සහ මත්පැන් මත පනවා ඇති නිෂ්පාදන බදු/ සුරා බදු අනුපාත ඉහළ දැමීම මෙන්ම උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වල නව වෙළඳපොළ විවෘත වීම හේතුවෙන් නිෂ්පාදන බදු/සුරා බදු ආදායම මෙම කාලය තුළ සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වී ඇත.

1 රූපසටහන - රාජ්‍ය ආදායම් සංයුතිය (ජන-සැප් 2011)

ආදායම් බදු

2011 වසරේ මුල් මාස 9 තුළ ඉපයූ සමස්ත ආදායම් බදු ප්‍රමාණය රුපියල් මිලියන 118,590 වූ අතර, එය 2010 වසරේ අදාළ කාලය තුළ ඉපයූ ආදායම් බදු ප්‍රමාණය වන රුපියල් මිලියන 101,506 හා සැසඳීමේ දී සියයට 16.8 ක වැඩි වීමකි. පුද්ගල ආදායම් බදු, සංස්ථාපිත බදු, ආර්ථික සේවා ගාස්තු හා රඳවා ගැනීමේ බදු ආදායම ඉහළ කාර්ය සාධනයක් පෙන්නුම් කළ අතර පසු ගිය වසරේ අදාළ කාලපරිච්ඡේදය හා සැසඳීමේ දී වැටුප් ආදායම මත වන බදු අනුපාත අඩු කිරීම හේතුවෙන් උපයන විට ගෙවීම් බදු ආදායම සුළු අඩුවීමක් පෙන්නුම් කළේය.

ආර්ථික කටයුතු වැඩි දියුණු වීමත් සමඟ මෙම කාලය තුළ දී ව්‍යාපාරයන්හි පිරිවැටුම වැඩි වීම හේතුවෙන් සංස්ථාපිත හා සංස්ථාපිත නොවන බදු ආදායම සියයට 25.6 කින් වැඩි වී රුපියල් මිලියන 58,409 ක් වූ අතර ආර්ථික සේවා ගාස්තු ආදායම සියයට 21.9 කින් වැඩි වී රුපියල් මිලියන 15,676 ක් විය. දේශීය ආදායම්

දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ක්‍රියාත්මක කළ විශේෂ විගණන ක්‍රියාවලියට අනුකූලව ලාභාංශ ප්‍රකාශ කිරීම ඉහළ යාම හේතුවෙන් ලාභාංශ මත ආදායම ද වැඩි වී ඇත. පොළී ආදායම අඩු වීම, පොළී ආදායම මත බදු ගෙවීමට යටත් වන සීමාව වැඩි කිරීම හා බැංකු ගිණුම්වල මුදල් තැන්පත් කිරීමට වඩා කොටස් වෙළඳපොළ ආයෝජන කෙරෙහි ජනතාව යොමු වීම හේතුවෙන් 2011 වසරේ මුල් මාස නවය තුළ පොළී මත අය කළ රඳවා ගැනීමේ බදු ආදායම 2010 වසරේ අදාළ කාලය තුළ එම බදු ආදායම හා සැසඳීමේ දී අඩු වීමක් පෙන්නුම් කරයි. නමුත් රජයේ සුරැකුම්පත් සඳහා වන පොළිය මත අය කළ රඳවා ගැනීමේ බදු ආදායම වැඩි වීම හේතුවෙන් මෙම අඩු වීම සම්පූර්ණයෙන්ම තුලනය විය. ආර්ථික සේවා ගාස්තු ගෙවන්නන්ට රඳවා ගැනීමේ බදු නිදහස් කිරීම් ලබා දීම සහ විශේෂිත ගාස්තු හා කුලී සඳහා රඳවා ගැනීමේ බදු ඉවත් කිරීම, මෙම කාලය තුළ විශේෂිත ගාස්තු හා අනෙකුත් ගෙවීම් සඳහා වන රඳවා ගැනීමේ බදු ආදායම කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපා ඇත.

4 වගුව : ආදායම් බදු ක්‍රියාකාරීත්වය (ජන-සැප්)

බදු පදනම	රු. මිලි.		
	2010	2011	වර්ධනය (%)
සංස්ථාපිත හා සංස්ථාපිත නොවන බදු	46,521	58,409	25.6
උපයන විට ගෙවීම් බදු	12,250	12,066	-1.5
ආර්ථික සේවා ගාස්තු	12,860	15,676	21.9
පොළී මත බදු	29,875	32,441	8.6
මුළු එකතුව	101,506	118,590	16.8

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

එකතු කළ අගය මත බදු

2011 වසරේ මුල් මාස නවය තුළ එකතු කළ අගය මත බදු ශුද්ධ ආදායම සියයට 0.6 කින් වැඩි වී රුපියල් මිලියන 157,100 ක් විය. මෝටර් රථ වාහන ඇතුළු දේශීය ආර්ථික කටයුතු සඳහා වන භාණ්ඩ ආනයනය කිරීම වැඩි වීම හේතුවෙන් ආනයන මත එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම සියයට 14.3 කින් වැඩි විය. මූල්‍ය සේවා සඳහා වන එකතු කළ අගය මත බදු ඇතුළුව මද්‍යසාර, දුම්කොළ සහ මෝටර් රථ වැනි තෝරාගත් භාණ්ඩ සඳහා වූ සියයට 20 ක එකතු කළ අගය මත බද්ද සියයට 12 දක්වා අඩු කරමින් එකතු කළ අගය මත බදු සඳහා සියයට 12 ක එක් බදු අනුපාතයක් හඳුන්වා දීම, විදුලි සංදේශ අංශය මත පනවා තිබූ එකතු කළ අගය මත බදු ඉවත් කිරීම, අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රය ඇතුළු ක්ෂේත්‍ර ගණනාවක් වෙනුවෙන් ලබා දුන් එකතු කළ

අගය මත බදු සහන, දේශීය සැපයුම් සඳහා වන එකතු කළ අගය මත බදු දළ ආදායම සියයට 10.9 කින් අඩු වීමට හේතු විය. තවද, සරල කරන ලද එකතු කළ අගය මත බදු ක්‍රමය (SVAT) හඳුන්වා දීම සහ 2010 දෙසැම්බර් 31 දිනට හිලවී නොකරන යෙදවුම් බදු සම්බන්ධ ගැටළු නිරාකරණය කිරීමට හඳුන්වා දෙන ලද නව ක්‍රමවේදය යටතේ මෙයට පෙර සියයට 85 ක් වූ යෙදවුම් බදු සීමාව සියයට 100 දක්වා වැඩි කිරීම ද මෙම බදු ආදායම අඩු වීමට හේතු විය. කෙසේ වුවත්, මෙම බදු ප්‍රතිපත්ති වෙනස් කිරීම හේතුවෙන් බදු ආදායම කෙරෙහි ඇති වූ අහිතකර බලපෑම අවම කර ගැනීම සඳහා, පශ්චාත් යුද්ධමය වාතාවරණය තුළ දේශීය වෙළෙඳ කටයුතු සහ සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ ඉහළ ක්‍රියාකාරීත්වය හේතු විය. මෙම කාලය තුළ එකතු කළ අගය මත බදු ආපසු ගෙවීම් ද සියයට 21.5 කින් අඩු වී ඇත.

5 වගුව : එකතු කළ අගය මත බදු ක්‍රියාකාරිත්වය (ජන-සැප්)

බදු පදනම	රු. මිලිය.		Growth (%)
	2010	2011	
දේශීය	94,210	83,975	-10.9
ආනයන	68,213	77,985	14.3
දළ ආදායම	162,423	161,961	-0.3
ප්‍රතිගෙවුම්	6,196	4,861	-21.5
ශුද්ධ ආදායම	156,227	157,100	0.6
ප්‍රතිගෙවුම් දළ ආදායමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස	3.8	3.0	

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

නිෂ්පාදන බදු / සුරා බදු

2011 වසරේ මුල් මාස නවය තුළ නිෂ්පාදන බදු/සුරා බදු ආදායම රු. මිලියන 133,187 ක් වූ අතර එය 2010

වසරේ අදාළ කාලය තුළ ඉපැයූ රු. මිලියන 87,313 හා සැසඳීමේ දී සියයට 52.5 ක වැඩි වීමකි. මත්පැන්, දුම්වැටි, බණිජ තෙල් නිෂ්පාදන සහ මෝටර් වාහන මෙම බදු ආදායම ලැබෙන ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර වේ.

6 වගුව : නිෂ්පාදන බදු කාර්යසාධනය (ජන-සැප්)

වර්ගීකරණය	රු. මිලිය.		වර්ධනය (%)
	2010	2011	
මත් පැන්	26,033	40,103	54.0
දුම්වැටි	29,589	36,557	23.5
බණිජ තෙල්	19,123	17,722	-7.3
මෝටර් වාහන	9,920	36,716	270.1
අනෙකුත්	2,648	2,090	-21.1
එකතුව	87,313	133,187	52.5

මූලාශ්‍රය: රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

නීති විරෝධී මත්පැන් නිෂ්පාදනය මැඩපැවැත්වීමට කටයුතු කිරීම, මත්පැන් සඳහා වන සුරාබද්ද වැඩි කිරීම, උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වල නව වෙළඳපොළ විවෘත වීම සහ සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ කැපී පෙනෙන වර්ධනය හේතුවෙන්, 2011 වසරේ මුල් මාස නවය තුළ ලද සුරා බදු ආදායම රු. මිලියන 40,103 ක් වූ අතර එය 2010 වසරේ අදාළ කාලය හා සැසඳීමේ දී සියයට 54.0 ක වර්ධනයක් වේ. මීට අමතරව ගත වූ කාලය තුළ සැර මත්පැන් හා බීර නිෂ්පාදනය ද අනු පිළිවෙලින් සියයට 10.5 කින් සහ සියයට 20 කින් වර්ධනය විය.

2010 වර්ෂයේ මුල් මාස නවය තුළ දුම්වැටි සඳහා වන නිෂ්පාදන බදු මගින් ඉපැයූ ආදායම වූ රු. මිලියන 29,589 හා සැසඳීමේ දී 2011 වසරේ අදාළ කාලය තුළ ඉපැයූ එම බදු ආදායම රු. මිලියන 36,557 ක් විය. මේ සඳහා ද, උතුරු නැගෙනහිර පළාත්වල නව වෙළඳපොළ විවෘත වීම සහ 2010 වසරේ නොවැම්බර් මස හා 2011 වසරේ ජනවාරි මස දුම්වැටි සඳහා වන බදු වැඩි කිරීම හේතුවෙන් ඇති වූ හිතකර බලපෑම පෙන්නුම් කරයි. මත්පැන් සහ දුම්වැටි පරිභෝජනය අධෛර්යමත්

කිරීම සඳහා වූ ප්‍රතිපත්තිය අනුව දුම්වැටි මත වූ නිෂ්පාදන බද්ද කාලානුරූපව සංශෝධනය කිරීමට රජය කටයුතු කර ඇත.

2011 වසරේ මුල් මාස නවය තුළ මෝටර් වාහන මත පනවා ඇති නිෂ්පාදන බදු මගින් ඉපැයූ ආදායම රු. මිලියන 36,716 ක් වූ අතර එය 2010 වසරේ අදාළ කාලය තුළ ඉපැයූ එම බදු ආදායම හා සැසඳීමේ දී සියයට 270.1 ක වර්ධනයකි. මෙම කාලය තුළ මෝටර් වාහන ආනයනය වැඩි වීම සහ 2011 අප්‍රේල් 24 වන දින සිට සිලින්ඩර ධාරිතාවය 1,600 ට අඩු වාහන සඳහා වන නිෂ්පාදන බදු වැඩි කිරීම, සිලින්ඩර ධාරිතාවය අනුව දෙමුහුන් විදුලි වාහන වර්ගීකරණය කරමින් අදාළ බදු අනුපාත වැඩි කිරීම මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. මීට අමතරව මෝටර් රථ ආනයනය පාලනයට යටත්වන වයස් සීමාව වසර 3 1/2 සිට වසර 2 දක්වා අඩු කරන ලදී. කෙසේ වුවද, ආර්ථික කටයුතු වර්ධනය වීම පිළිබිඹු කරමින් මෝටර් රථවලට අමතරව ට්‍රැක්ටර්, ත්‍රී රෝද රථ හා භාණ්ඩ ප්‍රවාහන වාහන ආනයනය ද වැඩි වී ඇත.

7 වගුව : දුම්වැටි මත පැනවූ නිෂ්පාදන බදු අනුපාත සංශෝධන

දුම්වැටි 1,000/රු.

වර්ෂය	2008		2009		2010		2011		2011 ඔක්	% වැඩිවීම 2008 මාර්තු -2011 ඔක්.
	මාර්	සැප්	ජන	මාර්	ජූනි	ඔක්	නොවැ	ජන		
දුම්වැටි- 1 ක දිග මි.මී 60 නොඉක්මවන (උදා: CAPSTAN, THREE ROSES)	2,215	2,215	2,289	2,289	2,830	3,425	3,440	3,465	3,465	56.4%
දුම්වැටි- 1 ක දිග මි.මී 60 ඉක්මවන නමුත් මි.මි. 67 නොඉක්මවන (උදා: FOUR ACES)	4,520	5,048	5,215	5,706	6,246	6,893	6,922	6,973	7,540	66.8%
දුම්වැටි- 1 ක දිග මි.මී 67 ඉක්මවන නමුත් මි.මි. 72 නොඉක්මවන (උදා: PALL MALL)	7,219	7,745	7,991	8,485	9,028	9,720	9,751	9,811	10,381	43.8%
දුම්වැටි- 1 ක දිග මි.මී 72 ඉක්මවන නමුත් මි.මි. 84 නොඉක්මවන (උදා: GOLD LEAF))	8,850	9,380	9,681	10,715	11,260	11,988	12,030	12,108	13,243	49.6%
දුම්වැටි- 1 ක දිග මි.මී 84 ඉක්මවන	9,870	10,870	11,170	12,170	13,170	14,360	14,400	15,000	16,400	66.2%

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

8 වගුව : වාහන ආනයනය

විස්තරය	2010 ජන-සැප්		2011 ජන-සැප්		වර්ධනය	
	ප්‍රමාණය	වටිනාකම	ප්‍රමාණය	වටිනාකම	2010/2011	
	ගණන	රු. මිලිය.	ගණන	රු. මිලිය.	ප්‍රමාණය	%
ටැක්ටර්	11,742	3,659	15,816	5,557	34.7	51.9
මගී වෑන් රථ	495	110	380	882	-23.2	701.8
බස් රථ	1,559	4,299	2,114	6,189	35.6	44.0
මෝටර් කාර්	9,959	10,315	37,800	51,255	279.6	396.9
ත්‍රී රෝද රථ	58,724	10,207	93,854	16,467	59.8	61.3
ගිලන් රථ	28	70	18	73	-35.7	4.3
අවමංගලය රථ	7	13	17	30	142.9	130.8
භාණ්ඩ ප්‍රවාහන සඳහා වන වාහන	14,252	14,788	29,979	33,286	110.3	125.1
විශේෂ කාර්ය වාහන	186	733	516	1,208	177.4	64.8
එකතුව	96,952	44,194	180,494	114,947		

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේඛ දෙපාර්තමේන්තුව

ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද

ත්‍රස්තවාදී ක්‍රියා හේතුවෙන් ජීවාවට පත් ප්‍රදේශවල, පශ්චාත් යුද්ධය පුනරුත්ථාපන සහ ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතුවලට අදාළ වියදම් වෙනුවෙන් 2009 වර්ෂයේ දී ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද හඳුන්වා දෙන ලදී. රටෙහි පවත්නා බදු ක්‍රමයෙහි සංකීර්ණතාවය අඩු කිරීමේ පියවරක් වශයෙන් 2011 වර්ෂයේ දී, තොග සහ සිල්ලර වෙළඳාම මත අය කරන ලද පළාත් පිරිවැටුම් බද්ද අහෝසි කරන ලද අතර, එම ක්ෂේත්‍ර ආවරණය වන පරිදි ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු පදනම පුළුල් කරන ලදී. 2011 ජනවාරි 01 වැනි දින සිට තෝරාගත් ක්ෂේත්‍ර සඳහා 2010 වර්ෂයේ මුල් මාස නවය තුළ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායම වූ රු. මිලියන 32,529 හා සැසඳීමේ දී 2011

ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු නිදහස් කිරීම් සහ බදු සහන ලබා දෙමින් ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු අනුපාතය සියයට 3 සිට 2 දක්වා අඩු කරන ලදී. ඒ සමගම, පළාත් පිරිවැටුම් බද්ද අහෝසි කිරීමෙන් අභිමත ආදායම පියවීමේ පියවරක් වශයෙන්, මධ්‍යම රජය විසින් එකතු කරන්නා වූ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායමෙන් 1/3 ක් පළාත් සභා වෙත මාරු කිරීම සඳහා මධ්‍යම රජය සහ පළාත් සභා අතර ආදායම් බෙදා ගැනීමේ ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දෙන ලදී.

2010 වර්ෂයේ මුල් මාස නවය තුළ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායම වූ රු. මිලියන 32,529 හා සැසඳීමේ දී 2011

වර්ෂයේ එම බදු ආදායම රු. මිලියන 36,219 ක් ව අතර පසු ගිය වසර හා සැසඳීමේ දී සියයට 11.3 ක වර්ධනයකි. ප්‍රධාන වශයෙන් දේශීය තොග සහ සිල්ලර වෙළඳාමෙහි ඇති වූ වර්ධනය, පුනර්ජීවනය ලද සංචාරක ක්ෂේත්‍රය ආශ්‍රිත කටයුතු සහ කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයේ ඇති වූ වර්ධනය පිළිබිඹු කරමින්, දේශීය ක්‍රියාකාරකම් මත වූ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායම සියයට 33.1 කින් වර්ධනය විය. එසේ වුවද, වර්ෂය ආරම්භයේ දී බදු අනුපාත අඩු කරමින් කරන ලද සංශෝධන හේතු කොටගෙන 2011 පළමු මාස නවය තුළ ආනයන මත වූ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායම්, පසු ගිය වසරේ අදාළ කාලය හා සැසඳීමේ දී සියයට 5.5 කින් අඩු වී ඇත. ආදායම් බෙදා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය

අනුව ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු සම්පූර්ණ ආදායමෙන් සියයට 33 1/3 ක ප්‍රමාණයක් එනම් රු. මිලියන 12,073 ක් පළාත් සභා වෙත මාරු කරන ලදී. ඒ අනුව මෙම කාලය තුළ මධ්‍යම රජයට ලැබුණු ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායම රු. මිලියන 24,146 ක් වේ.

එයට අමතරව, මෝටර් වාහන ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තුවලින් ලද ආදායමෙන් රු. මිලියන 696 ක් (මෙම මූලාශ්‍රයෙන් ලද ආදායමෙන් සියයට 70 ක්) සහ සම්පූර්ණ මුද්දර බදු ආදායම වූ රු. මිලියන 5,457 ක් 2011 මුල් මාස 9 තුළ පළාත් සභා වෙත මාරු කරන ලදී. ඒ අනුව, 2011 මුල් මාස 9 තුළ මධ්‍යම රජය මගින් පළාත් සභා වෙත මාරු කරන ලද මුළු ආදායම රු. මිලියන 18,227 ක් විය.

9 වගුව: ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු, පිරිවැටුම් බදු, මුද්දර බදු සහ මෝටර් රථ ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තු කාර්යසාධනය (ජන-සැප්) රු. මිලි

අයිතමය	2010			2011			% වෙනස - 2011/2010		
	මධ්‍යම රජය	පළාත් සභා	එකතුව	මධ්‍යම රජය	පළාත් සභා	එකතුව	මධ්‍යම රජය	පළාත් සභා	එකතුව
ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ^{1/}	32,529	-	32,529	24,146	12,073	36,219	-25.8	-	11.3
දේශීය	14,211	-	14,211	12,610	6,305	18,915	-11.3	-	33.1
ආනයන	18,318	-	18,318	11,536	5,768	17,304	-37.0	-	-5.5
පිරිවැටුම් බදු	-	14,893	14,893	-	-	-	-	-	-
මුද්දර බදු ^{2/}	2,404	-	2,404	-	5,457	5,457	-	-	-
මෝටර් රථ ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තු ^{3/}	164	245	409	299	697	996	82.3	184.5	143.5
එකතුව	35,097	15,138	50,235	24,445	18,227	42,672	-30.4	20.4	-15.1

මූලාශ්‍රය: මුදල් කොමිසම සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

^{1/} 2011 වසරේ සිට ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායමෙන් සියයට 33 1/3 ක් මධ්‍යම රජය විසින් පළාත් සභා වෙත මාරු කරනු ලැබේ.

^{2/} 2011 වසරේ සිට මුද්දර බදු මගින් ඉපයූ සම්පූර්ණ ආදායම මධ්‍යම රජය විසින් පළාත් සභා වෙත මාරු කරනු ලැබේ.

^{3/} 2011 දක්න මගින් මෝටර් රථ ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තුවලින් මධ්‍යම රජය විසින් ඉපයූ ආදායමෙන් පළාත් සභාවලට මාරු කරන ලද සියයට 70 ට අදාළ සංඛ්‍යා දැක්වේ.

ආනයන බදු

2011 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ ආනයන බදු මගින් ඉපයූ ආදායම රු. මිලියන 55,038 ක් වූ අතර පසුගිය වසරේ අදාළ කාලය හා සැසඳීමේ දී එය සියයට 27.7 ක වැඩි වීමකි. එම වර්ධනය සඳහා මෝටර් රථ වාහන ආනයනය වැඩි වීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. ආනයනික බණිජ තෙල් නිෂ්පාදන සහ කිරි නිෂ්පාදනවල දේශීය මිල ගණන් අඩු කිරීම සඳහා එම භාණ්ඩ සඳහා පනවා තිබූ ආනයන බදු සම්පූර්ණයෙන්

ඉවත් කිරීම ආනයන බදු ආදායම කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපා ඇත. මේ අතර, ශ්‍රී ලංකාව විසින් එළඹ ඇති නිදහස් වෙළෙඳ ගිවිසුම් හේතුවෙන් බදු නිදහස් හෝ සාමාන්‍ය බදු ගෙවීමට යටත් වන ආනයනික භාණ්ඩ විශාල ප්‍රමාණයක් තිබීම හේතුවෙන් එවැනි භාණ්ඩ බදු රහිතව හෝ අඩු බදු අනුපාත යටතේ ආනයනය කර ඇත. 2011 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ ශ්‍රී ලංකාව විසින් එළඹ ඇති නිදහස් වෙළෙඳ ගිවිසුම් යටතේ ආනයනය කරන ලද භාණ්ඩවල වටිනාකම රු. මිලියන 60,700 ක් වේ.

10 වගුව: ප්‍රධාන නිදහස් වෙළෙඳ ගිවිසුම් අනුව ලබා දෙන ලද තීරු බදු සහන යටතේ ආනයනය කරන ලද භාණ්ඩවල වටිනාකම (2011 ජන-සැප්)

නිදහස් වෙළෙඳ ගිවිසුම	තීරු බදු සහන වලට යටත් වූ භාණ්ඩ වර්ග සංඛ්‍යාව	ආනයන වටිනාකම (රු. මිලිය.)
ඉන්දු - ශ්‍රී ලංකා නිදහස් වෙළෙඳ ගිවිසුම (ISFTA)	4554	49,875
පකිස්තාන - ශ්‍රී ලංකා නිදහස් වෙළෙඳ ගිවිසුම (PSFTA)	5305	8,801
දකුණු ආසියානු නිදහස් වෙළෙඳ ගිවිසුම (SAFTA)	4744	1,094
ආසියා පැසිපික් වෙළෙඳ ගිවිසුම (APTA)	561	930
එකතුව	15,164	60,700

මූලාශ්‍රය : වෙළඳ, තීරු බදු සහ ආයෝජන ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද

2007 අංක 48 දරන විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බදු පනතේ සඳහන් නීතිමය ප්‍රතිපාදන අනුව වරින් වර නිකුත් කරන ලද ගැසට් නිවේදන මගින් කරන ලද බදු අනුපාත වෙනස් කිරීම් සහිතව, තෝරා ගත් විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ මත සංයුක්ත බද්දක් ලෙස පනවා ඇති විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද 2011 වසරේ දී ද අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක විය. අත්‍යවශ්‍ය පාරිභෝගික භාණ්ඩවල දේශීය පාරිභෝගික මිල ගණන් අඩු මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට මෙන්ම, දේශීය නිෂ්පාදනය කරනු ලබන එවැනි බෝග අස්වනු නෙලන කාල සීමාවන්වහිදී දේශීය නිෂ්පාදකයින් ආරක්ෂා කරමින්, කාලානුරූපව මෙම බදු අනුපාත වෙනස් කරනු ලබයි. කිසියම් භාණ්ඩයක් විශේෂ

වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්දට යටත් වන විට එම භාණ්ඩය ආනයනයේ දී වෙනත් කිසිදු බද්දක් අය කරනු නොලැබේ.

විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද මගින් 2011 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ ඉපැයූ ආදායම රු. මිලියන 10,894 ක් වන අතර 2010 වසරේ අදාළ කාලය තුළ ඉපැයූ එම බදු ආදායම වන රු. මිලියන 7,765 හා සැසඳීමේ දී එය සියයට 40.3 ක වැඩි වීමකි. පරිපූ සහ සීනි වැඩි ප්‍රමාණයක් ආනයනය කිරීම මෙන්ම රතු එෆ්ෂු සහ අර්තාපල් සඳහා වූ මෙම බදු අනුපාතය වැඩි කිරීම මෙම බදු ආදායම වැඩි වීමට හේතු වී ඇත.

11 වගුව : තෝරාගත් අත්‍යවශ්‍ය පාරිභෝගික භාණ්ඩ සඳහා අදාළ වන විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බදු අනුපාත

අයිතමය	අනුපාත (කි.ග්‍රෑම්යට රු.)	
	2010 ඔක්. අවසන් වන විට	2011 ඔක්. අවසන් වන විට
හල්මැස්සෝ	30.00	30.00
අර්තාපල්	10.00	35.00
රතු එෆ්ෂු	25.00	25.00
බී එෆ්ෂු	10.00	25.00
සුදු එෆ්ෂු	10.00	25.00
මුං ඇට	15.00	30.00
පරිපූ - සම්පූර්ණ	10.00	10.00
	පියළි කළ	15.00
මිරිස් - කුඩු නොකළ	20.00	20.00
	කුඩු කළ	25.00
ටින් මාළු	85.00	85.00
සීනි	5.00	5.00
වටානා - සම්පූර්ණ	10.00	10.00
	පියළි කළ	15.00
කඩල - සම්පූර්ණ	10.00	10.00
	පියළි කළ	15.00
උඳු	-	90.00
කව්පි	-	75.00
කුරක්කන්	-	30.00
අනෙකුත් තණ හාල්	-	30.00

මූලාශ්‍රය : වෙළඳ, තීරු බදු සහ ආයෝජන ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

12 වගුව : රාජ්‍ය ආදායම් විචලකා විශ්ලේෂණය (ජන-සැප්)

අයිතමය	2010	2011	බලපාන ලද කරුණු
ආදායම් බදු	101,506	118,590	ආර්ථික කටයුතු යථා තත්වයට පත් වීමත් සමග සංස්ථාපිත හා සංස්ථාපිත නොවන බදු ආදායම් ඉහල නැංවුණි. එමෙන්ම, මෝටර් වාහන ආනයනය වැඩි වීම වැනි හේතු නිසා වෙළෙඳ පිරිවැටුම වැඩිවීම හේතුවෙන් ආර්ථික සේවා ගාස්තු ආදායම වැඩි විය. එමෙන්ම, දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදු කරන ලද විශේෂ විගණන ක්‍රියා පටිපාටිය නිසා ලාභාංශ ප්‍රකාශ කිරීම වැඩි වූ අතර ඒ හේතුවෙන් ලාභාංශ මත ආදායම ඉහළ ගියේය. රජයේ සුරැකුම්පත් සඳහා වන පොළී ආදායම මත අය කරන රඳවා තබා ගැනීමේ බදු ආදායම ඉහළ යාම හේතුවෙන් සමස්ත රඳවා තබා ගැනීමේ බදු ආදායම වැඩි විය. එසේ වුවද, බැංකු තැන්පතුවල සිට කොටස් වෙළෙඳපොල ආයෝජනය කිරීම දක්වා ආයෝජන මාරු වීම හේතුවෙන් මෙන්ම විශේෂිත ගාස්තු මත අය කරනු ලබන රඳවා තබා ගැනීමේ බදු සහනය ද හේතුවෙන් පුද්ගල පොළී මත හා විශේෂිත ගාස්තු හා අනෙකුත් අයිතම මත අය කරනු ලබන රඳවා තබා ගැනීමේ බදු ආදායම අඩු විය.
එකතු කළ අගය මත බදු	156,227	157,100	දේශීය ආර්ථික කටයුතු වර්ධනය සඳහා සහාය වීම පිණිස ආනයනය ඉහළ යාම පිළිබිඹු කරමින් ආනයන මත අය කරනු ලබන එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම වැඩි විය. මූල්‍ය අංශය මත එකතු කළ අගය මත බද්ද අඩු කිරීම මෙන්ම විදුලි සංදේශ හා අධ්‍යාපන යනා දී නව අංශ වෙත බදු සහන ලබා දීම හේතුවෙන් දේශීය වශයෙන් එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම අඩු විය. කෙසේ වුවද, වැඩි දියුණු වූ දේශීය වෙළෙඳාම වැනි හේතු නිසා මෙම අඩු වීමෙන් කොටසක් පියවා ගත හැකි විය.
නිෂ්පාදන බදු/සුරා බදු	87,313	133,187	2010 නොවැම්බර් සහ 2011 ජනවාරි මාසවල සිගරට් සඳහා වන නිෂ්පාදන බද්ද වැඩි කිරීම සිගරට් මගින් ලබා ගත් ආදායම ඉහළ යාමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. අදාළ සුරා බදු අනුපාත වැඩි කිරීම නිෂ්පාදනය වැඩි වීම සහ උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වල නව වෙළෙඳපොල විවෘත වීම හේතුවෙන් මත්පැන් මත ලබා ගත් සුරා බදු ආදායම වැඩි විය. එමෙන්ම මෝටර් වාහන ආනයනය කැපී පෙනෙන ලෙස වැඩි වීම ද මීට ප්‍රධාන වශයෙන් දායක විය.
ආනයන බදු	43,087	55,038	අදාළ සඵල බදු අනුපාතය අඩු කිරීම හේතුවෙන් මෝටර් රථ ආනයනය ඉහළ යාම ආනයන බදු ඉහළ යාමට ඉවහල් විය. කෙසේ වුවද, බණිජ තෙල් නිෂ්පාදන වැනි තෝරා ගත් අයිතම කිහිපයකට ආනයන බදු සහන ලබා දීම හේතුවෙන් මෙමගින් ලබා ගත හැකිව තිබූ ආදායම් ප්‍රමාණයක් අහිමි විය.
වරාය හා ගුවන්තොටුපොළ සංවර්ධන බදු	34,732	47,269	බණිජ තෙල් නිෂ්පාදන, මෝටර් වාහන, යාන්ත්‍රික උපකරණ යනාදිය ඇතුළත්ව ආනයන ඉහළ යාම මෙම බද්ද මගින් ලද ආදායම ඉහළ යාමට උපකාරී විය.
ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු	32,529	24,146	ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායමට අදාළව 2011 දක්න මගින් පිළිබිඹු කරන්නේ ඉන් ලද මුළු ආදායමෙන් 2/3 ක් පමණි. කෙසේ වෙතත් පළාත් සභාවලට කරන ලද ආදායම් පැවරුම් ද ඇතුළත්ව මෙම බද්ද මගින් ලබා ගත් මුළු ආදායම 2011 දී සියයට 11 කින් වැඩි විය. එම වැඩි වීම දේශීය අංශය මත වූ එම බද්දෙන් ජනිත වූ අතර වෙළෙඳාම් හා සංචාරක කටයුතු යනාදියේ ඇති වූ පුළුල්වීම පිළිබිඹු කරමින් මෙම වැඩිවීම ඇති විය. කෙසේ වුවද, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද සඳහා අලුතෙන් බදු ගෙවන්නන් ලියාපදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ මන්දගාමී ප්‍රගතිය, විදුලි සංදේශ අංශය සහ ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත අංශයේ උප කොන්ත්‍රාත්කරුවන් මෙම බද්දෙන් නිදහස් කිරීම යනාදිය මෙමගින් ලද ආදායම අඩුවීමට බලපෑවේය. මේ අතර ප්‍රධාන වශයෙන් ආදායම අඩු අනුපාතය අඩු කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ආනයන මත වූ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද තුළින් ලද ආදායම අඩු විය.
අනෙකුත් බදු	55,928	55,427	යතුරු පැදි, පා පැදි, යකඩ, වයර් හා මල නොබඳෙන වානේ සහ පොලිමර් යනාදිය ආනයනය මත පැවති සෙස් බද්ද ඉවත් කිරීම මෙන්ම ප්‍රාදේශීය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන බද්ද සහ සමාජ වගකීම් බද්ද ඉවත් කිරීම යනාදිය මෙම මූලාශ්‍රයෙන් ලද ආදායම අඩු වීමට හේතු විය.
බදු නොවන ආදායම	70,522	70,396	ලාභ හා ලාභාංශ වශයෙන් ලද මුළු ආදායම අඩු වීම බදු නොවන ආදායම අඩු වීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. කෙසේ වුවද, පොළී ආදායම, සමාජ සංරක්ෂණය සඳහා වන දායක මුදල්, දඩ මුදල් හා ගාස්තුවලින් ලද ආදායම වැඩිවීම තුළින් මෙම අඩු වීම සමනය කර ගැනීමට හැකි විය.

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

අනෙකුත් බදු

භාණ්ඩ ආනයන වටිනාකම වැඩි වීම පිළිබිඹු කරමින් 2011 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ වරාය හා ගුවන්තොටුපොළ සංවර්ධන බදු මගින් ඉපැයූ ආදායම රු. මිලියන 47,269 ක් වූ අතර 2010 වසරේ අදාළ කාලය තුළ දී ඉපැයූ එම බදු ආදායම හා සැසඳීමේ දී එය සියයට 36.1 ක වැඩිවීමකි. 2011 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ සෙස් බදු ආදායම රු. මිලියන 21,046 ක් වූ අතර 2010 වසරේ අදාළ කාලය හා සැසඳීමේ දී එය සියයට 6.3 ක අඩු වීමකි. විශේෂයෙන්ම යතුරු පැදි සහ අනෙකුත් ඇතැම් භාණ්ඩ සඳහා අය කළ සෙස් බදු ඉවත් කිරීම සහ ඇතැම් භාණ්ඩ සඳහා පවතින සෙස් බදු අනුපාත අඩු කිරීම මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වේ. විදුලි සංදේශ සේවා සඳහා අය කළ නොයෙකුත් බදු වෙනුවට පැන වූ සංයුක්ත බද්ද වන විදුලි සංදේශ බද්ද මගින් 2011 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ ඉපැයූ ආදායම රු. මිලියන 13,410 ක් විය.

බදු නොවන ආදායම

2011 වර්ෂයේ පළමු මාස නවය තුළ සමස්ත බදු නොවන ආදායම ලෙස රු. මිලියන 70,029 ක් ඉපැයූ අතර 2010 එම කාලය තුළ රු. මිලියන 70,522 ක් සමස්ත බදු නොවන ආදායම ලෙස උපයා ගෙන තිබුණි. රාජ්‍ය බැංකු, විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිසම, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය හා ශ්‍රී ලංකා ගුවන් තොටුපොළ හා ගුවන්සේවා සමාගම (AASL) යන ආයතනයන්හි ලාභ පැවරීම් සහ ජාතික ලොකරැයි මණ්ඩලය, ජාතික රක්ෂණ භාර අරමුදල වැනි රජයේ ආයතනයන්හි අතිරික්ත අරමුදල් මාරු කිරීම් මෙන්ම මහ බැංකුව විසින් රු. මිලියන 13,000 ක ලාභ පැවරීම, 2011 වර්ෂයේ බදු නොවන ආදායම් ජනනයට මූලික වී ඇත.

රජයේ වියදම

2011 වර්ෂයේ මුල් මාස නවය තුළ රජයේ සමස්ත වියදම රු. බිලියන 1,052 ක් වූ අතර, එය 2010 වර්ෂයේ අදාළ කාල සීමාවට වඩා සියයට 14.8 ක ඉහළ යාමකි. කෙසේ වුවද, සමස්ත වියදම දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස සැලකූ විට 2010 වර්ෂයේ දී සියයට 16.4 ක් වූ අතර 2011 වසරේ දී එය සියයට 16.1 දක්වා අඩු වී ඇත.

පුනරාවර්තන වියදම් තාර්කිකරණය කිරීමේ රජයේ ප්‍රයත්නය පිළිබිඹු කරමින් මෙම කාලය තුළ පුනරාවර්තන වියදම රු. බිලියන 781 ක් වී ඇති අතර එය සියයට 9.8 ක වැඩිවීමකි. එසේම එම කාලය තුළ පොළී වියදමෙහි නාමික අගය සියයට 3.8 කින් පමණක් වැඩි වී ඇත.

2011 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ රාජ්‍ය ආයෝජනය රු. බිලියන 273 ක් වූ අතර එය 2010 වසරේ අදාළ කාලය තුළ රාජ්‍ය ආයෝජනය වූ රු. බිලියන 207 ට සාපේක්ෂව සියයට 30.6 ක වැඩි වීමකි. ප්‍රාදේශීය ආර්ථික අසමතුලිතතාවය අඩු කිරීම හා නැඟී එන ප්‍රදේශවල ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීමේ අරමුණින් ක්‍රියාත්මක ග්‍රාමීය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති තව දුරටත් ක්‍රියාත්මක කරන අතරම, දැනට ක්‍රියාත්මකව පවතින යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන් වන මාර්ග, වරාය, මහා මාර්ග, විදුලි උත්පාදන, ජලසම්පාදන හා වාරිමාර්ග කටයුතු තව දුරටත් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රජයේ කැපවීම මෙමගින් පිළිබිඹු වේ.

13 වගුව: රාජ්‍ය වියදම් කාර්යසාධනය (ජන-සැප්)		
	රු.මිලිය.	
	2010	2011 (තාවකාලික)
වර්තන වියදම්	710,998	780,878
වැටුප් හා වේතන	228,597	250,852
පොළී	278,456	288,974
සමෘද්ධි	6,964	6,975
පොහොර සහනාධාර	12,656	25,558
විශ්‍රාම වැටුප්	64,916	73,892
අනෙකුත්	119,409	134,627
රාජ්‍ය ආයෝජන	207,102	273,187

මූලාශ්‍රය : ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුව

වැටුප් හා විශ්‍රාම වැටුප් පිරිවැය

පළාත් සභාවලට සහ ආරක්ෂක සේවාවන්ට සම්බන්ධ පිරිස් ඇතුළු රජයේ සේවකයින්ගේ වැටුප් සඳහා වන වියදම රු. බිලියන 251 ක් වූ අතර එය 2010 වසරේ අදාළ කාලය හා සැසඳීමේ දී සියයට 9.7 ක වර්ධනයකි. සියලු රජයේ සේවකයින් සඳහා ලබා දුන් මූලික වැටුපෙන් සියයට 5 ක් වූ විශේෂ දීමනාව හා මාණ්ඩලික ශ්‍රේණියේ නොවන රජයේ නිලධාරීන් සියලු දෙනා සඳහා 2011 ජනවාරි මාසයේ සිට හා මාණ්ඩලික ශ්‍රේණියේ රජයේ නිලධාරීන් සඳහා 2011 ජූලි මාසයේ සිට ලබා දුන් රු. 600 ක ජීවන වියදම් දීමනාව මෙම වැටුප් පිරිවැය වැඩිවීමට මූලිකව බලපා ඇත.

මේ අතර 2011 පළමු මාස 9 තුළ මුළු විශ්‍රාම වැටුප් වියදම රු. බිලියන 73.9 දක්වා වැඩි වී ඇති අතර 2010 වර්ෂයේ අදාළ කාලය හා සැසඳීමේ දී එය සියයට 13.8 ක වැඩිවීමකි. 2010 වර්ෂය තුළ විශ්‍රාම ලද 17,850 ක් පමණ වූ විශ්‍රාමකයින්ගේ විශ්‍රාම වැටුප්වල මුළු බලපෑම සහ 2011 වර්ෂයේ පළමු මාස 9 තුළ විශ්‍රාමකයින් ලෙස 8,500 ක් පමණ අළුතින් එකතු වීම හේතුවෙන් ඇති වූ

ආංශික බලපෑම මෙන්ම විශ්‍රාමකයින් සඳහා වන මාසික ජීවන වියදම් දීමනාව රු. 2,675 ක් දක්වා රු. 300 කින් වැඩි කිරීම ද විශ්‍රාම වැටුප් වියදම වැඩි වීමට හේතු විය.

පොළී වියදම

2011 පළමු මාස නවය තුළ දේශීය සහ විදේශීය ණය සඳහා වන පොළී ගෙවීම් රු. බිලියන 289 ක් වූ අතර, 2010 වසරේ පළමු මාස නවය හා සැසඳීමේ දී එය සියයට 3.8 ක වැඩිවීමකි. එසේම පොළී සඳහා වන වියදම ද.දේ. නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස සැලකූ විට තව දුරටත් අඩුවීමක් පෙන්වීම විශේෂිතය. එය 2011 මුල් මාස 9 සඳහා සියයට 4.4 ක් වන අතර එය පෙර වසරේ අදාළ කාල සීමාවේ දී සියයට 5.0 ක අගයක් ගෙන ඇත. රජයේ සුරැකුම්පත් මත සාපේක්ෂව අඩු වෙළඳපොල පොළී අනුපාත පැවතීම හා රජයේ ණය කළඹ ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණය මගින් වැඩි පිරිවැය සහිත දේශීය ණය වෙනුවට අඩු පිරිවැය සහිත දේශීය හා විදේශීය ණය ලබා ගැනීම පොළී පිරිවැය කෙරෙහි ධනාත්මක බලපෑමක් ඇති කිරීමට හේතු විය.

14 වගුව ඵලදා අනුපාතයේ හැසිරීම (%) : 2010-2011

කාල සීමාව	භාණ්ඩාගාර බිල්පත්			භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර			
	දින 91	දින 182	දින 364	වසර 2	වසර 3	වසර 4	වසර 5
2010 සැප්තැම්බර්	7.13	6.95	7.40	-	-	-	8.76
2010 දෙසැම්බර්	7.24	7.35	7.55	-	8.15	8.60	-
2011 මාර්තු	6.98	7.08	7.30	7.77	7.99	-	-
2011 ජූනි	7.12	7.23	7.35	-	-	8.20	8.60
2011 සැප්තැම්බර්	7.11	7.20	7.26	-	-	-	-
වෙනස් වීම (පදනම් අංක) (2010 සැප් - 2011 සැප්)	-2	25	-14	-	-	-	-

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සහ භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් දෙපාර්තමේන්තුව

සුභසාධන සහ සහනාධාර ගෙවීම්

පීඩාවට පත් කොටස්වල යහපැවැත්ම සුරැකීම උදෙසා දැනට ක්‍රියාත්මකව පවතින සමාජ සුභසාධන හා සහනාධාර වැඩසටහන් වෙනුවෙන් 2011 වර්ෂයේ පළමු මාස 8 තුළ රු. මිලියන 50,114 ක් වැය කර තිබෙන අතර, එය 2010 එම කාල පරිච්ඡේදයේ දී රු. මිලියන 45,206 ක් විය.

සමෘද්ධි සමාජ ආරක්ෂණ වැඩපිළිවෙල යටතේ පවුල් මිලියන 1.6 ක් අතර රු. මිලියන 5,166 ක් බෙදා දී ඇත. මෙම කාල පරිච්ඡේදය තුළ නැවත පදිංචි කර ඇති 53,159 ක් වූ අවතැන් පුද්ගලයන් සඳහා පවුල් සහනාධාර සහ විශ්ලි සලාක වශයෙන් රු. මිලියන 146 ක් වැය කර ඇත. වෙනස් හැකියාවන් ඇති සොල්දාදුවන්ගේ සමාජ රැකවරණ කටයුතු වෙනුවෙන් ද රු. මිලියන 8,856 ක් රජය වැය කර ඇත.

පොහොර සහනාධාර වැඩසටහන තව දුරටත් මෙම කාලය තුළ ක්‍රියාත්මකව පැවති අතර ඒ වෙනුවෙන් රු. මිලියන 25,289 ක් වැය කළ අතර, කුඩා කුඹුරු හිමියන්ට කිලෝ ග්‍රෑම් 50 ක පොහොර බැගයක් රු. 350 කට ලබා දීමට රජය ක්‍රියා කර ඇත. ගොවියන්ගෙන් බිජ මිල දී ගැනීම් කටයුතු වෙනුවෙන් වූ රජයේ වියදම රු. මිලියන 232 කි. මෙම වර්ෂය ආරම්භයේ දී දැඩි ගංවතුර තත්ත්වයකට මුහුණ දීමට සිදු වූ අතර ඒ හේතුවෙන් පවුල් විශාල සංඛ්‍යාවකට උන් හිටිතැන් අහිමි වූ අතර ගංවතුරින් විපතට පත් ජනතාවට පිසු ආහාර හා වියළි ආහාර සලාක ලබා දීම සඳහා රු. මිලියන 467 ක් වැය කරන ලදී. ගර්භනී හා කිරිදෙන මව්වරුන් හා දරුවන්

අතර පෝෂණ උග්‍රතාව දුරැලීම පිණිස රු. 500 ක් වටිනා පෝෂණ ආහාර හා රු. 200 ක් වටිනා දියර කිරි ලබා දෙන ලද අතර ඒ සඳහා රජය රු. මිලියන 319 ක් මෙම වසරේ මුල් මාස 8 තුළ වැය කරන ලදී. එයට අමතරව, ගර්භනී සහ කිරිදෙන මව්වරුන් වෙනුවෙන් ත්‍රිපෝෂ ලබා දීම සඳහා රු. මිලියන 919 ක් වැය කර ඇත. තවද 2011 අගෝස්තු අවසානය වන විට අඩු පහසුකම් ප්‍රදේශවල පළමුවන ශ්‍රේණියේ සිට 4 වන ශ්‍රේණිය දක්වා අධ්‍යාපනය ලබන පාසැල් දරුවන්ට දිවා ආහාරය ලබා දීමට රු. මිලියන 1,708 ක් රජය විසින් ලබා දී ඇත. එසේම, තවත් රු. මිලියන 1,904 ක් රජය විසින් වැය කර ඇත්තේ පාසැල් නිල ඇඳුම්, පොත්, දහම් පාසැල් පොත්, පාසැල් වාර ප්‍රවේශපත්‍ර හා ශිෂ්‍යත්ව යනාදිය ලබා දීම උදෙසාය.

අවතැන් වූ පුද්ගලයන් නැවත පදිංචි කිරීම

අවතැන් වූ පුද්ගලයන්ගේ සුභ සාධනය සහතික වීම රජයේ මූලික පරමාර්ථයක් වූ අතර ඉතා සීග්‍ර ලෙස ක්‍රියාත්මක වන බිම් බෝම්බ ඉවත් කිරීමේ වැඩසටහන මගින් 2011 ඔක්තෝබර් මාසය අවසන් වන විට අවතැන් පුද්ගලයින් බොහොමයක් නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාවලියට මනා පිටුවහලක් ලැබිණි.

අවතැන් වූ පුද්ගලයින් ඉක්මනින් නැවත පදිංචි කිරීමේ රජයේ උත්සාහය පෙන්නුම් කරමින් 2011 සැප්තැම්බර් වන විට පුද්ගලයින් 7,444 ක් පමණක් සුභසාධන මධ්‍යස්ථානවල ජීවත් වූ අතර 2009 වර්ෂයේ යුද්ධය අවසන් වන විට එම මධ්‍යස්ථානවල ලක්ෂ 3 ක පමණ අවතැන් පිරිසක් ජීවත් විය. අවතැන් වූ පුද්ගලයින් සඳහා පිසු ආහාර, පානීය ජලය, සෞඛ්‍ය ඇතුළු සෞඛ්‍ය සුභසාධන පහසුකම් ලබා දීම සඳහා 2011 මුල් මාස 9 තුළ රු. මිලියන 153 ක් රජය විසින් වැය කර ඇත.

15 වගුව : ප්‍රධාන සුභසාධන ව්‍යාපෘති සඳහා වියදම (ජන-අගෝ)

(රු.මිලි.)

අයිතමය	2010	2011 (තාවකාලික)
මව්වරුන් හා දරුවන්		
ලදරු කිරි සහනාධාරය සහ දියර කිරි	79	124
පෝෂණ මල්ල	225	195
ත්‍රිපෝෂ වැඩසටහන	570	919
නොමිලේ පාසල් පෙළ පොත් සහ නිල ඇඳුම්, ශිෂ්‍යාධාර	1,585	1,833
දහම් පාසල් පෙළ පොත් සහ නිල ඇඳුම්	44	71
පාසල් පෝෂ්‍යදායී ආහාර	1,268	1,708
කෘෂිකර්මය		
පොහොර සහනාධාර	11,469	25,289
සුභසාධන ගෙවීම්		
සමෘද්ධි සහනාධාරය	6,964	5,166
වෙනස් හැකියාවන් ඇති සොල්දාදුවන් සඳහා සහන	7,388	8,856
ලෝක ආහාර වැඩසටහන යටතේ ආධාර	4,055	2,489
අවතැන්වූවන් පුද්ගලයින් සඳහා සුභසාධන සහනාධාර	881	146
ගංවතුර සහ නියං සහන	183	467

මූලාශ්‍රය: ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුව

රාජ්‍ය ආයෝජන

2011 වසරේ මුල් මාස 9 තුළ මුළු රාජ්‍ය ආයෝජන ප්‍රමාණය රු. බිලියන 273 ක් විය. මාර්ග, පාලම්, වරාය, විදුලි උත්පාදන, වාරිමාර්ග ආදී ප්‍රධාන ජාතික යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති තව දුරටත් මෙම කාලය

තුළ අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක විය. "ගම නැගුම" හා "ගම නැගුම" වැනි ග්‍රාමීය සංවර්ධන වැඩසටහන් හරහා ග්‍රාමීය අංශය තුළ කඩිනම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම වෙනුවෙන් රජය විසින් වැඩි සම්පත් ප්‍රමාණයක් ආයෝජනය කරන ලදී.

16 වගුව : රාජ්‍ය ආයෝජන ප්‍රධාන ආයෝජන ක්ෂේත්‍ර අනුව (ජන-සැප්)

රු.මිලි.

අංශය	2010	2011 (තාවකාලික)
මාර්ග හා පාලම්	52,333	79,620
විදුලිය	18,568	21,204
වරාය හා ගුවන් සේවා	18,028	16,153
වාරිමාර්ග	5,005	10,753
කෘෂිකර්මාන්තය හා නිෂ්පාදන	5,974	9,302
ජල සම්පාදනය	12,428	18,165
අධ්‍යාපනය	8,902	12,894
සෞඛ්‍ය	5,543	8,082
ග්‍රාමීය යටිතල පහසුකම්	26,026	27,180
ප්‍රවාහනය	7,164	24,258
පරිපාලනය/අධිකරණ/රාජ්‍ය ආරක්ෂාවට අදාළ සහ වෙනත්	47,131	45,576
එකතුව	207,102	273,187

මූලාශ්‍රය: රාජ්‍ය අයවැය දෙපාර්තමේන්තුව

ග්‍රාමීය සංවර්ධන කටයුතු

ග්‍රාමීය ජනතාව සවි බල ගැන්වීම උදෙසා “ගම නැගුම” වැඩසටහන යටතේ, මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය, පානීය ජලය, විදුලිය හා නිවාස පහසුකම් ලබා දීම වැනි කටයුතු සඳහා 2011 අගෝස්තු මාසය වන විට රු. මිලියන 690 ක් වැය කර ඇත. එසේ වුවද, මේ වෙනුවෙන් සලකා බැලෙන කාල පරිච්ඡේදය සඳහා රු. බිලියන 11 ක

පමණ බැඳීම් පැවතුණි. ‘ගම නැගුම’ ගම් ඒකාබද්ධ කිරීමේ වැඩසටහන යටතේ දිවයින පුරා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන් මගින් ගම්, නාගරික මධ්‍යස්ථාන හා ඒකාබද්ධ කිරීම සිදු කෙරෙන අතර, 2011 පළමු මාස 9 තුළ රු. මිලියන 2,508 ක් වැය කරමින් ග්‍රාමීය මාර්ග කි.මී. 510 ක් ප්‍රතිසංස්කරණය කරන ලද අතර, පවුල් 65,642 කට මේ යටතේ සෙත සැලසේ.

17 වගුව : “ගම නැගුම” -ග්‍රාමීය මාර්ග සංවර්ධන වැඩසටහන -(ජන-සැප්-2011)				
දිස්ත්‍රික්කය	ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	මාර්ග දිග (කි. මී.)	වියදම (රු. මිලියන)	ප්‍රතිලාභී පවුල්
කොළඹ	200	16	103	6,094
ගම්පහ	239	22	113	5,005
කළුතර	211	55	106	3,536
මහනුවර	224	20	104	2,228
මාතලේ	211	16	110	2,352
නුවර එළිය	24	5	10	198
ගාල්ල	119	10	58	1,401
මාතර	332	56	425	8,904
හම්බන්තොට	636	68	297	6,340
යාපනය	4	3	3	73
මන්නාරම	3	4	8	126
වවුනියාව	2	3	3	70
මුලතිව්	-	4	0	0
කිලිනොච්චි	-	4	0	0
මඩකලපුව	24	7	15	440
අම්පාර	272	22	119	2,608
ත්‍රිකුණාමලය	32	7	14	417
කුරුණෑගල	808	48	329	8,645
පුත්තලම	141	13	71	1,569
අනුරාධපුරය	268	22	84	2,740
පොළොන්නරුව	382	26	171	3,818
බදුල්ල	151	13	54	1,525
මොණරාගල	333	23	102	3,407
රත්නපුර	178	22	93	2,018
කෑගල්ල	233	21	116	2,128
එකතුව	5,577	510	2,508	65,642

මූලාශ්‍රය : ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුව

18 වගුව: අයවැය සභාය සේවා සහ හදිසි අවශ්‍යතා වගකීම් ව්‍යාපෘතිය යටතේ මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් ලබා දුන් ප්‍රතිපාදන - 2011 ජූනි 30 දක්වා (රුපියල්)

ශීර්ෂය	අමාත්‍යාංශය/දෙපාර්තමේන්තුව	කාරණය	පුනරාවර්තන	ප්‍රාග්ධන
1	අතිගරු ජනාධිපතිතුමා	ආරක්ෂිත රථ වාහන මිල දී ගැනීම, නඩත්තු සහ සේවා වියදම්	24,500,000	267,900,000
2	අග්‍රාමාත්‍ය කාර්යාලය	රථ වාහන මිල දී ගැනීම, පුහුණු කිරීම් හා හැකියා වර්ධනය, සේවා, නඩත්තු කිරීම් සහ සැපයුම් වියදම්	3,000,000	35,800,000
3	විශේෂ කර්තව්‍යයන් සඳහා වූ මහ ලේකම් කාර්යාලය (ජ්‍යෙෂ්ඨ අමාත්‍යවරුන් සඳහා)	රථ වාහන මිල දී ගැනීම, කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල අලුත්වැඩියා කිරීම, ප්‍රවාහනය, වාහන නඩත්තු කිරීම් සහ පුද්ගල පඩිනඩි	23,224,000	94,546,318
4	ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ විනිශ්චයකාරවරු	කොළඹ දී පවත්වන ලද පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය ලේකම් කාර්යාල-දකුණු ආසියාතික විනිශ්චයකාරවරුන්ගේ කලාපීය සමුළුව 2011, විදේශීය ගමන් වියදම් සහ වාහන නඩත්තු කිරීම්	6,000,000	-
5	කැබිනට් අමාත්‍ය කාර්යාලය	කාර්යාල භූමියේ හදිසි ව්‍යාප්ති සහ ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු සහ කාර්යාලීය උපකරණ මිල දී ගැනීම	-	9,650,000
10	අල්ලස් හෝ දූෂණ විමර්ශන කොමිසම	වාහන මිල දී ගැනීම	-	5,200,000
12	ජාතික අධ්‍යාපන කොමිසම	වාහන මිල දී ගැනීම	-	6,900,000
13	ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිසම	පුහුණු හා උපදෙස් දීම් වැඩසටහන් සඳහා UNFPA මගින් ලබා දුන් ප්‍රදානයන්	-	544,100
15	නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව	ප්‍රවාහන, සේවා, විදුලිය සහ ජලය, වාහන නඩත්තුව	2,340,000	-
16	පාර්ලිමේන්තුව	වාහන මිල දී ගැනීම	-	33,716,635
17	පාර්ලිමේන්තුව සභානායක කාර්යාලය	වාහන මිල දී ගැනීම	-	6,000,000
18	පාර්ලිමේන්තුවේ ආණ්ඩු පක්ෂයේ ප්‍රධාන සංවිධායකතුමාගේ කාර්යාලය	වාහන මිල දී ගැනීම	-	950,000
20	මැතිවරණ දෙපාර්තමේන්තුව	වාහන මිල දී ගැනීම	-	10,100,000
22	පරිපාලන කටයුතු පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු කොමසාරිස්තුමාගේ කාර්යාලය	ප්‍රවාහන දීමනා, වාහන සඳහා බදු මුදල්	180,000	600,000
101	බුද්ධගාසන හා ආගමික කටයුතු අමාත්‍යවරයා	වාහන මිල දී ගැනීම	-	5,500,000
201	බෞද්ධ කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව	ප්‍රවාහන හා වාහන නඩත්තු කිරීම්	1,500,000	450,000
204	හින්දු ආගමික හා සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව	පුද්ගල පඩි නඩි	1,275,000	-
102	මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යවරයා	ගොවීන්ගේ විශ්‍රාම වැටුප්, වාහන මිල දී ගැනීම, බදු අභියාචනා කොමිසමේ වියදම්	476,955,000	103,000,000
237	ජාතික ක්‍රමසම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව	විදේශීය ගමන් වියදම්, සහග්‍ර සංවර්ධන අභිමතාර්ථ සඳහා ජාතික තලයේ හැකියාවන් ශක්තිමත් කිරීම, සැලසුම්කරණය, අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම සඳහා UNDP, UNFPA සහ UNICEF මගින් ලබා දුන් ප්‍රදානයන්,	1,000,000	30,000,000

18 වගුව: අයවැය සහාය සේවා . . . කවදුරටත් . . . .

240	ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුව	රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභා කාර්යාලය සඳහා ගොඩනැගිලි කුලිය, විදේශීය ගමන් වියදම්, අයවැය දෙපාර්තමේන්තු වක්‍රලේඛ 150 යටතේ මිල දී ගත් වාහන සඳහා කල් බදු කුලිය	21,000,000	136,000,000
241	රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව	කොළඹ මහනගර සභාව සඳහා සීමාසහිත පුගොඩ ලංකා පෙහෙකම් සමාගම විසින් ගෙවිය යුතු වාර්ෂික ගාස්තු, විදේශ ගමන් වියදම්	1,246,400	-
244	වෙළෙඳ, කීරු බදු හා ආයෝජන ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව	ඉන්ධන, ප්‍රවාහනය සහ කාර්යාලීය උපකරණ මිල දී ගැනීම	481,800	1,000,000
246	දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව	සේවා-අනෙකුත්, විදේශීය ගමන් වියදම්	12,000,000	-
247	ශ්‍රී ලංකා රේගුව	කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම සහ අභ්‍යන්තර කටයුතු සහ එම ගොඩනැගිල්ල සඳහා ලී බඩු සහ කාර්යාල උපකරණ මිල දී ගැනීම	-	500,000,000
248	සුරාබදු දෙපාර්තමේන්තුව	ගොඩනැගිලි කුලිය සහ කාර්යාලීය උපකරණ	39,120,000	3,000,000
249	භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් දෙපාර්තමේන්තුව	කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාරිකයන් සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා වූ විදේශීය ණය, ගංවතුර සහනාධාර සඳහා ආසියානු සංවර්ධන බැංකු ප්‍රදානයන්	-	550,000,000
250	රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුව	වාහන නඩත්තුව	700,000	685,000
296	ආනයන අපනයන පාලන දෙපාර්තමේන්තුව	සේවා වියදම්	200,000	-
324	කළමනාකරණ විගණන දෙපාර්තමේන්තුව	ලී බඩු සහ කාර්යාලීය උපකරණ, ජීවන වියදම් දීමනාව	4,454,000	630,000
103	ආරක්ෂක අමාත්‍යවරයා	ඉන්දියානු ණය ක්‍රමය තුළ වාහන මිල දී ගැනීම, විදේශීය සහ දේශීය ගමන් වියදම්, ගෙවීම් නිරවුල් කිරීම, යුධ හමුදා සහ පොලීසියේ සේවකයින් සඳහා උතුරු පළාතේ කෘතීමව නිර්මාණය කරන ලද ගොඩනැගිලි ඉදි කිරීම, සේවා කුලී සහ දේශීය බදු, පුද්ගල පඩිනඩි, වාහන මිල දී ගැනීම, ලී බඩු සහ කාර්යාලීය උපකරණ	13,942,025	290,641,162
222	ශ්‍රී ලංකා යුධ හමුදාව	ඉන්දියානු ණය ක්‍රමය තුළ වාහන මිල දී ගැනීම, ලී බඩු සහ කාර්යාල උපකරණ, ආහාර සහ නිල ඇඳුම්, අනෙකුත් සේවා සැපයුම්, ඉන්ධන	728,000,000	2,663,159,619
223	ශ්‍රී ලංකා නාවික හමුදාව	කතරගම "සංඝාවාස ගොඩනැගිල්ල" නඩත්තුව සඳහා දරන පිරිවැය, ඉන්දිය ණය යෝජනා ක්‍රමය යටතේ වාහන මිල දී ගැනීම, දේශීය ප්‍රවාහන වියදම්, නඩත්තු සහ අනෙකුත් සේවා සැපයුම්, ආහාර සහ නිල ඇඳුම්	1,340,000,000	3,014,081,022

18 වගුව: අයවැය සහාය සේවා . . . කවදුරටත් . . . .

224	ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදාව	ඉන්දීය ණය යෝජනා ක්‍රමය යටතේ වාහන මිල දී ගැනීම, නඩත්තු සහ අනෙකුත් සේවා	274,000,000	5,596,452,410
225	පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුව	ඉන්දියානු ණය ක්‍රමය තුළ වාහන මිල දී ගැනීම, 9 වන සාක් සමුළුවේ පොලිස් කටයුතු සඳහා වියදම්, ආහාර සහ නිල ඇඳුම්, පුද්ගල පඩිනඩි, නඩත්තු සහ අනෙකුත් සේවාවන්	625,650,000	1,618,487,500
226	ආගමන විගමන දෙපාර්තමේන්තුව	මාරු කිරීම් සහ පුද්ගල පඩිනඩි	10,700,000	-
227	පුද්ගලයින් ලියාපදිංචි කිරීමේ දෙපාර්තමේන්තුව	වාහන නඩත්තු කිරීම්	-	150,000
325	වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	වාහන මිල දී ගැනීම	-	1,000,000
105	ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යවරයා	වාහන කල්බදු කුලිය, මෑත කාලීන ගංවතුර/නායයැම් නිසා හානි වූ යටිතල පහසුකම් ප්‍රතිසංස්කරණය, උතුරු / නැගෙනහිර වැඩි දියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය, නැවත පදිංචි කළ අවතැන් වූ පුද්ගලයින්ගේ දුප්පත්කම අඩු කිරීම සහ ජීවනෝපාය ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ කටයුතු සඳහා ලබා දුන් විදේශීය ප්‍රදානයන්	-	1,697,000,000
106	ආපදා කළමනාකරණ අමාත්‍යවරයා	ගංවතුර සහ නියං ආධාර සඳහා වූ විදේශීය සහ දේශීය ප්‍රදානයන්, නායයාම් පිළිබඳව සවිස්තරාත්මක විමර්ශනයක් සිදු කිරීම, වාහන මිල දී ගැනීම, සාමාජිකත්ව සහ දායකත්ව ගාස්තු	650,000,000	37,000,000
304	කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව	විදේශ ගමන්, නඩත්තු වියදම්, උපකරණ සහ යන්ත්‍ර සූත්‍ර	3,000,000	-
108	තැපැල් සේවා අමාත්‍යවරයා	පුද්ගල පඩිනඩි, දේශීය ගමන් වියදම්, ආහාර සහ නිල ඇඳුම් සැපයුම්, වාහන නඩත්තු වියදම්, සේවා - තැපැල් හා සංනිවේදන, ජලය හා විදුලිය, ප්‍රාග්ධන වත්කම් පුනරුත්ථාපනය හා වැඩි දියුණු කිරීම, ගොඩනැගිලි හා ඉදිකිරීම්, ප්‍රාග්ධන වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම, ලී බඩු හා කාර්යාල උපකරණ	11,760,000	3,475,000
308	තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුව	බස් රථයක් සහ තැපැල්කරුවන් සඳහා පා පැදි	-	18,200,000
110	අධිකරණ අමාත්‍යවරයා	ළමා ආරක්ෂණ වැඩසටහන් සඳහා UNICEF මගින් ලබා දුන් ප්‍රදානයන්, වාහන මිල දී ගැනීම, විදේශීය ගමන් වියදම් ගාස්තු සහ වෙනත් දීමනා.	40,000,000	21,828,200
228	අධිකරණ පරිපාලනය	කඩවත නව මහාධිකරණ ගොඩනැගිල්ල වෙනුවෙන් ලී බඩු සහ කාර්යාල උපකරණ මිල දී ගැනීම. විදේශීය ගමන් වියදම්, අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරීන්ගේ ප්‍රවාහන දීමනා, වාහන මිල දී ගැනීම	11,875,027	7,000,000

18 වගුව: අයවැය සහාය සේවා . . . කවදුරටත් . . . .

234	ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ රෙජිස්ට්‍රාර්	ප්‍රාග්ධන සම්පත් පුනරුත්ථාපනය සහ වැඩි දියුණු කිරීම්	-	5,900,000
111	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය	වාහන මිල දී ගැනීම්, මාතර-ගොඩගම කොරියා-ශ්‍රී ලංකා මිත්‍රත්ව රෝහල සහ ශ්‍රී ලංකා දන්ත ආයතනය සංවර්ධනය, ප්‍රාග්ධන සම්පත් ලබා ගැනීම	-	942,500,000
112	විදේශ කටයුතු අමාත්‍යවරයා	ඊශ්‍රායලය, රුසියාව, පාකිස්තානය, දකුණු කොරියාව, ඉන්දියාව, කටාර්, පිලිපීනය යන විදේශීය තානාපති කාර්යාල සඳහා වාහන මිල දී ගැනීම, ජපානයට ලබා දුන් සුනාමි පරිත්‍යාග, ගණන් තැබීම් සමානතා වෙනස්වීමේ පාඩු, ඉරාකයේ ශ්‍රී ලංකා තානාපති කාර්යාලය නැවත විවෘත කිරීම, විදේශීය ගමන් වියදම්, පුද්ගල පඩිනඩි, සේවා, කුලී, පළාත් පාලන බදු	193,659,700	50,569,750
114	ප්‍රවාහන අමාත්‍යවරයා	වාහන මිල දී ගැනීම්, ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයට මුදල් වෙන් කිරීම, 2011 අයවැය යෝජනා අනුව වැටුප් සංශෝධනය කිරීම	488,000,000	28,100,000
307	මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුව	රියදුරු බලපත්‍ර මුද්‍රණය සඳහා හිඟ මුදල්	1,100,000,000	-
115	බණිජ තෙල් කර්මාන්ත අමාත්‍යවරයා	වාහන මිල දී ගැනීම සහ විදේශීය ගමන් වියදම්	1,500,000	8,000,000
116	සමුපාකාර සහ අභ්‍යන්තර වෙළඳ අමාත්‍යවරයා	වාහන මිල දී ගැනීම්, මාරු කිරීම්	25,000,000	35,300,000
117	වරාය හා මහාමාර්ග අමාත්‍යවරයා	ප්‍රමුඛ මහා මාර්ග පුනරුත්ථාපනය සහ වැඩි දියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය, මඟ නැගුම ග්‍රාමීය මාර්ග සංවර්ධන වැඩසටහන, උතුරු පළාතේ ජාතික මහා මාර්ග ජාලය වැඩි දියුණු කිරීම, චීන ආධාර යටතේ පින්තූව-මාතර දක්වා මාර්ග කොටස වැඩි දියුණු කිරීම, වාහන මිල දී ගැනීම	-	3,204,000,000
118	කෘෂිකර්ම අමාත්‍යවරයා	කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ සහ ප්‍රතිපත්ති කවුන්සිලය මගින් පැවැත් වූ පස්වන ජෛව තාක්ෂණ සම්මන්ත්‍රණයේ වියදම්	-	2,764,693
285	කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව	මැතකදී ඇති වූ ගංවතුරින් ආපදාවට ලක්වූ ගොවීන්ට නොමිලයේ ලබා දීම සඳහා බීජ මිල දී ගැනීම	-	175,000,000
119	විදුලිබල හා බලශක්ති අමාත්‍යවරයා	වාහන මිල දී ගැනීම	-	10,000,000
120	ළමා සංවර්ධන හා කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යවරයා	වාහන මිල දී ගැනීම, සේවා වියදම්	750,000	7,485,000
217	පරිවාස සහ ළමා සුරැකුම් සේවා දෙපාර්තමේන්තුව	සේවා	82,440	-
121	රාජ්‍ය පරිපාලන හා ස්වදේශ කටයුතු අමාත්‍යවරයා	වාහන මිල දී ගැනීම, පුහුණු හා හැකියා වර්ධනය, කුවේට් ආධාර ව්‍යාපෘතිය (SCAP) වැඩසටහන	-	128,759,597

18 වගුව: අයවැය සහාය සේවා . . . කවදුරටත් . . . .

122	ජනමාධ්‍ය හා තොරතුරු අමාත්‍යවරයා	රටවට මිල දර්ශක වැඩසටහන, ප්‍රාග්ධන සම්පත් පුනරුත්ථාපනය සහ වැඩි දියුණු කිරීම, සේවා වියදම්	4,172,000	15,000,000
210	රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව	සේවා සහ මාරුකිරීම්	6,300,000	-
123	ඉදිකිරීම්, ඉංජිනේරු සේවා, නිවාස හා පොදු පහසුකම් අමාත්‍යවරයා	විදේශීය ගමන් වියදම්, සැපයුම්, සහ වාහන නඩත්තු කිරීම්	1,076,800	950,000
311	භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව	විශ්‍රාම යාම්, පාරිතෝෂික සහ විශ්‍රාම දීමනා	810,540	200,000
124	සමාජ සේවා අමාත්‍යවරයා	රාජ්‍ය ආයතනවලට මාරු කිරීම්, වැඩිහිටි මහලේකම් කාර්යාලයේ පුද්ගල පඩිනඩි	5,090,906	-
126	අධ්‍යාපන අමාත්‍යවරයා	මෑතදී ඇති වූ කද වැසි හේතුවෙන් හානි වූ පාසල් නැවත ඉදිකිරීම , පාසල් ළමා මිත්‍රත්ව ව්‍යාපෘතිය සඳහා UNICEF මගින් ලබා දුන් ප්‍රදානයන්	-	353,509,054
127	කම්කරු හා කම්කරු සබඳතා අමාත්‍යවරයා	විදේශීය ගමන් වියදම්	5,000,000	-
221	කම්කරු දෙපාර්තමේන්තුව	මෙහෙවර පියස නව ලේකම් කාර්යාලය ඉදිකිරීම, කාබුල් ලංකා සීමිත පෞද්ගලික සමාගමේ සේවකයින් සඳහා පාරිතෝෂික ගෙවීම, සැපයීම්, නඩත්තු කිරීම්	168,000,000	100,000,000
128	සම්ප්‍රදායික කර්මාන්ත සහ කුඩා ව්‍යාපාර සංවර්ධන අමාත්‍යවරයා	අතිගරු නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමාගේ නිවාස කුලිය සහ හස්ත කර්මාන්ත පුහුණු ව්‍යාපෘතිය වැඩි දියුණු කිරීම	8,100,000	2,500,000
130	පළාත් පාලන හා පළාත් සභා අමාත්‍යවරයා	මධ්‍යම සහ සබරගමු පළාත්වල ගංවතුරින් හානියට පත් වූ පළාත් මාර්ග පුනරුත්ථාපනය කිරීම, සහ ගැටුම්වලින් බලපෑම් ඇති වූ ප්‍රදේශ පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා ප්‍රතිපාදන ලබා දීම, පළාත්බඳ මාර්ග වැඩි දියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සහ වාහන මිල දී ගැනීම්	-	780,000,000
312	බස්නාහිර පළාත් සභාව	පාසල් ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් සම්පූර්ණ කිරීම, ජීවන වියදම් දීමනාව, පළාත් සභා සහ උපමාන පාදක ප්‍රදානයන් සඳහා දායකවීම්	500,000,000	300,000,000
313	මධ්‍යම පළාත් සභාව	සෞඛ්‍ය අංශ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	-	6,700,000
317	උතුරු මැද පළාත් සභාව	ගංවතුරින් හානියට පත් වූ පළාත් මාර්ග සහ කුඩා වාරි මාර්ග යෝජනා ක්‍රම පුනරුත්ථාපනය කිරීම, උපමාන පාදක ප්‍රදානයන් හා පළාත් සභා සඳහා දායකවීම්	-	600,000,000
133	තාක්ෂණ හා පර්යේෂණ අමාත්‍යවරයා	වාහන මිල දී ගැනීම, ජාතික විද්‍යා පදනම වෙත කරන ලද මාරු කිරීම්	-	41,516,760
134	ජාතික භාෂා සහ සමාජ ඒකාබද්ධතා අමාත්‍යවරයා	වාහන මිල දී ගැනීම	-	10,000,000

18 වගුව: අයවැය සහාය සේවා . . . කවදුරටත් . . .

135	වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යවරයා	වාහන මිල දී ගැනීම සහ වෙනත් සේවා	2,856,400	25,277,978
136	ක්‍රීඩා අමාත්‍යවරයා	2018 දී පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය තරඟ ශ්‍රී ලංකාවේ පැවැත්වීමට අවශ්‍ය මූලික කොටස් ප්‍රාග්ධනය, වාහන මිල දී ගැනීම්	-	195,464,602
138	දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යවරයා	ඔසුගොවි සීමිත සමාගම් සඳහා ලබා දුන් ණය කපා හැරීම, ප්‍රජා සෞඛ්‍ය පහසුකම් සැපයීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා ආයුර්වේද ඖෂධ සංස්ථාවට අයත්විය යුතු හිඟ මුදල් පියවීම, සේවා, වාහන මිල දී ගැනීම්	18,700,000	30,000,040
139	ධීවර සහ ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යවරයා	ශ්‍රී ලංකාවේ පවත්වන ලද 15 වන ඉන්දියන් සාගර බලමාලු පිළිබඳ කොමිසමේ 15 වන අන්තර්ජාතික සම්මේලනයේ වියදම්, වාහන මිල දී ගැනීම්, සේවා	8,500,000	13,700,000
290	ධීවර සහ ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව	ලංකා බැංකුව මගින් ක්‍රියාත්මක කළ "දියවර දිරිය" සහ ධීවර ණය යෝජනා ක්‍රම	10,000,000	-
140	පශු සම්පත් සහ ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යවරයා	වාහන මිල දී ගැනීම්	-	11,657,435
142	ජාතික උරුමයන් පිළිබඳ අමාත්‍යවරයා	2600 ශ්‍රී සම්බුද්ධත්ව ජයන්තිය සංවත්සරය පැවැත්වීමේ වියදම්, වාහන මිල දී ගැනීම් සහ ප්‍රවාහනය-සී 37	6,960,000	13,000,000
207	පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව	බදුල්ල යුදගනාව දාගැබ ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම, දේශීය ගමන් වියදම්	14,000,000	10,000,000
145	නැවත පදිංචිකිරීමේ අමාත්‍යවරයා	නැවත පදිංචිකිරීමේ කටයුතු සඳහා සහායවීමට ඉන්දියාව විසින් කෘෂිකාර්මික උපකරණ මිල දී ගැනීමට ප්‍රදානයන් ලබා දීම, වාහන මිල දී ගැනීම්	-	49,212,800
149	කර්මාන්ත හා වාණිජ කටයුතු අමාත්‍යවරයා	මන්නාරම ලුණු ලේව්‍ය පුළුල් කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ මූලික වියදම්, රාජ්‍ය ආයතන කුලී වියදම්, නව පරිශ්‍රය සඳහා පළාත් පාලන බදු, වාහන මිල දී ගැනීම්	1,000,000	22,984,618
303	රෙදිපිළි කර්මාන්ත දෙපාර්තමේන්තුව	ගොඩනැගිලි කුලී හා ගාස්තු	3,768,000	-
152	වාරිමාර්ග සහ ජල සම්පත් කළමනාකරණ අමාත්‍යවරයා	වාහන මිල දී ගැනීම්	-	8,628,597
153	ඉඩම් සහ ඉඩම් සංවර්ධන අමාත්‍යවරයා	වාහන මිල දී ගැනීම්	-	5,300,000
156	යෞවන කටයුතු හා නිපුණතා සංවර්ධන අමාත්‍යවරයා	ගරු අමාත්‍යවරයාගේ නිල නිවාසය අළුත්වැඩියා කිරීම	-	5,100,000
160	පරිසර අමාත්‍යවරයා	ජාතික කාලගුණික වෙනස් වීම් පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය, ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය, සම්මුතිකරණය, මානව පෝෂණය හා සුරක්ෂිතතාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා තිරසාර භාවිතයට විදේශ ප්‍රදානයන් සිදුකිරීම. කෘෂි ජෛව විවිධත්වය සංරක්ෂණය සහ ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි පරිසර පද්ධති ජීවනෝපාය සඳහා භාවිතය සහ කාලගුණික විපර්යාසයන්ට අනුවර්තනය වීම සම්මුතිකරණය සඳහා ප්‍රදානයන් සිදු කිරීම, පුහුණු සහ හැකියා ප්‍රවර්ධනය, වාහන මිල දී ගැනීම්	-	9,800,735

18 වගුව: අයවැය සහාය සේවා . . . කවදුරටත් . . . .

166	ජලසම්පාදන හා ජලාපවහන අමාත්‍යවරයා	අවතැන්වූවන්ගේ සුභසාධන මධ්‍යස්ථාන සඳහා ජලසම්පාදන සහ සනීපාරක්ෂක පහසුකම් සපයා දීමට ජපානය මගින් ලබා දුන් ප්‍රතිරූප අරමුදල් (2KR), වාහන මිල දී ගැනීම	-	61,390,800
171	උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යවරයා	වයඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ පර්යේෂණ දිරිගැන්වීමට කැනඩා රජයෙන් ලැබුණු විදේශ ප්‍රදානයන්, වාහනයක් මිල දී ගැනීම	-	22,414,280
173	රාජ්‍ය කළමනාකරණ හා ප්‍රතිසංස්කරණ අමාත්‍යවරයා	වාහන මිල දී ගැනීම	-	25,000,000
174	පුනරුත්ථාපන හා බන්ධනාගාර ප්‍රතිසංස්කරණ අමාත්‍යවරයා	බාර වූ නොමග ගිය තරුණයින් පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ වැඩසටහන	3,142,720	150,000,000
175	රාජ්‍ය සම්පත් හා ව්‍යවසාය සංවර්ධන අමාත්‍යවරයා	හිඟුරාන සීමාසහිත සීනි කර්මාන්තායතනයේ නොගෙවූ ණය, කන්තලේ සීමාසහිත සීනි කර්මාන්තායතනයේ සේවක වැටුප්, ලංකා සෙරමික් සංස්ථාව සහ සීමාසහිත ජාතික කඩදාසි සමාගම	-	107,300,000
176	සිවිල් ගුවන්සේවා අමාත්‍යවරයා	වාහන මිල දී ගැනීම ල විදේශීය ගමන් වියදම්	435,477	16,441,692
177	සංස්කෘතික හා කලා කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍යවරයා	2011 මොනරාගල පැවති දැයට කිරුළ ප්‍රදර්ශනයේ වියදම් පියවීම	261,840,000	27,400,000
178	පොල් සංවර්ධන හා ජනතා වතු සංවර්ධන අමාත්‍යවරයා	කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල ප්‍රතිසංස්කරණ වියදම් සහ යන්ත්‍රෝපකරණ, උපකරණ හා ලී බඩු මිල දී ගැනීම, ප්‍රවාහන සහ සැපයුම්	2,015,200	19,500,000
179	ගොවිජන සේවා සහ වනජීවී අමාත්‍යවරයා	සංවර්ධන සහනාධාර, වාහන මිල දී ගැනීම	476,000	23,899,695
284	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	ජාතික උද්‍යානවල ණය කාඩ්පත් භාවිතා කිරීම නිසා ලංකා බැංකුව මගින් අයකරන වට්ටම් ගෙවීම	311,000	-
180	සුළු අපනයන ප්‍රවර්ධන බෝග අමාත්‍යවරයා	ගොඩනැගිලි නඩත්තු කිරීම, සේවා වියදම්	907,500	24,200,000
181	එලදායිතා ප්‍රවර්ධන අමාත්‍යවරයා	වාහන මිල දී ගැනීම, සේවා, විදේශීය ගමන් වියදම්	1,300,000	43,500,000
328	මිනිස්බල හා සේවා නියුක්ති දෙපාර්තමේන්තුව	දැයට කිරුළ වැඩසටහන සඳහා වූ ආයෝජන		10,000,000
182	විදේශ රැකියා ප්‍රවර්ධන හා සුබසාධන අමාත්‍යවරයා	වාහන මිල දී ගැනීම, ගොඩනැගිලි කුලී සහ ඉන්ධන	17,800,000	47,000,000
183	මහජන කටයුතු හා මහජන සම්බන්ධතා අමාත්‍යවරයා	ගොඩනැගිලි කුලී, සැපයුම්, සේවා සහ වාහන මිල දී ගැනීම	13,250,000	5,480,228
184	පෞද්ගලික ප්‍රවාහන සේවා අමාත්‍යවරයා	වාහන මිල දී ගැනීම, වාහන නඩත්තු කිරීම් හා පුද්ගල පඩි නඩි	6,000,000	20,994,000
185	විදුලි සංදේශ සහ තොරතුරු තාක්ෂණ අමාත්‍යවරයා	ගොඩනැගිලි කුලී සහ වාහන මිල දී ගැනීම, පුද්ගල පඩිනඩි , දේශීය හා විදේශීය ගමන් වියදම්, ආහාර, නිල ඇඳුම්	50,488,000	19,300,000

මූලාශ්‍රය : ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුව

භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම්

රජයේ මුදල් ප්‍රවාහයේ කාර්යසාධනය

2011 වර්ෂයේ මුල් මාස 9 තුළ මුදල් ගලා ඒම, 2010 වර්ෂයේ එම කාල සීමාව තුළ මුදල් ගලා ඒමට වඩා රු. බිලියන 79.1 ක වැඩි වීමක් පෙන්නු අතර එය සියයට 13.9 ක වර්ධනයකි. මෙහෙයුම් හා ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වන වියදම්වලින් පසුව මුදල් හිඟය රු. බිලියන 422.6 ක් වූ අතර එය පෙර වර්ෂයේ අදාළ කාල පරිච්ඡේදයට වඩා රු. බිලියන 125.2 ක වැඩිවීමකි. 2011 වර්ෂයේ මුල් මාස 9 තුළ මෙහෙයුම් හා ආයෝජන

වියදම් ලෙස, පසුගිය වසරේ එම කාලයට සාපේක්ෂව පිළිවෙලින් සියයට 11 ක හා සියයට 72 ක මුදල් ගලා යාම් වැඩිවීමක් සිදු වීම මීට මූලිකව බලපා ඇත. 2011 සැප්තැම්බර් මාසය අවසන් වන විට අවසාන ශේෂය (හිඟය) රු. බිලියන 84.4 කි. කෙසේ වුවද, රාජ්‍ය බැංකු දෙක මගින් ලබා ගෙන තිබූ අයිතා ශේෂය රු. බිලියන 53.9 ක් විය.

19 වගුව : රජයේ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය - (ජන.-සැප්.)

අයිතමය	රු. බිලියන		
	2010 (ජන.-සැප්)	2011 (ජන.-සැප්)	
	තත්‍ය	ඇස්තමේන්තුගත	තත්‍ය
ආදායම් හා වෙනත් ලැබීම් මගින් සමස්ත මුදල් ගලා ඒම	571.0	688.8	650.1
මෙහෙයුම් වියදම්වල සමස්ත මුදල් ගලායාම	-690.2	-757.9	-766.5
ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා සමස්ත මුදල් ගලා යාම *	-178.2	-305.5	-306.2
ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහ අතිරික්තය (හිඟය)	-297.4	-374.6	-422.6
ජනවාරි 1 දාට ආරම්භක මුදල් ශේෂය	-75.9	-86.8	-86.8
දළ ණය ගැනීම් *	667.9	850.5	891.5
ණය ආපසු ගෙවීම්	-357.1	-458.6	-470.9
ශුද්ධ ණය ගැනීම්	310.8	391.9	420.6
ගැලපීම් ගිණුමේ ශේෂය (TEB, RFA, තැන්පතු ආදිය)	-0.4	-0.2	4.4
සැප්තැම්බර් 30 දිනට අවසාන ශේෂය	-62.1	-69.7	-84.4

* 2011 සැප්තැම්බර් 30 දිනට CS-DRMS හි වාර්තා කර ඇති රජයට ලැබුණු ව්‍යාපෘති/වැඩසටහන් ණය ඇතුළත් වේ.
 මූලාශ්‍රය : භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් දෙපාර්තමේන්තුව

රජයේ ණය කළමනාකරණය

2011 ජනවාරි- සැප්තැම්බර් කාල සීමාව තුළ සමස්ත දළ ණය ගැනීම් ප්‍රමාණය රු. බිලියන 891.5 ක් ලෙස රාජ්‍ය ණය මෙහෙයුම් කටයුතු මගින් දක්වා ඇත. දේශීය හා විදේශීය රාජ්‍ය ණය ආපසු ගෙවීම් රු. බිලියන 470.9 ක් වූ අතර එය ශුද්ධ ණය ගැනීම් රු. බිලියන 420.6 කට සීමා කිරීමට හේතු විය. 2011 වර්ෂය සඳහා වූ මුළු දළ ණය ගැනීම් ප්‍රමාණය අනුමත සීමාව වූ රු. බිලියන 997.0 තුළ පැවතිණි.

භාණ්ඩාගාර ඇප සහතික සඳහා වගකීම් හෙළිදරව් කිරීම

2011 ඔක්තෝබර් 31 අවසානයේ දී නොපිය වූ භාණ්ඩාගාර ඇප සහතිකවල මුළු වටිනාකම රු. බිලියන 188.1 ක් විය. මෙම ඇප සහතිකවල අගය 2003 අංක 3 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම්) පනත යටතේ දක්වා ඇති ද.දේ. නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 4.5 නො ඉක්මවා ඇත. 2011 ඔක්තෝබර් 31 වන දින දක්වා නොපිය වූ ඇප සහතික පිළිබඳ තොරතුරු ඇමුණුම III හි දක්වා ඇත.

විදේශ මූල්‍යයනය

2011 ජනවාරි සිට සැප්තැම්බර් මස දක්වා ප්‍රදායක නියෝජිතයන් සහ ණය ලබා දෙන ආයතන විසින් ශ්‍රී ලංකාවට ලබා දීමට එකඟතාවය පළ කර ඇති සමස්ත

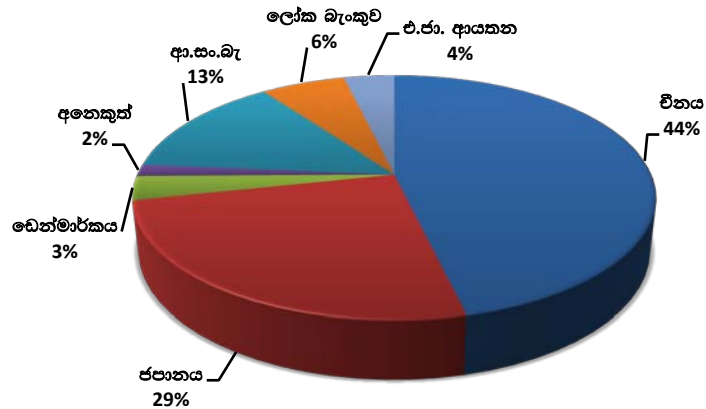
විදේශ මූල්‍ය ප්‍රමාණය ඇ.ඩො. මිලියන 1,802 ක් වන අතර ඉන් ඇ.ඩො. මිලියන 1,686 ක් ව්‍යාපෘති ණය වන අතර ඇ.ඩො. මිලියන 116 ක් ප්‍රදාන වේ.

20 වගුව : එකඟ වූ විදේශ මූල්‍යනයන් (2011 ජන-සැප්.)

ප්‍රදායකයා / ණය ලබා දෙන්නා	ඇ.ඩො. මිලියන
ද්විපාර්ශ්වික	
චීනය	784.72
ජපානය	520.48
ඩෙන්මාර්කය	54.20
අනෙකුත්	28.44
බහු පාර්ශ්වික	
ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව	231.16
ලෝක බැංකුව	103.57
එක්සත් ජාතීන්ගේ නියෝජිතයන්	79.52
එකතුව	1,802.09

මූලාශ්‍රය : විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව

2 රූපසටහන : විදේශ මූල්‍යන එකඟතාවයන් (ජන-සැප් 2011)

වගුව 21 : එකඟ වූ විදේශ මූල්‍යනයන් - අත්සන් කරන ලද ගිවිසුම් ලැයිස්තුව (ජන-සැප් 2011)						
ප්‍රදායකයා / ණය ලබා දෙන්නා	ව්‍යාපෘතියේ නම		ණය/ප්‍රදාන විනිමය	ඇ.ඩො. ණය	ඇ.ඩො. ප්‍රදාන	එකතුව
චීනය	ප්‍රමුඛතා මාර්ග වැඩි දියුණු කිරීම හා ප්‍රතිසංස්කරණය - අදියර II	ඇ.ඩො.	500,000,000	500,000,000	-	500,000,000
	දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතිය - පින්තූව සිට කෝදාගොඩ (කි.මී. 30-45)	ඇ.ඩො.	75,140,000	75,140,000	-	75,140,000
	දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතිය කෝදාගොඩ සිට ගොඩගම (කි.මී. 45-61)	ඇ.ඩො.	63,070,000	63,070,000	-	63,070,000
	නවත්කුලි-කරෙයිතිවි-මන්නාරම මාර්ගයේ කි.මී. 67 ක් ප්‍රතිසංස්කරණය සහ වැඩි දියුණු කිරීම - අදියර II	ඇ.ඩො.	48,367,814	48,367,814	-	48,367,814
	පුත්තලම-මරිච්චිකඩේ-මන්නාරම මාර්ගයේ කි.මී. 113 ක් ප්‍රතිසංස්කරණය සහ වැඩි දියුණු කිරීම - අදියර III	ඇ.ඩො.	73,208,841	73,208,841	-	73,208,841
	ඌව පළාතේ විදුලු ශ්‍රී ලංකා වැඩ සටහන සඳහා භාණ්ඩ මිල දී ගැනීම - "ඌව උදානය"	ඇ.ඩො.	24,928,047	24,928,047		24,928,047
	ඉන්දියාව	වෘත්තීය පුහුණු මධ්‍යස්ථානය - වන්නරමුලෙයි-ඔන්නච්චිමඩම් සහ මඩකලපුව	ඉන්දියානු රුපියල්	134,700,000		3,053,392
වෘත්තීය පුහුණු මධ්‍යස්ථානය - නුවරඑළිය		ඉන්දියානු රුපියල්	89,300,000		2,016,069	2,016,069
වෙළෙඳ කටයුතු සඳහා පහසුකම් සැපයීමේ කාර්ය මධ්‍යස්ථානය සහ ප්‍රජා ඉගෙනුම් මධ්‍යස්ථානය - මඩකලපුව		ඇ.ඩො.	1,850,000		1,850,000	1,850,000
වරාය ප්‍රතිසංස්කරණය - කන්කසන්තුරේ		ඇ.ඩො.	2,200,000		2,200,000	2,200,000
ජපානය	මහ කොළඹ මාර්ග සංවර්ධනය - අදියර II	ජපන් යෙන්	31,688,000	390,978,455	-	390,978,455
	සම්ප්‍රේෂණ රැහැන් ව්‍යාපෘතිය - වවුනියා, කිලිනොච්චි - අදියර II	ජපන් යෙන්	1,422,000	17,545,171	-	17,545,171
	හදිසි ස්වාභාවික ආපදා පුනරුත්ථාපන ව්‍යාපෘතිය			91,467,188		91,467,188
	රූපවාහිනී නිෂ්පාදන උපකරණ වැඩිදියුණු කිරීම - ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථාව	ජපන් යෙන්	41,700		505,261	505,261
	අඩු පහසුකම් සහිත ගොවීන් සඳහා ආහාර සුරක්ෂිතතා ව්‍යාපෘතිය	ජපන් යෙන්	360,000		4,346,366	4,346,366
මඩකලපු කලපුව හරහා මන්මුනයි පාලම ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	ජපන් යෙන්	1,206,000		15,660,901	15,660,901	
ඩෙන්මාර්කය	ග්‍රාමීය විදුලි ව්‍යාපෘතිය - අදියර IV	ඇ.ඩො.	54,163,022	54,163,022		54,163,022
පකිස්තානය	මහල් තුනකින් යුත් පාසැල් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම	ඇ.ඩො.	125,000		125,000	125,000

වගුව 21 : එකඟ වූ විදේශ මූල්‍යනයන් - . . . . . තව දුරටත්

මැලේසියාව	'ටර්බර්ක් ' ට්‍රැක්ටර් 50 මිල දී ගැනීම	ඇ.ඩො.	4,000,000	4,000,000		4,000,000
නෙදර්ලන්තය	කිරි ගවයින් ආනයනය කිරීම (නෙදර්ලන්තය)	ඇ.ඩො.	2,419,566	2,419,566		2,419,566
	කිරි ගවයින් ආනයනය කිරීම (නෙදර්ලන්තය සහ ඔස්ට්‍රේලියාව)	ඇ.ඩො.	10,524,492	10,524,492		10,524,492
ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව	ජලසම්පාදන සහ සනීපාරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය - යාපනය සහ කිලිනොච්චි (පොදු ප්‍රාග්ධන සම්පත්)	ඇ.ඩො.	20,000,000	20,000,000	-	20,000,000
	ජලසම්පාදන සහ සනීපාරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය - යාපනය සහ කිලිනොච්චි (ආ.සං.අරමුදල)	වි.ගැ.හි.	44,286,000	69,246,306	-	69,246,306
	තිරසාර විදුලිබල සහාය ව්‍යාපෘතිය (පොදු ප්‍රාග්ධන සම්පත්)	ඇ.ඩො.	110,000,000	110,000,000		110,000,000
	තිරසාර විදුලිබල සහාය ව්‍යාපෘතිය (ආ. සං. අරමුදල)	වි.ගැ.හි.	6,426,000	10,306,017		10,306,017
	ද්විතියික නගර හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා මූලික ජල සම්පාදන හා සනීපාරක්ෂක ව්‍යාපෘති (අතිරේක මූල්‍ය ආධාර)	ඇ.ඩො.	4,300,000	4,300,000		4,300,000
	ද්විතියික නගර හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා මූලික ජල සම්පාදන හා සනීපාරක්ෂක ව්‍යාපෘති (අතිරේක මූල්‍ය ආධාර)	වි.ගැ.හි.	8,389,000	13,441,096		13,441,096
	ගැටුම්කාරී වාතාවරණයක් පැවති ප්‍රදේශ වල හදිසි අවශ්‍යතා ව්‍යාපෘති	ඇ.ඩො.	1,500,000		1,500,000	1,500,000
	ගැටුම්කාරී වාතාවරණයක් තිබූ යාපනය සහ කිලිනොච්චි ප්‍රදේශ වල ප්‍රජා මූල ජලසම්පාදන හා සනීපාරක්ෂක කටයුතු දියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘති	ඇ.ඩො.	2,000,000		2,000,000	2,000,000
	අවතැන් වූ පුද්ගලයින් සඳහා ජීවනෝපාය සහාය සහ ආහාර සුරක්ෂිතතා සහාය - මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කය	ඇ.ඩො.	370,000		370,000	370,000
	ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය	උතුරු පළාතේ අවතැන් වූ පුද්ගලයින් සඳහා අත්‍යවශ්‍ය කෘෂිකාර්මික යෙදවුම් කඩිනමින් සැපයීම	ඇ.ඩො.	4,999,999	-	4,999,999
	තිරසාර ඉඩම් කළමනාකරණය සහ දකුණු ආසියාවේ දේශගුණික වෙනස් වීම්වලට අනුගත වීම	ඇ.ඩො.	488,000		488,000	488,000
ලෝක බැංකුව	මාර්ග සංවර්ධන සහාය ව්‍යාපෘතිය සඳහා දෙවන අතිරේක මූල්‍යනය	වි.ගැ.හි.	63,600,000	103,092,824	-	103,092,824
	උතුරු පළාතේ පෝෂණ ද්‍රව්‍ය ලබා දීමේ ව්‍යාපෘතිය	ඇ.ඩො.	2,731,700		2,731,700	2,731,700
එක්සත් ජාතීන්ගේ කර්මාන්ත සංවර්ධන සංවිධානය	තාක්ෂණික සහයෝගීතාවය සඳහා වන වැඩසටහන-2010-14	ඇ.ඩො.	8,800,000		8,800,000	8,800,000
සරණාගතයින් සඳහා වන එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ කොමසාරිස්	ශ්‍රී ලංකාවට නැවත පැමිණෙන සරණාගතයින්ට සහාය	ඇ.ඩො.	627,661		627,661	627,661
ලෝක ආහාර සංවිධානය	හදිසි මෙහෙයුම් කටයුතු	ඇ.ඩො.	8,869,131		8,869,131	8,869,131
	ශ්‍රී ලංකාවේ සුරක්ෂිත සහාය	ඇ.ඩො.	39,755,501		39,755,501	39,755,501
එකතුව			1,686,198,839	115,898,981	1,802,097,820	

එකඟතාවය දැරූ උපයෝජනය නොකළ විදේශ මූල්‍යනය

රජයේ සංවර්ධන වැඩසටහන් සඳහා යොදා ගත හැකි, 2011 සැප්තැම්බර් මස 30 දින වන විට මූල්‍ය

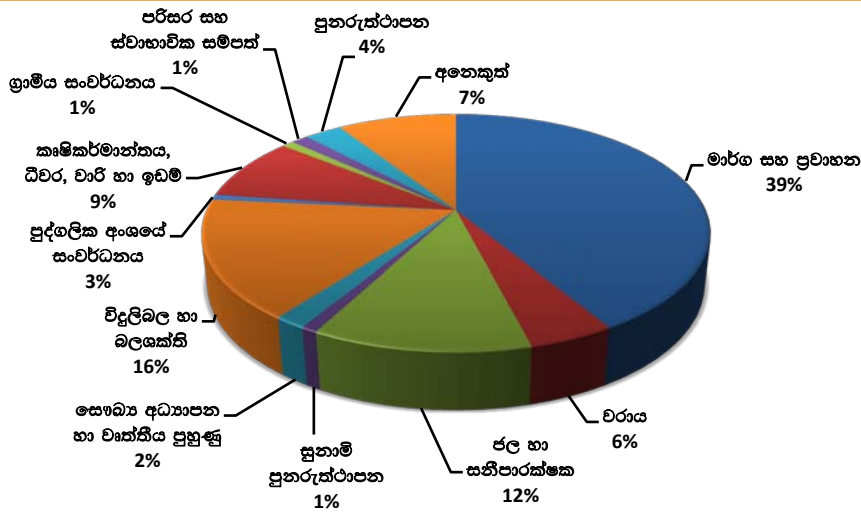
ගිවිසුම්වලට එළඹී උපයෝජනය කිරීමට ඉතිරිව ඇති විදේශීය මූල්‍යන ප්‍රමාණය ඇ.ඩො. බිලියන 7.4 ක් වන අතර එය ආසන්න වශයෙන් රු. බිලියන 814 කි. එකඟතාවය දැරූ උපයෝජනය නොකළ ශේෂය අංශමය වශයෙන් පහත වගුවෙහි දක්වා ඇත.

22 වගුව : එකඟතාවය දැරූ උපයෝජනය නොකළ විදේශ මූල්‍යනය -(අංශමය වශයෙන්) 2011 සැප්තැම්බර් අවසන් වන විට

අංශය	ඇ.ඩො. මිලියන	එකතුව (%)
මාර්ග සහ ප්‍රවාහනය	2,871.4	38.8
වරාය හා ගුවන්තොටුපල සංවර්ධනය	468.2	6.3
ජලසම්පාදනය සහ සනීපාරක්ෂණ	854.4	11.5
සුනාමි පුනරුත්ථාපනය	62.2	0.8
සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන සහ වෘත්තීය පුහුණුව	127.2	1.7
විදුලි බල හා බල ශක්ති	1,180.1	15.9
පුද්ගලික අංශයේ සංවර්ධනය	210.9	2.9
කෘෂි, ධීවර, වාරිමාර්ග සහ ඉඩම්	648.9	8.8
ග්‍රාමීය සංවර්ධනය	60.5	0.8
පරිසර සහ ස්වාභාවික සම්පත්	98.6	1.3
තොරතුරු තාක්ෂණය, විද්‍යා හා තාක්ෂණ	16.8	0.2
නිවාස සහ නාගරික සංවර්ධනය	1.6	0.1
පුනරුත්ථාපනය	290.1	3.9
අනෙකුත්	510.4	6.9
එකතුව	7,401.3	100.0

මූලාශ්‍රය: විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව

3 රූපසටහන : එකඟතාවය දැරූ උපයෝජනය නොකළ ශේෂය අංශමය වශයෙන් (ජන-සැප් 2011)

විදේශ මූල්‍ය උපයෝජනය

2011 සැප්තැම්බර් මස අවසානය වන විට උපයෝජනය කරන ලද මුළු විදේශ මූල්‍යයන් ප්‍රමාණය ඇ.ඩො.

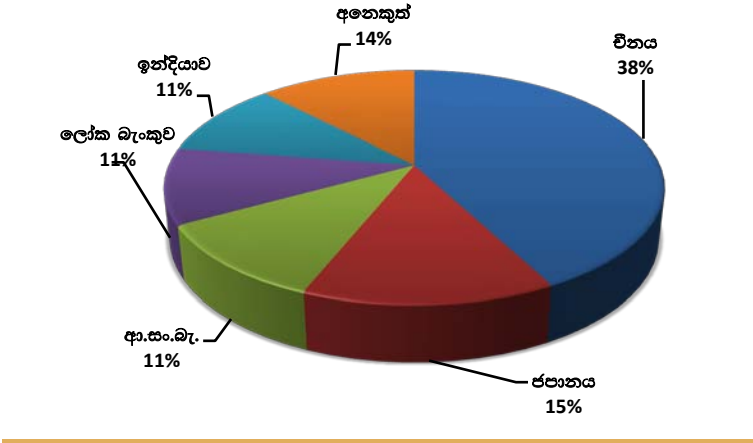
මිලියන 1,574 කි. මින් ඇ.ඩො. මිලියන 1,486 ක් (සියයට 94) ණය වන අතර ඉතිරි ඇ.ඩො. මිලියන 88 (සියයට 6) ප්‍රදානවලින් උපයෝජනය කර ඇත.

23 වගුව: විදේශ මූල්‍ය උපයෝජනය : ජනවාරි-සැප්තැම්බර් 2011

		ඇ.ඩො. මිලියන			
	ප්‍රදාකයා	ණය	ප්‍රදාන	එකතුව	
ද්විපාර්ශ්වික	චීනය	599.9	-	599.9	
	ප්‍රංශය	26.6	-	26.6	
	ජර්මනිය	2.9	1.2	4.1	
	ඉන්දියාව	179.0	-	179.0	
	ජපානය	227.5	11.9	239.4	
	කොරියාව	19.6	-	19.6	
	කුවේට්	3.7	0.0	3.7	
	සවුදි අරාබි	0.4	-	0.4	
	එක්සත් රාජධානිය	5.7	-	5.7	
	ඉරානය	12.0	-	12.0	
	ඩෙන්මාර්කය	23.8	-	23.8	
	මිසිරියාව	15.6	-	15.6	
	නෙදර්ලන්තය	10.6	6.4	17.0	
	ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය	-	9.8	9.8	
	ඕස්ට්‍රේලියාව	16.2	9.0	25.2	
	ස්විඩනය	12.6	-	12.6	
	බහුපාර්ශ්වික	ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව	159.4	12.5	171.8
		ලෝක බැංකුව	161.5	4.7	166.2
		කෘෂිකර්ම සංවර්ධනය සඳහා වූ ජාත්‍යන්තර අරමුදල	8.0	-	8.0
අන්තර්ජාතික සංවර්ධනය සඳහා වූ ඕපෙක් අරමුදල		0.7	-	0.7	
යුරෝපා හවුල		-	1.7	1.7	
එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන		-	31	31	
මුළු එකතුව		1,485.7	88.2	1,573.9	

මූලාශ්‍රය : විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව

4 රූපසටහන : විදේශාධාර උපයෝජනය (ජන-සැප් 2011)

වින රජය විසින් 2011 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ සම්පූර්ණ විදේශ මූල්‍යනයෙන් සියයට 38 ක් එනම් ඇ.ඩො. මිලියන 600 ක් ලබා දී ඇති අතර මෙම කාලය තුළ ජපානය, ඉන්දියාව හා ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව හා ලෝක බැංකුව විසින් ඊළඟ වැඩිම විදේශ මූල්‍යනයක් ලබා දී ඇත.

දෙසැම්බර් මස වන විට පැවති විදේශ ණය ප්‍රමාණය හා සැසඳීමේ දී මෙය සියයට 14.7 ක එනම් ඇ.ඩො. බිලියන 2.4 ක වැඩි වීමක් වේ. 2011 සැප්තැම්බර් මස 30 දින වන විට සමස්ත ණය සේවා ගෙවීම් ප්‍රමාණය ඇ.ඩො. මිලියන 775.5 ක් විය. මෙයින් ඇ.ඩො. මිලියන 291.0 ක් පොළී ගෙවීම් සඳහා වූ අතර ඉතිරි ඇ.ඩො. මිලියන 484.5 ණය ආපසු ගෙවීම් සඳහා වේ.

විදේශ ණය

2011 සැප්තැම්බර් මස 30 දින වන විට රජයේ විදේශ ණය ප්‍රමාණය ඇ.ඩො. බිලියන 18.7 ක් විය. 2010

24 වගුව : ණය සේවා ගෙවීම් පුරෝකථනය : 2011-2014

	ඇ.ඩො. මිලි.			
	2011	2012 ^{1/}	2013	2014
ණය ආපසු ගෙවීම්	637.9	1,273.6	926.4	1,055.5
පොළිය	380	493.3	476.1	483.9
එකතුව	1,017.9	1,766.9	1,402.5	1,539.4

මූලාශ්‍රය : විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව

1. 2007 වසරේ නිකුත් කළ ඇ.ඩො. මිලියන 500 ක ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරය කල් පිරීම හේතුවෙන් 2012 වසර සඳහා වැඩි ණය ආපසු ගෙවීම් ප්‍රමාණයක් ඇතුළත්වේ.

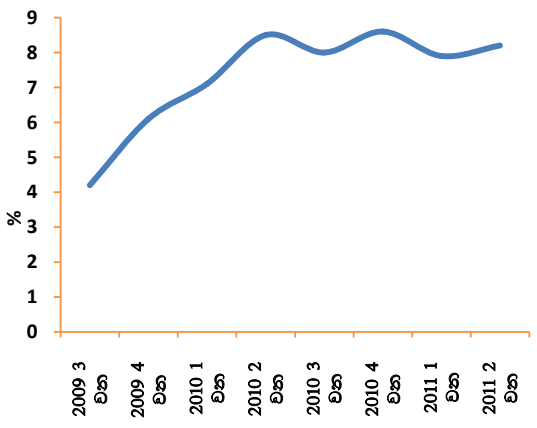
සටහන: ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල විසින් ලබා දී ඇති සම්පස්ථ ණය පහසුකම යටතේ ලබා දුන් ණය ද ඇතුළත්ව ණය පහසුකම්වලට අදාළ ණය ආපසු ගෙවීම් ඇතුළත් නොවේ.

ආර්ථිකය

සමාලෝචනය

ශ්‍රී ලංකාව 2011 වසරේ මුල් භාගයේ දී සියයට 8.0 ක සැලකිය යුතු ආර්ථික වර්ධනයක් සනිටුහන් කරන ලද අතර ලෝක බලවතුන් පවා ආර්ථික අර්බුදයකට ලක්ව සිටින තත්ත්වයක් මධ්‍යයේ මෙය අත්කර ගෙන තිබේ. පුළුල් පදනමකින් හා ශක්තිමත් සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයකින් සමන්විත ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයට අවදානම් දැරිය හැකි හැකියාව විදහා පාමින්, 2011 වසර ආරම්භයේ සිදු වූ වගා හානියෙන් පසුව පවා 2010 වසරේ පළමු භාගයේදී වාර්තා කල සියයට 7.8ක වර්ධනයට සාපේක්ෂව 2011 වසරේ අදාල කාලය තුළ ලබා ගත් මෙම ආර්ථික වර්ධනය සුවිශේෂී වේ. මේ අතර 2011 වසර සඳහා සියයට 8.3 ක අපේක්ෂිත ද.දේ.නි. වර්ධනය මගින් දීර්ඝ කාලීන සාමය ස්ථාපිත කිරීමේ, දේශපාලන ස්ථාවරත්වයේ සහ 2005 සිට 2010 කාලය තුළ යටිතල පහසුකම් වර්ධනයේ සෘජු ප්‍රතිලාභ පිළිබිඹු කෙරේ.

5 රූපසටහන : ද.දේ.නි වර්ධනය කාර්තුමය වශයෙන්

පසුගිය වසරේ සමාන කාල පරිච්ඡේදය තුළ දී වාර්තා වූ වර්ධන වේගයන් අභිබවමින් 2011 වසරේ මුල් භාගයේ දී දේශීය ආර්ථිකය තුළ කාර්මික හා සේවා යන අංශයන් වර්ධනය විය. කාර්මික අංශයේ 2011 වසරේ මුල් භාගයේ දී සිදු වූ සියයට 10.3 ක විශිෂ්ට වර්ධනය, අදාල දේශීය වෙළඳපොළ ඉලක්කගත කර්මාන්තවල මෙන්ම අපනයනය ඉලක්කගත කර්මාන්තවල නිෂ්පාදනය ඉහළ යාම හරහා සිදු විය. මේ අතර, 2011 වසරේ මුල් භාගයේ දී සේවා අංශයේ සිදු වූ සියයට 9.1 ක සුවිශේෂ වර්ධනය සඳහා ජාත්‍යන්තර හා දේශීය වෙළඳාමේ සිදු වූ පුළුල් වීම බලපාන ලදී. කෙසේ වෙතත්, 2010 වසරේ මුල් භාගයේ දී සියයට 7.8 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළ කෘෂිකාර්මික අංශය, අධික වර්ෂාපතනය හා නිරන්තර

ජල ගැලීම් හරහා මහ කන්නයේ අස්වැන්නට සිදු වූ හානිය හේතුවෙන් මෙම වසරේ මුල් භාගයේ දී සියයට 1.8 ක පසු බැමක් පෙන්නුම් කළේය.

කෘෂිකාර්මික අංශය

2010 වසරේ මුල් භාගයේ දී සියයට 7.8 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළ කෘෂිකාර්මික, වන සම්පත් හා ධීවර අංශය, මෙම වසරේ අදාල කාල සීමාවේ දී සියයට 1.8 කින් සංකෝචනය විය. 2011 වසර මුල දී ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික ප්‍රදේශවල සිදු වූ ජල ගැලීම්වලින් මහ කන්නයේ වී වගාවට හා අනෙකුත් ආහාර බෝගවලට හානි සිදු වීම මෙම අංශයේ ද.දේ.නි අඩු වීමට හේතු කාරක විය. මේ සමග ම 2010 වසරේ අනුරූප කාල පරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව 2011 වසරේ මුල් කාර්තුවේ දී කෘෂිකාර්මික අංශය සියයට 5.1 කින් සංකෝචනය විය. නමුත් 2011 දෙවන කාර්තුව වන විට කරදිය ධීවර, එළවළු හා පොල් යන උප අංශවල දායකත්වයෙන් කෘෂිකාර්මික අංශය සුළු වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන ලදී.

2010 වසරේ දී මෙට්‍රික් ටොන් මිලියන 4.30 ක් ලෙස වාර්තා වූ සමස්ත වී නිෂ්පාදනය මහ කන්නයේ අස්වැන්නට මහත් හානි පමුණුවමින් සිදු වූ විනාශකාරී ජල ගැලීම් තත්ත්ව යටතේ වුවද, 2011 වසර සඳහා මෙට්‍රික් ටොන් මිලියන 3.83 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇත. යල කන්නයෙන් අපේක්ෂිත විශාල අස්වැන්න මගින් 2010/11 මහ කන්නයේ සිදු වූ අස්වනු හානිය කිසියම් දුරකට සමනය කිරීමට සමත් වනු ඇත. 2010 වසරේ දී යල අස්වැන්න සියයට 32 ක වර්ධනයක් පෙන්නු අතර මෙවර යල අස්වැන්න පිළිවෙලින් දෙවන වසරටත් සුවිශේෂී වර්ධනයක් පෙන්නුමින් පෙර වසර මෙන් සියයට 10 කින් වැඩි වනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. වගා කරන ලද භූමි ප්‍රමාණය පසුගිය යල කන්නයට වඩා සියයට 18 කින් වැඩිවීම මෙන්ම අපේක්ෂිත හිතකර කාලගුණ තත්ත්වයන් පැවතීම හා සුළු හා මහා පරිමාණයේ වැව් මගින් අඛණ්ඩව ජල සැපයීමේ හැකියාව 2011 වසරේ යල කන්නය සඳහා මෙම ඉහළ අස්වැන්න ළඟා කර ගැනීමට දායක වනු ඇත. මේ අතර, 2011 වසරේ යල සහ මහ දෙකන්නය සඳහා වගා කර ඇති භූමි ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 1,194,361 ක් වන අතර එය පෙර වසර මෙන් සියයට 12.1 ක වැඩි වීමකි.

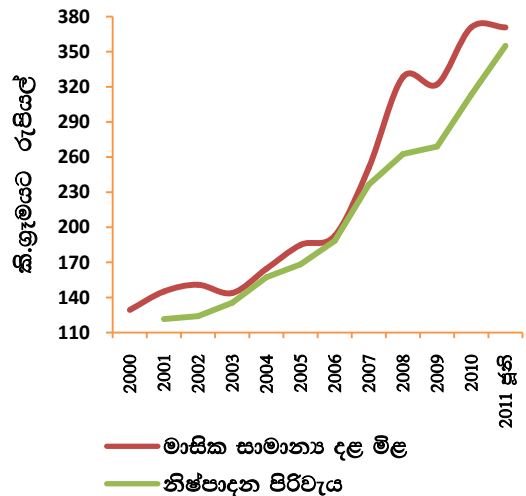
2011 වසරේ මුල් භාගයේ තේ නිෂ්පාදනය 2010 වසරේ අනුරූප කාල පරාසය තුළ නිෂ්පාදනය වූ කී.ග්‍රෑම් මිලියන 169 සාපේක්ෂව සුළු වැඩිවීමක් සහිතව කිලෝ ග්‍රෑම් මිලියන 170 දක්වා වැඩි විය. 2011 මුල් මාස 6 තුළ පැවැති හිතකර කාලගුණික තත්ත්වයන් සමගින් අඛණ්ඩව සහන මිලට පොහොර ලබා දීම හා බහුලව තොග වෙන්දේසි සිදුවන කාලය තුළ ද මිළ ගණන්

වාසිදායක මට්ටමක පැවතීම තේ නිෂ්පාදනයේ මෙම සතුටුදායක තත්ත්වයට හේතු විය.

සමස්ත තේ නිෂ්පාදනය සඳහා කුඩා තේ වතු හිමියන්ගේ දායකත්වය පෙර වසරේ මෙන්ම සියයට 75 මට්ටමක පැවතිණි. පහතරට තේ නිෂ්පාදනය සමස්ත තේ නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 57 ක් වූ අතර මැදරට හා උඩ රට තේ නිෂ්පාදනවල දායකත්වය පිළිවෙලින් සියයට 16 ක් හා සියයට 26 ක් විය. 2011 වසරේ මුල් හය මාසය තුළ උඩරට තේ නිෂ්පාදනය 2010 වසරේ අනුරූප කාල සීමාව තුළ නිෂ්පාදනය හා සැසඳීමේ දී සියයට 14 කින් වැඩි වී ඇත. සැකසුම් ක්‍රමය අනුව වර්ගීකරණය කිරීමේ දී සම්ප්‍රදායික, සී ටී සී හා කොළ පැහැති තේ (ග්‍රීන් ටී) යන ප්‍රභේද තුනෙහිම නිෂ්පාදනය 2011 මුල් භාගයේ දී වැඩි විය. මේ අතුරින් සී ටී සී ග්‍රීන් ප්‍රභේදය අදාල කාල සීමාව තුළ සියයට 37 ක් වූ වැඩිම වර්ධනය වාර්තා කරන ලදී.

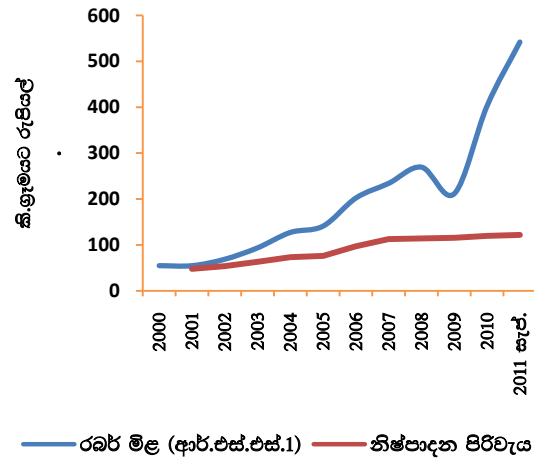
ලෝක ආර්ථිකය අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා මන්දගාමී වර්ධනයක් පෙන්වීමත් මැද පෙරදිග රටවල පැවති කලබලකාරී වාතාවරණය මධ්‍යයේ වුවද කොළඹ තේ වෙන්දේසියේ දී විශේෂයෙන්ම පහත රට තේ වල අපනයන ප්‍රමාණය ඉහළ යාම හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ තේ අපනයනය 2011 මුල් හය මාසය තුළ ඉහළ සමස්ත විකුණුම් ප්‍රමාණයක් වාර්තා කරන ලදී. නුමුහුන් ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයනය 2011 වසරේ මුල් භාගයේ දී කිලෝ ග්‍රෑම් මිලියන 136.7 දක්වා සියයට 2.3 කින් වර්ධනය වූ අතර ආනයනික තේ සමග මිශ්‍ර කළ ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයනයන් ද සමග සමස්ත තේ අපනයනය කිලෝ ග්‍රෑම් මිලියන 146.5 දක්වා සියයට 2.1 කින් වර්ධනය විය. 2011 මුල් මාස අට තුළ තේ නිෂ්පාදන අපනයනයෙන් ලද ආදායම ඇ.ඩො. මිලියන 973 දක්වා සියයට 3.1 කින් වර්ධනය විය.

6 රූපසටහන : කොළඹ තේ වෙන්දේසියේ මිල ගණන් සහ නිෂ්පාදන පිරිවැය

2011 වසරේ මුල් භාගයේ රබර් නිෂ්පාදනය 2010 වසරේ අදාල කාලයට සාපේක්ෂව කිලෝ ග්‍රෑම් මිලියන 81 දක්වා සියයට 7.4 කින් වැඩි විය. මෙම කාල සීමාව තුළ ලෝක රබර් නිෂ්පාදනයේ වර්ධනය ද ඒ හා සමාන අනුපාතයක් ගත්ත ද ස්වාභාවික රබර්වලට ඇති වූ අධික ඉල්ලුම හේතුවෙන් ඕටි රබර්, ක්‍රේප් රබර් හා ලේටෙක්ස් ක්‍රේප් රබර් යන ප්‍රභේද තුනම ඉහළම මිල ගණන් වාර්තා කිරීමට සමත් විය. රබර් නිෂ්පාදනයේ නියුතු සියළුම රටවල පාහේ පැවති හිතකර කාලගුණ තත්ත්වයන් හා වෙළඳපොළ ආකර්ෂණීය මිල ගණන් රබර් නිෂ්පාදනය සතුටුදායක මට්ටමක පැවතීමට විශාල වශයෙන් දායක විය. 2011 වසරේ දී හෙක්ටයාර 1,500 ක් නැවත වගා කිරීමට ද හෙක්ටයාර 2,500 ක් අළුතින් වගා කිරීමට ද අපේක්ෂිතය. තව ද රබර් වගා කරන රටවල් අතුරින් වියට්නාමයට පමණක් දෙවැනි වන පරිදි කිරි කපන රබර් හෙක්ටයාරයකට කිලෝ ග්‍රෑම් 1,728 ක ඉහළ සාමාන්‍ය වාර්ෂික ඵලදාවක් මෙම වසරේ දී ලබා ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ. ජපානයේ සිසු වූ භූමි කම්පා හා සුනාමි ව්‍යසනයේ පසු විපාක වශයෙන් 2011 වසරේ අප්‍රේල් සිට මැයි දක්වා කාලය තුළ රබර් මිල අඩු වූවත් ජූනි මස සිට කාර්මික නිෂ්පාදන සඳහා යොදා ගන්නා ස්වාභාවික රබර්වලට ඇති ඉල්ලුම වැඩි වීමත් සමග නැවත රබර් මිල ඉහළ යන්නට විය.

7 රූපසටහන : කොළඹ රබර් වෙන්දේසියේ මිල ගණන් සහ නිෂ්පාදන පිරිවැය

පවතින ආකර්ෂණීය වෙළඳපොළ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් 2011 වසරේ මුල් මාස හත තුළ රබර් අපනයනයෙන් ලද ආදායම 2010 වසරේ අනුරූප කාල සීමාවට සාපේක්ෂව ඇ.ඩො. මිලියන 129.2 දක්වා සියයට 39.5 කින් වැඩි විය. කෙසේ වෙතත්, දේශීය පරිභෝජනය කිලෝ ග්‍රෑම් මිලියන 110 දක්වා සියයට 2.8 කින් ඉහළ යනු ඇති බැවින් 2011 වසරේ සමස්ත රබර් අපනයනය 2011 වසරට සාපේක්ෂව කිලෝ ග්‍රෑම් මිලියන 48.7 දක්වා සියයට 6.3 කින් අඩු විය හැකි බව පෙනී යයි.

2011 වසරේ මුල් මාස අට තුළ පොල් නිෂ්පාදනය, 2010 හා 2009 වසරවල අනුරූප කාල සීමාව තුළ නිෂ්පාදිත පොල් ප්‍රමාණ වූ පිළිවෙලින් මිලියන 1,734 හා මිලියන 2,065 ට සාපේක්ෂව මිලියන 1,483 දක්වා සියයට 14.5 ක සැලකිය යුතු අඩු වීමක් පෙන්වන ලදී. 2009 හා 2010 වසරවල ප්‍රධාන පොල් වගා කරන ප්‍රදේශවල වර්ෂාපතනය අඩු වීමේ පසු විපාක වශයෙන් මෑත කාලීන පොල් නිෂ්පාදනයේ අඩු වීමක් දක්නට ලැබිණ. අඩු වර්ෂාපතනය හැරුණු කොට, පොල් පර්යේෂණායතනය හඳුනාගෙන ඇති පරිදි අහිතකර උෂ්ණත්ව තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ගෙන තත්ත්වකාරයෙන් පොල් මල් පරාගණය නොවීම ද අනෙකුත් අයහපත් කාලගුණික තත්ත්වයන් හේතුවෙන් බැටට අවධියේදීම ගසින් ගිලිහී යාම ද වැනි හේතූන් පොල් ඵලදාවේ අඩු වීමට මූලික වශයෙන් බලපා ඇත.

පොල්තෙල් සඳහා ආදේශකයක් වශයෙන් බාදා තෙල් මත ආනයන බදු අඩු වීමෙන් පොල් මිල ඉහළ යාමේ අවදානම යම් දුරකට සමනය විය. 2010 වසරේ අදාළ කාල පරිච්ඡේදය හා සැසඳීමේ දී 2011 වසරේ මුල් භය මස තුළ මුළු බාදා තෙල් ආනයනය මෙට්‍රික් ටොන් 86,817 දක්වා සියයට 90 කින් වැඩි විය. මේ හේතුවෙන් පොල් තෙල් සඳහා වෙළඳපොල ඉල්ලුම පහත වැටුණු අතර ඒ සමග ම තෙල් නිෂ්පාදනය වෙනුවෙන් පොල් සඳහා ඉල්ලුම සාපේක්ෂව පහළ යාම හරහා වෙළඳපොල මිල ඉහළ යාම කිසියම් දුරකට සමනය විය. 2011 වසරේ පළමු කාර්තුවේ දී පොල්තෙල් නිෂ්පාදනය 2010 වසරේ අනුරූප කාල සීමාවට සාපේක්ෂව සියයට 50 කින් අඩු වුවද දෙවන කාර්තුවේ දී එය වසරේ අනුරූප කාල සීමාවට සාපේක්ෂව සියයට 18 කින් වැඩි විය. 2011 වසරේ දෙවන කාර්තුවේ දී වැඩි පොල් ඵලදාවක් ලැබීම හේතුවෙන් නිෂ්පාදක විකුණුම් මිල පහළ ගිය අතර පොල් මෝල් සඳහා අඛණ්ඩව පොල් සැපයීමට හැකි විය. මැදිකාලීනව පොල් තෙල් කර්මාන්තයේ අස්ථාවර තත්ත්වයක් පැවතිය ද ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොලේ ඉල්ලුම වැඩි වීමත් සමග ම 2011 වසරේ මුල් භාගයේ දී දිගිසි පොල් සඳහා ඉහළ ඉල්ලුමක් පැවතිණි. 2011 වසරේ මුල් මුල් මාස අටේ දී දිගිසි පොල් අපනයනය සියයට 40 කින් ඉහළ ගිය අතර මුළු අපනයන වටිනාකම 2010 වසරේ අදාළ කාල පරිච්ඡේදය හා සැසඳීමේ දී ඇ.ඩො. මිලියන 74 දක්වා සියයට 178 කින් ඉහළ යන ලදී.

2011 වසරේ මුල් මාසවල ඇති වූ ගංවතුර සහ ධාරානිපාත වර්ෂාවන් හේතුවෙන් 2010/11 මහ කන්නයේ අනෙකුත් ආහාර බෝග වගාව එනම් ගොඩ ගොවිතැන්, එළවළු හා පලතුරු වගාවන්ගේ නිෂ්පාදනයන්හි අඩු වීමක් දක්නට ලැබිණි. පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව 2011 වසරේ මුල් භාගයේ දී රතු එෂු, ඉඟුරු සහ කහ යන බෝග නිෂ්පාදනය ඉහළ ගිය අතර කුරක්කන්, ඉරිඟු, සෝයා බෝංචි හා කවිපි, තල, රටකපු, අර්තාපල්, ලොකු එෂු හා අමු මිරිස් නිෂ්පාදනය පහළ යන ලදී. වගා භානිවීම හේතුවෙන් එළවළු හිඟ වීමත් සමග බොහෝ එළවළු වල මිල 2011 වසරේ මුල් භාගයේ දී ඉහළ ගිය

අතර, උතුරු පළාතෙන් ලද අඛණ්ඩ සැපයුම නිසා එය යම් තරමක් දුරට සමනය විය. මෙම කාල පරාසය තුළ උතුරු ප්‍රදේශයේ කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනවල දායකත්වයෙන්, පතෝල, කැරට්, ගෝවා, රාබු, අළු කෙසෙල් හා වට්ටක්කා වැනි ඇතැම් එළවළු වර්ග නිෂ්පාදනයේ සැලකිය යුතු වර්ධනයක් පෙන්වුම් කරන ලදී.

ලෝක වෙළඳපොලේ ආකර්ෂණීය මිල ගණන් හා ජාත්‍යන්තර ඉල්ලුම හමුවේ සුළු අපනයන බෝග වගාව ද සතුටුදායක මට්ටමක පැවතිණි. මේ අතර වැවි ජල මට්ටම් ප්‍රමාණවත් පරිදි තිබීම නිසා 2011 යල කන්නයෙන් ඉහළ නිෂ්පාදනයක් අපේක්ෂිතය. විශේෂයෙන්, වගා කරන ලද බිම් ප්‍රමාණය ඉහළ යාම නිසා මුං ඇට, කවිපි, උඳු වැනි ධාන්‍ය බෝග අස්වැන්න 2010 වසරේ යල කන්නයට සාපේක්ෂව දෙගුණයක් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මේ අතර පසුගිය වසරේ යල කන්නයට සාපේක්ෂව, වගා කර ඇති භූමි ප්‍රමාණය වැඩි වීම හේතුවෙන් අර්තාපල් හා රතු එෂු අස්වැන්න ද සියයට 50 කින් පමණ වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. උඩරට ප්‍රදේශවල එළවළු වගාව සලකා බැලීමේ දී පැවති හිතකර කාලගුණ තත්ත්වය හේතුවෙන් දිලීර ආසාදන වැනි රෝග අඩු වීම නිසා යල කන්නයේ විශාල ඵලදාවක් ලැබෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර පහත රට ප්‍රදේශවල එළවළු වගාව ද 2011 වසරේ යල කන්නයේ දී සාපේක්ෂව වැඩි අස්වැන්නක් ලබා දෙනු ඇතැයි විශ්වාස කෙරේ.

වසරේ මුල් මාස කිහිපයේ පැවති ගං වතුර තත්ත්වය හේතු කොට පශු සම්පත් උප අංශයේ සමස්ත කිරි නිෂ්පාදනය 2011 වසරේ මුල් භාගයේ දී පහළ යාමක් පෙන්වුම් කරන ලදී. මේ අතර, අදාළ කාලය තුළ විශාල පරිමාණයේ කිරි සැකසුම්හල් විසින් එකතු කරන ලද කිරි ප්‍රමාණය ද සියයට 8 කින් අඩු විය. ගංවතුර හේතුවෙන් පැවති අහිතකර බලපෑම හැරුණු කොට කුඩා පරිමාණයේ කිරි සැකසුම්හල් වැඩි වශයෙන් බිහිවීම ද මෙම තත්ත්වයට හේතු විය. මේ අතර කිරි නිෂ්පාදන කර්මාන්තයේ උන්නතිය උදෙසා දියර කිරි සඳහා ගැණුම් මිල රජය සතු මිල්කෝ (පුද්ගලික) සමාගම විසින් ලීටරයකට රු. 50 දක්වා වැඩි කරන ලදී. ඒ අනුව, අනෙකුත් පෞද්ගලික අංශයේ ගැණුම්කරුවන් විසින් ද නිසි මිල ගැලපීම් කරන ලදී.

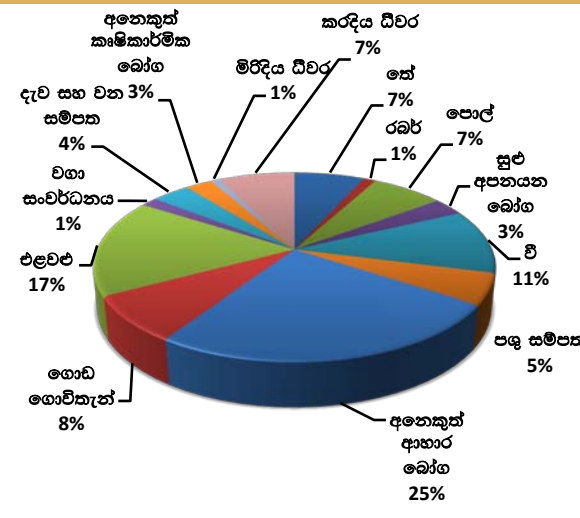
2011 වසරේ මුල් භාගයේ දී බිත්තර නිෂ්පාදනය මිලියන 534 දක්වා සියයට 12 කින් වැඩි වූ අතර කුකුළු මස් නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් මිලියන 59,370 දක්වා සියයට 29 කින් වර්ධනය විය. කුකුළු ආහාර මිල අඩු කිරීම, අඩු මිලට දිනක් වයසැති කුකුළු පැටවුන් සැපයීම වැනි රජයේ ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ නිසා 2011 වසරේ මුල් භාගයේ දී කුකුළු මස් නිෂ්පාදනයේ මෙම වර්ධනය අත්පත් කර ගැනීමට හැකි විය.

සියයට 87 ක් වූ කරදිය ධීවර නිෂ්පාදනයද, මිරිදිය හා ජලජ සම්පත් නිෂ්පාදනය ද ඇතුළු සමස්ත මත්ස්‍ය

නිෂ්පාදනය 2011 වසරේ මුල් කාර්තු තුනේ දී මෙට්‍රික් ටොන් 317,760 දක්වා සියයට 15 කින් වර්ධනය විය. ඊට සමගාමීව ධීවර අංශයේ ද.දේ. නිෂ්පාදනය 2011 මුල් මාස හයේ දී සියයට 14.9 කින් වැඩි විය. 2011 වසරේ සැප්තැම්බර් මස දක්වා වූ මුල් මාස ත්‍රයේ දී සමස්ත කරදිය මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 25 ක් දකුණු පළාතෙන් වාර්තා වූ අතර නැගෙනහිර හා බස්නාහිර පළාත්වලින් සියයට 24 බැගින් වාර්තා විය. හිතකර කාලගුණ තත්ත්වයක් පැවතීම හා ධීවර යාත්‍රා හා ආම්පන්න භාවිතයේ වැඩි වීම අදාළ අවධියේ දී කරදිය මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය ඉහළ යාමට හේතු විය. තවද, අඛණ්ඩව ආකර්ෂණීය නිෂ්පාදන මිලක් පැවතීම වෙළඳපොළට වැඩි මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයක් නිකුත් වීමට හේතු විය. එමෙන්ම 2011 වසර ආරම්භයේ සිට බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම හා බෝට්ටු ලියාපදිංචිය සඳහා ගාස්තු සම්පූර්ණයෙන් ඉවත් කර ඇත. උතුරු හැ නැගෙනහිර පළාත්වල වරාය සංවර්ධනය, ගබඩා පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම හා නිෂ්පාදන බෙදා හැරීමේ මාර්ග වැඩි දියුණු කිරීම වැනි ධීවර යටිතල පහසුකම් ගොඩනැගීම නිසා ඉදිරි අනාගතයේදී එම පළාත්වල ධීවර අංශයේ වටිනාකම එකතු කිරීමේ හැකියාව වැඩි දියුණු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කල "ගම නැඟුම", "අපි වචමු-රට නගමු" වගා සංවර්ධන වැඩපිළිවෙල බීජ ගම්මාන වැඩසටහන යනාදිය හා මෑතක දී හඳුන්වා දුන් "දිවි නැඟුම" වැඩසටහන ශ්‍රී ලාංකේය කෘෂිකර්මාන්තයේ පුනර්ජීවය පිණිස සැලකිය යුතු දායකත්වයක් දරා ඇත. පොදුවේ සිසු ආර්ථික වර්ධනය සහ විශේෂයෙන් යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය, කෘෂි කාර්මික සේවා ව්‍යාප්ත කිරීම, කෘෂිකාර්මික උපකරණ සහ වැඩි ඵලදාවක් ලබා දෙන බීජ සැපයීම සහ පොහොර සහනාධාර වැඩපිළිවෙල අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීම වැනි ගම් මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද කෘෂි කාර්මික සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියා මාර්ග සමග ක්‍රියාවට නංවන ලද, අවශ්‍ය කරන යන්ත්‍ර සූත්‍ර හා උපකරණ ආනයනය දිරි ගැන්වීම මගින් කෘෂි කර්මාන්තය යාන්ත්‍රීකරණය කිරීම මෙන්ම දේශීය නිෂ්පාදකයින් සහ පාරිභෝගිකයන් ආරක්ෂා කිරීම අරමුණු කරගත් බදු ප්‍රතිසංස්කරණ හේතුවෙන් රටෙහි ආහාර සුරක්ෂිතභාවය තහවුරු කරමින් කෘෂි කර්මාන්තය නංවාලීමේ රජයේ පුළුල් අරමුණ කරා ළඟා වීමට මංපෙත් විවර වී ඇත.

8 රූපසටහන: කෘෂිකාර්මික අංශයේ සංයුතිය (2011 පළමු භාගය)

25 වගුව: ද.දේ. නිෂ්පාදනය - ආංශික සංයුතිය (2002) ස්ථාවර මිල ගණන්

අංශය	රු. මිලියන						
	ප්‍රථම භාගය			වර්ධනය (%)			
	2008	2009	2010	2010	2011*	2010	2011*
කෘෂිකර්මාන්තය, වන සම්පත් සහ ධීවර අංශය	285,897	295,097	315,644	165,652	162,609	7.8	-1.8
1. කෘෂිකර්මාන්තය, පශු සම්පත් හා දැව	258,881	266,208	283,236	150,352	145,030	7.4	-3.5
1.1 තේ	27,601	25,272	28,592	14,691	14,615	28.0	-0.5
1.2 රබර්	5,743	6,198	6,983	2,297	2,480	7.4	8.0
1.3 පොල්	31,975	33,685	28,883	14,981	15,022	-11.0	0.3
1.4 සුළු අපනයන බෝග	10,478	11,028	15,177	7,066	6,561	64.0	-7.1
1.5 පී	43,406	41,179	48,377	30,267	23,889	10.3	-21.1
1.6 පශු සම්පත්	20,495	21,761	22,397	10,405	11,331	3.8	8.9
1.7 වෙනත් ආහාර බෝග	89,536	95,799	99,994	54,744	54,241	3.9	-0.9
1.7.1 ගොඩ ගොවිතැන්	29,439	31,368	33,117	17,349	16,853	6.4	-2.9
1.7.2 එළවළු	58,197	62,436	64,821	36,361	36,384	2.8	0.1
1.7.3 පලතුරු	1,900	1,995	2,057	1,034	1,004	3.3	-2.9
1.8 වැවිලි කර්මාන්ත සංවර්ධනය(තේ, පොල්, රබර්)	6,216	6,540	6,895	3,202	3,385	5.0	5.7
1.9 දර,දැව සහ වන සම්පත්	14,499	15,357	15,832	7,488	7,890	4.5	5.4
1.10 අනෙකුත් කෘෂි බෝග	8,931	9,390	10,107	5,212	5,618	7.9	7.8
2. ධීවර කර්මාන්ත	27,016	28,888	32,407	15,300	17,579	11.1	14.9
2.1 මිරිදිය ධීවර කර්මාන්තය	3,763	3,960	4,359	1,779	1,800	8.1	1.2
2.2 කරදිය ධීවර කර්මාන්තය	23,253	24,928	28,048	13,521	15,778	11.5	16.7
කර්මාන්ත අංශය	672,791	701,129	760,219	361,212	398,349	8.0	10.3
3. පතල් හා කැනීම	48,090	52,030	60,079	25,772	29,798	12.1	15.6
3.1 මැණික් පතල්	13,548	11,220	12,111	7,214	8,169	4.4	13.2
3.2 අනෙකුත් පතල්	34,542	40,811	47,968	18,558	21,629	15.4	16.5
4. නිෂ්පාදන කර්මාන්ත	413,681	427,334	458,660	220,402	238,790	7.3	8.3
4.1 සැකසුම් කර්මාන්තය (තේ, රබර්, පොල්)	14,897	14,995	15,868	8,376	8,604	12.3	2.7
4.2 කර්මාන්තශාලා නිෂ්පාදන	373,215	385,927	414,925	198,072	215,230	7.2	8.7
4.2.1 ආහාර පාන	174,794	185,142	197,731	96,606	103,503	6.8	7.1
4.2.2 රෙදිපිළි, අඳුම් සහ සම් නිෂ්පාදන	87,215	87,762	92,293	41,305	46,329	3.9	12.2
4.2.3 රසායන ද්‍රව්‍ය, බඳුන් තෙල්, ගල් අගුරු, රබර් සහ ජලාස්ථික්	58,650	59,706	66,990	31,573	34,934	11.6	10.6
4.2.4 බඳුන් තෙල් හා ගල් අගුරු නිෂ්පාදන හැර ලෝහ නොවන බඳුන් නිෂ්පාදන	15,306	14,794	16,328	8,355	8,963	11.8	7.3
4.2.5 සකස් කළ ලෝහ නිෂ්පාදන, (යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ ප්‍රවාහන උපකරණ)	31,702	32,794	35,482	17,410	18,508	7.9	6.3
4.2.6 අනෙකුත් කර්මාන්ත	5,548	5,730	6,101	2,823	2,992	7.3	6.0
4.3 ගෘහ කර්මාන්ත	25,570	26,412	27,868	13,954	14,957	5.3	7.2
5. විදුලිය ගෑස් සහ ජලය	56,847	58,974	63,567	29,106	33,112	7.4	13.8
5.1 විදුලිය	50,184	52,017	56,291	25,589	29,424	7.2	15.0
5.2 ගෑස්	4,062	4,280	4,478	2,275	2,365	13.2	4.0
5.3 ජලය	2,601	2,677	2,798	1,242	1,323	3.4	6.5
6. ඉදිකිරීම්	154,173	162,790	177,912	85,932	96,649	8.9	12.5
සේවා අංශය	1,406,813	1,452,988	1,569,569	751,717	820,402	7.6	9.1
7. තොග සහ සිල්ලර වෙළඳාම	571,911	570,698	613,320	288,344	320,123	6.8	11.0
7.1 ආනයන වෙළඳාම	212,651	195,247	213,754	92,147	105,766	8.7	14.8
7.2 අපනයන වෙළඳාම	104,861	102,578	106,056	49,883	56,715	1.1	13.7
7.3 දේශීය වෙළඳාම	254,400	272,872	293,510	146,313	157,641	7.7	7.7
8. හෝටල් සහ ආපනශාලා	8,741	9,901	13,845	4,767	6,374	41.5	33.7
9. ප්‍රවාහන සහ සංකීර්ණ	310,029	329,578	368,653	175,965	197,501	11.7	12.2
9.1 ප්‍රවාහන	256,954	272,086	302,993	145,781	163,085	10.9	11.9
9.1.1 ප්‍රවාහන-දුම්රිය	2,640	2,754	2,909	1,479	1,566	6.3	5.9
9.1.2 ප්‍රවාහන-මිටි සහ භාණ්ඩ	254,314	269,332	300,084	144,302	161,519	10.9	11.9
9.2 භාණ්ඩ මෙහෙයවීම-වරාය හා සිවිල් ගුවන් සේවා	15,951	16,017	18,706	8,353	9,177	17.7	9.9
9.3 තැපැල් හා විදුලි සංදේශ	37,124	41,475	46,953	21,832	25,239	15.0	15.6
10. බැංකු රක්ෂණ හා දේපළ වෙළඳාම්	206,048	217,819	234,255	114,907	123,681	6.9	7.6
11. නිවාස අයිතිය	73,137	74,051	74,692	37,287	37,726	0.9	1.2
12. රාජ්‍ය සේවා	181,051	191,778	202,187	99,067	100,910	6.0	1.9
13. පුද්ගලික අංශයේ සේවා	55,896	59,164	62,617	31,381	34,088	6.0	8.6
දළ දේශීය නිෂ්පාදනය	2,365,501	2,449,214	2,645,432	1,278,580	1,381,361	7.8	8.0

මූලාශ්‍රය : ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
* තාවකාලික

කර්මාන්ත අංශය

2010 වසරේ මුල් මාස 6 තුළ දී සියයට 8.0 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන ලද කර්මාන්ත අංශය මෙම වසරේ එම කාල සීමාව තුළ දී සියයට 10.3 ක වර්ධනයක් පෙන්වීය. මූලික වශයෙන් නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයේ සිදු වූ වර්ධනය මෙම ඉහළ වර්ධනයට හේතු වන ලද අතර ඉදිකිරීම්, පතල් හා කැණීම් හා විදුලිය, ගෑස් හා ජලය යන අනෙකුත් අංශ විසින් ද වර්ධනයන් පෙන්නුම් කිරීම තුළින් පිළිබිඹු වනුයේ කර්මාන්ත අංශයේ ප්‍රගමනය සඳහා පවතින සුබදායී තත්ත්වයන් වේ.

නිෂ්පාදන කර්මාන්ත

නිෂ්පාදන කර්මාන්ත අංශය 2011 පළමු මාස 6 ක කාලය තුළ දී සියයට 8.3 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරමින් සමස්ත ද.දේ. නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 17.3 ක ප්‍රතිශතයක් දරන ලදී. 2010 වසරේ මුල් මාස හය තුළ ද මෙම අංශය සියයට 7.3 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන ලදී. අධික වට වසර දෙකක් තුළ මෙම නිෂ්පාදන කර්මාන්ත අංශය විසින් පෙන්නුම් කරන ලද වර්ධනය තුළින් පිළිබිඹු වනුයේ සමස්ත ලෝක ආර්ථික තත්ත්වය තුළ සිදු වී ඇති ප්‍රගතිය මෙන්ම දේශීය වශයෙන් රට පුරා ඉහළ වේගයකින් ඇති වනු ලබන ආර්ථික වර්ධනය සමග දේශීය වෙළෙඳපොළේ කාර්මික නිපැයුම් සඳහා වන ඉල්ලුම ඉහළ යාමය.

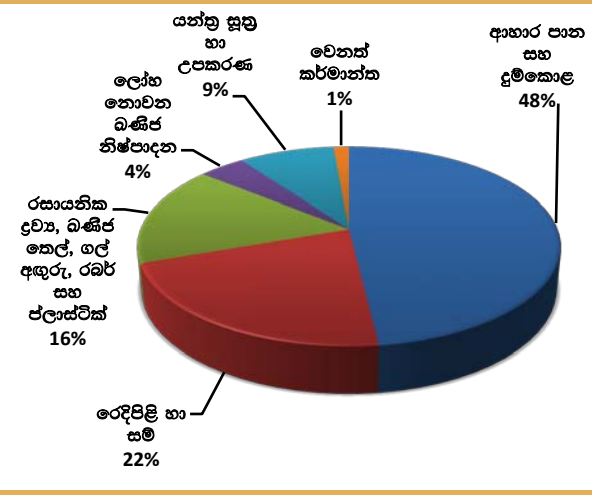
මුළු කර්මාන්ත නිෂ්පාදන අංශයෙන් ද.දේ.නිෂ්පාදිතයට ලබා දෙන දායකත්වයෙන් සියයට 90 ක් නියෝජනය කරනු ලබන කර්මාන්තශාලා නිමැවුම් උප අංශය 2011 වසරේ පළමු භාගය තුළ සියයට 8.7 ක වර්ධනයක් ලැබූ අතර එම උප අංශය අදාළ කාලය තුළ ද.දේ.නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනයට දක්වන ලද දායකත්වය සියයට 16.7 කි. සමස්ත කර්මාන්තශාලා නිෂ්පාදන සඳහා ආහාර පාන වර්ග නිෂ්පාදන අංශය මගින් සියයට 48 ක දායකත්වයක් සපයන ලද අතර පසුගිය වසරේ මුල් මාස 6 හා සැසඳීමේ දී එය සියයට 7.1 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. මෙම අංශයේ කාර්යසාධනය සඳහා වැඩි දායකත්වයක් සපයනු ලබනුයේ ඉක්මනින් අලෙවි වන පාරිභෝගික භාණ්ඩ, බීම වර්ග, කිරි ආහාර නිෂ්පාදන, කුකුළු ආහාර යනාදියයි. විශේෂයෙන්ම සංචාරක ව්‍යාපාරය තුළ සිදු වී ඇති පිබිදීම මෙන්ම උතුරු පළාතේ වෙළෙඳපොළ පුළුල්වීම තුළින් ඇති වූ ඉල්ලුම ඉහළ යාම මෙම ආහාරපාන නිෂ්පාදන අංශයේ වර්ධනය සඳහා වඩාත් හිතකර සාධකයන්ව පවතී.

සමස්ත කර්මාන්තශාලා නිෂ්පාදනය අතුරින් රෙදිපිළි, ඇඟළුම්, සම් නිෂ්පාදිත පසු ගිය වසරේ මුල් මාස 6 හා සසඳන විට සියයට 12.2 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. අනෙකුත් තරඟකාරී රටවල නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළ යාම ආදී කාරණා හේතු කොට ශ්‍රී ලංකාවේ ඇඟළුම්

ක්ෂේත්‍රය විසින් මෙම කාල සීමාව තුළ ලද ඇඟළුම් හි සැලකිය යුතු ඉහළ යාමක් දක්නට ලැබුණි. ඒ අනුව 2011 මුල් මාස 8 තුළ ඇඟළුම් අපනයන වටිනාකම ඇ.ඩො. මිලියන 2,779 දක්වා ඉහළ ගිය අතර එය පසුගිය වසරේ එම කාල සීමාව හා සැසඳීමේ දී ඇ.ඩො. මිලියන 597 ක වර්ධනයකි.

මේ අතර කර්මාන්තශාලා නිෂ්පාදන අතුරින් රසායනික ද්‍රව්‍ය, බණිජ තෙල්, ගල් අඟුරු, රබර්, ප්ලාස්ටික් නිෂ්පාදිත මෙම වසරේ මුල් මාස 6 තුළ සියයට 10.6 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන ලදී. මෙම නිෂ්පාදන අංශය අදාළ කාල සීමාව තුළ සමස්ත ද.දේ. නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනය වෙනුවෙන් සියයට 3.3 ක දායකත්වයක් සපයන ලදී. එම අංශයේ වර්ධනය වෙනුවෙන් බෙහෙවින් බලපාන ලද්දේ මෙම කාල සීමාව තුළ ජාත්‍යන්තර වශයෙන් පැවැති හිතකර ආර්ථික තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සිදු වූ අපනයනයන් හි ප්‍රමාණාත්මක ඉහළ යාමයි. මේ අතර, ප්‍රධාන රබර් නිෂ්පාදන රටවල් විසින් පසුගිය කාල සීමාවේ පෙන්නුම් කරන ලද නිෂ්පාදනය පහළ යාමේ තත්ත්වය සමනය වීම සහ එතෙක් පැවති ඉහළ අගයේ සිට සාපේක්ෂව සුළු වශයෙන් පහළ ගිය රබර් මිළ ගණන් එම මට්ටමේ ස්ථාවර වීමත් සමග ඉදිරි කාලයේ දී රබර් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය තව දුරටත් ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මේ අතර, සීඝ්‍රව වර්ධනය වන ඉදිකිරීම් අංශයේ ඉල්ලුම සැපයීම සඳහා ප්ලාස්ටික් හා පී.වී.සී භාණ්ඩ නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රය ද ඉහළ වර්ධන වේගයක් පෙන්නුම් කරනු ලැබූ අතර ඉදිරි කාල සීමාව තුළ ද එවැනිම වර්ධන වේගයක් පවත්වාගෙන යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

9 රූපසටහන : කර්මාන්ත අංශයේ සංයුතිය (2011 පළමු භාගය)

කර්මාන්තශාලා නිෂ්පාදනය තුළ ගැනෙන ලෝහ නොවන බණිජ නිෂ්පාදිත වන සිමෙන්ති හා සිමෙන්ති නිෂ්පාදන හා අනෙකුත් ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදන යනා දී කර්මාන්ත 2011 පළමු මාස 6 තුළ සියයට 7.3 ක වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලදී. ඉදිකිරීම් ක්ෂේත්‍රයේ

සිදුවෙමින් පවතින ඉහළ වර්ධනය මේ වෙනුවෙන් මූලික විය. මේ අතර, දේශීය සීමෙහි නිෂ්පාදනය තුළින් සම්පූර්ණ ඉල්ලුම සපුරාලීම සිදු නොවීම හේතුවෙන් ඉදිකිරීම් ක්ෂේත්‍රයේ සිදු විය හැකි පසුබෑම මග හැරීම පිණිස පසුගිය කාල සීමාව තුළ සීමෙහි ආනයනය කිරීමටද සිදු විය. තවද, සකස්කළ ලෝහ නිෂ්පාදන, යන්ත්‍ර සූත්‍ර, ප්‍රවාහන උපකරණ කර්මාන්ත මෙම වසරේ මුල් මාස 6 තුළ සියයට 6.3 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළ අතර, කර්මාන්තශාලා නිෂ්පාදන යටතේ ගැනෙන අනෙකුත් අවශේෂ කර්මාන්ත විසින් පෙන්නුම් කරන ලද වර්ධනය සියයට 6 ක මට්ටමක රැඳී තිබිණි. මේ අතර ගෘහ කර්මාන්ත උප අංශය විසින් වසරේ මුල් මාස 6 තුළ සියයට 7.2 ක වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලද අතර ඒ තුළින් සමස්ත ද.දේ. නිෂ්පාදනයේ වර්ධනය වෙනුවෙන් සපයන ලද දායකත්වය සියයට 1 මට්ටමක පැවතුණි. මෙම අංශයේ වර්ධනය කෙරෙහි මූලිකව බලපාන ලද්දේ ඉදිකිරීම් ක්ෂේත්‍රයේ වර්ධනයත් සමග සිදු වූ ඒ හා ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සඳහා වැඩි වූ ඉල්ලුම මෙන්ම උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් සෙසු පළාත් සමග ආර්ථිකමය වශයෙන් ඒකාබද්ධ වීම හරහා සුළු පරිමාණ කර්මාන්ත අංශයේ නිෂ්පාදන සඳහා වූ ඉල්ලුමේ වර්ධනයයි.

ඉදිකිරීම්

ඉදිකිරීම් අංශය වසරේ මුල් මාස 6 තුළ සියයට 12.5 ක වර්ධනයක් සනිටුහන් කරන ලද අතර සමස්ත ද.දේ. නිෂ්පාදනයේ වර්ධනය වෙනුවෙන් සියයට 10.4 ක දායකත්වයක් සපයන ලදී. යටිතල පහසුකම් වර්ධනය වෙනුවෙන් මහා පරිමාණ මට්ටමෙන් ආයෝජනයන් කෙරෙමින් පවතින අධිවේගී මාර්ග, වරාය හා ගුවන්තොටුපොළ ඉදිකිරීම්, විදුලිය උත්පාදනය කිරීමේ ව්‍යාපෘති යනාදී මෙන්ම පෞද්ගලික අංශය විසින් සිදු කරනු ලබන නේවාසික සහ ව්‍යාපාරික ඉදිකිරීම් ද මෙම අංශයේ වර්ධනයට මූලික වශයෙන් බලපා ඇත.

විදුලිය, ගෑස් හා ජලය

විදුලිය, ගෑස් සහ ජලය අංශය 2011 පළමු භාගයේ දී සියයට 13.8 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. පසුගිය වසරේ මුල් 6 මස තුළ දී ගිගා වොට් 5,575 ක් ව පැවැති සමස්ත විදුලිබල නිෂ්පාදනයෙන් පෙර වසරේ දී සියයට 41 ක් ව පැවැති අඩු පිරිවැය සහිත ජල විදුලිබල නිෂ්පාදන ප්‍රතිශතය මෙම වසරේ දී සියයට 58 දක්වා ඉහළ ගිය අතර ඒ තුළින් විදුලිබල උත්පාදනය හරහා ඉහළ එකතු කළ අගයක් ජාතික ජාලයට එක් කරන ලදී. තවද සුළු පරිමාණයේ ජල විදුලි බලාගාර හරහා ජාතික විදුලිබල පද්ධතියට එකතු කරනු ලබන දායකත්වය ද ක්‍රමිකව ඉහළ ගොස් ඇති අතර එමගින් විදුලි බල නිෂ්පාදනයේ ඒකක පිරිවැයෙහි සාමාන්‍යය පහළ මට්ටමක පවත්වා ගැනීමටත් එය තුළින් විදුලි බලය නිෂ්පාදනය සඳහා ජනිතවන එකතු කළ අගය වැඩි කර ගැනීමටත් හැකි වී ඇත.

පතල් හා කැනීම්

පතල් හා කැනීම් අංශය විසින් 2011 පළමු භාගය තුළ සියයට 15.6 ක ආකර්ෂණීය වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලදී. මෙම අංශයේ නිෂ්පාදනය අදාල කාල සීමාව තුළ ද. දේ. නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 2.2 ක් ලෙස පැවැති නමුදු එම අංශය විසින් පෙර වසරට සාපේක්ෂව අදාල කාල සීමාව තුළ සමස්ත ද.දේ. නිෂ්පාදනයේ සිදු වූ වර්ධනය උදෙසා කරන ලද දායකත්වය සියයට 3.9 ක්ව පැවතුණි. මූලිකව ඉදිකිරීම් ක්ෂේත්‍රය ආශ්‍රිතව මෑතක දී ගොඩනැගී ඇති අමුද්‍රව්‍යයන් සඳහා වූ ඉල්ලුම හේතු කොට මැණික් කර්මාන්තය හැර අනෙකුත් පතල් කර්මාන්ත පමණක් 2011 පළමු මාස 6 තුළ සිදු කළ නිෂ්පාදනය පෙර වසරේ අදාල කාලයට සාපේක්ෂව සියයට 16.5 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළ අතර එය සමස්ත පතල් හා කැනීම් අංශයේ නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 73 ක් විය.

පශ්චාත් යුධමය ව්‍යාධරණයක් තුළ පවතින හිතකර පරිසර තත්ත්වයන් තුළ කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයේ පැහැදිලි ප්‍රගතියක් උදෙසා රජය විසින් පියවරයන් කිහිපයක් ම ගෙන ඇත. ඒ හා අදාල ව ප්‍රාදේශීය කර්මාන්තපුර සංවර්ධන වැඩසටහන හරහා බලාපොරොත්තු වනුයේ ඒ ඒ ප්‍රදේශයන්හි පවතින අමුද්‍රව්‍ය ආශ්‍රයෙන් එකතු කළ අගය වැඩි නිෂ්පාදනයන් සඳහා කර්මාන්තකරුවන් යොමු කිරීමත්, තාක්ෂණික දැනුම ග්‍රාමීය මට්ටමට ගෙන යාම හා නාගරික නොවන ප්‍රදේශයන් හි රැකියා අවස්ථා ප්‍රවර්ධනය කිරීමත්ය. ඒ යටතේ 2011 වසරේ ජුනි අවසානය වන විට විවිධ පළාත් නියෝජනය වන සේ කර්මාන්ත පුරවරයන් 25 ක් ක්‍රියාත්මකව පවතින අතර ඊට අමතරව නව කර්මාන්ත පුරවරයන් 46 ක් ඇති කිරීම සඳහා වැඩ කටයුතු කෙරෙමින් පවතී. විශේෂයෙන්ම උතුරු හා නැගෙනහිර යන පළාත්වල ආරම්භ කරන ලද කර්මාන්ත පුරවරයන් හේතු කොට අදාල ප්‍රදේශවල කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් සඳහා ඉඩ ප්‍රස්ථා උදා වී ඇති අතර එම ව්‍යාපෘති “උතුරු වසන්තය” හා “ නැගෙනහිර නවෝදය” යනාදී වැඩසටහන් සමග ද ඒකාබද්ධව ක්‍රියාත්මක වේ. මෙම ප්‍රදේශ තුළ පවතින මෙතෙක් නිසි ප්‍රයෝජන නෙලා නොගත් සම්පත් පිළිබඳව අවබෝධයෙන් පසුවන ආයෝජකයෝ අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සැපයෙන රාමුවක් තුළ නව කර්මාන්ත ආරම්භ කිරීම සඳහා දැඩි උනන්දුවක් දක්වති. මේ අතර, වැඩි අගය එකතු කිරීම් සහිත අපනයන භාණ්ඩ කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයක් ඇති කරවනු පිණිස වෙළෙඳපොළ විවිධාංගීකරණය, සැපයුම් අගය දාමයන් වැඩිදියුණු කර ගැනීම සහ විදේශ ගැණුම්කරුවන් හා දේශීය කර්මාන්තකරුවන් මුණ ගැස්සවීම උදෙසා වෙළෙඳ සල්පිල් හා පුද්ගලන පැවැත්වීම යනා දී ක්‍රියාදාමයන් දියත් කර ඇත.

26 වගුව : අපනයන ව්‍යුහය

ඇ.ඩො. මිලි.

කාණ්ඩය	ජන-අගෝ		ජන-අගෝ 2011(අ)
	2010(අ)	2010(අ)	
1 රෙදිපිළි හා ඇඟළුම්	2,183	3,372	2,779
2 තේ	944	1,439	973
3 රබර් නිෂ්පාදන	340	558	575
4 අනෙකුත් කාර්මික නිෂ්පාදන	424	860	503
5 යන්ත්‍ර සූත්‍ර හා උපකරණ	303	446	418
6 ආහාර පාන සහ දුම්කොළ	350	509	394
7 ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන	128	207	342
8 සුළු කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන	221	350	272
9 දියමන්ත සහ ස්වර්ණාභරණ	217	335	265
10 රබර්	103	173	151
11 අනෙකුත් පොල් නිෂ්පාදනය	76	115	87
12 පොල් මදය ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන	31	55	81
13 මැණික්	47	70	65
14 පිඟන් භාණ්ඩ නිෂ්පාදන	25	40	25
15 අනෙකුත්	25	40	36
එකතුව	5,416	8,570	6,966

අ. සංශෝධිත

ආ. නාවකාලික

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

සේවා අංශය

ද.දේ. නිෂ්පාදිතයට සියයට 59 ක දායකත්වයක් සපයමින් 2011 පළමු මාස හය තුළ, සේවා අංශය සියයට 9.1 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. සේවා අංශයෙන් ද.දේ.නිෂ්පාදිතයට වැඩි දායකත්වයක් සපයන අංශ ලෙස තොග සහ සිල්ලර වෙළඳාම, ප්‍රවාහනය හා සන්නිවේදනය දැක්විය හැක. 2010 පළමු මාස හයට සාපේක්ෂව, ද.දේ.නිෂ්පාදිත වර්ධිකරණයේ සියලු අංශයන් අතුරින් හෝටල් සහ ආපනශාලා අංශය සියයට 33.7 ක වර්ධනයක් පෙන්නුමින් 2011 අදාල කාලය තුළ ඉහළම වර්ධන වේගය වාර්තා කරන ලදී.

දේශීය වෙළඳාම් උප අංශය 2010 මුල් මාස හය තුළ සමස්ත දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනයට සියයට 11 ක දායකත්වයක් සපයමින් අදාල කාලය තුළ සියයට 7.7 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් නැවත ආර්ථික කටයුතු සඳහා ඒකාබද්ධවීම සහ වෙළඳාම් අංශයේ ප්‍රවර්ධනයට උපකාරීවන පරිදි උද්ධමන තත්වයන් යහපත් මට්ටමක පැවතීම, 2011 පළමු අර්ධ වර්ෂය තුළ දේශීය වෙළඳාමේ වර්ධනයට හේතු වූ සාධක අතර වේ.

තොග හා සිල්ලර වෙළඳාම

2010 පළමු පළමු මාස හයට සාපේක්ෂව, 2011 අදාල කාලය තුළ, තොග හා සිල්ලර වෙළඳාම් අංශය මුළු ද.දේ.නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 23 ක් දරමින් සියයට 11 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. 2010 පළමු මාස හය තුළ මෙම අංශය විසින් වාර්තා කරනු ලැබූ සියයට 6.8 ක වර්ධනයකි. මේ අතර, මෙම වසරේ මුල් මාස හය තුළ ආනයන හා අපනයන වෙළඳාම් අංශයන් ද විශිෂ්ට ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්නුම් කරමින් එකතු කළ අගය මත පිළිවෙලින් සියයට 14.8 ක හා 13.7 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන ලදී.

හෝටල් සහ ආපනශාලා

හෝටල් සහ ආපනශාලා අංශය පළමු අර්ධ වර්ෂය තුළ සියයට 33.7 ක වර්ධනයක් වාර්තා කර ඇත. පශ්චාත් යුධමය වාතාවරණය තුළ, ශ්‍රී ලංකාව සංචාරක කර්මාන්තයේ අති විශාල වර්ධනයක ප්‍රතිලාභ ලබමින් සිටින බව ඉහළම සංචාරක පැමිණීම් පිළිබඳ වූ දත්ත මගින් පෙනී යයි. සංචාරකයින්ගේ පැමිණීමේ වර්ධනය 2011 පළමු මාස 9 තුළ දී සියයට 34.3 ක් වන අතර එම කාලය තුළ ආදායම සියයට 48 ක වර්ධනයක් සහිතව

ඇ.ඩො. මිලියන 580 ක් ලෙස වාර්තා විය. ආකර්ශනීය සංචාරක ගමනාන්තයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව සතු අති විශාල විභවතාව හා එතුළින් භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා සෘජුව මෙන්ම වක්‍රාකාරයෙන් ඇති වන ඉල්ලුමෙහි වර්ධනය හඳුනාගෙන ඇති රජය විසින් අනෙකුත් පාර්ශවයන් ද සමගින් එම කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය සඳහා සක්‍රීය කාර්යභාරයක් අඛණ්ඩව කරගෙන යනු ලැබේ. මීට අදාල ව, ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් 2011 සිට

2014ක්වා එනම් ඉදිරි වසර 5 ක කාලය සඳහා සංචාරක සංවර්ධන වැඩපිළිවෙලක් දියත් කර ඇති අතර 2016 වන විට සංචාරකයින්ගේ පැමිණීම මිලියන 2.5 ක් දක්වා ඉහළ නැංවීමට එතුළින් අපේක්ෂිතය. එමගින් නුදුරු කාලයේ දී හෝටල් සහ ආපනශාලා අංශයේ ඉඩ ප්‍රස්ථාවන් බෙහෙවින් වර්ධනය වනු ඇති බවට අපේක්ෂා කෙරේ.

27 වගුව : සංචාරක අංශයේ කාර්යසාධනය

මාසය	සංචාරකයින්ගේ පැමිණීම				සංචාරක ඉපැයීම් (ඇ.ඩො. මිලිය)			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
ජනවාරි	56,916	38,468	50,757	74,197	44.4	30.0	44.7	72.0
පෙබරවාරි	40,551	34,169	57,300	65,797	36.1	26.7	50.4	63.8
මාර්තු	38,049	34,065	52,352	75,130	29.7	26.5	46.1	72.9
අප්‍රේල්	29,747	26,054	38,300	63,835	23.2	20.4	33.7	61.9
මැයි	31,140	24,739	35,213	48,943	24.3	19.3	31.0	47.5
ජූනි	27,960	30,234	44,730	53,636	21.8	23.5	39.4	52.0
ජූලි	32,982	42,227	63,339	83,786	25.7	33.0	55.7	81.3
අගෝස්තු	30,672	41,207	55,898	72,463	24.0	32.1	49.2	70.3
සැප්තැම්බර්	29,529	37,983	47,339	60,219	23.0	30.2	41.7	58.4
ඔක්තෝබර්	35,103	37,571	52,370		27.4	28.7	46.1	
නොවැම්බර්	36,901	44,311	72,251		28.8	34.6	63.6	
දෙසැම්බර්	48,950	56,862	84,627		38.1	79.1	74.5	
එකතුව	438,500	447,890	654,476	598,006*	346.5	384.1	575.9	580.1*

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය

* 2011 සැප්තැම්බර් දක්වා පමණි

ප්‍රවාහනය හා සන්නිවේදනය

2011 පළමු මාස හය තුළ ප්‍රවාහන සහ සන්නිවේදන අංශය සියයට 12.2 කින් වර්ධනය වූ අතර අදාල කාලය තුළ සමස්ත ද.දේ.නි. වර්ධනයට එමගින් සියයට 21 ක දායකත්වයක් ලැබී ඇත. 2011 පළමු මාස හය තුළ මෙම අංශයේ වර්ධනය ප්‍රධාන වශයෙන් ප්‍රවාහන උප අංශය හරහා සිදු වී ඇති අතර එම උප අංශය ද.දේ.නි. වර්ධනයට ලබා දී ඇති දායකත්වය සියයට 16.8 කි. මේ අතර තැපැල් සහ විදුලි සංදේශ උප අංශය මගින් ද සියයට 3.3 ක දායකත්වයක් අදාල කාලය තුළ ද.දේ.නි. වර්ධනය සඳහා ලබා දී ඇත. ප්‍රවාහන උප අංශයේ වර්ධනයට උතුරු සහ නැගෙනහිර ප්‍රදේශවල භාණ්ඩ හා මගී ප්‍රවාහනයේ ඉහළ යාම මූලික වී ඇති බව හඳුනාගත හැක. නව ද මහා මාර්ගවල ධාවනය වන රථ වාහන වැඩිවීම හරහා ප්‍රවාහන උප අංශයේ නිෂ්පාදිතය ඉදිරි කාලය තුළ ද ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ හැක. 2011 පළමු මාස 7 තුළ ලියාපදිංචි කළ නව රථ වාහන සංඛ්‍යාව 292,297 ක් වන අතර, එයට යතුරු පැදි 143,976 ක්, ත්‍රි චීලර් 76,185 ක් සහ මෝටර් රථ 34,221 ක් ඇතුළත් වේ. රථ තුළ සිදු වූ ප්‍රවාහන කටයුතුවල

වර්ධනයට සමගාමීව වරාය හා ගුවන්තොටුපොළ ආශ්‍රිතව භාණ්ඩ මෙහෙයුම් ද 2011 පළමු මාස 6 තුළ සියයට 9.9 කින් වර්ධනය වී ඇත. ඒ අනුව, වරාය සේවාවන්හි පෙර වසරේ අදාල කාලයට සාපේක්ෂව, 2011 පළමු මාස 7 තුළ ධාරිතාවය අනුව බහාලුම් මෙහෙයවීම සියයට 3.1 කින් හා භාණ්ඩ මෙහෙයුම් සියයට 5.9 කින් ද ඉහළ ගොස් ඇත.

මෑත කාලයේ දී අඛණ්ඩ වර්ධනයක් පෙන්වූ තැපැල් හා විදුලි සංදේශ උප අංශය, 2011 පළමු මාස හය තුළ සියයට 15.6 කින් නව දුරටත් වර්ධනය වී ඇත. ආසියාවේ විදුලි සංදේශ ජාල අතර කලාපීය කේන්ද්‍රස්ථානයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව ස්ථාපිත කරවීමේ රජයේ අභිමතාර්ථය යථාර්ථයක් කරවන්නා වූ ප්‍රගතියක් මෙම වර්ධනය තුළින් පිළිබිඹු වේ. ආර්ථිකයේ ඉතා වැදගත් අංශයක් වන මෙම අංශයේ වර්ධනය හා එතුළින් ඉතා උසස් සහ නවීනම මට්ටමේ විදුලි සංදේශ සේවාවක් ස්ථාපනය කිරීම දිරිගැන්වීම පිණිස රජය විසින් ඒ සඳහා ආනයනය කරනු ලබන අධි තාක්ෂණික උපකරණ සහ යන්ත්‍රෝපකරණ, තීරු බදු සහ එකතු කළ අගය මත බදු ගෙවීමෙන් නිදහස් කර ඇත.

ඒ අතර, 2011 වසරේ ආරම්භයට සංසන්දනාත්මකව 2011 පළමු මාස හය අවසන් වන විට ස්ථාවර දුරකථන සියයට 0.8 කින් එනම් මිලියන 3.6 ක් දක්වා වර්ධනය වූ අතර, අදාළ කාලය තුළ ජංගම දුරකථන සම්බන්ධතාවයන් සියයට 5.4 කින් එනම් මිලියන 18.2 ක් දක්වා ද වර්ධනය වී ඇත. ඒ අනුව, 2011 පළමු අර්ධ වර්ෂය අවසන් වන විට දුරකථන ඝනත්වය, එනම් පුද්ගලයන් 100 කට ඇති දුරකථන සංඛ්‍යාව 104.9 අගයකට ළඟා වූ අතර එය 2011 වසර ආරම්භයට වඩා ඒකක 4.1 ක වර්ධනයකි. උතුරු හා නැගෙනහිර ප්‍රදේශ තුළ විදුලි සංදේශ සේවාවන්හි සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් දැකිය හැකි අතර එය එම පළාත්වල සාමාජීය හා ආර්ථික අංශයන් හි පිබිදීමක් ඇති කිරීමට මහෝපකාරී වී ඇත. මෙම ප්‍රගමනයේ ඉතා වැදගත් සන්ධිස්ථානයක් ලෙස "උතුරු වසන්තය" උතුරු පළාත් පුනරුත්ථාපන වැඩසටහන යටතේ රු. මිලියන 330 ක වියදමින් කොකාවිල් හි බහුවිධ සම්ප්‍රේෂණ කුළුණ ප්‍රතිසංස්කරණය කර 2011 ජූනි මස දී විවෘත කිරීම හැඳින්විය හැක.

බැංකු, රක්ෂණ සහ දේපොළ වෙළඳාම

බැංකු, රක්ෂණ සහ දේපොළ වෙළඳාම් අංශය, 2010 පළමු මාස හය තුළ වාර්තා කළ සියයට 6.9 ක වර්ධනයට සාපේක්ෂව, 2011 අදාළ කාල සීමාවේදී සියයට 7.6 කින් වර්ධනය වී ඇත. වසර පුරා පැවති අඩු පොළී අනුපාත තත්වය තුළ ආර්ථික කටයුතු අඛණ්ඩව වර්ධනය වීම 2011 වර්ෂයේ දී මූල්‍ය අංශයේ වර්ධනයට බෙහෙවින් බල පා ඇත. 2011 පළමු මාස 8 තුළ බැංකු මගින් පුද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් මාසික ණය ප්‍රමාණයේ සාමාන්‍යය රු. බිලියන 36 ක් වූ අතර ඊට පෙර වසරේ දී අදාළ කාලය තුළ එම අගය රු බිලියන 16 ක් ව පැවතිණි. ඊට සමගාමීව ආර්ථික කටයුතුවල වර්ධනය පිළිබිඹු කරමින්, 2011 අගෝස්තු වන විට පුද්ගලික අංශය සඳහා ලබා දුන් වාර්ෂිකමය ණය වැඩි වීම සියයට 34.1 ක් වී ඇත. මේ අතර 2011 වසර ආරම්භයේ දී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව මගින් ප්‍රති මිල දී ගැනීම් අනුපාතය පදනම් ඒකක 25 කින් සහ ප්‍රති විකුණුම් අනුපාතය පදනම් ඒකක 50 කින් එනම් පිළිවෙලින් සියයට 7.0 සහ සියයට 8.5 දක්වා අඩු කිරීම තුළින් වෙළඳපොළ පොළී අනුපාතිකයන් තව දුරටත් අඩුවීමට පොළඹවන ලද අතර එයින් ආර්ථිකයේ සියළු අංශවල නව සහ පුළුල් ආයෝජන සිදු කිරීමට අවශ්‍ය දිරිගැන්වීම් ලබා දෙන ලදී. තව ද 2011 ජනවාරි මස සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි රජය විසින් හඳුන්වා දෙන ලද මූල්‍ය සේවාවන් සඳහා එකතු කළ අගය මත බදු අය කිරීම් සියයට 20 සිට 12 දක්වා අඩු කිරීම සහ බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතන සඳහා ආදායම් බද්ද සියයට 35 සිට 28

දක්වා අඩු කිරීම මෙන්ම වෙනත් ප්‍රතිලාභයන් මූල්‍ය අංශය වෙත හඳුන්වා දීම මගින් ආර්ථිකයට ඉතා වැදගත් වන මෙම අංශය හරහා ණය ලබා දීම තව දුරටත් දිරිගන්වා ඇත. ඒ අතර 2011 අයවැයෙන් යෝජනා කළ පරිදි, සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම ආයෝජන අරමුදල් ගිණුමක් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වන අතර එම අරමුදල් කෘෂිකර්මය, සුළු හෝ මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර ද ඇතුළත්ව කර්මාන්ත, තොරතුරු තාක්ෂණය, යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සහ වෘත්තීමය හෝ තෘතීයික අධ්‍යාපනය වැනි ක්ෂේත්‍ර සඳහා පුද්ගලික අංශය වෙත දිගු කාලීන ණය ලබා දීම වැනි කටයුතු සඳහා මූලිකව යෙදවිය යුතුය. ඉදිරි මාස කිහිපය තුළ මෙවන් ණය වැඩසටහන් සම්පූර්ණයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත හෙයින් බැංකු අංශය මැදි කාලීනව තව දුරටත් වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ හැක.

බැංකු අංශයට අමතරව, ලියාපදිංචි මූල්‍ය සමාගම් සහ විශේෂිත කල්බදු සමාගම් වැනි බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන ද 2011 පළමු මාස 6 තුළ මනා ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්නුම් කරන ලදී. ලියාපදිංචි මූල්‍ය සමාගම් කිහිපයක් 2011 වර්ෂය ආරම්භයේ දී පසුබෑමකට ලක්ව තිබුණ ද ප්‍රාග්ධන සහ කළමනාකරණ ප්‍රතිසංස්කරණයන්ගෙන් පසු මෙම අංශය කෙරෙහි වූ මහජන විශ්වාසය යළි ස්ථාපිත වීම හේතුවෙන් නව පිබිදීමකට ලක් වූ අතර, 2011 ජූනි මස අවසන් වන විට තැන්පතු පදනම රු. බිලියන 167 දක්වා එනම් පෙර වසරට සාපේක්ෂව සියයට 14 කින් ඉහළ යාමක් වාර්තා විය. ඒ අතර 2011 අයවැයට අනුව ක්‍රී විලර්, ලොරි, ට්‍රක් රථ සහ පුද්ගලික බස් රථ සඳහා කල්බදු පහසුකම් වෙනුවෙන් අදාළ එකතු කළ අගය මත බදු ඉවත් කිරීම යනාදිය තුළින් ඇති වූ ව්‍යාපාරික කටයුතු වර්ධනය හේතුවෙන්, කල්බදු සමාගම් විසින් ද 2011 ගෙවී ගිය කාලය තුළ මනා ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්නවන ලදී. ඒ අනුව විශේෂිත කල්බදු සමාගම්හි ණය දීම 2010 වසරේ අදාළ කාල පරිච්ඡේදය තුළ දී වැඩි වූ සියයට 1 කට සාපේක්ෂව, 2011 පළමු මාස 7 තුළ දී රු. බිලියන 20 කින් එනම් සියයට 19 කින් වැඩි වී ඇත.

රාජ්‍ය සහ පුද්ගලික සේවා අංශය

ආරක්ෂක සහ ඒ ආශ්‍රිත සේවාවන් සඳහා බඳවා ගැනීමේ වර්ධනයෙහි අඩු වීම පෙන්නුම් කරමින් රාජ්‍ය සේවාවන් 2011 පළමු අර්ධය තුළ ඉතා සුළු ලෙස එනම් සියයට 1.6 කින් පමණක් වර්ධනය විය. මේ අතර, අධ්‍යාපන, සෞඛ්‍ය හා විනෝද ව්‍යාපාර වැනි ක්ෂේත්‍රයන්ගේ වර්ධනය නිසා අදාළ කාල පරිච්ඡේදය තුළ පුද්ගලික සේවාවන් සියයට 8.6 කින් වර්ධනය විය.

28 වගුව සේවා අංශය ව්‍යාප්තියේ තෝරාගත් දර්ශකයන්

දර්ශකය	2008	2009	2010	2010	2011
				ජන-ප්‍රති	ජන-ප්‍රති (අ)
වරාය සේවා					
පැමිණි යාත්‍රා සංඛ්‍යාව	4,814	4,456	4,067	2,351	2,505
මුළු නැව් බඩු මෙහෙයවීම් සංඛ්‍යාව (මෙ.ටොන් '000)	50,582	48,777	61,240	35,210	37,290
මුළු බහාලුම් මෙහෙයවීම් සංඛ්‍යාව (බහාලුම් '000)	3,687	3,464	4,137	2,375	2,448
ප්‍රතිනැව්ගත කිරීම් සංඛ්‍යාව (බහාලුම් '000)	2,785	2,633	3,205	1,774	1,809
විදුලි සංදේශ අංශය					
ස්ථාවර දුරකථන (සංඛ්‍යාව. '000)	934	871*	3,571	3523 (ඇ)	3599 (ඇ)
ජංගම දුරකථන (සංඛ්‍යාව '000)	11,083	13,950	17,247	15,868 (ඇ)	18,176 (ඇ)
රැහැන් සහිත දුරකථන (සංඛ්‍යාව '000)	2,513	2,560	2,674	2641 (ඇ)	2681 (ඇ)
අන්තර්ජාල සහ විද්‍යුත් තැපෑල ('000) (ආ)	234	240	430	380 (ඇ)	692 (ඇ)
සෞඛ්‍ය අංශය					
පුද්ගලික රෝහල්	220	220	172	෧෭.෩.	෧෭.෩.
රජයේ රෝහල්	619	555**	568	෧෭.෩.	෧෭.෩.
ඇඳුන් සංඛ්‍යාව (රජයේ රෝහල්)	65,835	68,897	69,501	෧෭.෩.	෧෭.෩.
වෛද්‍යවරුන් සංඛ්‍යාව (රජයේ)	13,026	13,633	14,125 (ඉ)	෧෭.෩.	෧෭.෩.
හෙදියන් සංඛ්‍යාව (රජයේ)	22,996	25,549	27,494	෧෭.෩.	෧෭.෩.
මූල්‍ය අංශය (ගණන)					
බැංකු ශාඛා සහ අනෙකුත් සේවා මධ්‍යස්ථාන	5,427	5,703	5,913	90	101
භාවිතා කරන ණය කාඩ්පත් සංඛ්‍යාව (සක්‍රීය කාඩ්)(ඊ)	917,418	840,509	778,549	829,716	822,153
ලියාපදිංචි මූල්‍ය සමාගම්	34	35	36	36	38
ලියාපදිංචි කල්බදු සමාගම්	78	74	21	21	18
සංචාරක අංශය					
පැමිණි සංචාරකයින් ගණන	438,500	447,890	654,476	341,991	465,324
සංචාරක ඉපැයීම් (ඇ.ඩො. මිලියන)	342	350	576	301	451
හෝටල් කාමර නැවතුම් අනුපාතය	43.9	48.4	91.1	68.4 (උ)	76.0 (උ)
ප්‍රවාහන සේවා (අළුතින් ලියාපදිංචි කළ)					
බස් රථ	1180	739	2,491	1,101	2,362
මෝටර් රථ	20,237	5,762	23,072	4,069	34,221
ලොරි	14,038	8,202	11,467	7,273	7,092
යතුරු පැදි	155,952	135,471	204,811	113,953	143,976
ත්‍රී චිලර්	44,804	37,164	85,648	45,044	76,185
ට්‍රැක්ටර්	26,132	15,278	19,664	10,282	12,056

(අ) තාවකාලික
 (ආ) ජංගම පුළුල් කලාප සම්බන්ධතාව ද ඇතුළුව
 (ඇ) 2010 ජූනි අවසන් වන විට
 (ඈ) 2011 ජූනි අවසන් වන විට
 (ඉ) පුහුණු වෛද්‍ය නිලධාරීන් ද ඇතුළුව
 (ඊ) කාල පරිච්ඡේදය අවසන් වන විට
 (උ) ජනවාරි සිට මැයි

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය
 ශ්‍රී ලංකා විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව
 සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය
 මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුව
 ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය
 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

* මෙම අඩු වීම ඇතැම් පාරිභෝගිකයින් ජංගම දුරකථන භාවිතයට යොමුවීම හරහා සිදු විය.
 ** 2009 දී රජයේ රෝහල් නැවත වර්ගීකරණය කරන ලදී. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රෝහල් 64 ක් ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය මධ්‍යස්ථාන ලෙස නම් කරන ලදී.

29 වගුව: ද. දේ. නි. වර්ධනයේ ආංශික ව්‍යුහය (%)

අංශය	2008	2009	2010	ප්‍රථම භාගය	
				2010	2011*
කෘෂිකර්මාන්තය	7.5	3.2	7.0	7.8	-1.8
තේ	4.2	-8.9	13.1	28.0	-0.5
වී	23.1	-5.1	17.5	10.3	-21.1
සුළු අපනයන බෝග	-2.1	5.2	37.6	64.0	-7.1
පඳු සම්පත්	5.6	6.2	2.9	3.8	8.9
ආහාර බෝග	4.7	7.0	4.4	3.9	-0.9
ධීවර කර්මාන්තය	9.9	6.9	12.2	11.1	14.9
කර්මාන්ත	5.9	4.2	8.4	8.0	10.3
කෘෂි කාර්මික සැකසුම්	5.3	0.7	5.8	12.3	2.7
කර්මාන්තශාලා නිෂ්පාදන	5.0	3.4	7.5	7.2	8.7
කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායයන්	4.5	3.3	5.5	5.3	7.2
විදුලිය	3.9	3.7	8.2	7.2	15.0
ඉදිකිරීම්	7.8	5.6	9.3	8.9	12.5
සේවා	5.6	3.2	8.0	7.6	9.1
වෙළෙඳ	4.7	-0.3	7.5	6.8	11.0
හෝටල්	-5.0	13.3	39.8	41.5	33.7
ගුදම්	8.0	3.4	16.8	17.7	9.9
තැපැල් හා විදුලි සංදේශ	22.3	11.7	13.2	15.0	15.6
මූල්‍ය සේවා	6.6	5.7	7.5	6.9	7.6
රාජ්‍ය අංශයේ සේවා	5.7	5.9	5.4	6.0	1.9
පුද්ගලික අංශයේ සේවා	6.5	5.8	5.8	6.0	8.6
ද.දේ.නි.	6.0	3.5	8.0	7.8	8.0

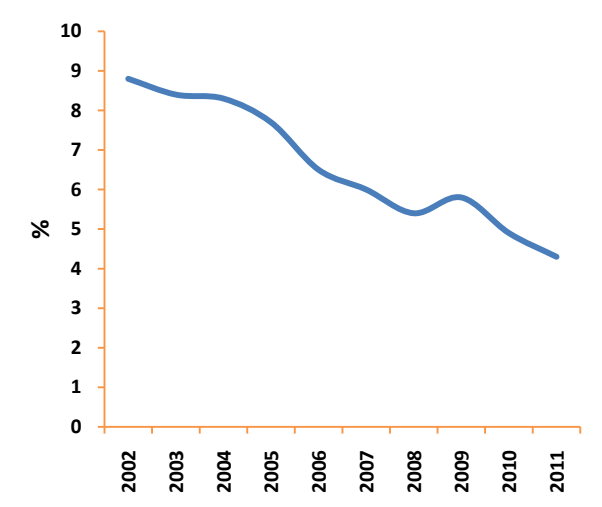
මූලාශ්‍රය : ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

* නාවකාලික

සේවා විද්‍යුක්තිය

සේවා විද්‍යුක්තිය 2002 වර්ෂයේ සිට පහළ යාමේ නැඹුරුතාවයක් දැක්වූ අතර 2005 වර්ෂයේ සිට එය අධික වේගයකින් පහත වැටුණි. එසේම 2011 පළමු කාර්තුව තුළ දී සියයට 4.3 ක් වූ විරැකියා අනුපාතය පෙර වසරේ දී සියයට 4.9 ක් ව පැවතිණි. විවිධ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම, නැවත ඉදිකිරීම්, නැවත පදිංචි කිරීම් සහ පුනරුත්ථාපන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ වැඩි දියුණු වූ දේශීය ආර්ථික කටයුතු, රට තුළ රැකියා අවස්ථාවන් බහුල ලෙස උත්පාදනය වීමට දායක වූ අතර, එය සේවා විද්‍යුක්තිය අඩු වීමට ද බලපා ඇත.

10 රූපසටහන: සේවා විද්‍යුක්තිය අනුපාතය (2002-2011 පළමු කාර්තුව)

30 වගුව : 2002-2011 පළමු කාර්තුව - ශ්‍රම බලකායේ තත්ත්වය

වර්ෂය	කුඩුම්බ ජනගහනය	මුළු ශ්‍රම බලකාය	ශ්‍රම බල සහභාගිත්වය (%)	රැකියා නියුක්තිය		රැකියා විග්‍රහණය		ශ්‍රම බලකායට අයත් නොවූ සංඛ්‍යාව
				සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	
2002	14,201,396	7,145,382	50.3	6,519,415	91.2	625,967	8.8	7,056,014
2003	15,651,479	7,653,716	48.9	7,012,755	91.6	640,961	8.4	7,997,763
2004***	16,593,431	8,061,354	48.6	7,394,029	91.7	667,324	8.3	8,532,077
2005*	16,870,976	8,141,347	48.3	7,518,007	92.3	623,341	7.7	8,729,628
2006	14,833,801	7,598,762	51.2	7,105,322	93.5	493,440	6.5	7,235,040
2007	15,047,882	7,488,896	49.8	7,041,874	94.0	447,021	6.0	7,558,986
2008**	16,319,065	8,081,702	49.5	7,648,305	94.6	433,397	5.4	8,237,363
2009**	16,578,628	8,073,668	48.7	7,602,414	94.2	471,254	5.8	8,504,961
2010**	16,861,526	8,107,739	48.1	7,706,593	95.1	401,146	4.9	8,753,787
2011 කා.1**	16,949,772	8,133,459	48.0	7,783,574	95.7	349,885	4.3	8,816,313

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

සටහන: උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වල සම්පූර්ණ දත්ත නොමැති බැවින් ඇතුළත් කර නොමැත

* සියළු දිස්ත්‍රික්ක ඇතුළත් වේ.

** නැගෙනහිර පළාත ඇතුළත් වේ

*** මුලිනිව් සහ කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්ක හැර

2011 වසරේ පළමු කාර්තුව වන විට කාන්තාවන් සඳහා වන සමස්ත විරැකියා අනුපාතය සියයට 6.7 ක් සහ පිරිමින් සඳහා වන එම අනුපාතය සියයට 3 ක් ව පැවතුණි. කාන්තාවන්ගේ විරැකියාව පිරිමින්ගේ විරැකියාවට වඩා වැඩි මට්ටමක පවතී. අවම වශයෙන් අ.පො.ස (උ.පෙ.) සමතුන් අතර විරැකියාව ඉහළ අගයක පවතින අතර ඔවුන් අතුරින් කාන්තාවන් සම්බන්ධයෙන් මෙය වඩාත් වැඩි මට්ටමක පවතී.

ඒක පුද්ගල ආදායම

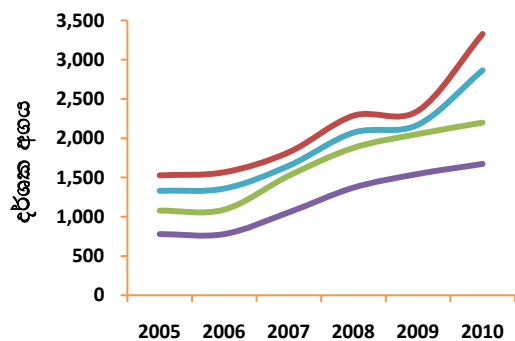
2005 වසරේ ඇ.ඩො. 1,241 වූ ඒක පුද්ගල ආදායම වසර පහක් තුළ දෙගුණයක් දක්වා වර්ධනය වෙමින් 2010 වසරේ දී ඇ.ඩො. 2,399 ක් දක්වා ළඟා විය. ඊට ප්‍රධාන ලෙස හේතු වූයේ, එම කාලය තුළ මෙරට දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ සාමාන්‍ය වාර්ෂික වර්ධනය සියයට 6.4 ක පමණ මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට හැකි වීමය. අපේක්ෂිත ඉහළ ද.දේ.නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනය, යහපත් උද්ධමන තත්ත්වයන් සහ සාපේක්ෂව ස්ථාවර විනිමය අනුපාතය හේතුවෙන් 2011 වසර අවසානයේ දී මෙරට ඒක පුද්ගල ආදායම ඇ.ඩො. 2,850 දක්වා තව දුරටත් වැඩි වනු ඇත.

31 වගුව අධ්‍යාපන මට්ටම අනුව විරැකියා අනුපාතය -2011 පළමු කාර්තුව

අධ්‍යාපන මට්ටම	විරැකියා අනුපාතය (%)		
	එකතුව	පිරිමි	කාන්තා
එකතුව	4.3	3.0	6.7
අ.පො.ස. (සා.පෙ.) දක්වා	2.5	2.0	3.5
අ.පො.ස. (සා.පෙ.) සමත්	5.3	4.2	7.5
අ.පො.ස. (උ. පෙ.) ඉන් ඉහළ	10.0	6.4	14.3

මූලාශ්‍රය : ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

11 රූපසටහන : සියළු අංශ සඳහා වැටුප් දර්ශකය

- කෘෂිකාර්මික අංශයේ රැකියා නියුක්තිකයන්
- කර්මාන්ත හා වාණිජ අංශයේ රැකියා නියුක්තිකයන්
- සේවා අංශයේ රැකියා නියුක්තිකයන්
- සියළුම අංශයන්හි රැකියා නියුක්තිකයන්

මුදල් අංශයේ ප්‍රවණතා

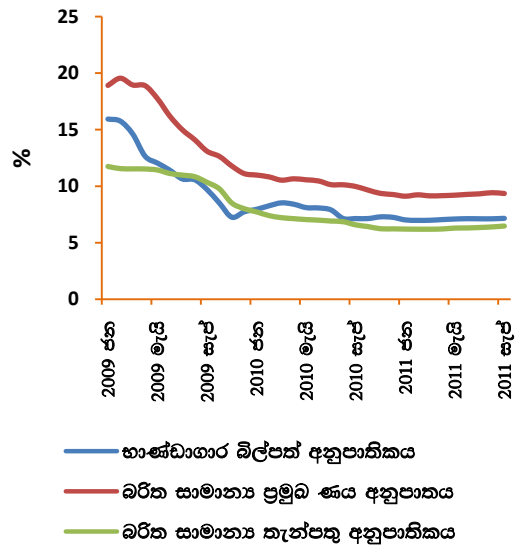
මුදල් ප්‍රතිපත්තිය

ආර්ථික වර්ධන වේගය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම සඳහා, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පවත්වාගෙන යනු ලැබූ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය 2011 වර්ෂයේ දී තව දුරටත් ලිහිල් කරන ලද අතර එමගින් පෞද්ගලික අංශයේ ආර්ථික කටයුතු සඳහා ලබා දෙන ණය ප්‍රමාණය තව දුරටත් වර්ධනය කෙරෙන වාතාවරණයක් ඇති විය. මීට සමගාමීව, දේශීය ආර්ථිකයෙහි දක්නට ලැබෙන සුභදායී සංවර්ධනය සහ යහපත් ඉදිරි දැක්ම මත පදනම් ව 2011 ජනවාරි මස දී මහ බැංකු ප්‍රතිපත්ති පොළී අනුපාතයන් තව දුරටත් අඩු කරන ලදී. මේ අනුව, ප්‍රති මිල දී ගැනීම් අනුපාතය පදනම් අංක 25 කින් සහ ප්‍රති විකුණුම් අනුපාතය පදනම් අංක 50 කින්, එනම්, පිලිවෙලින් සියයට 7.00 සහ සියයට 8.50 දක්වා අඩු කරන ලදී. ඒ අතරම මේ කාලය තුළ ආර්ථිකයේ විවිධ ප්‍රවණතාවයන් සමග ඇති විය හැකි උද්ධමනකාරී තත්ත්වයන් පිළිබඳවත් මහ බැංකුව අවධානයෙන් පසු විය. මේ අනුව, දේශීය මුදල් වෙළෙඳපොල තුළ නිබඳව පැවති අතිරික්ත ද්‍රවශීලතා තත්ත්වය සමීපව අධීක්ෂණය කෙරුණු අතර, එයින් ණය අධික ලෙස වර්ධනයවීමට ඇති හැකියාව සහ එමගින් ඇති විය හැකි උද්ධමනකාරී තත්ත්වයන් හඳුනා ගන්නා ලදී. මෙම තත්ත්වයට පිළියම් වශයෙන්, 2011 අප්‍රේල් 29 සිට සියළුම රුපියල් සංචිත සඳහා වූ ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය සියයට 1 කින් එනම් සියයට 8 දක්වා ඉහළ දමන ලදී. මෙම ක්‍රමවේදය සහ මහබැංකුව විසින් දේශීය විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොලට විදේශ විනිමය සැපයීම හේතුවෙන් ද, දේශීය වෙළෙඳපොළේ අතිරික්ත ද්‍රවශීලතාවය ක්‍රමයෙන් අඩු විය.

පොළී අනුපාත

ප්‍රතිපත්ති පොළී අනුපාතවල ක්‍රමානුකූල අඩුවීමට සමගාමීව, සාමාන්‍ය බරිත ඒකමණ පොළී අනුපාතය, තව දුරටත් අඩු වී 2011 සැප්තැම්බර් අවසන් වට සියයට 8.05 ක අගයක පැවතුණි. ඒ සමගම වාණිජ බැංකු මගින් පවත්වාගෙන යනු ලබන සියළුම පොළී සහිත තැන්පතු සඳහා අදාළ සාමාන්‍ය බරිත තැන්පතු අනුපාතය සියයට 6.48 ක් ලෙස පැවතිණි. වාණිජ බැංකු විසින් සිය අරමුදල්වල පිරිවැය අඩු වීමට සමගාමීව ණය අනුපාතයන් ද අඩු කරන ලදී. පුද්ගලික අංශය සඳහා වාණිජ බැංකු විසින් ලබා දෙන ලද සමස්ත ණය සඳහා අදාළ වූ පොළී අනුපාතයේ විචලනය පෙන්නුම් කරන සාමාන්‍ය බරිත ණය අනුපාතය, 2011 ජූනි අගදී සියයට 13.7 ක් දක්වා තව දුරටත් අඩු වූ අතර එය 2010 ට සාපේක්ෂව පදනම් ඒකක 108 ක අඩු වීමකි. ඒ අතර, අනෙකුත් ණය සඳහා පොළී අනුපාතිකයේ පරිසාධන මට්ටමක් ලෙස සලකනු ලබන සාමාන්‍ය බරිත ප්‍රමුඛ ණය අනුපාතය, 2011 සැප්තැම්බර් අවසන් වන විට ද සියයට 9.36 ක් ලෙස පැවතිණි.

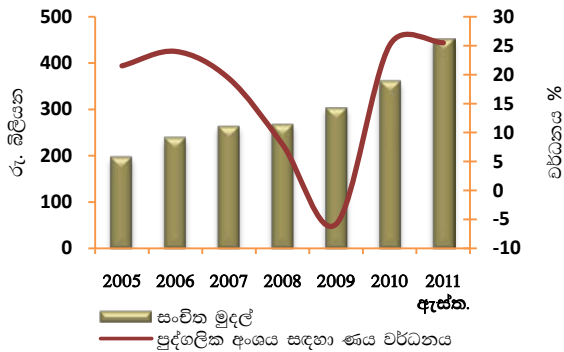
12 රූපසටහන : භාණ්ඩාගාර බිල්පත් අනුපාතික, බරිත සාමාන්‍ය තැන්පතු අනුපාත සහ බරිත සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණය අනුපාතික

මුදල් සැපයුම සහ පුද්ගලික අංශයේ ණය

2011 අගෝස්තු අවසන් වන විට සංචිත මුදල් ප්‍රමාණය රු. බිලියන 419.9 ක් දක්වා සියයට 24.7 කින් වැඩි විය. දේශීය ආර්ථිකයේ ප්‍රසාරණයත් සමග උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් ද ඇතුළුව මුදල් සඳහා වූ මහජන ඉල්ලුම වැඩිවීම මීට ප්‍රධාන ලෙස හේතු වී ඇත. ඒ අතර, දේශීය ආර්ථික කටයුතුවල පැහැදිලි වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරමින්, ස්ථාවර ලෙස වැඩි වූණු පුද්ගලික අංශයේ ණය ලබා ගැනීම්හි වර්ධනය විදහා දක්වමින් වාර්ෂික පුළුල් මුදල් සැපයුම, 2011 අගෝස්තු අවසන් වන විට රු. බිලියන 2,339.7 දක්වා සියයට 20.6 ක වර්ධනයක් වාර්තා කර ඇත. ගෝලීය ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් අධාල වූ ආර්ථික කටයුතු ක්‍රමිකව යථා තත්ත්වයට පත්වීම, දේශීය ආර්ථික කටයුතුවල තිරසාර වර්ධනයක් ඇති වීම සහ මූල්‍ය ආයතනවල ණය දීමී ප්‍රවර්ධනය කිරීම වැනි කරුණු හේතුවෙන් පුද්ගලික අංශය සඳහා ලබා දුන් ණය ප්‍රමාණය විශේෂිත සන්ධිස්ථානයක් පෙන්නුම් කරමින් 2011 අගෝස්තු අවසන් වන විට සියයට 34 ක වර්ධනයක් සහිතව රු. බිලියන 1,775.7 ක් දක්වා වර්ධනය විය. සාර්ව ආර්ථික ස්ථාවරත්වයට තර්ජනයක් වන ලෙස විශාල ලෙස පුද්ගලික අංශයේ ණය වර්ධනය වීම වැළැක්වීම සඳහා මෙම ප්‍රවණතාවය සමීපව අධීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

13 රූපසටහන : පුද්ගලික අංශයේ මූල්‍ය සැපයුමෙහි ප්‍රසාරණය

උද්ධමනය

2008 වසරේ මැද භාගයේ දී පැවති සියයට 28 ක් වැනි ඉහළ මට්ටමක සිට 2009 වන විට මධ්‍ය තනි අගයක් දක්වා වේගයෙන් අඩු වන ලද ලක්ෂමය උද්ධමනය¹ 2011 සැප්තැම්බර් වන විට සියයට 6.4 ක් දක්වා තව දුරටත් අඩු විය. ප්‍රධාන වශයෙන් ආශ්‍රිත ප්‍රදේශවල පැවැති අයහපත් කාලගුණික තත්ත්වය හේතුවෙන් සැපයුම අඩා වීමෙන් සහ සමහරක් පරිපාලිත මිල ගණන්හි

ඉහළ යාම හේතුවෙන්, 2011 අප්‍රේල් වන විට සියයට 8.9 ක් වැනි ඉහළ අගයක පැවැති උද්ධමනය, අප්‍රේල් සිට මැයි දක්වා අතර කාලය තුළ දේශීය සැපයුම් තත්ත්වයේ වර්ධනයත් සමඟ ක්‍රමානුකූලව පහත වැටුණි. ඒ අතර, සියයට 7.2 ක් දක්වා ක්‍රමයෙන් ඉහළ ගිය වාර්ෂික සාමාන්‍ය උද්ධමනය තනි අංකයක තවදුරටත් පවත්වා ගැනීමට හැකි විය. එසේම, කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකයෙන් නැවුම් ආහාර, බල ශක්තිය, ප්‍රවාහනය, සහල් සහ පොල් ඉවත් කර මනිනු ලබන මූලික උද්ධමනය, ලක්ෂමය වශයෙන් සියයට 6.9 දක්වා සීඝ්‍ර ලෙස පහත වැටුණි. කෙසේ වුවද, වාර්ෂික සාමාන්‍ය මූලික උද්ධමනය 2011 සැප්තැම්බර් වන විට සියයට 7.6 ක් වූ අතර, මහ බැංකුව විසින් අනුගමනය කරනු ලබන ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්තිය හේතුවෙන් ආර්ථිකය තුළ මතු වෙමින් පවතින ඉල්ලුම් පීඩනයන් යම් තාක් දුරකට මින් පිළිබිඹු කරනු ලබයි. ඉතා අඩු විරැකියා අනුපාතයක් සහිතව වර්ධනය වෙමින් පවතින රටකට මෙවැනි තත්ත්වයක් ඇති විය හැකි අතර ඒ පිළිබඳව සමීපව අධීක්ෂණය කිරීම අවශ්‍ය වනු ඇත.

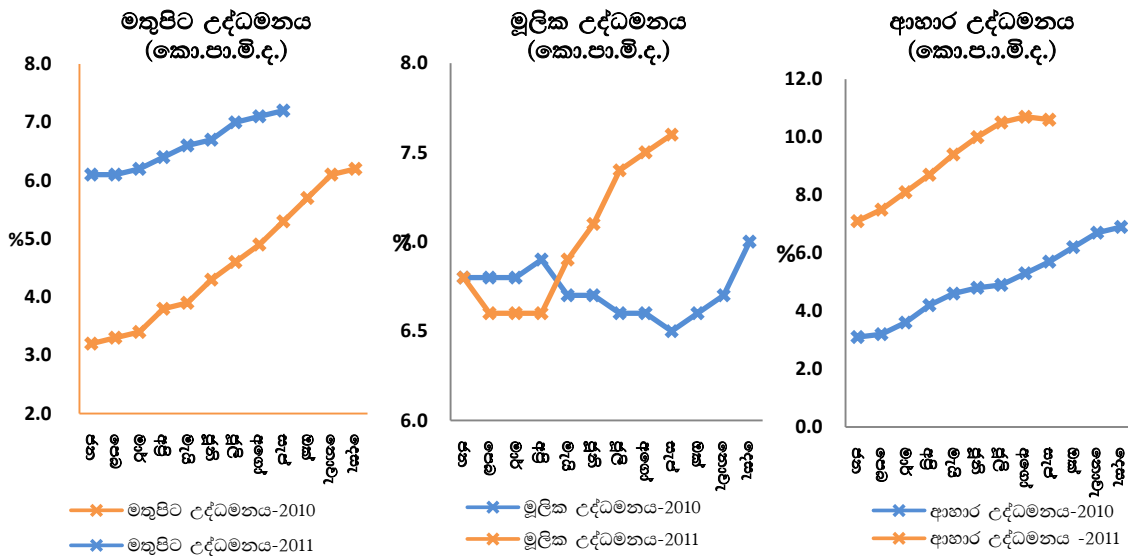
1 උද්ධමනය මැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ භාවිතා වන නිල දර්ශකය කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය වේ. නූතන වියදම් හා පාරිභෝජන රටාවන් ග්‍රහණය කර ගැනීම සඳහා ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් 2011 ජූනි මස දී මෙම දර්ශකය සංශෝධනය කරන ලදී. මෙම නව ක්‍රමය වඩාත් යාවත්කාලීන තොරතුරු මත පදනම්ව බර තැබීම් සංශෝධනය කිරීම සඳහා සිදු කළ අතර, බොහෝ රටවල් මිල දර්ශක සඳහා අදාළ පාදක වර්ෂය වෙනස් කිරීම පස් අවුරුදු කාල පරිච්ඡේදයක් සඳහා සිදු කරයි. මේ අනුව, 2006/2007 කුටුම්භ, ආදායම් සහ වියදම් සමීක්ෂණය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ නාගරික ප්‍රදේශවල කුටුම්භයන්හි වියදම් රටාවන්ට අනුව මෙම දර්ශකය දැන් ගණනය කරනු ලබයි. පෙර පැවැති දර්ශකය 2002 වර්ෂයේ කුටුම්භ, ආදායම් සහ වියදම් සමීක්ෂණය මත පදනම් වී ඇත.

32 වගුව : ශ්‍රී ලංකාවේ මතුපිට, මූලික හා ආහාර උද්ධමනය (පාදක වර්ෂය 2006/07=100)

මාසය	මතුපිට උද්ධමනය (%)				මූලික උද්ධමනය				ආහාර උද්ධමනය			
	ලක්ෂමය		වාර්ෂික සාමාන්‍ය		ලක්ෂමය		වාර්ෂික සාමාන්‍ය		ලක්ෂමය		වාර්ෂික සාමාන්‍ය	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
ජනවාරි	7.1	6.2	3.2	6.1	8.0	6.5	6.8	6.8	8.6	10.2	3.1	7.1
පෙබරවාරි	7.5	7.2	3.3	6.1	8.1	5.7	6.8	6.6	8.1	13.1	3.2	7.5
මාර්තු	7.2	7.7	3.4	6.2	7.5	6.6	6.8	6.6	7.4	13.7	3.6	8.1
අප්‍රේල්	6.8	8.9	3.8	6.4	7.1	7.6	6.9	6.6	6.6	14.4	4.2	8.7
මැයි	5.6	8.2	3.9	6.6	5.7	8.4	6.7	6.9	4.4	12.6	4.6	9.4
ජූනි	5.1	7.1	4.3	6.7	5.7	8.7	6.7	7.1	3.2	10.1	4.8	10.0
ජූලි	4.4	7.5	4.6	7.0	5.5	8.9	6.6	7.4	3.4	9.4	4.9	10.5
අගෝස්තු	5.0	7.0	4.9	7.1	6.0	7.8	6.6	7.5	5.3	8.2	5.3	10.7
සැප්තැම්බර්	5.7	6.4	5.3	7.2	6.2	6.9	6.5	7.6	7.0	6.6	5.7	10.6
ඔක්තෝම්බර්	6.5		5.7		7.2		6.6		9.3		6.2	
නොවැම්බර්	6.9		6.1		7.9		6.7		10.1		6.7	
දෙසැම්බර්	6.8		6.2		8.9		7.0		9.9		6.9	

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

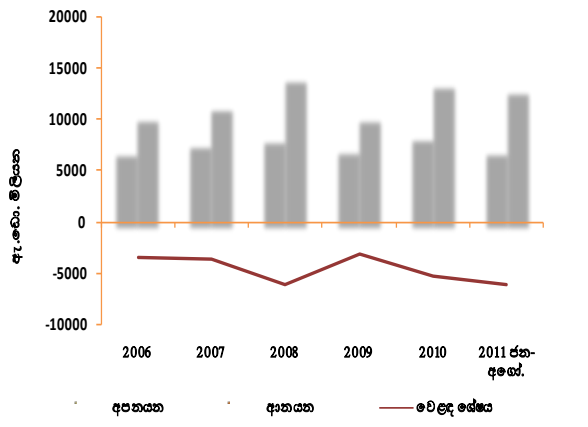
14 රූපසටහන: ශ්‍රී ලංකාවේ මතුපිට, මූලික හා ආහාර උද්ධමනය (පදනම 2006/07=100)

විදේශීය අංශය

ස්ථාවර සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් සහ රටේ පවතින සාමකාමී පරිසරය තුළ ආයෝජකයින්ගේ විශ්වාසය වර්ධනය වීම, මූල්‍ය වෙළඳපොළ තත්ත්වයන් වැඩි දියුණු වීම, විදේශ වෙළඳාම ප්‍රසාරණය වීම සහ ලෝක ආර්ථිකය ක්‍රමයෙන් යථා තත්ත්වයට පත්වීම හේතුවෙන් ශක්තිමත් වූ බාහිර අංශයේ වර්ධනය 2011 වසරේ දී ද අධිණිඛව පැවතුණි. අපනයන ආදායම මෙන්ම ආනයන වියදම ද 2011 වසරේ මුල් මාස අට තුළ සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය විය. අපනයන වර්ධනය වූ වේගයට වඩා වේගයෙන් ආනයන වර්ධන වූ හෙයින් මෙම කාලය තුළ වෙළඳ ගිණුමේ හිඟය ඇ.ඩො. මිලියන 5,960 දක්වා ප්‍රසාරණය විය. එහෙත්, ප්‍රවාහන සේවා (මගී ප්‍රවාහන ගාස්තු, බහාලුම් සහ වරාය හා ගුවන්තොටු ආශ්‍රිත ආදායම ආදිය) ප්‍රසාරණය, මෘදුකාංග සහ තොරතුරු තාක්ෂණ සේවා අපනයන සහ සංචාරක කටයුතු ආදියෙහි සීඝ්‍ර වර්ධනය හේතුවෙන් ලද ආදායම් ඉහළ යාමෙන් සේවා ගිණුමෙහි සැලකිය යුතු අතිරික්තයක් ඇති විය. මේ අතරම, විදේශ වත්කම්වල පොළී ආදායම සීඝ්‍ර ලෙස ඉහළ යෑම සහ විවිධ මූල්‍ය මගින් ලද ලාභාංශ හා වෙනත් අය කිරීම් ඉහළ යෑම හේතුවෙන් ආදායම් ගිණුමෙහි හිඟය තව දුරටත් අඩු විය. තවද මෙම කාල සීමාව තුළ විදේශ සේවක ප්‍රේෂණ ද ඇ.ඩො. මිලියන 3,381 දක්වා සියයට 27.2 කින් ඉහළ ගියේය.

15 රූපසටහන : වෙළෙඳ ශේෂය

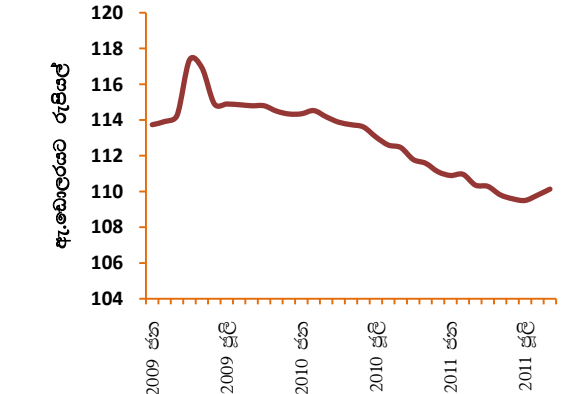
මෙම වර්ධනයන් හේතුවෙන් 2011 වසරේ ජුනි මස අවසානය වන වට ජංගම ගිණුමේ හිඟය ඇ.ඩො. මිලියන 1,569 දක්වා ප්‍රසාරණය විය. බණිජ තෙල් සඳහා වූ ආනයන වියදම ඉහළ යෑම සහ දැනට ක්‍රියාත්මක යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා වැඩි වටිනාකමකින් යුත් ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ ආනයනය සඳහා වූ

වියදම ඉහළ යාම මත වෙළඳ ශේෂය පුළුල් වීම මෙම ප්‍රසාරණයට ප්‍රධාන ලෙස බලපෑවේය. සේවක ප්‍රේෂණ ඉහළ යෑම සහ සේවා ගිණුමේ අතිරික්තය තුළින් වෙළඳ ගිණුමේ ශේෂයෙන් තුනෙන් දෙකක් පමණ පියවා ගැනීමට මෙම කාල සීමාව තුළ හැකි විය.

වර්තමානයේ ක්‍රියාත්මක වන මහා පරිමාණ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා අවශ්‍ය මූල්‍ය පහසුකම් කඩිනමින් ලබා ගැනීමට හැකිවීම හේතුවෙන් විදේශ මුදල් රජය වෙත ගලා ඒම වැඩි විය. ඊට අමතරව ආයෝජකයින්ගේ විශ්වාසය වැඩි වීම, සාපේක්ෂව අඩු මට්ටමක පැවති ජාත්‍යන්තර පොළී අනුපාත සහ රටේ විනිමය අනුපාත සාපේක්ෂව ස්ථාවරව පැවතීම හේතුවෙන් රජයේ සුරැකුම්පත්වල විදේශ ආයෝජන ද ඉහළ ගියේය. එසේම ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ සමීපස්ථ ණය පහසුකම අධිණිඛව ක්‍රියාත්මක වීම ආයෝජකයින්ගේ විශ්වාසය තව දුරටත් වැඩි කිරීමට හේතු විය. තවද 2011 වසරේ ජූලි මාසයේ දී ඇ.ඩො. මිලියන 1,000 ක සිව්වන ජාත්‍යන්තර බැඳුම්කර නිකුතුව සාර්ථකව නිම කිරීමට රජයට හැකි විය. එසේම, 2011 වසරේ මුල් මාස හය තුළ විදේශ සෘජුආයෝජන ද ඇ.ඩො. මිලියන 352 දක්වා වර්ධනය වුණි. තව ද පෞද්ගලික අංශය සඳහා විදේශීය ගලා ඒම් පහළ ගිය අතර කොටස් වෙළඳපොළ විවිධ ආයෝජනයන් හි ශුද්ධ ගලා යෑම ඇ.ඩො. මිලියන 67 ක් විය.

2011 වසරේ මුල් මාස හය තුළ ගෙවුම් ශේෂය ඇ.ඩො. මිලියන 357 ක අතිරික්තයක් වාර්තා කළේය. 2011 වසරේ අගෝස්තු අග වන විට සමස්ත දළ නිල විදේශීය සංචිත ප්‍රමාණය ඇ.ඩො. මිලියන 8,051 ක් වූ අතර එය මාස 5.4 ක ආනයන සඳහා ප්‍රමාණවත් විය. මෙම කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් සිය විදේශ සංචිතවලින් යම් ප්‍රමාණයක් ඇමරිකානු ඩොලරයේ ස්ථාවරභාවය පවත්වා ගැනීමට සහ ප්‍රමාණවත් ද්‍රවශීලීතාවයක් පවත්වා ගැනීම සඳහා දේශීය වෙළඳපොළ තුළට නිකුත් කරනු ලැබීය.

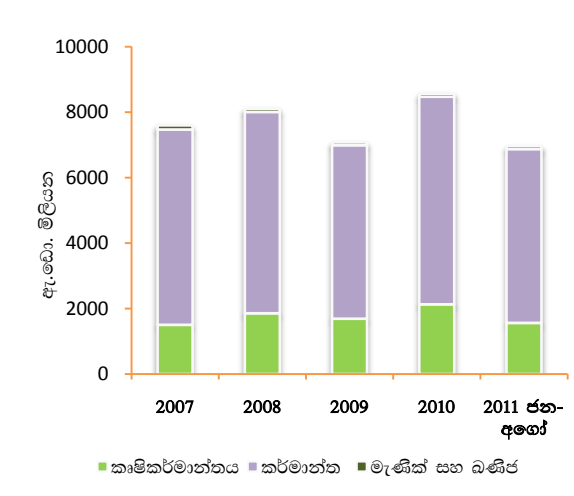
16 රූපසටහන: විදේශ විනිමය විචලනය

අපනයන

2010 වසරේ මුල් මාස 8 තුළ ඉපැයූ මුළු අපනයන ආදායම හා සැසඳීමේ දී 2011 වසරේ අදාළ කාලය තුළ මුළු අපනයන ආදායම සියයට 28.6 කින් ඉහළ ගොස් ඇ.ඩො. මිලියන 6,966 දක්වා වර්ධනය විය. ලෝක වෙළෙඳපොළේ ඉහළ මිල ගණන් හේතුවෙන් 2010 වසරේ පළමු මාස 8 තුළ ඉපැයූ ඇ.ඩො. මිලියන 1,374 ක් වූ කෘෂිකාර්මික අපනයන ආදායම 2011 වසරේ එම කාලය තුළ ඇ.ඩො. මිලියන 1,564 ක ආදායමක් උපයමින් සියයට 13.9 කින් ඉහළ ගියේය. ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළේ තේ සඳහා වූ ඉහළ මිල සහ ප්‍රධාන ගැණුම්කරුවන් වූ මැදපෙරදිග කලාපීය රටවල අර්බුද හමුවේ වුව ද ඉතා සුළු වශයෙන් ඉහළ ගිය අපනයන වර්ධනය හේතුවෙන් තේ අපනයන ආදායම ඇ.ඩො. මිලියන 973 දක්වා සියයට 3.1 කින් වර්ධනය විය. ලොව ප්‍රධාන රබර් අපනයනය කරනු ලබන රටවල ඇති වූ හිතකර නොවූ කාලගුණික තත්ත්වයන් සහ සාපේක්ෂව ඉහළ ගිය ඛනිජ තෙල් මිල ගණන් නිසා සිදු වූ සැපයුම් හිඟය හේතුවෙන් රබර් සඳහා ආකර්ශණීය මිලක් පැවතුණි. කෙසේ වුවත්, දේශීයව අගය එකතු කිරීමේ කර්මාන්ත සඳහා දිරිගන්වන සුළු පසුබිමක් තුළ ස්වාභාවික රබර් වැඩි ප්‍රමාණයක් දේශීය කර්මාන්ත සඳහා යොදා ගැනීම හේතුවෙන් අපනයනය කරනු ලබන ස්වාභාවික රබර් ධාරිතාවේ පහළ යෑමක් පෙන්නුම් කළේය. ඒ අතර, ලෝක වෙළෙඳපොළේ ඉහළ මිල ගණන් හේතුවෙන් කරුඳු, ගම්මිරිස්, සාදික්කා හා වසාවාසී, එළවළු, පළතුරු, දුම්කොළ ආදී සුළු කෘෂිකාර්මික අපනයන බෝග අපනයන ආදායම ද වර්ධනය විය. පරිභෝජනයට සුදුසු මසුන්, ඉස්සන් ආදීන් සහ විසිතුරු මත්ස්‍යයින් සඳහා ජාත්‍යන්තරව පැවැති අධික ඉල්ලුම හේතුවෙන් මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන අපනයන ආදායම ද වැඩි විය.

17 රූපසටහන : අපනයන සංයුතිය

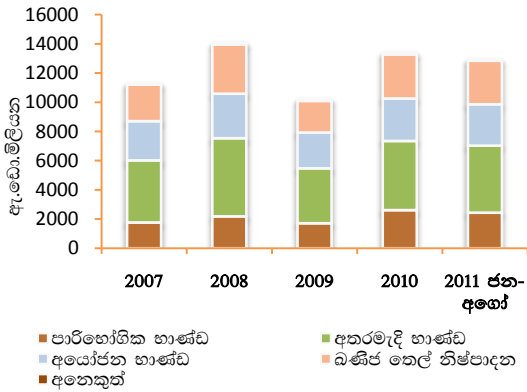
සමස්ත අපනයන ආදායමෙන් සියයට 76 ක් පමණ වන කාර්මික අපනයනයන් 2010 වසරේ මුල් මාස 8 සමග සැසඳීමේ දී 2011 අදාළ කාලය තුළ සියයට 33.5 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය. ඛනිජතෙල් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන, මැණික්, සම් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන, දැව ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සහ රබර් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන ඒ සඳහා ප්‍රධාන දායකත්වයක් දැක් වූ කර්මාන්ත වේ. විශේෂයෙන්ම ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළේ වූ ඉහළ ඉල්ලුම හේතුවෙන් ටයර්, අත්වැසුම්, බිම් ඇතිරිලි ආදී රබර් ආශ්‍රිත අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන අපනයන 2011 වසරේ මුල් මාස 8 තුළ සීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය විය.

2010 වසරේ මුල් මාස 8 ට සාපේක්ෂව 2011 වසරේ අදාළ කාලය තුළ රෙදිපිළි හා ඇඟළුම් අපනයන ආදායම ඇ.ඩො. මිලියන 2,779 ක් බවට පත්වෙමින් සියයට 27 ක සුවිශේෂී වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය. ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන සඳහා යුරෝපා සංගමය විසින් වරණාත්මක බදු සහන ලබා දී තිබූ පොදු වරණීය තීරු බදු සහන ක්‍රමය (GSP+) ඉවත් කළ ද රට තුළ පවතින සාමකාමී වාතාවරණය සහ වර්ධනය වූ සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන්හි වාසිය ද ලබමින් නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මක බව වැඩි කිරීම, පිළිගත් වෙළඳ නාම ගොඩනගා ගැනීම, නිෂ්පාදන විවිධාංගීකරණය, එදායීතාව වැඩි කිරීම ආදී ක්‍රියාමාර්ග තුළින් එම අභියෝගයට සාර්ථකව මුහුණ දීමට මෙරට ඇඟලුම් කර්මාන්තයට හැකි විය. ශ්‍රී ලංකාවේ රෙදිපිළි හා ඇඟලුම් කර්මාන්තය ලබා ඇති මෙම ජයග්‍රහණය තුළින් වාසි සහගත සැලකුම් ලැබීමකින් තොරව ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළ තුළ තරඟ කිරීමට ඔවුන්ට ඇති හැකියාව නැවත නැවතත් විද්‍යාමාන කරවයි. මීට අමතරව ක්‍රමයෙන් ඉහළ යන ජාත්‍යන්තර ඉල්ලුම සහ වැටුප් ඉල්ලීම් ආදිය නිසා තරඟකාරී රටවල නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළ යෑම ආදී කරුණු ද ශ්‍රී ලංකාවට අපනයන ඇණවුම් වැඩියෙන් ලබා ගැනීමට උපකාරී වී ඇත.

ආනයන

2011 වසරේ මුල් මාස 8 තුළ ආනයන වියදම ඇ.ඩො. මිලියන 12,926 ක් වූ අතර 2010 වසරේ අදාළ කාලය හා සැසඳීමේ දී එය සියයට 50.6 ක වර්ධනයකි. ආනයන වියදම ඉහළ යෑම සඳහා අතරමැදි භාණ්ඩ ආනයන ඉහළ යෑම ප්‍රධාන වශයෙන් බලපෑ අතර මෙම කාලය තුළ එම වියදම සියයට 52 කින් වර්ධනයක් වී ඇ.ඩො. මිලියන 7,571 ක් විය. මෙම වසරේ මුල් මාස 8 තුළ ලෝක වෙළෙඳපොළේ බොර තෙල් මිල සීඝ්‍ර ලෙස සියයට 46 කින් පමණ ඉහළ යෑම මෙරට ඛනිජ තෙල් ආනයන වියදම සියයට 50.5 කින් වර්ධනය වී ඇ.ඩො. මිලියන 2,981 ක් තරම් ඉහළ අගයක් ගැනීමට ප්‍රධාන ලෙස බලපෑවේය. මීට අමතරව පොහොර සහ රසායනික ද්‍රව්‍ය ආනයන වියදම ද සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය.

18 රූපසටහන : ආනයනය සංයුතිය

මෙම කාලය තුළ ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය, යන්ත්‍ර සූත්‍ර හා උපකරණ සහ ප්‍රවාහන උපකරණ ආදී ආයෝජන භාණ්ඩ ආනයන වියදම ද ඇ.ඩො. මිලියන 2,834 දක්වා සියයට 56 කින් වර්ධනය විය. මේ සඳහා බලපෑ ප්‍රධානතම හේතුව වන්නේ මෙරට ක්‍රියාත්මක මහා පරිමාණ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ඇතුළුව රට පුරා සිදුවන ඉදිකිරීම් ක්ෂේත්‍රයේ ක්‍රියාකාරකමය.

2011 වසරේ මුල් මාස 8 තුළ පාරිභෝගික භාණ්ඩ ආනයනය සඳහා වියදම ඇ.ඩො. මිලියන 2,436 ක් වූ අතර එය 2010 වසරේ අදාළ කාලය හා සැසඳීමේ දී

සියයට 48.3 ක වර්ධනයකි. සීනි, තිරිඟු පිටි, කිරි ආදී භාණ්ඩ සඳහා ලෝක වෙළඳපොළේ පැවති ඉහළ මිල ගණන් සහ දේශීය ඉල්ලුම ඉහළ යෑම හේතුවෙන් ආහාරපාන සඳහා වූ ආනයන වියදම ද මෙම කාලය තුළ වර්ධනය විය. ලෝක වෙළඳපොළේ සහල් මිල සීඝ්‍රයෙන් ඉහළ ගිය ද දේශීය වශයෙන් රට සහලින් ස්වයංපෝෂිත වීම හේතුවෙන් 2011 වසරේ දී සහල් ආනයනය සඳහා වූ වියදම සියයට 80 කින් වාර්තාගත ලෙස පහළ බැස තිබේ. මෝටර් රථ සහ විදුලි උපකරණ සඳහා මෑත කාලයේ ලබා දෙන ලද සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක බදු සහන හේතුවෙන් 2011 පළමු මාස 8 තුළ පෙර වසරේ අදාළ කාලයට සාපේක්ෂව සියයට 91.8 කින් ආහාර නොවන පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය ආනයන වියදම ඉහළ යාම සමස්ත පාරිභෝගික භාණ්ඩවල ආනයන වියදම ඉහළ යාමට ප්‍රධාන වශයෙන්ම දායක විය.

සේවක ප්‍රේෂණ

ශ්‍රී ලංකාවට විදේශ මූල්‍යනය සපයන වැදගත් සහ ස්ථාවර මූලාශ්‍රයක් බවට සේවක ප්‍රේෂණ පත්ව ඇත. 2010 වර්ෂයේ සම කාල පරිච්ඡේදය සමග සැසඳීමේ දී 2011 මුල් මාස අට තුළ සේවක ප්‍රේෂණ ලැබීම් ඇ.ඩො. මිලියන 3,381 දක්වා සියයට 27.2 කින් වර්ධනය විය. විදේශ රැකියා සඳහා පුහුණු ශ්‍රමිකයන් යැවීමට සහ ශ්‍රී ලංකාවට මුදල් ප්‍රේෂණය කළ හැකි වන ලෙස විධිමත් මාර්ග පුළුල් වන පරිදි උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වල බැංකු ශාඛා සහ සේවා කාර්යාල සංඛ්‍යාව වැඩි කිරීම වැනි කටයුතු සිදුකිරීමට රජය විසින් දියත් කරන ලද ක්‍රියාමාර්ගයන් සේවක ප්‍රේෂණ ක්‍රියාකාරීත්වයෙහි වර්ධනය සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් දායක විය.

වගුව 33: විදේශ වෙළඳාම

ඇ.ඩො. මිලිය.

දර්ශකය	2008	2009	2010 (අ)	2010		2011	
				ජන-අගෝ(අ)	ජන-අගෝ(ආ)	ජන-අගෝ(අ)	ජන-අගෝ(ආ)
අපනයන	8,111	7,085	8,570	5,416		6,966	
කෘෂිකාර්මික අපනයන	1,855	1,690	2,132	1,374		1,564	
තේ	1,272	1,185	1,439	944		973	
අනෙකුත් කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන	583	505	693	430		591	
කාර්මික අපනයන	6,158	5,305	6,343	3,980		5,313	
රෙදි පිළි හා ඇඟළුම්	3,469	3,274	3,372	2,183		2,779	
රබර් නිෂ්පාදන	542	385	558	340		575	
යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ	461	330	446	303		418	
දියමන්ති සහ ස්වර්ණාභරණ	435	330	335	217		265	
ආහාර, පාන වර්ග සහ දුම්කොළ	458	406	509	350		394	
බැණිත තෙල් නිෂ්පාදන	255	135	207	128		342	
අනෙකුත් කාර්මික නිෂ්පාදන	539	446	916	458		541	
මැණික් සහ බැණිතමය නිෂ්පාදන	98	89	94	63		89	
ආනයන	14,091	10,207	13,451	8,581		12,926	
පාරිභෝගික භාණ්ඩ	2,184	1,713	2,613	1,643		2,436	
ආහාර සහ පාන වර්ග	1,138	987	1,385	955		1,117	
අනෙකුත්	1,047	726	1,229	688		1,319	
අතර මැදි භාණ්ඩ	8,720	5,928	7,753	4,973		7,571	
බැණිත තෙල්	3,368	2,167	3,019	1,980		2,981	
පොහොර සහ රසායන ද්‍රව්‍ය	938	506	630	417		589	
රෙදි පිළි සහ ඇඳුම්	1,702	1,442	1,732	1,055		1,481	
තිරිඟු ඇට	375	259	257	189		323	
අනෙකුත්	2,337	1,555	2,115	1,332		2,198	
අයෝජන භාණ්ඩ	3,048	2,451	2,909	1,817		2,834	
යන්ත්‍ර සූත්‍ර උපකරණ	1,334	1,013	1,206	731		1,271	
ප්‍රවාහන උපකරණ	439	436	581	366		572	
ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය	943	715	810	527		694	
අනෙකුත්	336	287	312	193		296	
වර්ග නොකළ	139	115	176	148		84	
වෙළඳ හිඟය	-5,981	-3,122	-4,881	-3,164		-5,960	

(අ) ප්‍රතිශෝධිත
(ආ) කාවකාලික

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා රේගු දෙපාර්තමේන්තුව
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

ලෝක ආර්ථික පරිසරය

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අර්බුදය සහ ඉන් අනතුරුව ඇති වූ ලෝක ආර්ථික අවපාතය හේතුවෙන් ඒ ඒ ආර්ථිකයන්ට ඇති වූ බලපෑම මත එම රටවල රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තින් හි සංශෝධනය කිරීම් විවිධාකාරයෙන් සිදු වූ අතර එම කටයුතු මධ්‍යයේ වුව ද ලෝක ආර්ථිකය විවිධ පියවරයන් ඔස්සේ යථා තත්ත්වයට පත්වීම 2011 වර්ෂයේ තුළ ද අඛණ්ඩව සිදු වෙමින් පැවතුණි. කෙසේ වුවත්, නොයෙකුත් අවදානම් සහගත තත්ත්වයන් හේතුවෙන් මෑත කාලයේ දී ගෝලීය ආර්ථික වර්ධනය මන්දගාමී විය. මේ අතර, සංවර්ධිත රටවල වාර්ෂික මතුපිට උද්ධමනය ස්ථාවර වී ඇති අතර නැගී එන රටවල උද්ධමනකාරී බලපෑම් තව දුරටත් ඉහළ මට්ටමක පවතී.

ලෝකය පුරා ක්ෂේත්‍ර ගණනාවක් තුළ වර්ධනය වන අවිනිශ්චිත තත්ත්වයන් හමුවේ ලෝක ආර්ථිකය තිරසාර ලෙස යථා තත්ත්වයට පත් වීමේ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධයෙන් වූ අවදානම් සහගත බව මෑත භාගයේ දී වඩාත් තීව්‍ර වී ඇත. සංවර්ධිත රටවල ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත් වීමේ වේගය මන්දගාමී සහ අසමතුලිත තත්ත්වයකට පත් වී තිබීමට හේතු වී ඇත්තේ යුරෝ කලාපයෙහි සහ ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයෙහි වැඩි වෙමින් පවතින අධික ණය ගැතිභාවය වන අතර එම ණය බර හේතුවෙන් එම රටවල මූල්‍ය වෙළඳපොලවලට අහිතකර ලෙස බල පෑමත්, පාරිභෝගික හා ව්‍යාපාරික ප්‍රජාවගේ විශ්වාසය බිඳවැටීමත් සිදුව ඇති අතර විශදම් සීමා කිරීමටත් කටයුතු කර ඇත. යුරෝ කලාපය තුළ පවත්නා රාජ්‍ය ණය අර්බුදයෙහි අහිතකර බලපෑම, ප්‍රමුඛ යුරෝපා ආර්ථිකයන් හි වර්ධනය අඩාල කරවීමට හේතු වී ඇත. යුරෝ කලාපය තුළ මෙන්ම ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයෙහි ද රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතාවය ශක්තිමත් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය මෙම වර්ධනයන් මගින් පෙන්නා දී ඇත. රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු සම්බන්ධයෙන් වූ සාපේක්ෂ වශයෙන් දැඩි පාලනය සහ එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අඩු වූ දේශීය ඉල්ලුම හේතුවෙන් එක්සත් රාජධානියෙහි වර්ධනය අඩු අගයක් ගනු ඇත. ක්‍රමයෙන් ආර්ථික කටයුතු යථා තත්ත්වයට පත් වන ලකුණු පිළිබිඹු කළ ද 2011 මාර්තු මාසයේ දී ඇති වූ විනාශකාරී භූ කම්පනය, ඒ හේතුවෙන් ඇති වූ සුනාමි ව්‍යසනය සහ ඒ ආශ්‍රිත න්‍යෂ්ටික අනතුර මෙන්ම අසතුටුදායක ප්‍රජා විද්‍යාත්මක ප්‍රවණතාවයන් සහ අධික ණය බර වැනි දිගු කාලීන ව්‍යුහාත්මක ගැටළු ජපානයෙහි ආර්ථික වර්ධනයට බාධා පමුණුවනු ඇත. මෙයට අමතරව උතුරු අප්‍රිකානු හා මැදපෙරදිග කලාපයන්හි ඇති වූ අහිතකර දේශපාලනික තත්ත්වයන් හේතුවෙන් තෙල් මිල ඉහළ යෑමෙහි අවදානමක් පැවතිය හැකි වුවත්, ගෝලීය ආර්ථිකයෙහි වර්ධනය අඩු වීමක් සිදු වුවහොත් එම තත්ත්වය මඟ හැරී යාමට හැකියාවක් ඇත.

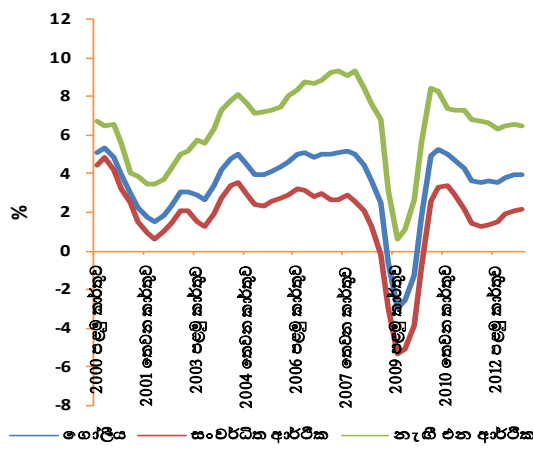
එසේ නමුදු, ආසියානු ආර්ථිකයන් විසින් ප්‍රමුඛස්ථානය ගන්නා වූ නැගී එන වෙළඳපොල රටවල් ධාරිතා

සීමාවන් හා ප්‍රතිපත්ති දැඩි කිරීම් මගින් ඇතිවන අභියෝගවලට මුහුණ දෙමින් රාජ්‍ය මූල්‍ය හා මුදල් අංශයේ පවතින නම්‍යතාව හේතුවෙන් දේශීය වෙළඳපොල තුළ ශක්තිමත් ආර්ථික ප්‍රතිලාභ අත්පත් කර ගැනීමට හැකියාව ඇති බැවින් මධ්‍ය කාලීන වශයෙන් ගෝලීය වර්ධනය කෙරෙහි ප්‍රධාන වශයෙන් දායක වනු ඇත.

ආර්ථික වර්ධනය

සංවර්ධිත ආර්ථිකයන් 2009 වර්ෂයේ දී වාර්තා කළ සියයට 3.7 ක් වූ සංකෝචනයට සාපේක්ෂව 2010 වර්ෂයේ දී සියයට 3.1 කින් වර්ධනය වී ඇත. 2010 වර්ෂයේ දී ජපානයෙහි ආර්ථික වර්ධනය සියයට 4 ක් වන විට ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය සියයට 3 ක වර්ධනයක් ළඟා කර ගත්තේය. යුරෝ කලාපය තුළ සහ එක්සත් රාජධානියෙහි වර්ධනය පිළිවෙලින් සියයට 1.7 සහ 1.3 ක් විය. අනෙකුත් සංවර්ධිත ආර්ථිකයන් සියල්ලම සියයට 5.7 ක වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලදී. ඒ හා සැසඳීමේ දී බොහෝ නැගී එන සහ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින ආර්ථිකයන් හි පවත්නා අඩු විරැකියා අනුපාතයන් සමග ශක්තිමත් වර්ධනයක් පෙන්වීය. විශේෂයෙන්ම 2010 වර්ෂයේ දී ඉන්දියාව සියයට 10.1 ක වර්ධනයක් වාර්තා කරද්දී, චීන ආර්ථිකය සියයට 10.3 කින් ප්‍රසාරණය විය. ඉහළ යන්නා වූ අපනයන සහ පාරිභෝගික භාණ්ඩ මිල ගණන් සමග එක්ව යන යෝග්‍ය සාර්ව ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති මෙන්ම සතුටුදායක මට්ටමක පවතින්නා වූ ප්‍රාග්ධන ලැබීම් හේතුවෙන් ගෙන මෙම ආර්ථිකයන්හි, ආර්ථික ක්‍රියාවලීන් තව දුරටත් ශක්තිමත්ව පවතී.

19 රූපසටහන : මුර්ත ද.දේ.නි වර්ධනය පසුගිය වර්ෂයේ සිට කාර්තුමය ප්‍රතිශත වෙනස

මූලාශ්‍රය : ජා.මු.අ. විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද "ලෝක ආර්ථික ඉදිරි දැක්ම-2011 සැප්තැම්බර්" මගින් උපුටා ගන්නා ලදී.

සංවර්ධන ආර්ථිකයන් යථා තත්ත්වයට පත්වීම ප්‍රමාද වීම ශ්‍රී ලාංකීය ආර්ථිකයෙහි ඉදිරි දැක්ම කෙරෙහි සෘජු හා වක්‍ර බලපෑම් ඇති කරනු ඇත. විශේෂයෙන්ම, බටහිර ආර්ථිකයන් හි මන්දගාමී වර්ධනය සහ මැදපෙරදිග අර්බුදය හේතුවෙන් එම රටවල සාම්ප්‍රදායික වෙළඳපල තුළ ශ්‍රී ලංකා අපනයන සඳහා පවතින ඉල්ලුම කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති විය හැක. කෙසේ වුවද, මේ හේතුවෙන් බණිජ තෙල් ඇතුළු පාරිභෝගික භාණ්ඩ මිල ගණන් අඩු විය හැකි අතර බණිජ තෙල් අපනයන වියදම ද ඒ සමග අඩු වනු ඇත.

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙහි ලෝක ආර්ථික ඉදිරි දැක්ම අනුව, ලෝක දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය 2011 සහ 2012 වර්ෂයන්හි සියයට 4 කින් වර්ධනය වනු ඇතැයි පුරෝකථනය කර ඇත. සංවර්ධන ආර්ථිකයන් හි සහ නැගී එන සහ සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා ආර්ථිකයන් හි වර්ධන වේගයන් පිළිවෙලින් සියයට 1.6 සහ 6.4 ක් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. සංවර්ධන රටවල් සඳහා 2012 වර්ෂයේ දී සියයට 1.9 ක් වූ සාපේක්ෂව වැඩි වර්ධනයක් ළඟා වන විට නැගී එන සහ සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා ආර්ථිකයන් හි වර්ධන වේගය සියයට 6.1 දක්වා අඩු වනු ඇතැයි ද පුරෝකථනය කර ඇත.

34 වගුව : ලෝකයේ රටවල්වල ද.දේ.නි. වර්ධන අනුපාතයන් - (% ලෙස)

	තත්‍ව ප්‍රක්ෂේපණ			
	2009	2010	2011	2012
ලෝක ද. දේ. නි. වර්ධනය	-0.7	5.1	4.0	4.0
සංවර්ධිත රටවල්	-3.7	3.1	1.6	1.9
ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය	-3.5	3.0	1.5	1.8
යුරෝ කලාපය	-4.3	1.8	1.6	1.1
ජපානය	-6.3	4.0	-0.5	2.3
එක්සත් රාජධානිය	-4.9	1.4	1.1	1.6
කැනඩාව	-2.8	3.2	2.1	1.9
අනෙකුත් සංවර්ධිත රටවල්	-1.1	5.8	3.6	3.7
නැගී එන හා සංවර්ධනය වෙමින් පවතින ආර්ථිකයන්	2.8	7.3	6.4	6.1
ආසියාව	7.2	9.5	8.2	8.0
චීනය	9.2	10.3	9.5	9.0
ඉන්දියාව	6.8	10.1	7.8	7.5
අ.ආ.ජා.සං.-5*	1.7	6.9	5.3	5.6
ශ්‍රී ලංකාව **	3.5	8.0	8.3	8.0
අප්‍රිකාව	2.8	5.4	5.2	5.8
මධ්‍යම හා නැගෙනහිර යුරෝපය	-3.6	4.5	4.3	2.7
පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය ස්වෛරී රාජ්‍යයන්	-6.4	4.6	4.6	4.4
රුසියාව	-7.8	4.0	4.3	4.1
මැදපෙරදිග	2.6	4.4	4.0	3.6
ලතින් ඇමෙරිකානු සහ බටහිර ඉන්දීය කොදෙව් රටවල්	-1.7	6.1	4.5	4.0
බ්‍රසීලය	-0.6	7.5	3.8	3.6
මෙක්සිකෝව	-6.2	5.4	3.8	3.6

මූලාශ්‍රය : ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල
 * අග්නිදිග ආසියානු ජාතීන්ගේ සංගමය - ඉන්දුනීසියාව, මැලේසියාව, පිලිපීනය, තායිලන්තය හා වියට්නාමය
 ** 2011 සහ 2012 වර්ෂ සඳහා ප්‍රතිශෝධිත පුරෝකථන

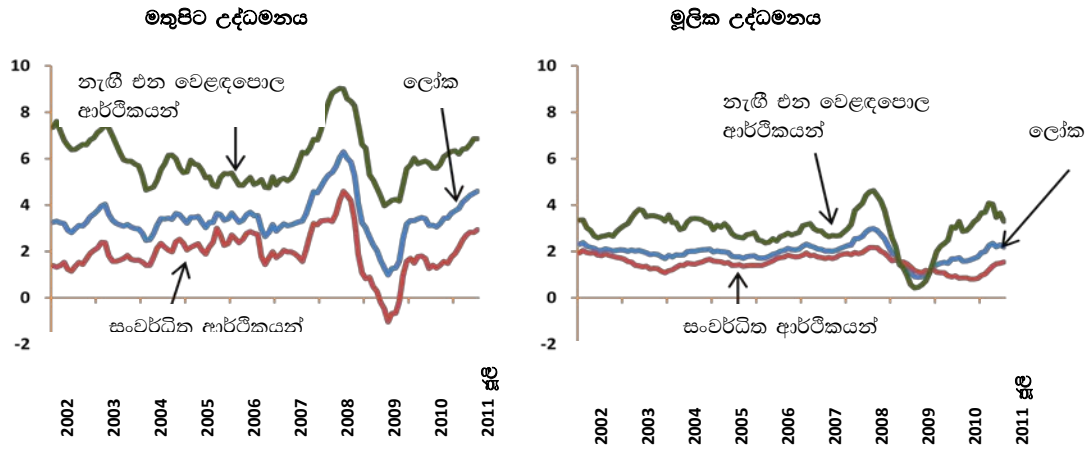
ජා. ම. අ. විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද "ලෝක ආර්ථික ඉදිරි දැක්ම-2011 සැප්තැම්බර්" මගින් උපුටා ගන්නා ලදී.

උද්ධමනය

සංවර්ධිත රටවල සාමාන්‍ය උද්ධමනය 2009 වර්ෂයේ දී පැවැති සියයට 0.1 සිට 2010 වර්ෂයේ දී සියයට 1.6 දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වූ අතර, 2011 වර්ෂයේ දී සියයට 2.6 දක්වා ඉහළ නැගී ඇතැයි ද 2012 වර්ෂයේ දී සියයට 1.4 හි පමණ රැඳී පවතිනු ඇතැයි ද අපේක්ෂා කෙරේ. ඒ හා සැසඳීමේ දී නැගී එන සහ සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා ආර්ථිකයන් හි 2009 වර්ෂයේ දී සියයට 3.1 සිට 2010 වර්ෂයේ දී සියයට 5.7 දක්වා ඉහළ ගිය උද්ධමන අනුපාතය 2011 වර්ෂයේ දී සියයට 7.0 ක් ද 2012 දී සියයට 5.1 ක් ද වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

ඉහළ ආහාර සහ බලශක්ති මිල ගණන් සහ එම ද්‍රව්‍යයන්, සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල පාරිභෝගික භාණ්ඩ පැස තුළ අන්තර්ගත වීමෙන් වැටුප් වැඩි කිරීම් සඳහා කෙරෙන ඉල්ලීම් මුල් කර ගනිමින් ඇති විය හැකි උද්ධමනකාරී බලපෑම හේතුවෙන් එම කලාපය තුළ වඩා වැඩි උද්ධමන පීඩනයක් ඇති විය හැකිය. මෙම උද්ධමනකාරී වර්ධනයවීම් වලට ප්‍රතිචාරයක් ලෙස ඇතැම් නැගී එන සහ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් සිය ප්‍රතිපත්ති පොළී අනුපාතික ඉහළ නංවා ඇතත්, ඔවුන්ගේ මූර්ත පොළී අනුපාත ආර්ථික අර්බුදයට පෙර පැවැති අගයන්ට වඩා පහළ මට්ටමක තවමත් පවතී.

20 රූපසටහන : උද්ධමනය (%)

ජා. මු. අ. විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද "ලෝක ආර්ථික ඉදිරි දැක්ම-2011 සැප්තැම්බර්" මගින් උපුටා ගන්නා ලදී.

විදකියාව

බොහෝ සංවර්ධිත රටවල සේවකයන් රැකියාවලින් ඉවත් කිරීම මෙන්ම පුළුල් වූ නිෂ්පාදන පරතරය හේතුවෙන් විදකියා තත්ත්වය තව දුරටත් ඉහළ මට්ටමක පවතී. 2009 වර්ෂයේ දී සියයට 8 ක් වූ විදකියා අනුපාතය, 2010 වර්ෂයේ දී සියයට 8.3 ක් වූ අතර 2011

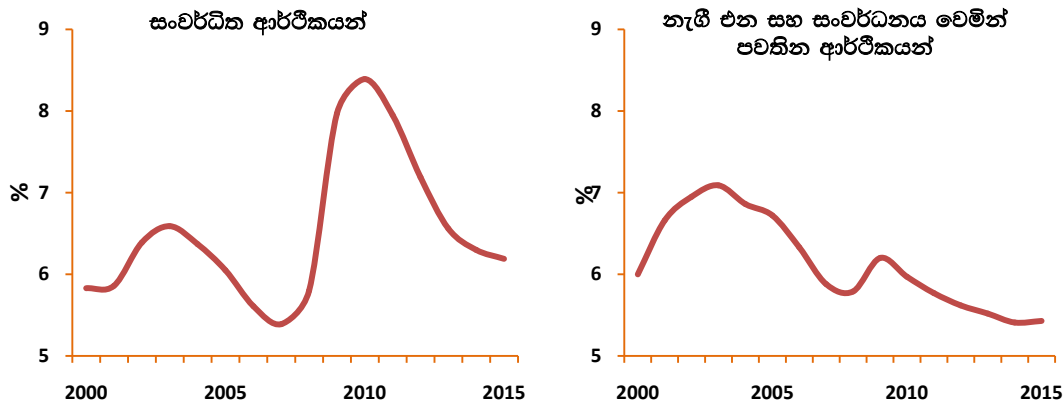
වර්ෂයේ දී එය සියයට 7.9 ක් දක්වා පහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. පුරෝකථනයන්ගෙන් ආනාවරණය වන පරිදි මෙම අගයන් හි ඉක්මන් අඩුවීමක් අපේක්ෂා කළ නොහැකි අතර, ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයෙහි විදකියාව සියයට 9.6 සිට 9.1 දක්වාද යුරෝ කලාපයේ සියයට 10.1 සිට 9.9 දක්වා ද ස්වල්ප වශයෙන් අඩුවනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වේ.

35 වගුව : උද්ධමනය සහ සේවා

	තර්ෂ		පුරෝකථන	
	2009	2010	2011	2012
පාරිභෝගික මිළ උද්ධමනය				
සංවර්ධිත ආර්ථිකයන්	0.1	1.6	2.6	1.4
සංවර්ධනය වෙමින් පවතින ආසියාව	3.1	5.7	7.0	5.1
මධ්‍යම හා නැගෙනහිර යුරෝපය	4.7	5.3	5.2	4.5
පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය ස්වෛරී රාජ්‍යයන්	11.2	7.2	10.3	8.7
ලතින් ඇමරිකානු සහ බටහිර ඉන්දීය කොදෙව්	6.0	6.0	6.7	6.0
මැදපෙරදිග සහ උතුරු ඇමරිකාව	6.6	6.8	9.9	7.6
උප සහරානු අප්‍රිකානු රටවල්	10.6	7.5	8.4	8.3
සේවා වියුක්ති අනුපාත				
සංවර්ධිත ආර්ථිකයන්	8.0	8.3	7.9	7.9
ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය	9.3	9.6	9.1	9.0
යුරෝ කලාපය	9.6	10.1	9.9	9.9
ජර්මනිය	7.7	7.1	6.0	6.2
ප්‍රංශය	9.5	9.8	9.5	9.2
ඉතාලිය	7.8	8.4	8.2	8.5
ස්පාඤ්ඤය	18.0	20.1	20.7	19.7
ජපානය	5.1	5.1	4.9	4.8
එක්සත් රාජධානිය	7.5	7.9	7.8	7.8
මෑතක දී කාර්මිකරණය වූ ආසියානු රටවල්	4.3	4.1	3.5	3.5

මූලාශ්‍රය: ජා. මු. අ. විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද "ලෝක ආර්ථික ඉදිරි දැක්ම" දත්ත පද්ධතිය

21 රූපසටහන : විරැකියා අනුපාතය

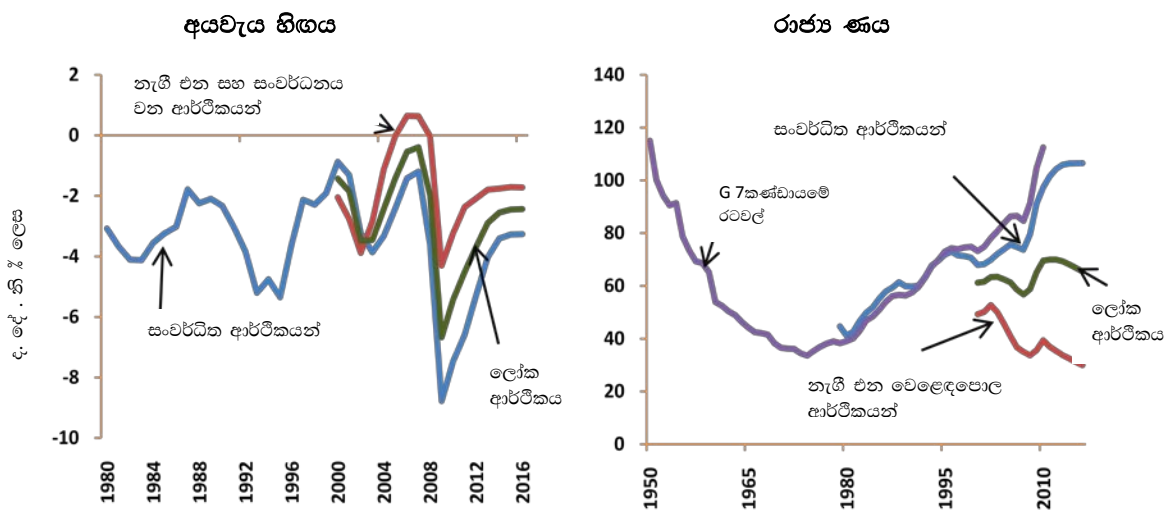
ජා. මු. අ. විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද "ලෝක ආර්ථික ඉදිරි දැක්ම-2010 ඔක්තෝම්බර්" මගින් උපුටා ගන්නා ලදී.

රාජ්‍ය ණය

ආර්ථික අවපාතය හේතුවෙන් ඇති වූ අඩු වාර්ෂික වර්ධනය සහ වැඩි වූ අයවැය හිඟය හේතුවෙන් සංවර්ධිත ආර්ථිකයන් බොහෝමයක රාජ්‍ය ණය අනුපාතය ඉහළ ගොස් ඇත. ඒ හේතුවෙන් උද්ගත වී ඇති අවදානම් සහගත තත්ත්වයන්වලට මුහුණ දීම සඳහා විශේෂයෙන් ම සංවර්ධිත ආර්ථිකයන් හි රාජ්‍ය මූල්‍ය ගැලපීම් අත්‍යවශ්‍ය වී ඇත. මෙම ගැලපීම්වල සාර්ථකත්වය රඳා පවතින්නේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතාවය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා වන සැලැස්මෙහි විශ්වසනීයත්වය සහ වෙළඳපොළ පීඩනයන් කෙරෙහි එමගින් ඇති වන

බලපෑම අනුව වේ. බොහෝ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් ද ඉහළ රාජ්‍ය ණය අනුපාතයන් වාර්තා කළ ද එය සංවර්ධිත රටවලට වඩා පහළ මට්ටමක පවතී. එතෙකුදු වුවත්, තමන් විසින් සමීප සබඳතා පවත්වනු ලබන සංවර්ධිත ආර්ථිකයන් වෙතින් ඇති විය හැකි බලපෑම්වලට මුහුණ දීම පිණිස නැගී එන සහ සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා ආර්ථිකයන් ද විවක්ෂණශීලී රාජ්‍ය මූල්‍ය වැඩපිළිවෙලවල් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. 2011 වර්ෂයේ මුල් භාගයේ දී බොහෝ ආර්ථිකයන් දැඩි රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තින් අනුගමනය කළ අතර 2012 වර්ෂයේ දී තව දුරටත් ඒවා සවිමත් කරනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වේ.

22 රූපසටහන: රාජ්‍ය අයවැය හිඟය සහ රාජ්‍ය ණය

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද 2011 සැප්තැම්බර් ලෝක ආර්ථික ඉදිරි දැක්ම (WEO) මගින් උපුටා ගන්නා ලදී.

36 වගුව : තෝරාගත් රටවල රාජ්‍ය ණය ද.දේ.නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස

රට	2009	2010	2011(පුරෝකථන)	2012 (පුරෝකථන)
කැනඩාව	83.3	84.0	84.1	84.2
ප්‍රංශය	79.0	82.4	86.9	89.4
ජර්මනිය	74.1	84.0	82.6	81.9
ග්‍රීසිය	127.1	142.8	165.6	189.1
ඉතාලිය	116.1	119.0	121.1	121.4
ජපානය	216.3	220.0	233.1	238.4
කොරියාව	33.8	33.4	32.0	30.0
සිංගප්පූරුව	105.0	96.3	93.5	90.1
ස්පාඤ්ඤය	53.3	60.1	67.4	70.2
එක්සත් රාජධානිය	68.3	75.5	80.8	84.8
එක්සත් ජනපදය	85.2	94.4	100.0	105.0
ඉන්දියාව	74.2	67.3	64.9	64.2
ඉන්දුනීසියාව	28.6	27.4	25.2	24.0
මැලේසියාව	55.4	54.2	55.1	55.9
තායිලන්තය	45.2	44.1	43.0	43.5
පාකිස්තානය	57.4	56.8	57.6	57.3
පිලිපීනය	47.1	44.7	44.4	43.6
බ්‍රසීලය	68.1	66.8	65.0	64.0
මෙක්සිකෝව	44.7	42.9	42.9	43.6
ශ්‍රී ලංකාව	86.2	81.9	78.2	74.2

මූලාශ්‍රය : "Fiscal Monitor" ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල (2011 සැප්තැම්බර්).
 ශ්‍රී ලංකාව සඳහා වන දත්ත නවතම පුරෝකථන වේ.

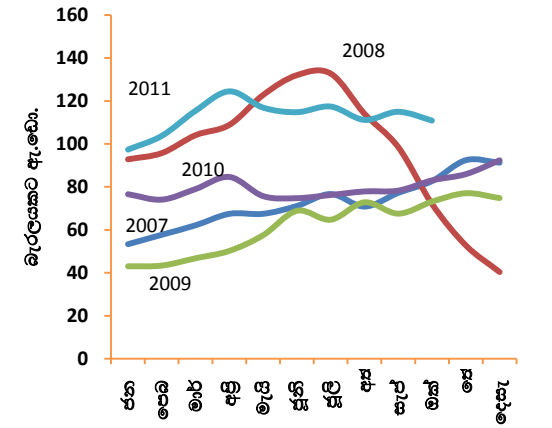
පාරිභෝගික මිළ ගණන්

බණිජ තෙල් නොවන පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය සඳහා වන ජාත්‍යන්තර මිළ ගණන් 2010 වර්ෂයේ දී සියයට 26.3 කින් වර්ධනය වී ඇති අතර 2011 වර්ෂයේ දී සියයට 25.1 කින් වර්ධනය වනු ඇතැයි ද පුරෝකථනය කර ඇත. ආහාර ද්‍රව්‍ය මිළ ගණන් 2011 වර්ෂයේ දී සියයට 22.1 කින් වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. එය 2010 වර්ෂයේ අගය වූ සියයට 11.5 ට වඩා සැලකිය යුතු වැඩි වීමකි. නැඹි එන සහ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල සීඝ්‍ර වර්ධනය හේතුවෙන් පරිභෝජන රටාවන්ගේ ඇති වූ වෙනස්කම්, මන්දගාමී සැපයුමක් සමග ඇති වූ ඉහළ නිෂ්පාදන පිරිවැය, බලාපොරොත්තු ප්‍රමාණයට වඩා ඉහළ ගිය ඉල්ලුම සමග අභිතකර කාලගුණික තත්ත්වයන් නිසා ආහාර සැපයුමෙහි පහළ යාම, සාපේක්ෂ වශයෙන් ඉහළ පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය මිළ ගණන් සඳහා හේතු වූ ප්‍රධාන කරුණු වේ. එසේ වුවත් මෑත කාලීන ප්‍රවණතාවන් පෙන්වා දෙනුයේ විශේෂයෙන්ම නැඹි එන හා සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල ඉහළ යන උද්ධමනකාරී පීඩනයන්ගෙන් එල්ලවන අවදානම්කාරී තත්ත්වය තව දුරටත් පවතිද්දී වුව ද පෙර පැවැති පුරෝකථනයන්ට වඩා ආහාර ද්‍රව්‍ය මිළ ගණන් සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වී ඇති බවයි.

ජාත්‍යන්තර බණිජ තෙල් මිළ ගණන්

ජාත්‍යන්තර බණිජ තෙල් මිළ ගණන් 2008 වර්ෂයේ දී වාර්තා වූ උපරිම අගයන්ට වඩා පහළ මට්ටමක මේ වන විට පැවතිය ද, 2007,2009 සහ 2010 වැනි මෑත වර්ෂයන්හි පැවති මිළ ගණන් හා සැසඳීමේ දී ඉහළ අගයක් ගනී.

23 රූපසටහන: මාසික සාමාන්‍ය බොරතෙල් (බ්‍රෙන්ට්) මිළ -2007-2011 සැප්

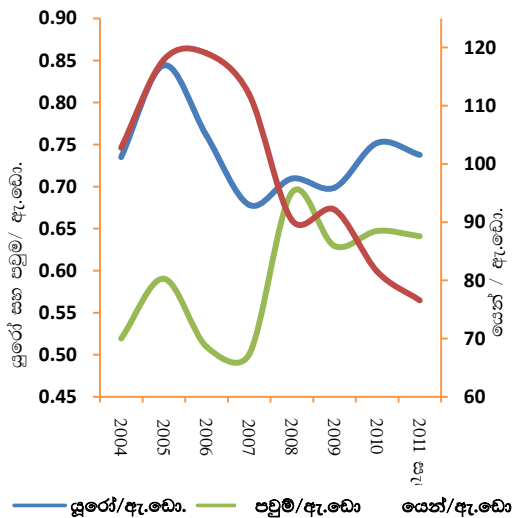

2010 වර්ෂයේ දී සියයට 27.9 කින් ඉහළ ගිය බණිප තෙල් මිල ගණන් 2011 වර්ෂයේ දී තව දුරටත් සියයට 35.6 කින් ඉහළ යනු ඇතැයි මින් පෙර පුරෝකථනය කර තිබිණි. කෙසේ වුවද, 2011 අප්‍රේල් මස බැරලයකට ඇ.ඩො. 120 ක පමණ උපරිමයකට ළඟා වී තිබූ බණිප තෙල් මිල ගණන් පසු කාලීනව ඇ.ඩො. 105 ක් පමණ දක්වා පහළ යාමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ කලාපීය ගැටුම්කාරී තත්ත්වයන්ට මැදි නොවී සිටින බණිප තෙල් අපනයනය කරන රටවල සංවිධානයේ සාමාජිකයන් සැපයුම ඉහළ නැංවීම සහ ජාත්‍යන්තර බලශක්ති ඒජන්සිය මගින් සංචිත නිකුත් කිරීම වේ. එසේ වුවත්, මැද පෙරදිග සහ උතුරු අප්‍රිකානු රටවල භූගෝලීය සහ දේශපාලන අර්බුද හේතුවෙන් අඩු බණිප තෙල් නිපැයුමක් සඳහා වන අවදානම තව දුරටත් පවතී. 2011 වර්ෂයේ බණිප තෙල් බැරලයක සාමාන්‍ය මිල සියයට 30.6 කින් වැඩි වන අතරම එය 2012 වර්ෂයේ සියයට 3.1 කින් අඩු වනු ඇති බව ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල පුරෝකථනය කර ඇත. එසේ වුවත්, බණිප තෙල් මිලෙහි හැසිරීම සම්බන්ධයෙන් සැලකිය යුතු අවිනිශ්චිතාවයක් පවතී.

ජාත්‍යන්තර ව්‍යවහාර මුදල් ප්‍රවණතා

ජාත්‍යන්තර ව්‍යවහාර මුදල් වෙළඳපොලෙහි ඇ.ඩොලරයට සාපේක්ෂව ජපන් යෙන් මුදල අධිශේධව අධිප්‍රමාණය වී ඇති අතර, යුරෝ මුදල් ඒකකයද අධි ප්‍රමාණය වූ නමුත් 2007 සිට සාපේක්ෂ වශයෙන් ස්ථාවර හැසිරීමක් පිළිබිඹු කරයි. මේ අතර 2008 පමණ දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස අවප්‍රමාණය වීමෙන් අනතුරුව බ්‍රිතාන්‍ය පවුම 2009 පමණ සිට සාපේක්ෂ වශයෙන් ස්ථාවර මට්ටමක පැවතිණි.

24 රූපසටහන: ඇමරිකානු ඩොලරයට සාපේක්ෂව විනිමය අනුපාත වෙනස් වීම

ලෝක වෙළඳාම

2009 වර්ෂයේ දී සියයට 10.7 කින් සංකෝචනය වූ භාණ්ඩ හා සේවාවන්ගේ ජාත්‍යන්තර වෙළඳාමේ ප්‍රමාණය 2010 වර්ෂයේ දී සියයට 12.8 කින් වර්ධනය විය. 2011 වර්ෂයේ දී ලෝක වෙළඳාම සඳහා පුරෝකථනය කර ඇති වර්ධනය සියයට 7.5 ක් වේ. ශ්‍රී ලාංකේය අපනයන කෙරෙහි විශාල වශයෙන් බලපෑමක් ඇති කරන්නා වූ සංවර්ධිත ආර්ථිකයන් හි ආනයන 2011 වර්ෂයේ දී සියයට 5.9 කින් ද 2012 වර්ෂයේ දී තව දුරටත් සියයට 4.0 කින් ද වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. නැගී එන සහ සංවර්ධන වෙමින් පවතින රටවල ආනයනයන් හි 2010 දී පැවති සියයට 14.9 ක් වූ සීඝ්‍ර වර්ධනය, 2011 වර්ෂයේ දී සියයට 11.1 දක්වා යම් ප්‍රමාණයක අඩු වීමක් සිදුවන බවට අපේක්ෂා කෙරෙන්නේ, ගෝලීය ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වයෙහි සාධනීය වර්ධනය හේතුවෙන් මෙයට වඩා වැඩි අගයක් ගැනීමට ද පුළුවන. නැගී එන සහ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල අපනයන 2010 වර්ෂයේ දී පැවති සියයට 13.6 ක වර්ධනයට සාපේක්ෂව අඩු අගයකින්, එනම් සියයට 9.4 කින්, වර්ධනය වනු ඇති බවට පුරෝකථනය කර ඇති අතර සංවර්ධිත රටවල එය 2010 දී පැවති සියයට 12.3 අගයට වඩා භාගයකට ආසන්න ප්‍රමාණයකින් අඩු වනු ඇත.

ඉහත තත්ත්වය තුළ ශ්‍රී ලාංකීය අපනයන 2010 දී වාර්තා කළ සියයට 21 ක වර්ධනය නොකඩවා ඉදිරියට ගෙන යමින් 2011 වර්ෂයේ දී සියයට 25 කින් ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. තීරු බදු ගැලපීම් වැනි හිතකර ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග මගින් වර්ධනය වූ දේශීය ආර්ථික කටයුතුවලට අවශ්‍ය වන අතර මැදි හා ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ වැඩි වශයෙන් ආනයනය කිරීම මෙන්ම විදේශීය සංවර්ධන ආධාර මගින් සපයන්නා වූ අරමුදල් භාවිතයෙන් දැනට ක්‍රියාත්මක වන්නා වූ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්වල අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් කරනු ලබන ආනයන ඉහළ යාම පිළිබිඹු කරමින් 2011 වර්ෂයේ ආනයන සියයට 45 පමණ වන සීඝ්‍ර වේගයකින් වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. ඒක පුද්ගල ආදායම ඉහළ යාමත් සමග විශේෂයෙන් ආහාරමය නොවන පාරිභෝගික භාණ්ඩවල ආනයන ද වැඩි වනු ඇත.

ප්‍රාග්ධන ප්‍රවාහ

ලොව පුරා ප්‍රාග්ධන ප්‍රවාහ ආර්ථික අර්බුදයට පෙර පැවති ප්‍රමාණයට වඩා අඩු මට්ටමක පවතී. සංවර්ධිත ආර්ථිකයන් හි මෙම ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා ඇත්තේ ආර්ථික කටයුතුවල මන්දගාමීත්වය සහ සාපේක්ෂ වශයෙන් දුර්වල මූල්‍ය පද්ධතීන් වේ. උදාහරණ ලෙස, 2008 වර්ෂයේ දී ඇ.ඩො. බිලියන 467 ක් වූ සෘජු පුද්ගලික ආයෝජන ප්‍රවාහ 2010 වර්ෂයේ දී ඇ.ඩො. බිලියන 325 ක් වූ අතර, 2011 වර්ෂයේ දී විදේශ ප්‍රාග්ධන ප්‍රවාහ ඇ.ඩො. බිලියන 429 ක් වනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. එසේ වුවද, බ්‍රසීලය, චීනය

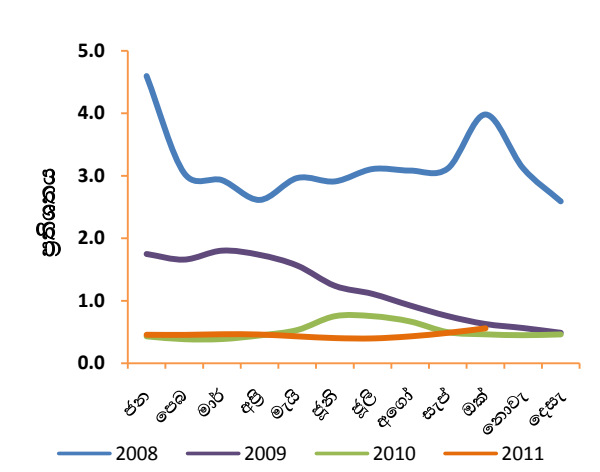
සහ ඉන්දියාව, වැනි වඩා විශාල නැගී එන ආර්ථිකයන් වෙත මූල්‍ය අර්බුදයට පෙර පැවති ප්‍රාග්ධන ප්‍රවාහ හෝ එයට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් ළඟා වී ඇත. එසේ වුවද, දේශපාලනික නොසන්සුන්තා සමග ඇතිවන රාජ්‍ය මූල්‍ය සහ මුදල් ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධයෙන් වන අවිනිශ්චිතතාවයන් හේතුවෙන් අපේක්ෂිත ප්‍රමාණයට වඩා අඩු ප්‍රාග්ධන ප්‍රවාහ ප්‍රමාණයක් සෙසු ආර්ථිකයන් වෙත ළඟා කරනු ඇත.

දිගු කාලීන යුද්ධය අවසන් කිරීමෙන් පසුව ඇති වූ සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාවය තුළින් වැඩි දියුණු වී ඇති ව්‍යාපාරවලට උචිත පරිසරය සහ වඩාත් තර්කානුකූල හා විනිවිදභාවයෙන් යුක්ත වන පරිදි මෑතක දී සංශෝධනය කරන ලද ආයෝජන සඳහා වන දිරිගැන්වීම් ක්‍රමය ආදිය හේතුවෙන් ආයෝජකයන්ට හිතකර සාමකාමී පාරිසරික තත්ත්වය තුළ විශේෂයෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවට ඉහළ සෘජු විදේශ ආයෝජන සහ අනෙකුත් ප්‍රාග්ධන ප්‍රවාහ වැඩි වශයෙන් ආකර්ෂණය කර ගැනීමේ මහඟු හැකියාවක් ඇත.

පොළී අනුපාතික

සංවර්ධිත රටවල් විසින් අනුගමනය කරන ලද අවදානම් අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග සහ මධ්‍යකාලීන රාජ්‍ය බැඳුම්කරවල එලදා අනුපාතයන් අඩු අගයන් හි සාපේක්ෂ වශයෙන් ස්ථාවරව පැවතීමට හේතු වූ ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්තියට සමගාමීව එම රටවල පොළී අනුපාත වාර්තාගත ලෙස පහත වැටුණි. තවත් බොහෝ රටවල ද පොළී අනුපාත අඩු මට්ටමක පවතී. අඩු උද්ධමනකාරී තත්ත්වයන් තුළ පහත හෙලන ලද ප්‍රතිපත්ති පොළී අනුපාතික හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ පොළී අනුපාතික ද තනි අගයක තවදුරටත් පවතී. ඉහත සඳහන් ප්‍රවණතා මෙන්ම ඉහළ ගිය ආයෝජක විශ්වාසනීයත්වය හේතුවෙන් කොටස් වෙළඳපොළ කටයුතු ද කැපී පෙනෙන ලෙස වර්ධනය වී ඇත. 2011 ජූලි මාසයේ දී ඇ.ඩො. මිලියන 1,000 ක සිව්වන ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරය නිකුත් කිරීම සාර්ථකව නිම කිරීම තුළින් වැඩි දියුණු වූ ආර්ථික තත්ත්වයන් මධ්‍යයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය පිළිබඳව පවතින ධනාත්මක පෙර දැක්ම සම්බන්ධයෙන් විදේශීය ආයෝජකයන් තුළ පවතින සාධනීය ආකල්පය පිළිබිඹු වේ.

25 රූපසටහන : ලන්ඩන් අන්තර් බැංකු ඒකීක්ෂණණය මුදල් අනුපාතයේ (LIBOR) මාසික විචලනය

සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කල, විශේෂයෙන් සංවර්ධිත රටවල පවතින්නාවූ ආසන්න වශයෙන් ශුන්‍ය පොළී අනුපාත, සමග ඉහළ විරැකියා මට්ටම මෙන්ම පුළුල් වූ අයවැය හිඟය සහ අධික ණය මට්ටම් තුළින්, ශ්‍රී ලංකාව මධ්‍ය කාලීනව කටයුතු කළ යුතු ගෝලීය සාර්ව ආර්ථික පරිසරයෙහි පවතින අවිනිශ්චිතතාව විදහා දැක්වේ. ජාත්‍යන්තර ආර්ථික තත්ත්වයෙහි පවතින මෙම අවිනිශ්චිතතාව සහ ඒ හා බැඳී පවතින්නා වූ නොයෙකුත් ප්‍රවණතා ධනාත්මක මෙන්ම පසුගාමී ලක්ෂණ වලින් සමන්විත වනු ඇත. එබැවින් ශ්‍රී ලංකාව සිය වැඩි දියුණු වූ දේශීය තත්ත්වයන්ගෙන් හි ප්‍රතිලාභ නෙලා ගන්නා අතරම, බාහිර අංශයෙහි ප්‍රවර්ධනයන් කෙරෙහි සුපරීක්ෂාකාරී වීම තුළින් ආර්ථිකය වෙත ඇතිවිය හැකි තර්ජන හඳුනා ගැනීම අඛණ්ඩව කරගෙන යනු ඇත. මෙමගින් ඉතා අවිනිශ්චිත ගෝලීය ආර්ථික ඉදිරි දැක්මක් මගින් ඇති විය හැකි අවදානම් සහ අභියෝග හඳුනා ගැනීමට මෙන්ම බාහිර අංශයේ ධනාත්මක ප්‍රවර්ධනයන්ගේ ප්‍රතිලාභ අත්පත් කර ගැනීමට ද අවස්ථාව උදා කරගත හැකි වනු ඇත.

2012 අයැවැය ඇස්තමේන්තු සඳහා පදනම් වූ සාධක

දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය (ද.දේ.නි.)

2012 වර්ෂයේ දී ආර්ථිකය සියයට 8 ක වර්ධනයක් ළඟා කර ගනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර එය පුළුල් පරාසයක පැතිරුණු වර්ධනයක් වනු ඇත. සියළු අංශවල සාර්ථක වර්ධනයක් බලාපොරොත්තු වන අතරම ඵලදායීතාවය ඉහළ නැංවීම, වැඩි ධාරිතා උපයෝජනය හා රජය විසින් තව දුරටත් ක්‍රියාත්මක කරන යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය හේතුවෙන් කෘෂිකර්ම, කර්මාන්ත හා සේවා යන අංශ තුනෙහිම වර්ධනයක් අපේක්ෂිතය. උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වල යළි ගොඩනැංවුණු ආර්ථික කටයුතු හා සුබදායී කාලගුණ තත්ත්වය මත ප්‍රධාන දේශීය හා අපනයන කෘෂි භෝගයන් හි කාර්යසාධනය ඉහළ යා හැකි අතර එතුළින් කෘෂි අංශයේ වර්ධනය බලාපොරොත්තු වේ. දේශීය හා අන්තර්ජාතික වෙළෙඳපොළ තුළ ඉහළ යන ඉල්ලුමට සමගාමීව බලාපොරොත්තු වන කාර්මික නිෂ්පාදන අංශය පුළුල් වීම කර්මාන්ත අංශයේ වර්ධනයට ඉවහල් වනු ඇත. සේවා අංශයේ අපේක්ෂිත ඉහළ වර්ධනය ළඟා කර ගැනීම සඳහා වරාය ආශ්‍රිත කටයුතු, සංචාරක කර්මාන්තය, ප්‍රවාහන හා දේශීය හා විදේශීය මූල්‍ය හා වෙළෙඳ සේවා පුළුල් වීම පාදක වනු ඇත. රටෙහි පවතින සාමකාමී පරිසරය, දේශපාලන ස්ථාවරත්වය, වැඩි දියුණු වූ සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වය මෙන්ම අයෝජකයන් ගේ විශ්වාසනීයත්වය ඉහළ යාම පෞද්ගලික ආයෝජනය කෙරෙහි ධනාත්මකව බලපානු ඇති අතර එය 2012 දී අපේක්ෂිත ආර්ථික වර්ධනය ළඟා කර ගැනීමට රුකුලක් වනු ඇත.

පාරිභෝගික මිළ ගණන්

2012 වර්ෂයේ දී උද්ධමනය සියයට 6-7 ක පමණ මට්ටමක තව දුරටත් පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. විශේෂයෙන්ම, කෘෂිකර්ම අංශය මගින් තව දුරටත් සහාය ලැබීම ඔස්සේ සැපයුම් අංශයේ හිතකාමී වර්ධනයක් ඇති වීම තුළින් දේශීය ආර්ථිකයේ මිල පීඩනය අඩු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. එසේම, ගෝලීය ආර්ථිකයේ පවතින අවිනිශ්චිතතාවයන් සහ සංවර්ධිත හා නැගී එන ආර්ථිකයන් හි වර්ධනය යම් පමණකින් අඩු වීම නිසා ඉල්ලුම් පීඩනය තව දුරටත් අඩු මට්ටමක පැවතීමට අපේක්ෂිත අතරම එය අන්තර්ජාතික පාරිභෝගික භාණ්ඩ මිළ විශාල ලෙස වැඩිවීම්වලින් තොරව පැවතීමට හේතු විය හැකිය.

සේවා නියුක්තිය හා විරැකියාව

යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය වෙනුවෙන් රජය විසින් සිදු කරන ආයෝජන මෙන්ම ආර්ථිකයේ අංශ තුනෙහිම පෞද්ගලික අංශය විසින් සිදු කරන ආයෝජනයන් නිසා, විශේෂයෙන්ම ශ්‍රම බලකායට අළුතින් එකතු වන පුද්ගලයන් සඳහා ද ඇතුළුව පුළුල් රැකියා අවස්ථා ජනිත කිරීම තුළින් විරැකියාව සියයට 4-5 මට්ටමක පවතිනු

ඇතැයි අපේක්ෂිතය. මානව සම්පත් හා හැකියාවන් වර්ධනය උදෙසා රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන වැඩ සටහන් ශ්‍රම බලකායේ තත්ත්වය ඉහළ නැංවීමට ඉවහල් වනු ඇති අතර මෙය දැනුම පාදක කර ගත් ආර්ථිකයක් කරා යොමු වීමේ දී ඇති විය හැකි ගැටළු නිරාකරණයට ද පිටුවහලකි.

ගෙවුම් ශේෂය

2012 වර්ෂයේ සමස්ත ගෙවුම් ශේෂයේ අතිරික්තය සහ යහපත් සංචිත මට්ටමක් වාර්තා කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ බාහිර අංශයේ යහපත් ක්‍රියාකාරීත්වයක් අපේක්ෂා කෙරේ. අපනයනයන්හි ඉහළ යාම අඛණ්ඩව සිදුවනු ඇතැයි අපේක්ෂිත අතරම අගය එකතු කිරීම් ඉහළ යාම, අපනයන භාණ්ඩ හා වෙළෙඳපොළ විවිධාංගීකරණය මෙන්ම ශ්‍රී ලාංකික අපනයන සඳහා ගෝලීය ඉල්ලුම තව දුරටත් පැවතීමේ අපේක්ෂාව මීට උපකාරී වනු ඇත. වෙළෙඳ ගිවිසුම් යටතේ පවතින අවස්ථා විශාල ලෙස උපයෝජනය හා කලාපීය ආර්ථික ඒකාබද්ධ වීම් පුළුල් වීම ද අපනයන පුළුල් කිරීම සඳහා සහාය වනු ඇත. මේ අතර ආනයන ද වැඩි වේගයකින් වර්ධනය වනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වේ. වර්ධනය වන ආර්ථික කටයුතු හේතුවෙන් අතර මැදි හා ආයෝජන භාණ්ඩ ආනයනයේ ඉහළ යාම මෙන්ම ජනතාවගේ ආදායම් තත්ත්වය ඉහළ යාම නිසා ඉහළ ගිය පාරිභෝගික භාණ්ඩ ඉල්ලුම ද මෙහි දී පිළිබිඹු වනු ඇත.

වෙළෙඳ පරතරය තව දුරටත් වැඩි වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ ද, ප්‍රධාන වශයෙන් සංචාරක අංශය ශක්තිමත්ව යථාතත්වයට පත්වීම සහ වරාය ආශ්‍රිත කටයුතු වැඩි දියුණු වීම වැනි හේතු නිසා සේවා ගිණුමෙහි අපේක්ෂිත වර්ධනය මෙන්ම සේවක ප්‍රේෂණ අඛණ්ඩව වැඩිවීම ද ගෙවුම් ශේෂයේ වර්තන ගිණුමෙහි හිඟය සමනය කිරීමට හේතු වනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. රටෙහි පවතින සාමාකාමී වාතාවරණය තුළ වැඩි දියුණු වූ ආයෝජක විශ්වාසය පිළිබිඹු කරමින් ණය හා කොටස් වෙළෙඳපොළ යනා දී අංශවල අපේක්ෂිත වර්ධනය ප්‍රාග්ධන ගිණුම ශක්තිමත් කිරීමට හේතු වනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වේ.

විනිමය අනුපාතය

විදේශ සංචිත ප්‍රමාණය වැඩි දියුණුවීම තුළින් ලබන සහයෝගය සහිතව ස්ථාවර විනිමය අනුපාත තත්ත්වයක් පවත්වාගෙන යාමට හැකි වනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය.

මුදල් ක්ෂේත්‍රය

ද.දේ. නිෂ්පාදිතයේ අපේක්ෂිත නාමික වර්ධනයට අනුපාතිකව 2012 වර්ෂයේ මුදල් සැපයුම පවත්වාගෙන යනු ඇත. රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාවලිය තව දුරටත් ශක්තිමත්ව ක්‍රියාත්මක වීම මගින් පෞද්ගලික ආයෝජකයන්ට සම්පත් වැඩි වශයෙන් ලබා ගැනීමට හැකියාව ලැබීම තුළින් 2012 වර්ෂයේ දී අපේක්ෂිත ආර්ථික වර්ධනය ළඟා කර ගැනීමට උපකාරී වනු ඇත.

රාජ්‍ය ආදායම

රාජ්‍ය ආදායම් ඇස්තමේන්තු සකස් කිරීමට පාදක වූ මූලික උපකල්පනයන් ඇමුණුම II මගින් දක්වා ඇත.

රාජ්‍ය වියදම

වර්තන වියදම් පිළිබඳව විමසීමෙන් වන අතරම පෞද්ගලික අංශයේ ආර්ථික කටයුතුවලට සහාය වෙමින් ආර්ථික වර්ධනයේ වේගය පවත්වාගෙන යාම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වන රාජ්‍ය ආයෝජන කෙරෙහි මූලිකත්වය ලබා දීමට කටයුතු කෙරේ. රාජ්‍ය වියදම් හි තත්ත්වය ඉහළ නැංවීම උදෙසා තීව්‍ර උත්සාහයන් ගැනීම හා ඵලදායී නොවන වියදම් අවම කිරීම වෙනුවෙන් මූලිකත්වය ලබා දීමට ද ඉලක්ක කර ඇත. මාර්ග, වරාය, විදුලිය වැනි යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන අවශ්‍යතා උදෙසා තව දුරටත් සම්පත් යොදවන අතරම දිළිඳුකම අඩු කිරීම හා ප්‍රාදේශීය ආර්ථික අසමතුලිතතාවයන් අවම කිරීම පිණිස අවශ්‍යවන, වර්ධනය පාදක වූ ආදායම් ඉහළ දැමීමේ කටයුතු වෙනුවෙන් පළාත් හා ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ යටිතල පහසුකම් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමට ද බලාපොරොත්තු වේ. අපේක්ෂිත සියයට 8 ක මධ්‍යකාලීන ආර්ථික වර්ධන වේගය ලබා ගැනීමට හැකිවන සේ රාජ්‍ය ආයෝජන, ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 6.5 ක පමණ ප්‍රමාණයක පවත්වාගෙන යනු ඇත. වැටුප් හා වේතන, විශ්‍රාම වැටුප්, අත්‍යවශ්‍ය සේවා, සැපයුම් ආදිය වෙනුවෙන් අවශ්‍ය වන සම්පත් ප්‍රමාණය පිළිබඳව අවධානය යොමු කරමින් වර්තන වියදම් ඇස්තමේන්තු සකස් කර ඇත.

ණය ගැනීම්

දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට සාපේක්ෂව අඩු වී ඇති ණය අනුපාතය තව දුරටත් අඩු කර ගැනීමට හැකිවන පරිදි දේශීය හා විදේශීය ණය ගැනීම් පවත්වාගෙන යාමට යෝජනා කර ඇත. අවම පොළී පිරිවැයක් තුළින් රජයේ මූල්‍ය අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමේ අරමුණින් ණය කළමනාකරණය තව දුරටත් ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත.

ඇස්තමේන්තුවල සංවේදීභාවය

ආර්ථික පුරෝකථනයන් පහත සඳහන් ප්‍රධාන අභියෝග කෙරෙහි සංවේදී විය හැකිය.

- ගෝලීය හා කලාපීය ආර්ථික හා දේශපාලන තත්ත්වයට අහිතකර බලපෑම් ඵල්ල කළ හැකි, ගෝලීය ආර්ථිකයේ අනපේක්ෂිත හා හදිසි වර්ධනයන්

- තෙල් හා වෙනත් භාණ්ඩවල අන්තර්ජාතික මිල වෙනස් වීමේ රටාව. මෙය ආනයන මෙන්ම දේශීය සැපයුම් හා අයවැය වියදම් කෙරෙහි බලපෑ හැකිය
- මධ්‍ය කාලීනව අපේක්ෂා කරන පරිවර්තන යෙහිදී ඇතිවිය හැකි ධාරිතා සංරෝධක තුලින් විදේශ ආධාර මත කෙරෙන විශාල යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති කෙරෙහි බලපෑමක් ඇතිකල හැකි වනු ඇති අතර එය ආයෝජන ප්‍රමාණය හා ආර්ථික වර්ධනය කෙරෙහි බලපෑ හැකිය
- කෘෂිකර්මාන්තය හා ජල විදුලි සම්පාදනයට අහිතකර බලපෑම් ඵල්ල කළ හැකි අහිතකර කාලගුණ තත්ත්වයන්
- ස්වභාවික විපත්
- පරිපාලන හා ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සම්බන්ධ ගැටළු

රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය කෙරෙහි බලපෑමක් කළ හැකි අවදානම් සාධක

- සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව හා වර්ධන ඉලක්ක මත බලපෑම් ඵල්ල කිරීම මෙන්ම රාජ්‍ය වියදම් හා ආදායම් කෙරෙහි ද බලපෑම් ඇති කළ හැකි වන ලෙස අන්තර්ජාතික මිල ගණන් අපේක්ෂිත අගයට වඩා වැඩි වීම.
- අන්තර්ජාතික වෙළඳාම හා සම්බන්ධ කටයුතු වෙත බලපෑම් කළ හැකි පරිදි ගෝලීය ආර්ථික වර්ධන වේගය අපේක්ෂිත මට්ටමට වැඩි ප්‍රමාණයකින් අඩු වීම. විශේෂයෙන්ම ගෝලීය ආර්ථිකයෙහි වර්ධන වේගය අඩු වීමේ වේගය අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන සඳහා බලපෑමක් ඇති විය හැකි අතර එය ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයෙහි වාර්ෂික වර්ධනය ද අඩු මට්ටමක පැවතීමට හේතු වනු ඇත.
- අපේක්ෂිත විශ්‍රාම යන සංඛ්‍යාව ඉක්මවා සිදු කරන රාජ්‍ය සේවයේ නව බඳවා ගැනීම්
- රාජ්‍ය සංස්ථාවන් හි දුර්වල හා ආකාර්යක්ෂම ක්‍රියාකාරීත්වය

ඇමුණුම 1

සාර්ව ආර්ථික දර්ශක

වගුව 1

කෘෂිකාර්මික ප්‍රධාන අනු අංශයන්හි ඇස්තමේන්තුගත කාර්තුමය වර්ධන අනුපාත

අංශය	2010					2011	
	1 කාර්තුව	2 කාර්තුව	3 කාර්තුව	4 කාර්තුව	වාර්ෂික	1 කාර්තුව	2 කාර්තුව
තේ. (කි.ග්‍රෑ.මිලියන)	49.8	95.3	76.6	82.3	291.1	76.2	94.2
වර්ධනය %	48.7	15.5	2.8	-1.0	13.1	53.0	-1.2
රබර් (කි.ග්‍රෑ.මිලියන)	43.2	32.8	37.3	40.6	153.0	44.3	36.3
වර්ධනය %	11.7	3.9	15.9	15.1	12.7	2.5	10.6
පොළ (ගෙඩි මිලියන)	702.6	680.1	517.0	417.3	2317.0	350.6	710.4
වර්ධනය %	7.9	-14.4	-7.9	22.1	-14.3	-50.1	4.5
වී (මෙ.ටො..000) *	-	2,629	-	1,671	4,301	-	1,993
වර්ධනය %	-	10.3	-	31.8	17.8	-	-24.2
මත්ස්‍ය (කි.ග්‍රෑ.මිලියන)	88.5	88.6	97.6	107.9	382.7	99.8	103.4
වර්ධනය %	3.7	18.3	14.5	14.5	12.6	12.8	16.7

මූලාශ්‍රය : ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
* කාර්තුව 2 = මහ කන්නය, කාර්තුව 4 = යල කන්නය

2 වගුව - කාර්මික අංශයේ ක්‍රියාකාරිත්වය 2009-2011

%

විස්තරය	2009	2010	2011	
			1 වන කාර්තුව	2 වන කාර්තුව
ආහාර පාන වර්ග සහ දුම්කොළ නිෂ්පාදන	5.9	6.8	7.1	7.2
රෙදි පිළි, ඇඟළුම් හා සම් නිෂ්පාදන	0.6	5.2	11.5	12.9
ඇඟළුම්	0.6	5.3	13.0	15.1
රෙදි පිළි	0.1	5.2	5.4	3.9
සම්	-1.5	2.7	9.0	8.1
රසායන ද්‍රව්‍ය, බණිජ තෙල්, රබර් සහ ප්ලාස්ටික් නිෂ්පාදන	1.8	12.2	10.4	10.9
ලෝහ නොවන බණිජ නිෂ්පාදන	-3.3	10.4	8.7	5.9
සකස් කළ ලෝහ නිෂ්පාදන, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ	3.4	8.2	7.0	5.4
අනෙකුත් කර්මාන්ත (වෙ.තැ.ස.නො.)	3.3	6.5	6.5	5.4
කාර්මික අංශයේ සමස්ත වර්ධනය	3.4	7.5	8.6	8.7

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

3 වගුව: විදුලිබල උත්පාදනය හා සේවා අංශයේ ක්‍රියාකාරිත්වය 2009-2011

වර්ගීකරණය	2009	2010(අ)	2010 (අ)		පළමු භාගය	2011 පුරෝ. (අැ)	2011(ආ)		පළමු භාගය
			කා ₁	කා ₂			කා ₁	කා ₂	
විදුලිබල උත්පාදනය									
මුළු උත්පාදනය (ගිගා වොට් පැය) (ස්වයං උත්පාදන හැර)	9,882	10,714	2,587	2,628	5,215	11,400	2,718	2,857	5,575
වර්ධන අනුපාතය	-0.2	8.4	9.5	8.2	8.8	6.4	5.1	8.7	6.9
ජල විදුලිබලය	3,905	5,636	998	1,126	2,124	5,299	1,773	1,436	3,209
වර්ධන අනුපාතය	-5.4	45.2	57.9	36.7	45.9	-6.0	77.7	27.5	51.1
තාප බල (ස්වයං තාප උත්පාදනය ඇතුළත්ව)	5,974	4,995	1,580	1,490	3,070	6,101	930	1,384	2,314
වර්ධන අනුපාතය	3.7	-16.4	-8.7	-7.0	-7.9	22.1	-41.1	-7.1	-24.6
ජල විදුලි: තාප බල අනුපාතය	40:60	53:47	39:61	43:57	41:59	46:54	65:35	50:50	58:42
ජලාශවල ජල මට්ටම (කාල පරිච්ඡේදය අවසානය) %	43.2	67.3	64.2	51.6	57.9	-	82.4	46.7	64.5
වරාය සේවා									
හසුරුවන ලද මුළු ගුදම් ගණන :මෙ.ටො ('000)	48,777	61,240	14,650	15,232	29,883	67,000	16,124	15,728	31,352
වර්ධන අනුපාතය	-3.6	25.6	40.5	26.2	32.8	9.5	10.1	3.3	6.6
හසුරුවන ලද මුළු බහාලුම් ගණන ('000 TEUs)	3,464	4,137	993	1,018	2,011	4,500	1,077	1,017	2,094
වර්ධන අනුපාතය	-6.0	19.4	27.4	21.0	24.1	9.8	8.4	-0.1	4.1
විදුලි සංදේශ සේවා (ග්‍රාහකයින් සංඛ්‍යාව) (අැ)									
ස්ථීර රැහැන් සහිත දුරකථන ('000)	3,431	3,571	3,465	3,523	3,523	3,690	3,595	3,599	3,599
වර්ධන අනුපාතය	-0.5	3.9	3.4	3.9	3.9	3.3	3.7	2.2	2.2
ජංගම දුරකථන ('000)	13,950	17,247	15,044	15,868	15,868	20,560	17,820	18,176	18,176
වර්ධන අනුපාතය	25.9	20.9	30.9	25.4	25.4	19.2	18.5	14.5	14.5
ජංගම සහ ස්ථීර රැහැන් සහිත මුළු දුරකථන ගණන	17,381	20,818	18,509	19,391	19,391	24,250	21,414	21,775	21,775
වර්ධන අනුපාතය	19.6	17.6	24.7	20.8	20.8	16.5	15.7	12.3	12.3
අන්තර්ජාලය හා විද්‍යුත් තැපෑල ('000)	240	430	250	380	380	෭෭.෩.	673	692	692

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, විදුලිබල මණ්ඩලය, ශ්‍රී ලංකා විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව
 (අ) සංශෝධිත
 (ආ) තාවකාලික
 (ඇ) පුරෝකථන
 (ඈ) කාලපරිච්ඡේදය අවසන් වන විට
 (ඉ) ජංගම පුළුල් සම්බන්ධතා ඇතුළත්ය

4 වගුව : අපනයන ක්‍රියාකාරිත්වය 2010-2011

අයිතමය	2010(අ)			ඇ.ඩො. මිලි 2011		
	ජන-ජූලි	අගෝ-දෙසැ	එකතුව	ජන-ජූලි (ආ)	අගෝ-දෙසැ(ඇ)	එකතුව(ඇ)
කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන	1,172.3	960.1	2,132.4	1,333.9	1,172.0	2,505.9
තේ	802.4	636.9	1,439.3	832.3	709.5	1,541.8
රබර්	92.6	80.7	173.2	129.2	102.2	231.4
පොල් නිෂ්පාදන	91.0	78.4	169.5	137.8	137.2	275.0
අනෙකුත් කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන	186.3	164.1	350.4	234.6	223.1	457.7
කාර්මික නිෂ්පාදන	3,390.4	2,953.3	6,342.6	4,606.9	3,501.0	8,108.0
රෙදිපිළි හා ඇඟළුම්	1,866.4	1,505.1	3,371.6	2,405.0	1,829.3	4,234.3
ඛනිජ තෙල්	111.6	95.5	207.1	311.4	195.7	507.0
අනෙකුත් කාර්මික නිෂ්පාදන	1,412.3	1,351.6	2,763.9	1,890.6	1,476.1	3,366.7
මැණික්	40.3	29.9	70.3	54.6	50.9	105.5
අනෙකුත් අපනයන	14.2	10.1	24.3	18.9	15.3	34.2
මුළු අපනයන	4,617.2	3,952.4	8,569.6	6,014.4	4,739.2	10,753.6

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, ශ්‍රී ලංකා රේගුව
(අ) සංශෝධිත
(ආ) නාවකාලික
(ඇ) පුරෝකථන

5 වගුව ආනයන කාර්යසාධනය 2010-2011

අයිතමය	2010(අ)			ඇ.ඩො. මිලි 2011		
	ජන-ජූලි	අගෝ-දෙසැ	එකතුව	ජන-ජූලි (ආ)	අගෝ-දෙසැ (ඇ)	එකතුව(ඇ)
පාරිභෝගික භාණ්ඩ	1,417.3	1,195.8	2,613.1	2,136.4	1,460.0	3,596.4
හාල්	57.6	1.4	58.9	9.8	5.3	15.1
සීනි	223.8	139.5	363.3	252.1	168.0	420.1
අනිකුත් ආහාර හා පාන වර්ග	571.6	390.7	962.3	272.6	479.9	1,207.4
පාරිභෝගික නොවන භාණ්ඩ	564.3	664.2	1,228.5	1,147.0	806.9	1,953.9
අතර මැදි භාණ්ඩ	4,367.2	3,385.9	7,753.2	6,473.0	4,922.4	11,395.4
පෙට්‍රෝලියම් නිෂ්පාදන	1,788.4	1,130.3	3,018.7	2,492.6	2,205.8	4,698.4
තිරිඟු	166.4	90.8	257.2	295.8	170.9	466.7
පොහොර	144.2	96.2	240.5	204.7	161.8	366.5
රෙදිපිළි හා ඇඟළුම්	902.5	829.8	1,732.3	1,290.6	930.6	2,221.2
අනෙකුත් අතර මැදි භාණ්ඩ	1,365.7	1,138.7	2,504.4	2,189.3	1,453.4	3,642
ආයෝජන භාණ්ඩ	1,553.4	1,355.4	2908.8	2,398.8	1,989.1	4,388.1
අනෙකුත් ආනයන	139.4	36.5	175.9	80.4	24.0	104.4
එකතුව	7,477.2	5,973.7	13,450.9	11,088.8	8,395.5	19,484.3

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, ශ්‍රී ලංකා රේගුව
(අ) සංශෝධිත
(ආ) නාවකාලික
(ඇ) පුරෝකථන

6 වගුව : ශ්‍රී ලංකාවේ ගෙවුම් ශේෂය - 2011

ඇ.ඩො. මිලි.

අයිතමය	1 කාර්තුව *	2 කාර්තුව *
අ. වෙළඳ ශේෂය	-1,793	-2,465
අපනයන	2,663	2,394
ආනයන	4,456	4,858
ආ. සේවා (ශුද්ධ)	236	196
ලැබීම්	763	746
ගෙවීම්	526	550
ඇ. ආදායම් (ශුද්ධ)	-101	45
ලැබීම්	108	241
ගෙවීම්	209	196
ඈ. භාණ්ඩ, සේවා හා ආදායම් (ශුද්ධ)	-1,657	-2,223
ඉ. ජංගම සංක්‍රාම (ශුද්ධ)	1,152	1,160
පෞද්ගලික ජංගම සංක්‍රාම (ශුද්ධ)	1,141	1,154
නිල ජංගම සංක්‍රාම (ශුද්ධ)	11	6
ඊ. ජංගම ගිණුම	-505	-1,064
උ. ප්‍රාග්ධන ගිණුම	38	37
පෞද්ගලික ප්‍රාග්ධන සංක්‍රාම (ශුද්ධ)	19	26
නිල ප්‍රාග්ධන සංක්‍රාම (ශුද්ධ)	20	11
ඌ. මූල්‍ය ගිණුම	794	1,058
දිගු කාලීන (ශුද්ධ)	456	641
සෘජු ආයෝජන	207	145
විදේශ සෘජු ආයෝජන (ශුද්ධ)	207	145
පෞද්ගලික දිගුකාලීන (ශුද්ධ)	10	-6
ලැබීම්	39	47
ගෙවීම්	29	53
රජයේ දිගුකාලීන (ශුද්ධ)	238	501
ලැබීම්	394	648
ගෙවීම්	156	146
කෙටි කාලීන (ශුද්ධ)	339	417
කොටස් වෙළඳපොළ විවිධ ආයෝජන (ශුද්ධ)	-64	-3
පෞද්ගලික කෙටිකාලීන (ශුද්ධ)	-123	-38
වාණිජ බැංකු (ශුද්ධ)	447	436
රජයේ කෙටිකාලීන (ශුද්ධ)	79	21
ඵ. වැරදි හා අත්හැරීම්	-201	200
ආ. සමස්ත ශේෂය	127	230
භ. මූල්‍ය වෙනස් වීම්	-127	-230

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

* තාවකාලික

7 වගුව : විදේශ සංචිත

ඇ.ඩො. මිලි

අයිතමය	2009 අවසන්	2010 අවසන් (අ)	ජූලි-2011(ආ)	අගෝ-2011(ආ)
මුළු විදේශ සංචිත	6,770	8,035	9,487	9,293
ආනයන ආවරණය කළ හැකි කාල සීමාව (මාස)	8.0	7.2	6.7	6.3
දළ නිල සංචිත	5,097	6,610	8,099	8,051
ආනයන ආවරණය කළ හැකි කාල සීමාව (මාස)	6.0	5.9	5.7	5.4
මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව (අ) සංශෝධිත (ආ) තාවකාලික				

8 වගුව ගෙවීමට ඇති විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ණය ප්‍රමාණය

ඇ.ඩො. මිලි

අයිතමය	2011 ජූලි අග (අ)
ගෙවීමට ඇති සම්පූර්ණ ණය	
රාජ්‍ය විදේශ ණය	20,142.96
ධොලර් මත පදනම් වූ දේශීය ණය	
ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර	1,614.07
විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් බැංකු ඒකක	150.00
මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශය (අ) තාවකාලික	

9 වගුව: විදේශීය ව්‍යවහාර මුදලින් ලබාගත් දැනට පවතින රාජ්‍ය ණය

ඇ.ඩො. මිලි

අයිතමය	2010 අවසන්(අ)	2011 සැප් අවසන් (ආ)
නොගෙවා ඉතිරිව ඇති විදේශීය මුළු ණය		
වි.ව්‍ය.බැ. ඒකක	154.00	150.00
ශ්‍රී.සං.බැ.	1,567.12	1,614.07
ලැබීම්		
වි.ව්‍ය.බැ. ඒකක	-	49.50
ශ්‍රී.සං.බැ.	628.00	547.00
ගෙවීම්		
වි.ව්‍ය.බැ. ඒකක	60.50	53.50
ශ්‍රී.සං.බැ.	530.30	500.05
මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශය (අ) සංශෝධිත (ආ) තාවකාලික		

10 වගුව : තෝරාගත් විදේශ විනිමය අනුපාතයන්ගේ විචලනය (ඇ.ඩොලරයට සාපේක්ෂව)

මුදල් ඒකක	අධි ප්‍රමාණය (+)/ අව ප්‍රමාණය (-)		ජංගම ගිණුම හිඟය (-)/ අතිරික්තය(+) (ද.දේ.නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස)	උද්ධමනය (වාර්ෂික සාමාන්‍ය) *
	2009 අවසන 2010 අවසන	2010 අවසන-2011 සැප්	2010	2010
ශ්‍රී ලංකා රුපියල්	3.09	0.70	-2.9	5.9
ඉන්දියානු රුපියල්	3.85	-8.61	-2.6	12.0
බංගලිදේශ ටකා	-2.13	-5.96	2.2	8.1
පකිස්තාන් රුපියල්	-1.75	-2.06	-2.2	11.7
සිංගප්පූරු ඩොලර්	9.21	-0.77	22.2	2.8
තායිලන්ත බාත්	10.81	-3.34	4.6	3.3
තායිවාන් ඩොලර්	10.62	-4.50	9.3	1.0
ඉන්දුනීසියානු රුපියා	4.92	1.90	0.8	5.1
පිලිපීන් පෙසෝ	6.05	-0.01	4.2	3.8
කොරියානු වොන්	3.69	-4.40	2.8	3.0
ජපාන යෙන්	13.05	6.47	3.6	-0.7

මූලාශ්‍ර : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය සංවිච්චිත, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල
* සාමාන්‍ය පාරිභෝගික මිල දැක්වේ (ඉන්දියාව හැර)

11 වගුව : ශ්‍රී ලංකා මහබැංකුව සතු භාණ්ඩාගාර බිල්පත්

කාල පරිච්ඡේද අවසානය	රු. බිලි.	
	දළ (පොත් අගය)	ඉද්ධ ප්‍රති මිල දී ගැණුම් (පොත් අගය)
2007	41.8	41.8
2008	143.7	143.2
2009	36.0	36.0
2010	20.7	2.3
2011 සැප්. අවසන	90.2	64.3

මූලාශ්‍ර : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

12 වගුව : පුද්ගලික අංශය සඳහා වාණිජ බැංකු මගින් ලබා දී ඇති ණය සංයුතිය -2011 ජුනි (අ)

වටිනාකම රු.මිලි (අ) මුළු මුදලින් % ලෙස

1. කෘෂිකාර්මික සහ ධීවර	246,285	14.3
එයින්...		
තේ	45,094	2.6
රබර්	18,893	1.1
පොළේ	4,635	0.3
වී	14,297	0.8
එළවළු සහ පළතුරු වගා කිරීම සහ සුළු ආහාර බෝග	8,992	0.5
ධීවර	5,626	0.3
2. කර්මාන්ත	612,683	35.7
එයින්		
ඉදිකිරීම්	257,822	15.0
එයින්...		
මිල දී ගැනීම්/ඉදිකිරීම් /අලුත්වැඩියා ඇතුළත් ව පුද්ගල නිවාස	151,685	8.8
ආහාර හා පාන වර්ග	36,382	2.1
රෙදි පිළි සහ ඇඟලුම්	95,727	5.6
සකස් කළ ලෝහ නිෂ්පාදිත යන්ත්‍ර සහ ප්‍රවාහන උපකරණ	52,944	3.1
3. සේවා	364,348	21.2
එයින් .		
තොග සහ සිල්ලර වෙළඳාම	118,694	6.9
සංචාරක	38,702	2.3
මූල්‍ය සහ ව්‍යාපාරික සේවා	91,100	5.3
නාවික, ගුවන් හා සැපයුම් සහ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය	7,290	0.4
4. පරිභෝජන	466,078	27.1
එයින්...		
දිගුකාලීන පාරිභෝගික භාණ්ඩ	34,152	2.0
උකස් ගැනීම්	206,658	12.0
ණය කාඩ් පත්	32,197	1.9
5. සමාජ ආරක්ෂණ යෝජනා ක්‍රම (උදා . සමෘද්ධි)	27,524	1.6
6. මුළු එකතුව	1,716,917	100
මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව		
(අ) තාවකාලික		
(ආ) අක්වෙරළ බැංකු ඒකකවල ණය හා අන්තිකාරම් ඇතුළත් වේ		
(ඇ) කර්මාන්ත යටතේ වර්ගීකරණය කරන ලද ඉදිකිරීම් යටතේ ඇති පුද්ගල නිවාස ණය ඇතුළත් නොවේ		

13 වගුව: පොළී අනුපාතවල වෙනස්වීම් - 2009-2011

පොළී අනුපාත	2009 දෙසැ. අවසන	2010 දෙසැ. අවසන	2011 මාර්තු අවසන	2011 ජූනි අවසන	2011 සැප්. අවසන
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්තිමය පොළී අනුපාත					
ප්‍රතිමිලදී ගැනීම් අනුපාත	7.50	7.25	7.00	7.00	7.00
ප්‍රති විකුණුම් අනුපාතය	9.75	9.00	8.50	8.50	8.50
බරතැබූ සාමාන්‍ය අත්කර් බැංකු ඒකීන මුදල් අනුපාතය (බදු ඇතුළුව)					
බරතැබූ සාමාන්‍ය විවිධ වෙළෙඳපොල වෙන්දේසි අනුපාතය	8.24	-	-	-	7.08
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් අනුපාතය					
දින - 91	7.73	7.24	6.98	7.12	7.15
දින - 180	8.73	7.35	7.08	7.23	7.23
දින - 364	9.33	7.55	7.30	7.35	7.31
ණය දීමේ අනුපාතය					
බරතැබූ සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණයදීමේ අනුපාතය (සතිපතා)	10.91	9.29	9.30	9.41	9.13
බරතැබූ සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණයදීමේ අනුපාතය (මාසපතා)	11.12	9.27	9.15	9.28	9.36
බරතැබූ සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණයදීමේ අනුපාතය (කාර්තුමය)	17.41	14.80	14.11	13.72	-
තැන්පතු අනුපාත					
බරතැබූ සාමාන්‍ය තැන්පතු අනුපාතය	8.01	6.23	6.20	6.31	6.48
බරතැබූ සාමාන්‍ය ස්ථිර තැන්පතු අනුපාතය	10.91	8.20	8.17	8.22	8.11

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

14 වගුව : කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය-වියදම් අගයන්ගේ විචලනයන් (පදනම 2006/07=100)

	රුපියල්			වෙනස		
	බර	2010-සැප්	2011-සැප්	රුපියල්	%	වෙනසට අදාළ ප්‍රමාණ
ආහාර සහ මධ්‍යසාර නොවන පාන වර්ග	41.03	18,294.04	19,496.50	1,202.46	6.57	3.01
ආහාර	34.32	15,209.53	16,081.32	871.76	5.73	2.19
පාන් සහ ධාන්‍ය	7.87	3,629.15	3,925.44	296.29	8.16	0.74
මස් සහ මස් නිෂ්පාදන	2.29	1,008.53	1,010.10	1.57	0.16	0.00
මාළු සහ මුහුදු ආහාර	5.95	2,700.58	2,864.58	163.71	6.06	0.41
කිරි, එස් සහ බිත්තර	6.11	2,628.67	2,749.42	120.75	4.59	0.30
තෙල් සහ මේදය	1.15	514.74	580.27	65.53	12.73	0.16
පළතුරු	1.43	628.62	660.82	32.2	5.12	0.08
එළවළු	5.65	2,304.82	2,203.95	-100.87	-4.38	-0.25
සීනි, ජෑම්, පැණි, වොක්ලට් සහ රසකැවිලි	1.54	665.16	725.56	60.4	9.08	0.15
ආහාර නිෂ්පාදන (වෙ.තැ.ස.නො.)	2.34	1,128.97	1,361.17	232.2	20.57	0.58
මධ්‍යසාර නොවන පාන වර්ග	0.87	496.31	500.74	4.43	0.89	0.01
කෝපි, තේ සහ කොකෝවා	0.73	442.81	442.81	0.00	0.00	0.00
බනිජ ජලය, සිසිල් බීම, පළතුරු සහ එළවළු යුෂ	0.14	53.5	57.93	4.43	8.28	0.01
ඇඳුම් සහ පාවහන්	3.14	1,163.44	1,328.95	165.51	14.23	0.41
නිවාස, ජලය, විදුලිය, ගෑස් සහ අනෙකුත් ඉන්ධන	23.72	7,960.57	8,413.01	452.44	5.68	1.13
ගෘහ උපකරණ, ගෘහ භාණ්ඩ සහ දෛනික ගෘහ නඩත්තු කිරීම්	3.6	1,289.84	1,362.26	72.42	5.61	0.18
සෞඛ්‍ය	3.16	2,087.08	2,151.72	64.64	3.10	0.16
ප්‍රවාහන	12.26	4,800.6	5,282.13	481.53	10.03	1.21
සන්නිවේදන	4.75	1,199.92	1,119.92	0.00	0.00	0.00
විනෝදාත්මක සහ සංස්කෘතික කටයුතු	1.5	565.62	592.87	27.25	4.82	0.07
අධ්‍යාපන	3.94	1,503.29	1,549.64	46.35	3.08	0.12
අනෙකුත් භාණ්ඩ හා සේවා	2.89	1,029.67	1,068.95	39.28	3.81	0.10
සියලුම අයිතම	100.00	39,984.08	42,445.97	2,551.89	6.40	6.40

මූලාශ්‍රය : ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

ආදායම් ඇස්තමේන්තු සඳහා උපකල්පන - 2012

මූලික අංශයන්හි වර්ධන අනුපාතයන් %

	2011	2012
කෘෂිකර්මය	2.9	4.5
කාර්මික	9.7	8.5
සේවා	8.8	8.5
▪ උද්ධමනය - ද.දේ.නි.අවධමනකය (%)	7.7	6.5
▪ සේවා වියුක්ති අනුපාතය (%)	4.5	4.5
▪ පෞද්ගලික ආයෝජන : ද.දේ.නි.(%)	23.0	24.0

එකතුකළ අගය මත බදු (වැට්)

ගුණ අනුපාතය	අපනයන භාණ්ඩ
සම්මත අනුපාතය (12%)	පොදු අයිතම
නිදහස් කිරීම්	එකතු කළ අගය මත බදු පනතේ බදු ගෙවීමෙන් නිදහස් ලේඛනයේ සඳහන් කර ඇති භාණ්ඩ හා සේවා

ආනයන වටිනාකම

	ඇ.ඩො. මිලියන	
	2010 (අ)	2011 (ආ)
සහල්	59.0	15.1
සීනි	363.3	420.1
අනෙකුත් ආහාර	962.3	1,207.4
අනෙකුත් පාරිභෝගික භාණ්ඩ	1,228.5	1,953.9
එයින් - මෝටර් වාහන	544.5	969.8
බනිජ තෙල්	3,018.7	4,698.4
පොහොර	240.5	366.5
තිරිඟු ඇට	257.2	466.7
රසායනික ද්‍රව්‍ය	389.9	499.5
රෙදිපිළි	1,732.3	2,221.2
අනෙකුත් අතරමැදි භාණ්ඩ	2,114.5	3,143.1
යන්ත්‍ර සූත්‍ර	1,205.9	1,971.4
ප්‍රවාහන	581.5	872.6
ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය	809.5	1,095.9
අනෙකුත්	487.8	556.6
එකතුව	13,450.9	19,484.3

(අ) සංශෝධිත
(ආ) නාවකාලික

ආනයන සංයුතිය

වර්ගය	මුළු ආනයනයෙන් % ලෙස	
	2010	2011
පාරිභෝගික භාණ්ඩ	21.2	20.2
අන්තර් භාණ්ඩ	55.5	57.0
ආයෝජන භාණ්ඩ	23.3	22.8

රේඟු බදු ව්‍යුහය

ශුන්‍ය බදු	අත්‍යාවශ්‍ය භාණ්ඩ, මූලික අමුද්‍රව්‍ය හා යන්ත්‍ර සූත්‍ර
5.0%	අර්ධ නිමි භාණ්ඩ (දේශීය කර්මාන්ත සඳහා අවම මට්ටමේ ආරක්ෂණය)
15.0%	අතරමැදි භාණ්ඩ (දේශීය කර්මාන්ත සඳහා මධ්‍යම මට්ටමේ ආරක්ෂණය)
30.0%	නිමි භාණ්ඩ (දේශීය කර්මාන්ත සඳහා උපරිම මට්ටමේ ආරක්ෂණය)

ආනයන වටිනාකම සහ එහි වර්ධනය

	2010	2011
ආනයන වටිනාකම (ඇ.ඩො. මිලිය.)	13,451	19,484
වර්ධනය (%)	32.4	44.9

සුරා බදු / නිෂ්පාදන බදු සඳහා යටත් වන කෝරා ගත් භාණ්ඩ

	2011	2012
සැර මත්පැන් ප්‍රමාණය (ලී.මිලියන)	50	56
මෝල්ට්වලින් නිෂ්පාදිත මත්පැන් බීර ප්‍රමාණය (ලී.මිලියන)	86	103
සීගරටි ප්‍රමාණය (දුම්වැටි මිලියන)	4,800	4,970
වායු කවන ලද ජල ප්‍රමාණය (ලී.මිලියන)	155	160
පෙට්‍රල් ප්‍රමාණය (ලී.මිලියන)	750	800
ඩීසල් ප්‍රමාණය (ලී.මිලියන)	2,400	2,600

දුම්වැටි සඳහා නිෂ්පාදන බදු (දුම්වැටි 1,000 ක් සඳහා) 2011.10.31 දිනට

	රු./1,000
එකක් දිග මි.මී. 60 ට නොඉක්මවූ දුම්වැටි	3,465
එකක් දිග මි.මී. 60 ට වැඩි නමුත් දිග මි.මී. 67 ට අඩු දුම්වැටි	7,540
එකක් දිග මි.මී. 67 ට වැඩි නමුත් දිග මි.මී. 72 ට අඩු දුම්වැටි	10,381
එකක් දිග මි.මී. 72 ට වැඩි නමුත් දිග මි.මී. 84 ට අඩු දුම්වැටි	13,243
එකක් දිග මි.මී. 84 ට වැඩි දුම්වැටි	16,400

සුරා බදු ව්‍යුහය 2011.10.31 දිනට

	සම්මත ලීටරයට රු.
පොල්වලින් සෑදූ / උක් පැණි අරක්කු	923.00
මෙරට නිෂ්පාදිත විදේශ මධ්‍යසාර	1,063.00
සාන්ද්‍රණය 5% ට වැඩි මෝල්ට් මධ්‍යසාර (බීර) (ලීටරයට)	101.00
සාන්ද්‍රණය 5% අඩු මෝල්ට් මධ්‍යසාර (ලීටරයට)	85.00
සාන්ද්‍රණය 4% වැඩි වයින්	718.00
වායු කවන ලද ජලය (ලීටරයකට)	8.00

බනිත කෙල් සඳහා වන නිෂ්පාදන බදු අනුපාත ව්‍යුහය

පෙට්‍රල්	ලීටරයට රුපියල් 25.00
ඩීසල්	ලීටරයට රුපියල් 2.50

නිෂ්පාදන විශේෂ විධිවිධාන බදු : මෝටර් රථ වාහන සඳහා බදු ව්‍යුහය

අයිතමය / එන්ජින් ධාරිතාවය	අනුපාතය
(i) මෝටර් කාර් - පෙට්‍රල්	
සිලින්ඩර ධාරිතාව 1000 අඩු	38%
සිලින්ඩර ධාරිතාව 1000 - 1600	43%
සිලින්ඩර ධාරිතාව 1600 - 2000	47%
සිලින්ඩර ධාරිතාව 2000 වැඩි	58%
සිලින්ඩර ධාරිතාව 3000 වැඩි	78%
(ii) මෝටර් කාර් - ඩීසල්	
සිලින්ඩර ධාරිතාව 1600 අඩු	73%
සිලින්ඩර ධාරිතාව 1600 - 2000	114%
සිලින්ඩර ධාරිතාව 2000 - 2500	124 %
සිලින්ඩර ධාරිතාව 2500 වැඩි	138%
(iii) මෝටර් කාර් - දෙමුහුන් / විද්‍යුත්	
සිලින්ඩර ධාරිතාව 2000 අඩු	8%
සිලින්ඩර ධාරිතාව 2000 වැඩි	24%
සිලින්ඩර ධාරිතාව 3000 වැඩි	40%
(iv) වෑන් රථ	
පුද්ගලයින් 13 – 17 / ඩීසල්	33%
පුද්ගලයින් 13 – 17 / පෙට්‍රල්	28%
පුද්ගලයින් 13 අඩු / ඩීසල්	102%
පුද්ගලයින් 13 අඩු / පෙට්‍රල්	68%

වරාය හා ගුවන්කොටුපොළ සංවර්ධන ගාස්තු බද්ද

සාමාන්‍ය අනුපාතය	5%
ප්‍රති අපනයන සඳහා ආනයන	නිදහස්

ලාභ ලැබීම්/ලාභ පැවරීම් සහ ලාභාංශ : 2010-2012

රු. මිලිය

	2010	2011 ඇස්ත.	2012 පුරෝ.
1. ලංකා බැංකුව	2,923	4,346	6,346
2. ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව	2,312	2,563	5,563
3. මහජන බැංකුව	3,253	4,202	6,220
4. රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකුව	-	50	50
5. විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව	13,800	8,000	10,000
6. ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ සංස්ථාව	-	1,000	1,000
7. ශ්‍රී ලංකා අපනයන ණය රක්ෂණ සංස්ථාව	-	25	25
8. රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව	25	30	30
9. දේශීය ණය සහ සංවර්ධන අරමුදල	-	5	5
10. රාජ්‍ය ඖෂධ නිමැවුම් සංස්ථාව	60	35	37
11. රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව	10	150	150
12. ඩිලාඊ ආයතනය	-	35	35
13. ලංකා විදුලිබල සමාගම	-	50	-
14. ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සේවය	300	200	-
15. ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම්	223	223	550
16. ලංකා කාර්මික ජනපද	31	30	25
17. සීමාසහිත ලංකා බනිජ් වැලි සමාගම	35	100	1,500
18. ලංකා පොස්පේට් සමාගම	10	10	15
19. සීමාසහිත පුස්සැල්ලාව වැවිලි සමාගම	7	-	-
20. සීමාසහිත කොටගල වැවිලි සමාගම	-	15	15
21. සීමාසහිත හලාවත වැවිලි සමාගම	-	40	40
22. කුරුණෑගල වැවිලි සමාගම	-	35	37
23. කලුබෝවිටියන තේ කර්මාන්තශාලාව	22	25	23
24. ජාතික සංවර්ධන බැංකුව	-	-	-
25. පරන්තන් රසායනික සමාගම	3	5	6
26. ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුව	55	200	-
27. ලංකා පුත්‍ර සංවර්ධන බැංකුව	25	-	2
28. ආසියානු ප්‍රතිරක්ෂණ සංස්ථාව	3	3	3
29. ස්වාධීන රූපවාහිනී සේවය	19	10	15
30. සීමාසහිත මිල්කෝ (පෞද්ගලික) සමාගම	-	40	40
31. ජාතික රක්ෂණ භාරකාර අරමුදල	2,000	2,000	2,000
32. පතල් හා කැනීම් කාර්යාංශය	-	300	300
33. රාජ්‍ය ආයතනවල තාවකාලික අතිරික්ත භාරකාර අරමුදල	6,110	-	-
34. අනෙකුත්	75	312	71
මුළු ගාස්තු සහ ලාභාංශ	31,301	26,039	34,103

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව

බදු කුලී ආදායම

රු. මිලිය

	2010	2011 අයවැය	2012 ඇස්තමේන්තු
රජයේ ගොඩනැගිලි සහ නිවාස මත බදු කුලී	697	690	700
රජයේ කැලෑවලින් ලැබෙන ආදායම	717	840	875
ඉඩම් සහ අනෙකුත් බදු කුලී	17	15	17
ප්‍රාදේශීය වතු සමාගම්වලින් ලැබෙන කල් බදු කුලී	544	639	762
අනෙකුත්	73	60	62
බදු කුලී ආදායම් එකතුව	2,048	2,244	2,416

ගාස්තු සහ අයකිරීම්

රු. මිලිය

	2010	2011 අයවැය	2012 ඇස්තමේන්තු
රජයේ මුද්‍රණාලය විසින් කරනු ලබන සේවා සඳහා අයකිරීම්	261	237	346
ගමන් බලපත්‍ර, විසා සහ ද්විත්ව පුරවැසිභාවය සඳහා ගාස්තු	4,076	4,501	7,043
විභාග සහ අනෙකුත් ගාස්තු	131	100	150
මෝටර් රථ පනත යටතේ ගාස්තු සහ අනෙකුත් ලැබීම්	3,486	3,500	5,850
අනෙකුත් විවිධ මූලාශ්‍රයන්ගෙන් ලැබීම්	14,971	34,829	19,474
එකතුව	22,925	43,168	27,013

ඇමුණුම III

2011.10.31 දින වන තෙක් රජය විසින් නිකුත් කළ බැංකු ඇපකරවල සාරාංශය

අනු අංකය	අංකය	ආයතනයේ නම	බැංකුවේ හෝ ආයතනයේ නම	අරමුණ	ඇපකර වටිනාකම විදේශ මුදලින්		ඇපකරයේ වටිනාකම රු. මිලි	නිකුත් කළ දිනය	කල් ඉකුත් වන දිනය
					ඇ.වො මිලි	යුරෝ			
1	TO/CM7/298	සමුපාකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාව	මහජන බැංකුව	ණය පහසුකම්			207.10	2-පෙබ-05	31-දෙසැ -11
2	TO/CM7/302	ශ්‍රී ලංකා පාරිභෝගික සමුපාකාර සංගම් සමූහ ව්‍යාපාරය	මහජන බැංකුව	ණය පහසුකම්			50.00	31-ජූලි-06	31- දෙසැ -11
3	TO/CM7/303	ලක්දනව් සමාගම,	ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව	බැඳුම්කර ආරක්ෂණය			2,992.00	22- පෙබ-07	31- මාර්-22
4	TO/CM7/303	ලක්දනව් සමාගම,	සේවක අර්ථ සාධක අරමුදල	බැඳුම්කර ආරක්ෂණය			2,992.00	1-මාර්-07	31-මාර්-22
5	TO/CM7/303	වෙස්ට් කෝස්ට් විදුලි පුද්ගලික සමාගම	හොංකොන් ඇන්ඩ් ඇන්හැයි බැංකුවේ කෝපරේෂන්	කෙරවලපිටිය විදුලිබල උත්පාදන ව්‍යාපෘතිය	134,836,834		22,248.08	28-ජූනි-07	28- ජූනි -22
6	TO/CM7/304 & TO/CM7/311	ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය කෙරවලපිටිය මෙ. වො. 300 වක්‍රීය විදුලි බල ව්‍යාපෘතිය	මහජන බැංකුව	ණය පහසුකම්			4,116.00	7- මැයි-08	3- මාර්-23
7	SA/CM7/314	ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය	මහජන බැංකුව	ණය පහසුකම්	4.2		1,683.00	11- ජූනි -08	9- ඔක්-23
8	SA/CM7/315	ලංකා බැංකු තෙල් නීතිගත සංස්ථාව	ලංකා බැංකුව	ණය ආරක්ෂණ පහසුකම්	600.0		66,000.00	9- සැප් -08	31-දෙසැ-11
9	TO/CM/316	ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය	මහජන බැංකුව	ණය පහසුකම්	16,133,193		2,661.98	29- සැප් -08	31- දෙසැ -11
10	TO/CM/317	මහජන බැංකුව විශ්‍රාම භාරකාර අරමුදල	මහජන බැංකුව	ණයකර ආරක්ෂණය			2,500.00	17-දෙසැ -08	16- දෙසැ -16
11	TO/CM7/312	රාජ්‍ය වාණිජ (සමුපාකාර තොග වෙළෙඳ) පුද්ගලික සමාගම	මහජන බැංකුව	ණය පහසුකම්			32.00	13-මාර්-09	31- දෙසැ -11
12	TO/CM7/325	ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය	මහජන බැංකුව	කෙටි කාලීන ණය ආරක්ෂණ පහසුකම්			8,000.00	7- සැප් -09	11.මාර්-13
13	TO/CM7/328	ලංකා බැංකු තෙල් නීතිගත සංස්ථාව	ලංකා බැංකුව	ණය ආරක්ෂණ පහසුකම්			25,000.00	27- සැප් -09	27- මාර්තු-12
14	TO/CM7/321(ii)	ලංකා බැංකු තෙල් ගබඩා කිරීමේ පර්යන්ත සමාගම	මහජන බැංකුව	ණය පහසුකම්	40.3		4,634.50	9- ඔක් -09	6- ඔක් -19
15	TO/CM7/317	මහජන බැංකුව විශ්‍රාම භාරකාර අරමුදල	මහජන බැංකුව	ණයකර ආරක්ෂණය			2,500.00	23- ඔක් -09	22- ඔක් -17
16	TO/CM7/320	කුරුවත්තේ නේ කර්මාන්තශාලාව	හැටන් නැෂනල් බැංකුව	ණය ආරක්ෂණ පහසුකම්			8.00	4-නොවැ-09	4-නොවැ -11
17	TO/CM7/322	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය	ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව	ණය ආරක්ෂණ පහසුකම්			2,770.00	6- නොවැ -09	18-නොවැ 24
18	TO/CM7/320	මාරකන්ද නේ කර්මාන්තශාලාව	කොමර්ෂල් බැංකුව	ණය ආරක්ෂණ පහසුකම්			4.80	6- නොවැ -09	6-නොවැ -11
19	TO/CM7/320	ආගරපතන වැවිලි සමාගම	ලංකා බැංකුව	ණය ආරක්ෂණ පහසුකම්			129.06	13-නොවැ -09	13-නොවැ-11
20	TO/CM7/320	කිරිමැට්ටේ ණය නේ කම්හල	ඩී එෆ් සී ඩී බැංකුව	ණය ආරක්ෂණ පහසුකම්			10.45	18-නොවැ -09	18-නොවැ-11
21	TO/CM7/320	මුස්වන්ත නේ කර්මාන්තශාලාව	ලංකා බැංකුව	ණය ආරක්ෂණ පහසුකම්			7.00	18-නොවැ -09	18-නොවැ-11
22	TO/CM7/320	රොට්ටා නේ කර්මාන්තශාලාව	කොමර්ෂල් බැංකුව	ණය ආරක්ෂණ පහසුකම්			3.50	20-නොවැ -09	20-නොවැ -11
23	TO/CM7/305	මීගින්නේ ලංකා පුද්ගලික සමාගම	ලංකා බැංකුව	ණය ආරක්ෂණ පහසුකම්	13.5		1,552.50	25- නොවැ -09	24-නොවැ-12
24	TO/CM7/320	කරාගොඩ නේ කර්මාන්තශාලාව	ඩී එෆ් සී ඩී බැංකුව	ණය ආරක්ෂණ පහසුකම්			14.00	4- දෙසැ -09	4- දෙසැ -11

ඇමුණුම III තව දුරටත් . . . .

25	TO/CM7/320	රක්තායක තේ කර්මාන්තශාලාව	ලංකා බැංකුව	ණය ආරක්ෂණ පහසුකම්	4.00	11- දෙසැ-09	11- දෙසැ -11	
26	TO/CM7/330	රාජ්‍ය වාණිජ විවිධ නීතිගත සංස්ථාව	ලංකා බැංකුව	ණය ආරක්ෂණ පහසුකම්	1,100.00	22- දෙසැ-09	31- දෙසැ -11	
27	TO/CM7/320	කැළණිවැලි වැවිලි PLC	ජාතික සංවර්ධන බැංකුව PLC	ණය ආරක්ෂණ පහසුකම්	110.00	24-දෙසැ-09	24- දෙසැ -11	
28	TO/CM7/333	ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය	මහජන බැංකුව	වාරික ණය පහසුකම්	5,000.00	17.අගෝ-10	31.ජූලි-16	
29	TO/REV/TG/334	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය	ලංකා බැංකුව	ණය කර නිකුත් කිරීම	10,000.00	08. ජූලි -10	08. ජූලි -15	
30	TO/REV/TG/335	ලංකා කෝල් කම්පැනි PLC	මහජන බැංකුව	කෙටි කාලීන ණය	1,000.00	27.සැප්-10	27. සැප් -13	
31	TO/CM7/305	මිහින් ලංකා	ලංකා බැංකුව	එයාර් බස්	252.27	25.නොවැ-10	25.නොවැ 12	
32	SA/CM7/291	සමුපාකාර නොග වෙළඳ සංස්ථාව	කොමර්ෂල් බැංකුව	ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම්, බැඳුම්කර	287.21	18. නොවැ-03	14.නොවැ-16	
33	TO/CM7/320	නිල්වලා තේ කර්මාන්තශාලාව	මහජන බැංකුව	ණය ආරක්ෂණ පහසුකම්	15.00	24.දෙසැ-09	24.දෙසැ-11	
34	SA/CM7/291	සමුපාකාර නොග වෙළඳ සංස්ථාව	මහජන බැංකුව	ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම්, බැඳුම්කර	625.00	14. නොවැ 03	14. නොවැ16	
35	TO/CM7/322	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය	ලංකා බැංකුව	ණය ආරක්ෂණ පහසුකම්	64.5	7,095.00	30.මැයි.11	30.ජූනි-14
36	TO/CM7/338	ලංකා බණිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව	හැටන් නැෂනල් බැංකුව	ණය ආරක්ෂණ පහසුකම්	100.0	11,000.00	24.05.2011	24.දෙසැ-11
37	TO/REV/TG/340	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය	කොමර්ෂල් බැංකුව	ණය ආරක්ෂණ පහසුකම්	1,534.00	01.සැප්.11	24.පෙබ. 26	
එකතුව					188,138.45			

මූලාශ්‍රය : භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් දෙපාර්තමේන්තුව